

Evaluatierapport 2019-2024

Ondernemingsplan 2025-2031

“

Artikel van het Decreet uit 2001 betreffende de Intergemeentelijke Samenwerking en het Decreet over het lokaal bestuur uit 2019, stellen dat in het eerste jaar na de installatievergadering een evaluatierapport wordt opgemaakt over de werking van de vereniging in de afgelopen legislatuur en een nieuw ondernemingsplan voor de komende zes jaar. Dit document is m.a.w. de basis waarmee de nieuwe besturen van de aangesloten gemeenten een oordeel kunnen vellen over de werking van het intergemeentelijk samenwerkingsverband.

”

Imog

**Afval... bron van
grondstoffen en energie**

EVALUATIERAPPORT

EN

ONDERNEMINGSPLAN

Evaluatierapport periode	2019-2024
Ondernemingsplan periode	2025-2031

EVALUATIERAPPORT EN ONDERNEMINGSPLAN

intergemeentelijke maatschappij voor openbare gezondheid in
Zuid-West-Vlaanderen,
coöperatieve vennootschap.

Zetel van de vennootschap

Kortrijksesteenweg 264
8530 HARELBEKE

Bedrijfszetels:

Afvalverbrandingsinstallatie met elektriciteitsrecuperatie ,
Warmtenetten, Grofvuil- en Vlarema 8 bedrijfsafval sortering, Papier &
karton sortering, Kunststofrecyclage (LDPE-folies, PP, PET, PC, PVC,
PS, EPS, Landbouw- folies, ABS, HDPE, ...), KMO-recyclageparken en
IGRP (intergemeentelijk recyclagepark), Opslagplaats voor dode
gezelschapsdieren, Archiefvernietiging, Zonnepanelen op daken,
Sensibilisering, communicatie, opleidingen, vrijwilligerswerking, ..., C²
competentiecentrum voor: 'Afval ... bron van grondstof en energie',
CNG-tankinstallaties, snel- en traag-laden voor e-voertuigen,
Hopin/Mobipunt met elektrische deelwagens

Kortrijksesteenweg 264
8530 HARELBEKE
Telefoon 00 32 (0)56/71.61.17
Telefax 00 32 (0)56/71.09.85

Deponie, T.O.P, behandeling bodemasse, Stortgasvalorisatie
(elektriciteit en warmte), Zonne-energiepark (1ha) + laadpaal elektrische
voertuigen, Lagunering van onderwaterbodemp, Laad- en loskade
langsheen het kanaal, Afvalwaterzuiveringsinstallatie,
Tuinafvalbakkenophaling (22.000 klanten), Groencompostering,
compost- en potgrond, Materialen en biomassacentrum (hub), Sortering
houtafval, Sortering 'grof en ambachtelijk afval', Regionaal
Overslagstation Gipskarton, AEEA, KGA-clustering,
recyclageparkwerking (logistiek, dispatching, containerparkwachters),
Vegen, veegvuilbehandeling, Team Rudy, 6 pijlerbeleid zwerfvuil,
Reverse logistics en hub, Glasophaling, grof vuilinzameling op afroep,
ledigen ondergrondse containers, puinzak, groenafvalzak, werfstraatje,
asbestcementophaling op afroep, ledigen bladkorven, zoutstrooien...,
Selectieve inzameling van afvalstoffen (gemeentelijke en
bedrijfsafvalstoffen)

Sint-Pietersbruglaan 1
8552 Moen (Zwevegem)
Telefoon 00 32 (0)56/45 65 85
Telefax 00 32 (0)56/45 70 64
R.P.R. Kortrijk

Ondernemingsnummer BE 0206.848.639

Evaluatierapport 2019-2024

en

Ondernemingsplan 2025-2031

Situering van de opdracht

Overeenkomstig het decreet Lokaal bestuur bespreekt de jaarvergadering in het eerste jaar na een jaar van gemeenteraadsverkiezingen een evaluatierapport over de werking van de vereniging in de afgelopen legislatuur.

Dit evaluatierapport bevat ook een nieuw ondernemingsplan voor de komende zes jaar, of een gemotiveerd voorstel om het samenwerkingsverband te beëindigen.

De inhoud van dit document is gericht aan de nieuwe gemeenteraden. Aan de hand van dit rapport moeten ze een krachtig en duidelijk beeld krijgen van het geleverde werk. Hierbij kunnen ze een inschatting maken over hoe de intergemeentelijke samenwerking dient te worden voortgezet.

Doel van deze nota:

- een beoordeling te geven van de mate waarin de respectievelijke beleidsdoelstellingen, de voorbije periode van zes jaar werden gerealiseerd;
- een bondige onderlinge vergelijking te maken van de huidige werkwijzen en realisaties van de voorbije jaren om van daar uit nieuwe mogelijkheden te formuleren voor het te voeren beleid in de loop van de volgende periode van zes jaar
- een analyse te maken van de financiële en operationele resultaten van de vereniging

Het evaluatierapport 2019-2024 bestaat uit 3 grote delen

- Eerst behandelen we het beleidsmatige actieplan bij de implementatie in de Imog-regio van het uitvoeringsplan voor huishoudelijk en gelijkaardig bedrijfsafval en focussen we op de operationele activiteiten
- In het tweede luik geven we een overzicht en evolutie van de verschillende afvalsoorten
- Tot slot geven we ook een overzicht van de ondersteunende diensten met inbegrip van het financieel plan en HR en de bestuurlijke evaluatie

Het ondernemingsplan 2025-2031 bestaat ook uit 3 grote delen

- Eerst maken we een omgevingsanalyse via het DESTEP-model en onderzoeken we de SWOT (sterktes-zwaktes, opportuniteiten, bedreigingen) van onze organisatie
- We overlopen de acties vanuit het Lokaal Materialenplan UHAGBA 2023-2030 en de implicaties hiervan op de beleidskeuzes in onze regio.
- Ten slotte overlopen we de actieplannen van enkele belangrijke beleidsdomeinen binnen onze organisatie: financieel, HR, QESH, circulaire economie en de operationele pijlers

Inleiding

Enkele vennoten richtten in 1969 de intercommunale op. De opstart van de verbrandingsinstallatie was de eerste stepstone voor de intergemeentelijke samenwerking in de Imog-regio in 1977. Gestaag breidde Imog haar dienstverlening uit. Op vandaag ontzorgt Imog haar vennoten voor de afvalinzameling, de afvalverwerking, het afvalbeleid, energiebeleid, materialenbeleid en klimaatbeleid met haar vele eigen activiteiten en initiatieven. Ook uitbesteden via groepsaankopen, waar het schaalvoordeel van de intercommunale speelt, behoren evenzeer tot haar opdrachten. De elf vennoten tellen bijna 260.000 inwoners.

Deze activiteiten zijn gegroeid vanuit een sterke strategische visie die momenteel gesteund is op:

- Haar baseline: “Afval ... bron van grondstof en energie”, waar de drie puntjes ingevuld worden door een WERKwoord. Immers aan afval moet je WERKEN vooraleer het een grondstof of energie wordt.
- Haar klavertje vier: Doen, N° 1, Gezond en Innovatief.
- Haar betrokken vennoten.
- Haar stakeholdersbenadering.
- Haar transparantie.

Tevens wordt dit intergemeentelijk en uniform beleid gewaardeerd bij de vennoten, zo blijkt uit diverse bevragingen bij de inwoner en bij de vennoot.

Imog zet zo in op twee sporen (beleid en operationeel):

- Een invulling en ontzorging van haar vennoten inzake het lokale afval-, materialen-, energie- en klimaatbeleid. Imog als lokale vertaler van het afval-, materialen-, energie- en klimaatbeleid.
- En een daadwerkelijk eigen operationele invulling met eigen activiteiten en contractoren die dit beleid invullen. Imog als bedrijf.

Zo heeft Imog twee petjes op.

De beleidsverantwoordelijken aangeduid door de vennoten vullen deze dubbele bestuursopdracht in in de Raad van Bestuur van Imog. Hiervoor is er ook een code deugdelijk besturen bij Imog. De Vlaamse en zeer zeker ook de Europese regelgeving vormt vaak de basis voor het lokale afvalbeleid. Het zijn immers de lokale besturen, het democratisch bestuur dat het dichtst bij haar inwoners en dus ook bij de consumenten staat, die het best invulling kunnen geven aan deze grote uitdagingen die op ons afkomen en die op ons afkwamen. Uit de ervaringen van het verleden durven we vanuit Imog dan ook stellen: ‘Never change a winning team’.

Ondertussen spreken we al een tijdje niet alleen meer van een afvalbeleid, maar ook van een materialen-, energie- en recent zelfs van een klimaatbeleid. Deze evolutie merken we nu al heel sterk in de verwachtingen van de vennoten naar Imog toe en aansluitende hierop in het Imog-beleid. De ladder van Lansink of de afvalhiërarchie genaamd vormen bij een lineaire economie de basis bij de beleidskeuzes.

De lineaire economie waarbij een grondstof een product wordt, waar een product geconsumeerd wordt en waar de afvalsector op het einde van het leven van een product voor een oplossing moet zorgen overeenkomstig de afvalhiërarchie, is niet het meest aangewezen beleid meer wanneer stappen gezet worden in de richting van de ‘circulaire economie’ en in de richting van ‘klimaatneutrale consumptie’. Zo evolueren we momenteel volop van een lineaire naar een andere economie. Hier zijn visies als cradle to cradle, circulaire economie, urban mining, klimaatneutraal, ... en de bijhorende regelgeving, zoals Green Deal, Fit For 55, Green packaging, de Waste Framework Directive en diverse andere EU-kaderrichtlijnen, de nieuwe basis voor onze nieuwe lokale visie. Dus kunnen we besluiten dat naast de

dagdagelijkse operationele uitdagingen, de uitdagingen op korte termijn ook de uitdagingen op middellange termijn, die vertaald zijn uit een materialendecreet/Vlarema/materialenplan UHAGBA 2023-2030 worden opgenomen.

Evaluatierapport 2019-2024

1. Context

1.1 Wettelijk kader

Europese Kaderrichtlijn Afval

De Europese Kaderrichtlijn Afval geldt als basis en werd in nationale regelgeving vertaald. De hierin voorgesteld maatregelen worden in de wetgeving per lidstaat vertaald.

De Europese richtlijn 851/2018 (Kaderrichtlijn Afval) verplicht de lidstaten om tegen 31 december 2023 bioafval van bedrijven en huishoudens aan de bron te scheiden en te recyclen, of selectief in te zamelen en te recyclen. Imog diende tijdig een afwijkingss dossier in met een goedgekeurd implementatieplan om deze verplichting uit te stellen tot 01/01/2026.

De Europese Richtlijn Single Use Plastics, kortweg SUP, legt het principe op dat de zwerfvuilkosten moeten gedragen worden door de betrokken producenten. De richtlijn legt dit principe op voor bepaalde kunststofproducten zoals plastic verpakkingen, sigarettenpeuken, ballonnen en vochtige doekjes. De wijziging van het Materialendecreet trekt dit open naar andere producten die een relevant aandeel van het zwerfvuil uitmaken, zoals blikjes. Men wil hiermee vermijden dat er onbedoelde verschuivingen in de markt optreden, zoals een verschuiving van plastic verpakking naar blik.

Materialendecreet

In het Materialendecreet (Vlaamse wet) wordt de klemtoon gelegd op het sluiten van de minerale en anorganische kringlopen en biologische kringlopen door recyclage en compostering. De Imog-visie dat afval bron is van grondstof en energie wordt dus decretaal verankerd. De bestaande Imog-installaties en het materialencentrum bieden mogelijkheden om vrijgekomen materialen vanuit afvalstromen af te stemmen op de productienoden van de verschillende verwerkingsinstallaties en deze materialen zo in te zetten als grondstoffen en brandstoffen.

Imog biedt invulling aan de zorgplicht van de gemeente (art 26): elke gemeente draagt er, al dan niet in samenwerking met andere gemeenten, zorg voor dat de huishoudelijke afvalstoffen zo veel mogelijk worden voorkomen of hergebruikt, op regelmatige tijdstippen worden opgehaald of op een andere wijze worden ingezameld, en nuttig worden toegepast of verwijderd.

Het uitgangspunt is dat niet-recycleerbare fracties van huishoudelijke afvalstoffen en van vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen die zijn ingezameld met huishoudelijke afvalstoffen onder het zelfvoorzieningsprincipe en nabijheidsprincipe vallen. (art. 16.1). Het ontwikkelen van een duurzaam afvalstoffen- en materialenbeleid heeft maar kans op slagen wanneer de bestaande verbrandingscapaciteit en het rendement van de in Vlaanderen aanwezige afvalverbrandingscapaciteit optimaal benut wordt.

De wijziging van het Materialendecreet zoals goedgekeurd door het Vlaams Parlement legt de basis voor het doorrekenen van zwerfvuilkosten aan producenten van producten die een relevant aandeel van de zwerfvuilkosten veroorzaken en gaat verder dan wat de Europese SUP-richtlijn oplegt. Hierbij moet de Vlaamse Regering de producten aanwijzen die een relevant aandeel van de totale zwerfvuilkosten en bijhorende milieudruk uitmaken. De zwerfvuilkosten omvatten minstens de kosten voor bewustmakingscampagnes, het opruimen van het zwerfvuil (inclusief vervoer en verwerking), het inzamelen van het afval in publieke vuilnisbakken (inclusief vervoer en verwerking) en eventuele andere algemene beleidskosten tegen zwerfvuil. Hier moet nog verdere overeenstemming worden bekomen.

Vlarema

De doelstellingen uit dit decreet worden vertaald in de uitvoeringsbesluiten Vlarema. De rol van Imog is hierin te werken aan een uniforme tariefzetting binnen minima en maxima en aan werkelijke kostprijzen. Dat kan een meerwaarde bieden voor de hele regio naar afstemming van het beleid. In onze regio met vele kmo's, kkmo's en zo's is de lijn tussen wat huishoudelijk afval is, wat bedrijfsafval is en wat huishoudelijk vergelijkbaar bedrijfsafval is, heel dun. Een optimale dienstverlening - waarbij het niet belangrijk is wie de voortbrenger is, maar wel welke afvalfractie het is en de hoeveelheid - is belangrijker om tot een geïntegreerde aanpak te komen waarbij deze geïntegreerde aanpak en dienstverlening zowel op vlak van mobiliteit, milieu én voor de ondernemer voordelen heeft met winsten naar schaalgrootte en mobiliteit.

De Vlaamse Regering legt een aantal nieuwe verplichtingen op aan de inzamelaars van bedrijfsafval om de selectieve inzameling van bedrijfsafval te verbeteren. Inzamelaars worden verplicht om het restafval te controleren op sorteerfouten. Non-conformiteiten moeten geregistreerd worden en de klant moet op de hoogte gebracht worden. De wijziging van het Vlarema voorzien in een verplichting om tegen 1 januari 2023 alle identificatieformulieren digitaal aan te leveren en hiervoor de nodige systemen op te zetten (art. 65 van het Besluit van de Vlaamse Regering).

Intussen is Vlarema aan editie 9, dat inging vanaf half 2024. Bedrijven moeten hun afval in 32 verschillende fracties aanbieden, waaronder ook het organisch-biologisch afval.

Vlaamse Energie- en klimaatplan 2021-2030

Dit plan vloeide voort uit de Europese doelstellingen die elke lidstaat dient in te vullen en die in België ingevuld moeten worden door de gewesten. Afval is in het Vlaamse klimaatplan opgenomen als één van de belangrijke sectoren om emissiereducties van broeikasgassen te realiseren. Dit plan is niet doorgesproken met lokale besturen en steunt op restafvalanalyses waar men kijkt naar die stromen die nu niet horen bij het restafval en niet op de haalbaarheid van het selectief inzamelen van die stromen die nu nog in het restafval terechtkomen. Andere sectoren worden minder prominent opgenomen in dit plan. Bijvoorbeeld transport: Imogs pilootproject urban waste collection en de modal shift van vervoer van afval op de weg naar vervoer afval op het water krijgen te weinig aandacht in het klimaatplan. De reductie van het restafval bij zowel huishoudens als bedrijven wordt beschouwd als een sleutelement in het bereiken van die emissiereducties. De doelstellingen in dit plan zijn, zeker wat betreft restafvalreductie, dan ook rechtstreeks gelinkt aan de doelstellingen die hierover reeds in het Vlaamse energie- en klimaatplan zijn vermeld. Zo bepaalt het klimaatplan dat de materialenvoetafdruk in Vlaanderen met 30% moet dalen. Hieruit volgt dat het huishoudelijk restafval moet dalen van 146 kg per inwoner naar 100 kg per inwoner in 2030. Voor de hoeveelheid bedrijfsrestafval wordt gestreefd naar een gelijkaardige percentuele daling.

Decreet Lokale Bestuur

Dit decreet verving het provinciedecreet, het gemeentedecreet en het decreet op de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en trad in werking vanaf 1 januari 2019.

Voor Imog betekende dit:

- De uittreding van de provincie West-Vlaanderen tegen 31.12.2018
- Het terugbrengen van aantal raadsleden naar 15 (excl. de raadgevende bestuurders)
- Het opmaken van een deontologische code
- Het opmaken van een code deugdelijk besturen

Regiovorming

De Vlaamse Regering bereikte op 4 februari 2023 een akkoord rond de regiovorming. De lokale besturen moeten hun intergemeentelijke samenwerkingsverbanden op een nieuwe regiokaart oriënteren. Het regiodecreet voorziet wel in de mogelijkheid om een gemotiveerde aanvraag tot afwijking van de principes van de regiovorming in te dienen. Het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) en Ovam starten een bottom-uptraject met de lokale besturen en afvalintercommunales om tegen 2037 met een voorstel van geoptimaliseerde werkingsgebieden te komen. Ten laatste in 2025 zal de overheid aan de sector duidelijkheid geven over: de werkingsgebieden die tegen 1 januari 2037 moeten worden gerealiseerd, de afvalintercommunales die over de grenzen van de referentieregio's heen zullen kunnen blijven werken na 2037 en het plan van aanpak om deze transitie vorm te geven.

Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden moeten zich organiseren volgens de principes van regioconform samenwerken, wat betekent dat het samenwerkingsverband moet vallen binnen of samenvallen met de grenzen van de referentieregio. Imog wenst voor de niet-regioconforme gemeenten Kruisem en Wielsbeke een afwijkingaanvraag in te dienen om definitief bij de Imog-regio te blijven.

Het is ook nog steeds mogelijk om een gemotiveerde afwijking van de principes van de regiovorming aan te vragen. De procedure staat beschreven in het regiodecreet: een bestaand intergemeentelijk samenwerkingsverband kan op basis van een beslissing van de algemene vergadering bij de Vlaamse Regering een gemotiveerde aanvraag tot afwijking indienen. Binnen een termijn van 90 dagen bepaalt de Vlaamse Regering of zij al dan niet een tijdelijke of definitieve afwijking toekent.

Imog stelde hiervoor een gespecialiseerd bureau aan en zal een aanvraagdossier indienen tot het verkrijgen van een definitieve afwijking op de principes van regioconform samenwerken aan Imog voor de gemeenten Wielsbeke en Kruisem cfr art. 7 van het regiodecreet. En dit wordt op de agenda geplaatst van de buitengewone algemene vergadering van 19 december 2023. Het staat de gemeente vrij om alsnog tegen 2037 een keuze te maken.

Actualisering van het Subsidiebesluit

Het Subsidiebesluit werd geactualiseerd met o.a. aandacht voor een versneld afbouwbeleid voor asbestcement. Imog bewaakt de financiering en toepassing van dit subsidiebesluit. Voor Imog en haar gemeenten-vennoten is het essentieel om zoveel mogelijk deze subsidies te benutten. Zo werden dossiers ingediend voor de diftar-recyclageparken en de diftar-rolcontainers en GF(t)/keukenemmers. We houden ook de vinger aan de pols om innovatieve projecten te kunnen indienen en opstarten.

Uitvoeringsplannen Huishoudelijk Afval en Gelijkaardig bedrijfsafval

Een uitvoeringsplan is een van de planningsinstrumenten binnen het materialenbeleid. Dit plan beantwoordt ook aan de Europese regelgeving (cfr. Europese kaderrichtlijn afvalstoffen). Het geldt voor alle administratieve overheden van het Vlaamse Gewest die zijn belast met taken van openbaar nut op het gebied van milieubeleid: provincies, intergemeentelijke verenigingen, gemeenten en publiek- en privaatrechtelijke instellingen. Vlaanderen wil op deze manier de Europese CO₂-doelstellingen vertalen naar hun Vlaamse beleid. De restafvaldoelstellingen hierin vormen al heel lang de belangrijkste doelstelling van het huishoudelijk afvalbeleid.

In 2016 keurde de Vlaamse Regering het eerste Uitvoeringsplan 'Huishoudelijk Afval en Gelijkaardig bedrijfsafval' goed. Dit uitvoeringsplan verving twee vorige uitvoeringsplannen, namelijk het plan 'Milieuverantwoord beheer van huishoudelijke afvalstoffen (UMBHA)' en het plan 'Gescheiden inzameling bedrijfsafval van kleine ondernemingen'. Dit plan vormde de rode draad van het vorige ondernemingsplan waartoe Imog in 12 uitdagingen 54 acties voorop schoof en wordt verder in de Evaluatierapport besproken.

In het nieuwe Lokaal Materialenplan UHAGBA 2023-2030 bevestigt de Vlaamse Regering wat het eerder al besliste in het Energie- en Klimaatplan: de gemiddelde hoeveelheid restafval moet verder dalen in Vlaanderen tot 100 kg per inwoner (en in de Imog-regio 97 kg per inwoner) in 2030. Dit zijn ambitieuze doelstellingen voor de Imog-regio. In het Ondernemingsplan voor de volgende periode worden de vooropgestelde acties besproken.

1.2 Ambitieuze restafvaldoelstellingen op maat van de gemeenten

Vlaanderen zet in op circulaire economie zodat grondstoffen maximaal worden gerecycleerd. Door recycling maken we immers secundaire grondstoffen. Het Vlaamse beleid streeft dus naar minder restafval. In het Uitvoeringsplan Huishoudelijk Afval en Gelijkaardig Bedrijfsafval (UHAGBA) 2017-2022 zette Vlaanderen de krijtlijnen uit voor preventie, selectieve inzameling en verwerking van huishoudelijk afval.

We gaan hier dieper op in. Bij de opmaak van dit plan werd rekening gehouden met Europese richtlijnen, evaluaties van vorige plannen, wetenschappelijk onderzoek en overleg met de betrokken partijen. Het Uitvoeringsplan zette in op maatwerk en vertaalde het Vlaamse afval- en materialenbeleid naar concrete acties op het terrein, zowel naar gezinnen als naar bedrijven toe en dit met focus op het lokale niveau. De belangrijkste doelstelling in dit plan was het restafvalcijfer. Er werd een intergemeentelijke restafvaldoelstelling naar voren geschoven als richtsnoer, maar de uiteindelijke doelstelling bleef per gemeente gelden. De Vlaamse Regering wilde de gemiddelde hoeveelheid huishoudelijk restafval per inwoner tegen 2022 in Vlaanderen verminderen tot 138 kg/inwoner (tegenover 157 kg/inwoner in 2014). In de Imog-regio betekende deze nieuwe doelstelling 147 kg/inwoner en dit kon gerust ambitieus genoemd worden.

Cluster	Gemeente	Omschrijving	UHAGBA Doelstelling	Restafval 2018	Restafval 2023
V10	ANZEGEM	Gemeenten met economische activiteit en vergrijzende bevolking	136	153,7	113,63
V4	AVELGEM	Woongemeenten met toenemend aantal jongeren	130	166,0	139,65
V10	DEERLIJK	Gemeenten met economische activiteit en vergrijzende bevolking	136	148,0	121,59
V12	HARELBEKE	Gemeenten en kleine steden met centrumfunctie en economische activiteit	141	139,9	138,63
V15c	KORTRIJK	Grote en regionale steden	159	148,2	137,57
V7	KRUISEM	Landbouwgemeenten	137	136,1	109,8
V12	KUURNE	Gemeenten en kleine steden met centrumfunctie en economische activiteit	141	152,0	134,94
V7	SPIERE- HELKIJN	Landbouwgemeenten	141	169,8	126,76
V12	WAREGEM	Gemeenten en kleine steden met centrumfunctie en economische activiteit	141	152,5	141,14
V10	WIELSBEKE	Gemeenten met economische activiteit en vergrijzende bevolking	136	151,0	118,37
V11	ZWEVEGEM	Gemeenten met groter bevolkingsaantal en economische activiteit	152	175,1	120,18
	IMOG		147	151,4	131,61

Om gemeenten te stimuleren een beleid te ontwikkelen dat tot minder restafval leidt, legde de Vlaamse Regering restafvaldoelstellingen op maat van de gemeente vast. Op basis van de sociaal-economische kenmerken van gemeenten werden doelstellingen per cluster van gemeenten uitgewerkt. Zo wilde de Vlaamse Regering meer maatwerk creëren. Hiervoor werd een beroep gedaan op de Belfiusclusters. Dit is een indeling van de Vlaamse gemeenten in 16 clusters op basis van 150 variabelen: o.a. vergrijzing, sociaal-economische positie van de bevolking, verstedelijking, centrumfunctie, toerisme, tertiaire activiteit, industrieel karakter en demografie (natuurlijk en migratie)... Al deze factoren zijn bepalend voor het afvalbeleid.

Binnen elke cluster nam OVAM de mediaan van de voorbijgaande jaren als doelstelling. De gemeenten die meer restafval produceerden moesten tegen het eind van de planperiode dalen tot deze mediaan. Gemeenten die al minder inzamelen, mochten niet stijgen t.o.v. hun cijfer en verbeterden liefst nog. De doelstelling was dat deze werkwijze per definitie voor strenger wordende restafvaldoelstellingen zorgde. Deze berekening werd in 2019 herzien op basis van de actualisatie van de Belfiusclusters (met inbegrip van de nieuwe fusiegemeentes).

Het vergelijkbaar bedrijfsafval moest niet meer te worden afgesplitst, maar werd in een forfait bij de doelstelling gerekend. Ook de correctiefactor werd afgeschaft.

Er waren doelstellingen per gemeente en een intercommunaal richtsnoer. Het was echter niet voldoende dat het intercommunale richtsnoer werd behaald, de doelstellingen op gemeentelijk niveau bleven gelden. Om een gezamenlijk beleid uit te werken met een verregaande harmonisatie, achtte Imog het aangewezen om de restafvaldoelstellingen op intercommunaal vlak te bekijken. Het afvalbeleid stopt immers niet aan de gemeentegrens. Imog zetten in op een intercommunale benadering door afstemming van het afval- en materialenbeleid in onze regio. In het nieuwe Uitvoeringsplan 2024-2031 wordt deze opsplitsing per Belfiuscluster verlaten. Hierover verder meer.

1.3 Analyse restafval: welke fracties kunnen er nog uit de restafvalzak

Om inzicht te verwerven in de samenstelling van het restafval en het aandeel recycleerbare fracties en om bepaalde tendensen in de restafvalsamenstelling te achterhalen, werd een gedetailleerde studie uitgevoerd over de samenstelling van de gemiddelde restafvalzak in de werkingsgebieden van Imog en Mirom Roeselare. Deze analyse vond plaats in juni 2018 en in november 2018. Per campagne werd gemiddeld 2,3 ton restafval opgehaald (300 restafvalzakken per campagne). De kleine restafvalzak heeft een gemiddeld vulgewicht van 6,0 kg, de grote restafvalzak een gemiddeld vulgewicht van 8,8 kg.

Het voedselafval dat werd teruggevonden in het restafval werd in detail uitgesorteerd om het aandeel voedselverspilling in de werkingsgebieden van Imog en Mirom Roeselare te bepalen. In totaal werd 248 kg voedselafval volledig uit gesorteerd, waarvan 125 kg tijdens de eerste campagne in het voorjaar en 123 kg tijdens de tweede campagne in het najaar. Seizoensverschillen werden niet opgemerkt. Grote restafvalzakken zijn gemiddeld zwaarder in stedelijke gemeenten dan in landelijke gemeenten.

Resultaten

Vulgewicht per type restafvalzak

Campagne	Type restafvalzak	Stedelijk	Landelijk	Gemiddelde*
		Vulgewicht (kg/zak)	Vulgewicht (kg/zak)	Vulgewicht (kg/zak)
Gemiddelde*	Klein	6,0 (± 0,4)	5,8 (± 0,3)	6,0 (± 0,2)
	Groot	8,6 (± 0,4)	9,3 (± 0,2)	8,8 (± 0,3)

1. Het organisch afval vertegenwoordigt in het volledige werkingsgebied gemiddeld 47,3% van het restafval. Hiervan kan het grootste deel (29,5%) zowel thuis als op industriële schaal gecomposteerd worden. 12,5% keukenafval betreft enkel afval dat industrieel gecomposteerd kan worden. 5,3% van het restafval betreft organisch afval dat niet gecomposteerd kan worden. Voor de restafvalanalyse worden de nieuwe sorteerregels GFT (01/01/2019) in aanmerking genomen. Met andere woorden, deze fractie omvat eveneens etensresten (zowel dierlijk als plantaardig), vlees-, vis- en schaaldierresten (uitgezonderd schelpen zoals mosselschelpen en oesterschelpen), vaste zuivelproducten, eieren, eierschalen en mest van kleine huisdieren.
2. Gemiddeld 14,0% van het restafval bestaat uit papier- en kartonafval. Daarvan is 4,9% verpakkingsafval. 4,2% van het restafval vertegenwoordigt recycleerbaar papier- en kartonafval dat in aanmerking komt voor selectieve inzameling.
3. De op twee na belangrijkste afvalfractie in het restafval betreft het kunststofafval welke gemiddeld 13,1% inneemt.

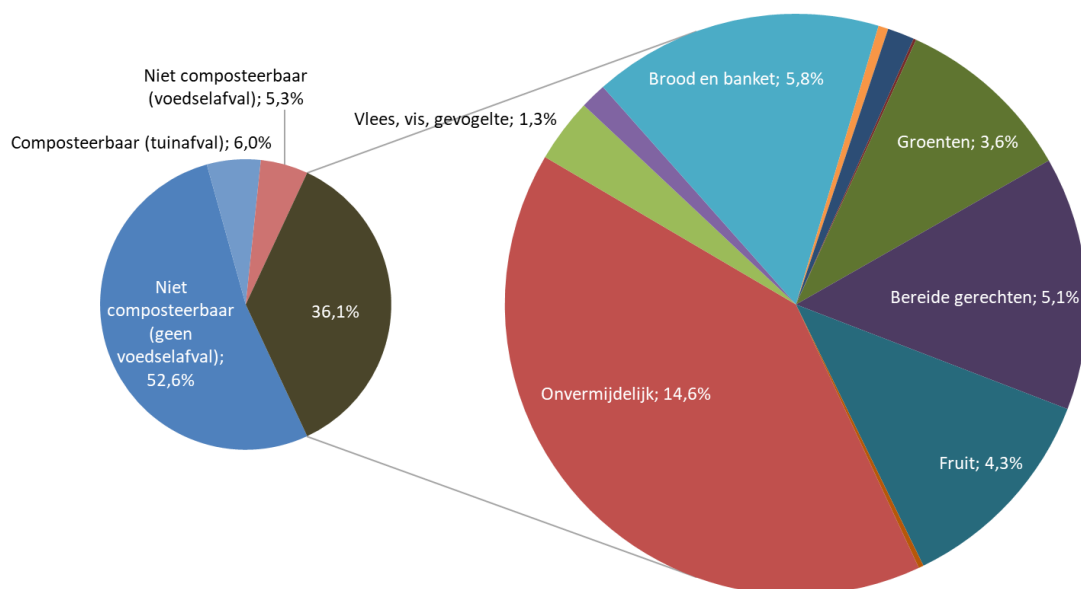
Alle (sub)fracties werden uit gesorteerd in 33 sorteecategorieën

Conclusie:

1. GFT: 55,1 kg per inwoner	(waarvan 38,7 kg/inw/jaar thuis te composteren is)
2. PMD: 13,2 kg per inwoner	
3. Papier- en karton: 5,5 kg per inwoner	
4. Textiel: 5,3 kg per inwoner	
5. Glasafval: 0,9 kg per inwoner	
6. Geneesmiddelen: 0,8 kg per inwoner	
7. Hout: 0,3 kg per inwoner	
- } 26,5 kg/inw/jaar waarvoor op vandaag selectieve inzameling bestaat

8. AEEA: 0,3 kg per inwoner
9. KGA: 0,2 kg per inwoner

Relatieve samenstelling van het voedselafval in de gemiddelde restafvalzak van het volledige werkingsgebied van Imog

Absolute samenstelling van het restafval van het volledige werkingsgebied van Imog

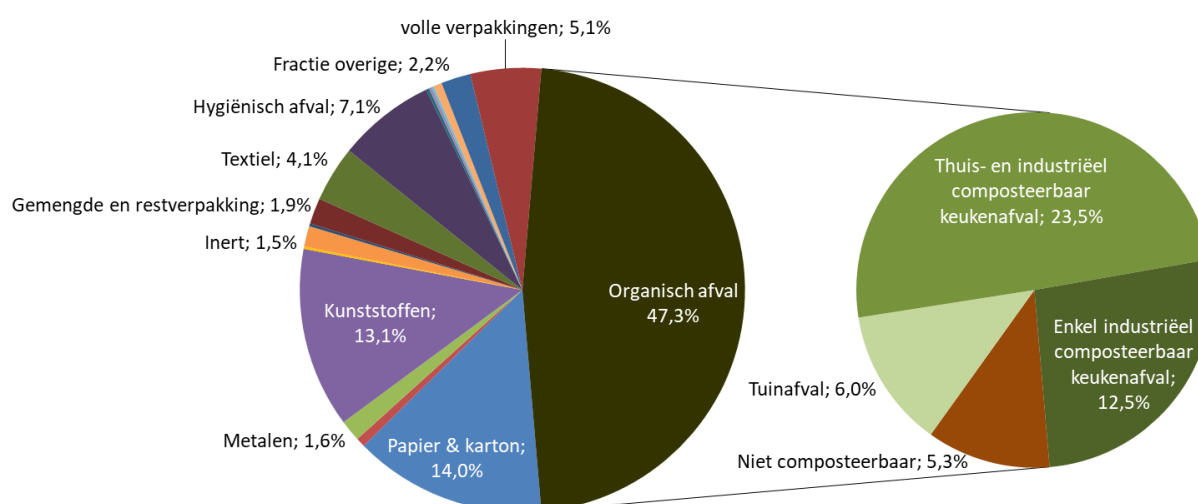
	Hoeveelheid	Selectieve inzameling
Fractie	(kg/inwoner/jaar)	
Organisch	62,0	
Thuis- en industrieel composteerbaar keukenafval	30,9	GFT (huis-aan-huis) Thuiscomposteren
Enkel industrieel composteerbaar keukenafval	16,4	GFT (huis-aan-huis)
Tuinafval – composteerbaar	7,8	GFT (huis-aan-huis) Groenafval (recyclagepark) Thuiscomposteren
Niet-composteerbaar GFT	7,0	-
Papier & karton	18,4	
Papier & karton – recycleerbaar	5,5	Papier en karton (huis-aan-huis)
Papier & karton – niet recycleerbaar	12,9	-
Glas	0,9	
Glas – verpakking	0,9	Glasbol
Glas – niet verpakking	0,1	recyclagepark
Metalen	2,1	
Metalen – verpakking	1,4	PMD (huis-aan-huis)
Metalen – niet verpakking	0,6	Recyclagepark
Kunststoffen	17,2	
Kunststofflessen en -flacons – verpakking	0,6	PMD (huis-aan-huis)

Kunststoffolies – verpakking	4,5	PMD (huis-aan-huis)
Restplastiek – verpakking	6,5	PMD (huis-aan-huis)
Restplastiek – niet verpakking	5,5	-
Inert afval	2,0	
Inerten – verpakking	1,8	Recyclagepark
Inerten – niet verpakking	0,1	Recyclagepark
Houtafval	0,3	
Hout – verpakking	0,2	Hout (recyclagepark)
Hout – niet verpakking	0,1	Hout (recyclagepark)
Drankkartons - verpakking	0,2	PMD (huis-aan-huis)
Gemengde en restverpakking	2,5	-
Textiel	5,3	Textiel (recyclagepark)
KGA	0,2	KGA (recyclagepark)
Hygiënische fractie	9,3	
Auto-accu's	-	
Gebruikte frituurvetten en -oliën	-	
Cosmetica	0,2	KGA (recyclagepark)
Totaal	131,3	

Indien het organisch afval buiten beschouwing wordt gelaten, betekent dit dat jaarlijks gemiddeld 26,5 kg afval per inwoner selectief zou kunnen ingezameld worden waar dit nu in het restafval terechtkomt. Daarbovenop komt 38,7 kg organisch afval dat thuis gecomposteerd kan worden, wat goed is voor 30% van de totale hoeveelheid restafval.

Slechts 16,4 kg per inwoner per jaar, is per definitie niet thuis composteerbaar en dient via industriële compostering en/of anaerobe vergisting verwerkt te worden. Opvallend is ook dat jaarlijks gemiddeld 6,7 kg per inwoner aan volle verpakkingen wordt weggegooid. Het betreft dan hoofdzakelijk etenswaren (of 1,2% van het GFT).

Gemiddelde relatieve samenstelling van restafval in het werkingsgebied van Imog anno 2018.

De absolute hoeveelheid voedselafval is vrij gelijklopend voor wat betreft enerzijds de landelijke gemeenten (50,8 kg/inw/jaar) en anderzijds de stedelijke gemeenten (45,9 kg/inw/jaar). Ook het aandeel

voedselverspilling is vergelijkbaar: 29,5 kg per inwoner per jaar in landelijke gemeenten vs. 27,6 kg per inwoner per jaar in stedelijke gemeenten

Algemeen kan volgende gesteld worden voor het werkingsgebied van Imog:

- Voedselafval: 47,3 kg/inwoner/jaar;
- Voedselverspilling: 28,2 kg/inwoner/jaar;
- Verspild voedsel:
 - brood en banket: 7,6 kg/inw/jaar
 - breide gerechten: 6,7 kg/inw/jaar
 - fruit: 5,6 kg/inw/jaar
 - groenten: 4,7 kg/inw/jaar
 - vlees, vis en gevogelte: 1,7 kg/inw/jaar
 - ongeopende verpakkingen: 2,4 kg/inw/jaar
 - onaangebroken niet verpakt voedsel 5,6 kg/inw/jaar

Indien wordt gefocust op de ongeopende verpakkingen kan gesteld worden dat deze 5% van het voedselafval vertegenwoordigen, wat overeenkomt met 2,4 kg per inwoner per jaar. De helft van deze ongeopende verpakkingen betreft vervallen producten. Daarbovenop verdwijnt er jaarlijks nog eens 5,6 kg onaangebroken niet-verpakt voedsel in het restafval.

Conclusie

Uit de sorteeraanlyse van de restafvalzakken bleek dat er nog 55,1 kg groenten-, fruit- en tuinafval inzit, waarvan 38,7 kg per inwoner per jaar nog perfect thuis kan worden gecomposteerd en er ook nog 26,5 kg materialen in zat, waar reeds selectieve inzameling voor bestaat. Daarnaast vonden we nog een belangrijke hoeveelheid terug die als voedselverspilling kan voorkomen worden: 28,2 kg per inwoner per jaar; zoals brood en banket (7,6 kg/inw/jaar), ongeopende verpakkingen (2,4 kg/inw/jaar) en onaangebroken niet-verpakt voedsel (5,6 kg/inw/jaar).

In de huisvuilzak zit nog veel potentieel dat voor selectieve inzameling in aanmerking komt. Voor 26,5 kg per inwoner per jaar is erop vandaag reeds een selectieve inzameling.

Vinger aan de pols als opzet voor een goed beleid. Voedselverliezen willen we niet stimuleren. Indien we dit op een goedkopere manier zouden inzamelen dan het huidige restafval, zouden we voedsel weggooien promoten, wat geen duurzame doelstelling is.

2. Evaluatie actieplan bij de implementatie van het Uitvoeringsplan UHAGBA 2019 - 2023

Voor Imog waren de doelstellingen uit het Uitvoeringsplan UHAGBA zeer ambitieus. De sorteeraanlyse van de restafvalzakken toonde echter aan dat deze doelstellingen haalbaar konden zijn. Imog werkte een actieplan met 52 acties uit om aan de 12 uitdagingen uit het UHAGBA tegemoet te komen.

Centraal stond het versterken van de gemeentelijke en stedelijke regiefunctie bij het afval- en materialenbeleid door meer uniformiteit over de regio.

Om de uitdagingen uit de contextanalyse vorm te geven, werd begin 2019 een werkgroep opgericht om enkele belangrijke beleidsbeslissingen te kunnen nemen die tegemoetkomen aan de strenge doelstellingen van het Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval.

De werkgroep, die was samengesteld uit de schepenen van milieu/omgeving, milieu- of omgevingsambtenaren en de directie van Imog, kwam tot een aantal besluiten. Deze besluiten werden definitief vastgelegd in de Raad van Bestuur van 15 oktober 2019 en zijn gedragen door de colleges van al onze 11 vennoten. Zo wilden we komen tot een nieuwe harmonisatie en uniformiteit. Door de onderstaande uitrol van dit meerjarenplan, werden goede resultaten bereikt.

Uitdaging 1: Regiefunctie bij het afval- en materialenbeleid

In deze uitdaging wilden we de gemeentelijke en stedelijke regiefunctie versterken bij het afval- en materialenbeleid door meer uniformiteit over de regio.

Actie 1.1: Uniforme retributiereglementen

Nog te veel afval dat niet in het restafval noch in de container brandbaar grofvuil hoort, maar selectief ingezameld kan worden, komt terecht in het restafval. In de meerjarenwerkgroep werd gewerkt rond een uniform afvalbeleid en kon een consensus worden bekomen. Op 1 september 2020 werd dit nieuwe afvalbeleid in de Imog-regio uitgerold. Het was de eerste keer in de Imog-geschiedenis dat er volledige afstemming was in retributies, zowel op de recyclageparken en bij de inzameling aan huis. Enkel in de gemeente Kruisem werd bij wijze van proeftuin het restafval in diftar-rolcontainers ingezameld.

a) De nieuwe uniforme retributies op de recyclageparken met flankerende maatregelen

Recyclageparken	€	Fracties
Tarief 0	0 €/kg	Recycleerbaar hout Hard groenafval: stevig snoeihout en takken Papier & karton
Tarief 1	0,20 €/kg	Brandbaar grofvuil Te storten grofvuil Niet-recycleerbaar bouw- en sloopafval Recycleerbaar grofvuil Asbestcement

Tarief 2	0,04 €/kg	Zacht groenafval: grasmaaisel en haagscheersel Boomstronken Niet-recycleerbaar houtafval: Recycleerbaar bouw- en sloopafval Gips ('Gyproc' en los zakgoed) Cellenbeton ('Ytong')
----------	--------------	---

Fracties	Flankerende maatregelen:
Asbestcement	200 kg/gezin/jaar gratis voorheen 2x100 kg/gezin/jaar gratis
Zacht groenafval: grasmaaisel en haagscheersel	500 kg/gezin/jaar gratis

b) De nieuwe restafvalzakken en retributies

Recipiënten	Retributies €	Afmeting
Restafval groot	1,7 €/zak	60 l
Restafval klein	1 €/zak	40 l
P(+)-MD-zak	0,15 €/zak	Blijft behouden
Folie-zak	0,15 €/zak	Blijft behouden

Actie 1.2: Aanpassing politiereglementen

Regelmatig gebeuren er inzamelingen van huishoudelijk afval (vooral van textiel en oud ijzer) zonder dat de inzamelaar hiervoor toestemming kreeg. Imog deed een voorstel van aanpassingen aan de algemene politieverordeningen (APV) rond het voorkomen en handhaven van illegale inzameling van de huishoudelijke afvalstoffen. Imog wenst dat er kan gehandhaafd worden in alle 11 gemeenten en maakte dit voorstel over aan alle steden en gemeenten om een duidelijk artikel op te nemen in het gemeentelijk politiereglement. Hiervoor werd het Vlaamse model gebruikt dat werd aangepast en verspreid over de volledige Imog-regio.

Actie 1.3: Harmonisering over de hele regio

Vanuit het Uitvoeringsplan UHAGBA werd aangedrongen op intercommunale samenwerking en onderlinge afstemming van het lokale materialen- en afvalbeleid. Vanuit Europa's 'in house'-principe en na contacten met de Administratie Binnenlands Bestuur (ABB) wordt de beheersoverdracht als cruciaal instrument hiervoor aanbevolen.

Beheersoverdracht

De gemeenten-vennoten deden deze beheersoverdracht voor de verwijdering, verwerking en commercialisering van afval en materialen, volgens artikel 4 van de gecoördineerde tekst Imog-statuten 09/09/2019. Dit betekent dat Imog de bevoegdheid heeft om toestemming te geven huishoudelijk afval te laten inzamelen. Imog maakte in actie 1.2 een voorstel van aanpassing van het

politiereglement op waarin deze toestemming aan de intercommunale wordt toevertrouwd. Hier kan dan bij handhaving naar worden verwezen wanneer inbreuken hierop zouden worden vastgesteld.

Intergemeentelijke recyclageparkwerking

Intergemeentelijke recyclageparken bieden heel wat voordelen voor de inwoners. Zo kiest de inwoner voor het meest nabije park volgens de openingsuren die hem passen. Inwoners kunnen op meer tijdstippen op een recyclagepark terecht en de uniforme aanvoersmodaliteiten over de gemeentegrenzen heen, zorgen voor meer duidelijkheid.

Imog zorgt voor het beheer en de werking van die recyclageparken met inbegrip van intergemeentelijke recyclageparkwachters. Het zomerverlof bij één park is niet langer meer een belemmering om naar het recyclagepark te gaan. Immers, tijdens de zomer is er altijd minstens één park open.

Sinds 1 januari 2017 werken de recyclageparken van de gemeenten Deerlijk, Wielsbeke en Waregem intergemeentelijk samen. Vanaf 1 januari 2020 werden ook de recyclageparken van Kruisem intergemeentelijk geëxploiteerd. Op 1 september 2020 vervoegden Harelbeke, Kortrijk en Zwevegem dit initiatief. Nadien volgden de gemeenten Spiere-Helkijn en Avelgem. De gesprekken met de gemeenten Anzegem en Kuurne zijn verder lopende. De intergemeentelijke samenwerking wordt via diverse werkgroepen, zowel operationeel als beleidsmatig, verder uitgediept met verdere afstemmingen inzake huishoudelijk reglement openingsuren en praktische afspraken. Zo kon er een aanbod voor oriënterend bodemonderzoek worden gedaan de aankoop van webcamera's om de drukte te monitoren, investeringen in waterhuishoudingsaanpassingen of de vergunningsaanvragen voor restafval en GFT op de intergemeentelijke recyclageparken.

Imog streeft naar uitdieping van deze intergemeentelijke recyclageparkwerking om de inwoner van de aangesloten gemeente met zijn eID (elektronische identiteitskaart) optimale dienstverlening te bieden.

Dergelijke samenwerking biedt voordelen naar efficiëntie, dienstverlening en uniformiteit

- Uniformiteit: sorteerregels, tarieven, operationeel
- Efficiëntie: medewerkers, contracten
- Regionaal: maximale dienstverlening zonder meerkost zodat er altijd één park open kan zijn

Uitdaging 2: Ambitieuze doelstellingen inzake restafval

Vanuit de Vlaamse benadering om de doelstellingen per intercommunale voorop te stellen in een richtsnoer, vormde de uitrol van een uniform afval- en materialenbeleid in de Imog-regio een grote uitdaging. Via de oprichting van een meerjarenwerkgroep en de opmaak van een actieplan werd hier verder op ingezet.

Actie 2.1: Afmeting van de restafvalzakken werd verkleind

De inzameling van restafval in zakken huis aan huis is zware arbeid en niet altijd ergonomisch. Doordat de inwoners meer en meer stromen selectief kunnen aanbieden en de sorteerregels bij PMD werden uitgebreid, werden de restafvalzakken steeds zwaarder.

Vanuit de werkgroep meerjarenbeleid werd voorgesteld om een deel van de actualisering van de kostprijs van de zakken te herverspreken in een kleiner volume van de grote restafvalzak. Het formaat van de grote restafvalzak werd van 80 liter naar de genormaliseerde afmeting van 60 liter teruggebracht,

zoals in de meeste steden en gemeenten in Vlaanderen. De kleine restafvalzak bleef op 40 liter. Het staat de inwoners vrij te kiezen voor welk formaat. De burgers gaan bij het gebruik van kleinere zakken ook bewuster om met wat ze erin gooien en dat de kleine zakken dan ook een goed middel zijn in de strijd voor afvalpreventie.

De restafvalzak werd dus kleiner, werd grijs van kleur en duurder. Er werd gekozen voor een nieuwe kleur van zak en een witte opdruk in functie van zichtbaarheid en fraudebestrijding.

Actie 2.2: De drempel naar selectieve inzameling verder verlagen

Het gebruik van de uitgebreide PMD-zak is goed ingeburgerd. Toch merken we dat we blijvend moeten communiceren over wat er allemaal in de blauwe zak kan.

Ook bij het bouw- en sloopafval kozen we voor nieuwe fracties: cellenbeton ('Ytong') en gips ('Gyproc' platen en los zakgoed) werden als nieuwe fracties geïntroduceerd.

De sorteerregels bij houtafval werd teruggebracht naar 2 fracties: recycleerbaar houtafval en niet-recycleerbaar houtafval. In analogie werd de benaming doorgetrokken in recycleerbaar grofvuil, brandbaar grofvuil en te storten grofvuil. Dit maakt het voor de burger duidelijker.

Actie 2.3: Selectieve inzameling en sortering van grofvuil

Om de intercommunale restafvaldoelstelling te halen werd verder ingezet op de selectieve inzameling van grofvuil. In samenwerking met de Delta Groep (het vroegere Kringloopcentrum Zuid-West-Vlaanderen) werden er diverse initiatieven ontplooid om het hergebruik van grofvuil een boost te geven:

De Inboedelservice is een dienst waarbij de inboedel van een huis wordt opgehaald. Meestal wordt deze service gebruikt wanneer de bewoner verhuist naar een rusthuis of wanneer de bewoner overlijdt. De dienstverlening houdt in dat alle kasten leeg worden gemaakt, alle spullen worden ingepakt en meubels worden gedemonteerd.

Het Hangaar-netwerk houdt in dat de Delta Groep een netwerk van sociale organisaties uitbouwt en verantwoordelijk is voor het inzamelen, selecteren, de logistiek, locatie en verkoop van niet-verkoopbare meubels in hun tweedehandswinkels, maar die wel nog in goede staat zijn (vb. enkele stukken, ouderwets, minimale beschadigingen).

Vanaf 2021 werd de samenwerking tussen de Delta Groep en Imog verder gestructureerd met de RecupHub waarin we burgers sensibiliseren en mogelijkheden creëren voor levensduurverlenging van potentieel herbruikbare goederen en creatief hergebruik van materialen en afgedankte goederen. Terwijl De Kringloopwinkel met sensibilisatie en haar aanbod mikt op hergebruik van goederen in goede staat, focust de RecupHub op wat pas herbruikbaar is door eraan te werken of er creatief mee aan de slag te gaan. (zie verder)

Focus op verhoogd toezicht. In het kader van een uniforme benaming werd de multistroomfractie hernoemd tot 'recycleerbaar grofvuil'. Toch zijn hier met het juiste toezicht nog grote milieuwinsten te halen. Deze recycleerbaar grofvuilfractie wordt integraal in het restafvalcijfer meegeteld. Opleiding en bijscholing voor de recyclageparkwachters is hierin essentieel. Nog te vaak wordt uitgegaan van 'Gooi maar in multistroom, de burger betaalt er toch voor'. De restafvaldoelstellingen én de kostprijs werd

in de opleidingen alle recyclageparkwachters in the picture gezet. Een volle container grofvuil van 10.000 kg aan € 0,2, heeft een kostprijs van € 2.000.

Actie 2.4: 4 types recyclageparken

Imog ontwikkelde een witboek recyclageparkwerking met een voorstel van modelrecyclagepark en een geactualiseerd overzicht van de afwijking van de verschillende gemeenten bij het Imog-recyclagepark. Imog kiest voor 4 types recyclageparken.

1. Diftar-recyclageparken Imog

Dit zijn volledig uitgeruste diftar-recyclageparken met ruime openingsuren die toegankelijk zijn voor zowel (k)KMO's als voor inwoners. Het is niet belangrijk WIE er naar het recyclagepark komt maar wel WAT men brengt en HOEVEEL men aanbrengt. Kortom het principe van gedifferentieerde tarifiering (diftar) of nog, 'de vervuiler betaalt', wordt hier toegepast. Naast het betalend deel, beschikt ieder diftar-recyclagepark ook over een gratis deel voor particulieren. De infrastructuur van deze recyclageparken is sterk uitgebouwd. De in- en uitgang van het betalend deel zijn voorzien van slagbomen met een identificatiepaal. Eén of meerdere weegbruggen zijn aanwezig voor de registratie van de gewichtsmeting. Diftar-software is voorzien voor het beheer.

2. (Inter)gemeentelijke diftar-parken

Hierbij gaat het om diftar-parken met beperkte openingsuren (26 à 36 uur per week). Ieder park beschikt, naast een betalend deel, ook over een gratis deel. Voor personenwagens, bestelwagens en wagens met een aanhangwagen is het betalend deel uitgerust met een weegbrug. Imog raadt aan alles over de weegbrug te laten passeren. Hierdoor wordt het systeem van de vervuiler betaalt maximaal en per kg toegepast.

3. Kleine recyclageparken

Deze recyclageparken zijn enkel toegankelijk voor inwoners met een personenwagen, fietsen en voetgangers. Op deze kleine parken kunnen enkel nog gratis fracties terecht en inwoners worden doorverwezen naar IGRP-parken voor het betalend deel. Dit is zo op het recyclagepark van Zingem en Spiere-Helkijn.

4. Mobiel recyclagepark

Voor heel wat inwoners is een bezoek aan een recyclagepark niet evident (afstand, minder-valide, oudere bevolking, al of niet beschikken over een voertuig...). Om ook deze inwoners door bijkomend aanbod te motiveren tot meer selectiviteit kunnen mobiele recyclageparken voor selectieve en recycleerbare stromen ontwikkeld worden (zie actie 2.5 hierna).

De intergemeentelijke recyclageparken

Intergemeentelijke recyclageparken bieden heel wat voordelen voor de inwoners. Zo kiezen mensen voor het meest nabije park en volgens de openingsuren die hen passen. Ze kunnen op meer tijdstippen op een recyclagepark terecht en de uniforme aanvoermodaliteiten over de gemeentegrenzen heen, zorgen voor meer duidelijkheid. Imog zorgt voor het beheer en de werking van die recyclageparken met inbegrip van intergemeentelijke recyclageparkwachters. Het zomerverlof bij één park, is niet langer meer een belemmering om naar het recyclagepark te gaan. Tijdens de zomer is er altijd minstens één park open. De gemeenten Avelgem, Deerlijk, Harelbeke, Kortrijk, Kruisem, Spiere-Helkijn, Waregem, Wielsbeke en Zwevegem hebben een intergemeentelijke recyclageparkwerking.

Vanaf 2024 ondergingen ook de openingsuren van onze intergemeentelijke recyclageparken wijzigingen. We kozen om op alle parken gelijkaardige en aanvullende openingsuren te voorzien in gelijke blokken. Zo is dat voor alle bezoekers eenduidig en is er altijd een park in de buurt open. Het zorgt eveneens voor eenvormige planning van de recyclageparkwachters.

Recyclageparkwachterspoule en Recyclagepark Academy

Imog wil haar parkwachtersteam aanvullen door de poule van recyclageparkwachters die tijdelijk ingezet kunnen worden op de recyclageparken tijdens weekends, vakantieperiodes en brugdagen. Omdat we kwalitatieve ondersteuning willen bieden kreeg elke toekomstige hulpparkwachter een opleiding bestaande uit verschillende modules en stagedagen. De opleiding werd door Imog-medewerkers ontwikkeld en wordt door eigen medewerkers gegeven.

Actie 2.5: Mobiele recyclageparken

De stad Kortrijk zette in samenwerking met Imog een mobiel recyclagepark in. Op deze manier willen we met een nog betere dienstverlening het restafvalcijfer verder doen dalen. Deze fracties kunnen gratis aangeleverd worden: cd en dvd's, isomo, kurken, vlak glas, metalen voorwerpen, houten voorwerpen, harde plastic voorwerpen, elektrische voorwerpen, zacht groenafval. Hiervoor werd de Imog Selector aangepast die eerder werd ingezet op evenementen. Door de constructie als verzamelcontainer is dit systeem makkelijk plaatsbaar. Vanaf 2024 opteerde de stad Kortrijk om dit voortaan met een eigen mobiel recyclagepark te doen.

Actie 2.6: Proefproject tuinafvalbakken

Ruim 25.000 gezinnen hebben een tuinafvalbak. Om de dienstverlening verder uit te breiden en zo nog meer groenafval selectief in te zamelen, werden bijkomende ophalingen op afroep of extra volume d.m.v. papieren zakken ontwikkeld. De bekendmaking gebeurt jaarlijks via de tuinafvalbakkalenders.

Bij afval van organische oorsprong wordt vaak de term GFT gebruikt, wat staat voor groente-, fruit- en tuinafval. De inzameling van het groenafval in de Imog-regio betreft de letter T uit dit letterwoord: tuinafval. Dit is materiaal uit de siertuin (gras, takken), maar niet de moestuin (tomaat, sla). De inzameling en verwerking is aan andere voorwaarden verbonden bij GFT dan bij T. Het materiaal heeft een ander composteringsproces nodig. Er werd een proefproject met de tuinafvalbakken georganiseerd, waarbij onbereid groente- en fruitafval bij het tuinafval in de tuinafvalbak mocht. In dit proefproject testten we de haalbaarheid binnen het huidige composteringsproces in Imog-Moen en de deelnamegraad bij de bevolking. De reacties waren positief.

Dit proefproject is intussen afgerond en het mag vanuit Ovam niet meer worden verder gezet. Zij wensen de sorteerregels uniform over Vlaanderen toe te passen, zowel bij GFT als bij groenafval. Onbereid groente- en fruitafval horen volgens deze sorteerregels thuis bij GFT. Het proefproject werd in 2023 stopgezet en de communicatie rond de sorteerregels werd aangepast.

Actie 2.7: Bonussen voor afvalstromen

Het idee werd onderzocht om een bepaalde bonus te geven voor preferentiële afvalstromen. Om de selectiviteit van de inwoners te belonen en om tarieven af te stemmen met grondstofprijzen kan een bonussysteem nuttig kan zijn voor afvalstoffen die geld waard zijn, zoals bijvoorbeeld papier en karton, metalen, gebruikte frituurvetten en –oliën, textiel, herbruikbare goederen... Dit werd onderzocht, maar in deze legislatuur niet toegepast. Er veranderden wel enkele preferentiële stromen van tarief: zo werden hard tuinafval en papier & karton bij de gratis fracties toegevoegd.

Actie 2.8: Uitbreiden milieustraatje op de recyclageparken

Met de uitbreiding van de sorteerregels bij PMD kwamen een aantal recipiënten in het milieustraatje op de recyclageparken vrij. Bloempotjes, plantentrays en kunststofverpakkingen niet-PMD horen voortaan in de PMD-zak. Er werd uitgekeken naar herinvulling.

In samenspraak met de Deltagroep werden 2 nieuwe fracties geïntroduceerd: herbruikbaar klein gerief (hobby, curiosa en huisraad) en herbruikbaar sport- en speelgoed. Als derde herinvulling werd geopteerd voor wijnfleskurken en kaarsvet. Er werden speciale inzamelrecipiënten hiervoor ontwikkeld, de zgn. gitterboxen, om dit op een weersbestendige manier in te zamelen.

Op deze manier willen we met het milieustraatje als reverse logistics ‘shopping’ oplossing de drempel verlagen om ook voor kleine afvalsoorten te kiezen voor recyclage en hergebruik.

Actie 2.9: Dode gezelschapsdieren

Het afvalstoffenplan raadt aan op sommige locaties overleden gezelschapsdieren in te zamelen. Momenteel heeft Imog al zo’n inzampunt (24/24 en 7/7) op de site van Imog in Harelbeke. Imog kan zelf instaan voor de verwerking in de eigen verbrandingsinstallatie.

Imog kocht een chiplezor aan waarmee aangevoerde en gechipte huisdieren (honden en katten) kunnen worden geïdentificeerd via een code van 15 cijfers die op een website moet worden ingevoerd. Zo kunnen we de eigenaar verwittigen wanneer zijn huisdier is gevonden. Deze dienst is sinds mei 2018 operationeel. Er werd een volledige workflow uitgewerkt en aan de medewerkers toegelicht.

Actie 2.10: Afbouwbeleid asbestcement

Een versneld asbestafbouwbeleid grijpt in op het huidige afbouwritme, want zonder ingrijpen verwachten we dat het grootste deel van de asbesthoudende materialen pas tegen 2070 of later zal verwijderd zijn.

Imog ondersteunde haar gemeenten bij het aanvragen van de eenmalige financiële ondersteuning vanuit de Vlaamse Regering i.k.v. ‘Asbestveilig Vlaanderen 2040’. Voor alle Imog-gemeenten samen belooft zich deze eenmalige financiële ondersteuning op € 317.959,32. Periodiek leidt Imog de recyclageparkwachters op en publiceert Imog sensibiliserende artikels rond ‘veilig omgaan met asbestcement’. Er werden drie impulsacties aangevraagd en door Ovam goedgekeurd, waardoor Imog de aan-huis-inzameling van asbesthoudend materiaal aan de burger kan aanbieden aan € 30 per bigbag of platenzak en € 170 voor een volle container (sinds 2024), transport, recipiënt, verwerking en persoonlijke beschermingsmiddelen inbegrepen. Door de kostprijs van de inzameling aan huis te

verlagen, willen we de drempel tot deelname zo laag mogelijk houden en oproepen: “Het is nu of nooit”. Imog haalde al 1.753.331 kg asbestcement op bij particulieren thuis via het impulsproject. We leveren extra inspanningen om tegen 2040 zo weinig mogelijk asbestcement over te houden in Vlaanderen. Dit kadert in het Vlaamse actieplan rond asbestafbouw.

De code goede praktijk bij aanvoer van asbestcement op de recyclageparken werd geactualiseerd. Asbestcement mag voortaan enkel veilig verpakt worden aangeboden op de recyclageparken. Imog heeft hiervoor inpakfolie en zakken ter beschikking die op de parken kunnen worden aangekocht. Bij de uitrol van het nieuwe afvalbeleid werd een quotum gratis aanvoer voorzien van 200 kg per gezin per kalenderjaar.

Actie 2.11: Selectieve inzameling bij gemeentelijke en stedelijke entiteiten.

Onder de noemer Lokale Afvalautoriteit (LAA) wil Imog haar gemeenten verder ontzorgen en biedt ze specifieke ophalingen aan voor gemeentelijke diensten, rust- en verzorgingstehuizen... Imog vult deze opdracht in door 10 van de 11 vennoten te ontzorgen bij de inzameling en verwerking van hun eigen bedrijfsafval. Ook onze steden en gemeenten en hun diensten zijn zoals bedrijven onderworpen aan de sorteerregels van Vlarema. Voor veel vennoten geen sinecure om deze wetgeving op een goede manier in te vullen. Denk hierbij maar aan de verplichte inzameling om OBA (Organisch Biologisch Afval).

Met deze service beoogt Imog:

- administratief en logistiek te ontzorgen
- comfort, kwaliteit en zekerheid van de aangeboden dienstverlening te verhogen
- geüniformeerde en gestandaardiseerde dienstverlening uit te rollen (op vlak van fracties, ophaalfrequentie en prijszetting)
- een prijsvoordeel door schaalvergroting te behalen

Imog nam daarbij alle praktische afspraken rond afvalophaling en -verwerking voor haar rekening en zorgde voor een rechtstreekse facturatie aan de lokale besturen. Gezien de positieve ervaringen werd ervoor gekozen dit initiatief sinds 1 januari 2021 structureel te verankeren binnen onze werking.

Ook voor het afval op de begraafplaatsen werd een specifieke dienstverlening ontwikkeld. In samenspraak met de bevoegde diensten van de vennoten heeft Imog een globaal voorstel opgemaakt dat aansluit bij de inzamel- en verwerkingsmogelijkheden. Dit conform Vlarema met de intentie de gemeenten te ontzorgen voor de inzameling en verwerking van de stromen ingezameld op de begraafplaatsen. We hebben hierbij onderzocht in welke mate een samenwerking met sociale economiebedrijven aangewezen is.

Actie 2.12: Selectieve inzameling bij scholen

De inzameling van afstromen van de scholen wordt zoveel als mogelijk afgestemd op en ingezameld met het huishoudelijk circuit. Hiervoor wordt overlegd met de scholengemeenschappen. Vanuit evaluatie van die overleggen wordt een actieplan Scholen opgemaakt dat afgestemd is met de inzamelscenario's en sorteerregels in de Imog-regio (wat de sensibilisering in het onderwijs versterkt) en het Vlaamse beleid; Imog raadt het organiseren van parallelle inzamelcircuits af en biedt via Operatie Proper een alternatief aan dat zowel educatief is onderbouwd en een financiële stimulans kan bieden.

Naar scholen toe heeft Imog een specifieke doelgroepenwerking met een aanbod van recipiënten (papierkorven, PMD-containers 120 L en 1100 L en P&K containers 1100 L), educatief materiaal (educatief dossier, affiches en een denktank voor proefprojecten) en animaties ter plaatse. Het volledige aanbod staat op <https://www.imog.be/diensten-en-educatie/voor-scholen>. Een specifiek onderwerp naar actieve en interactieve communicatie zijn de bedrijfsbezoeken waarop scholen worden ondergedompeld in de wereld van het afval. Door opeenvolgende calamiteiten zoals de corona-epidemie, de bedrijfsbrand in Moen en het ontploffingsgevaar door lachgaspatronen werden deze on hold gezet.

Actie 2.13: Selectieve inzameling bij hoogbouw en appartementen

De inzameling van afval voortgebracht bij hoogbouw, appartementen, serviceflats... werd zoveel als mogelijk afgestemd op en ingezameld met het huishoudelijk circuit na overleg met alle partijen. Er werden communicatietools ontwikkeld, zoals dekselmarkering, sorteeraffiches, folders en sorteerbrochure voor anderstaligen die bij hoogbouw bij sociale bouwmaatschappijen, zoals Helpt Elkander, kunnen worden ingezet.

Actie 2.14: Ondergrondse inzamelssystemen

Er werd voor de regio een uniforme regeling “beheersysteem voor de ondergrondse inzameling” uitgewerkt en overgemaakt aan de gemeenten met in te zamelen afvalstromen, type container, financieel, te nemen acties door de gemeenten en overgangsmaatregelen voor bestaande semi-ondergrondse containers. Hierbij werd onderzocht of er nog andere afvalstromen selectief en ondergronds kunnen worden ingezameld, waar ondergrondse inzamelpunten optimaal ingezet kunnen worden rekening houdend met de voor- en nadelen uit het afvalstoffenplan, hoe de retributies geïnd kunnen worden met respect voor ‘de vervuiler betaalt’ en afgestemd met de andere inzamelmethodes (vb. huis-aan-huis en op recyclageparken) en wat de kosten zijn bij ondergrondse afvalinzamelpunten.

Dit beheerssysteem voor ondergrondse containers met in te zamelen afvalstromen, type container, financieel, te nemen acties door de gemeenten en overgangsmaatregelen werd aan de gemeenten overgemaakt. Op de locatie Kortrijk Weide werd een proefproject uitgewerkt.

Actie 2.15: Sensibiliseren van (k)KMO's en zelfstandigen

Het plan vroeg dat de lokale besturen inspanningen leveren bij het sensibiliseren van KMO's om selectief in te zamelen. Imog sensibiliseerde periodiek via de gekende kanalen, zoals de website, nieuwsbrief en de sociale media. Zo informeerde Imog dat het uitstel tot inzamelen van GF(t)/keukenafval niet geldt voor bedrijfsmatig OBA (organisch biologisch afval). Er werd een code goede praktijk bedrijfsafval opgesteld en bij aanvoer naar de verbrandingsinstallatie werd het toezicht en controle uitgerold.

Actie 2.16: Verhogen van selectieve inzameling bij (k)KMO's en zelfstandigen

Om zelfstandigen en kleine KMO's aan te moedigen tot meer selectiviteit bij het aanbieden van hun afval onderzocht Imog of de eenmanszaken en kleine KMO's konden aansluiten op het huishoudelijk

circuit. Hiervoor moeten de inzamelvoertuigen uitgerust worden met een diftar weegstelsel en diftar software.

Vanuit diverse contacten bleek hiervoor voldoende interesse te bestaan. Ook de mobiliteit (minder inzamelvoertuigen in het centrum van de stad of gemeente) en het milieu varen hier goed bij. In overleg met de actoren (gemeenten, bedrijfsorganisaties, inzamelaars...) werd een proefproject opgestart in Waregem onder de naam Urban Waste Collection. Dit inzamelscenario werd positief geëvalueerd en kan in de volgende bestuursperiode over de volledige intercommunale uitgerold worden.

Actie 2.17: Collectieve selectieve afvalinzameling op bedrijventerreinen

Imog maakte diverse offertes voor verschillende parkmanagementorganisatoren. Cruciaal voor het welslagen is de rol van de bedrijventerreinbeheerder als facilitator, gezien zijn/haar expertise en kennis van de aanwezige bedrijven. De coördinatie door de beheerder bezorgt de individuele bedrijven minder administratieve last.

Actie 2.18: Selectieve inzameling van organische stromen

Imog maakte een preventieplan voor de organische fractie op. In dit actieplan willen we preventie alle kansen geven en hier volop op inzetten. Daarna willen we de huidige manier van verzamelen optimaliseren, vooraleer bijkomende inzamel- en valorisatiecircuits op te starten.

Niet iedereen wil of kan thuis composteren of kippen houden. Voor vlees- en visresten bestaat er in onze regio daarenboven nog geen oplossing. Vandaar dat we momenteel nog steeds 47,3 kg bioafval/inwoner/jaar in de restafvalzak terugvinden. Imog ontving een afwijking op de verplichte inzameling van GFT vanaf 2024. Intussen worden alle voorbereidingen getroffen om tegen 01/01/2026 deze inzameling te organiseren.

Keukenafval en groenafval zijn beide bioafval, maar dit zijn toch 2 verschillende stromen die we daarom best ook apart aanpakken.

Zo is er een verschil in procesflexibiliteit inzake verwerking. Keukenafval is rijk aan biogas, maar arm aan structuur. Vergisting is daarom de aangewezen verwerkingstechniek. Groenafval of tuinafval is arm aan biogas, maar rijk aan structuur, dus ideaal voor compostering.

De verschillende verwerkingsprocessen zorgen ook voor een verschillende verweringskost. De kost voor GF(t)/keukenafval bedraagt € 80 tot € 120/ton. De verweringskost van groenafval bedraagt € 45 tot € 55/ton. Ook de transportkosten verschillen wezenlijk. Er is in West-Vlaanderen enkel verwerking van GFT in Ieper. Groenafval kunnen we zelf verwerken in onze eigen groenafvalcomposteringsinstallatie in Moen.

Er is ook een verschil in verontreinigingsgraad. Er wordt meer vervuiling vastgesteld in keukenafval door de vele verpakkingen dan in het tuinafval. Via communicatie- en handhavingsacties kan je dit zoveel mogelijk beperken, maar komen tot 100% plastic-arm is spijtig genoeg niet realistisch. We kiezen dan ook best voor maximale productie van 'properder' groencompost.

We kiezen voor een GF(t)/keukenafvalinzameling vanaf 01/01/2026 in kleine bruine emmers, met (twee)wekelijkse inzameling, samen in duo-ophaal met het restafval. De inzameling op dezelfde dag

werkt ontradend voor ontwijkgedrag, zodat men het restafvalrecipiënt (bak of zak) niet vult, als er de daaropvolgende dagen/week geen GF(t)/keukenafvalinzameling zou zijn.

Actie 2.19: Subsidiëring

Het subsidiebesluit en de subsidiëring in het algemeen van de Vlaamse en Europese overheden, kunnen een belangrijke ondersteuning vormen bij het Imog-actieplan. Het is dan ook belangrijk dat Imog hierop verder inzet. De opportuniteiten die zich op lokaal niveau aandienen, zijn een uitgelezen aanknopingspunt. Lokale besturen, bij voorkeur in samenwerking met relevante partners, kunnen opportuniteiten zien in kleinschalige of technologische innovaties, en ook in meer omvattende uitdagingen. Dat kunnen grote projecten zijn die de kringlooeconomie in de stad stimuleren, maar ook minder ambitieuze maar interessante aanpassingen aan (vormen van) selectieve inzameling, sensibiliseringsacties, enz. Innovatieve projecten moeten voldoende origineel zijn, daadwerkelijk een impact kunnen hebben, en leerervaringen bieden op lokaal en bovenlokaal niveau.

Uitdaging 3: Retributies over de hele Imog-regio

De retributies werden zoveel mogelijk afgestemd op het principe 'de vervuiler betaalt' en werden gelijkgezet over de volledige Imog-regio. Hierbij wordt gestreefd om maximaal 1/3de van deze inzamel- en verwerkingskosten te putten uit de algemene middelen en 2/3de volgens het principe 'de vervuiler betaalt'. Dit laatste kan gebeuren met een forfaitaire belasting, met dit tarief op de recyclageparken en met afgestemde retributies van de afvalzakken (restafval, PMD-zak...)

Actie 3.1: Harmonisering retributies en contante belastingen

De werkgroep meerjarenplanning werkte een uniform retributievoorstel uit dat sinds 1 september 2020 in de volledige Imog-regio wordt uitgerold. We verwijzen hiervoor naar actie 1.1 Enkel de gemeente Kruisem had een afwijkende vorm van inzamelen en tarificatie. Deze werd als proefproject verder ontwikkeld om insteken aan te reiken voor de andere gemeenten.

Fusiegemeente Kruisem als proeftuin.

Sinds 01/01/2020 kregen alle inwoners van de nieuwe gemeente Kruisem dezelfde afvalmodaliteiten. Voor Imog betekende dit een nieuwe manier van inzamelen van het restafval en een nieuwe manier om het principe de vervuiler betaalt in te vullen. De inzameling gebeurt met rolcontainers in plaats van restafvalzakken. Zo ook het basistarief van € 0,32/kg.

volume container	forfaitair	€/aanbieding	€/kg
40 liter container	€ 2/maand	0,15	0,32
120 liter container	€ 2/maand	0,30	0,32
240 liter container	€ 2/maand	0,60	0,32
1100 liter container	€ 2/maand	2,93	0,32

De bevindingen van deze proeftuin kunnen worden meegenomen in de opmaak van het ondernemingsplan voor de volgende periode om dit in de volledige Imog regio uit te rollen.

Uitdaging 4: Zwerfvuil, sluikstorten en ontwijkgedrag

Zwerfvuil, sluikstorten en ontwijkgedrag vormen samen met voorgaande uitdagingen een topprioriteit in het afvalstoffenplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval. Ook lokaal wordt een uniform beleid over de afvalintercommunes verwacht vanuit de Vlaamse overheid.

We willen invulling geven aan de 'zespijleraanpak bij zwerfvuil, sluikstorten en ontwijkgedrag' in de Imog-regio.

- Preventie
- Infrastructuur
 - o De zwerfvuilvuilbakjes, peukpalen...
 - o Weldoordachte inrichting van de publieke ruimte
- Participatie
 - o Netwerk van vrijwilligers
- Handhaving
 - o Sociale controle
 - o Aanspreken, mobiele camera's
 - o GAS (-ambtenaar)

- Communicatie
 - o Sensibilisering
 - o Mentaliteits- en gedragswijziging
- Omgeving
 - o Kennisdeling over het inrichten van openbare ruimte zodat zwerfvuil en sluikstorten ontraden wordt.

Artikel 4 van onze statuten omschrijft de taken die effectief vallen onder de beheeroverdracht (*zie ook bijlage 2 van de statuten*). Deze beheeroverdracht kon verder worden uitgebreid, onder meer met art. 4.8 'Het instaan voor het beheer en netheid van openbare ruimtes', opgedeeld in zes subartikels.

- a. Algemeen beheer openbare netheid cfr uit het UHAGBA zespijlerbeleid (preventie, infrastructuur, participatie, handhaving, communicatie en omgeving)
- b. Veegopdrachten;
- c. Ruimen van bladafval;
- d. Zwerfvuil- en sluikstortverwijdering;
- e. Onkruidbestrijding;
- f. Gladheidsbestrijding (strooien, sneeuwruimen...)

9 van de 11 gemeenten hebben dit al overgemaakt.

Statuten	4.8 Het instaan voor het beheer en netheid van openbare ruimtes					
	a	b	c	d	e	f
Anzegem	x			x		
Avelgem	x			x		
Deerlijk	x			x		
Harelbeke						
Kortrijk						
Kruisem	x	x		x		
Kuurne	x			x		
Spiere-Helkijn		x	x	x	x	
Waregem	x	x		x		
Wielsbeke	x	x		x		
Zwevegem	x			x		

Actie 4.1: Zespijlerbeleid voor zwerfvuil

Imog zette in op dit zespijlerbeleid. Het volledig uitrollen van de acties, het verder uitbouwen van pilootprojecten en nieuwe initiatieven nemen voor het zespijlerbeleid blijven noodzakelijk.

Infrastructuur

Imog werkt intensief aan een nette regio, waar we zowel inzetten op beleidsondersteuning als op uitvoering. Binnen het luik beleidsondersteuning reiken we een aantal instrumenten aan waarmee het mogelijk is voor gemeenten om hun netheidsbeleid en ploegen te objectiveren. Imog meet de netheidsbarometer in alle 11 Imog-gemeenten. De tellingen gebeuren door een Imog-medewerker. Imog analyseert de resultaten jaarlijks en deze analyse vormt de basis voor aanbevelingen voor een beter zwerfvuilbeleid dat Imog opmaakt voor elke gemeente. Dit wordt jaarlijks toegelicht in een persoonlijk overleg in elke gemeente.

Imog heeft een inventarisatie opgemaakt van alle zwerfvuilbakken in de regio met als doel een optimaal vuilnisbakkenbeleid opstellen in elke gemeente met bijhorende software. Sinds de ontwikkeling van Mijn Mooie Straat door Mooimakers Vlaanderen wordt de inventarisatie en metingen digitaal bijgehouden in deze webapplicatie. Imog analyseert de metingen en stelt optimalisatie voor.

Op vlak van uitvoering is er een zwerfvuilteam Team Rudy opgezet. Dit team is niet in dienstverband met Imog verbonden, maar bestaat uit verschillende sociale economie-organisaties die actief zijn in de Imog-gemeenten. Imog zorgt voor de coördinatie, ondersteuning en afvalverwerking. De invulling van de taken van Team Rudy gebeurt momenteel hoofdzakelijk door de gemeenten. De gemeenten hebben ook de eindbeslissing omtrent het plaatsen van infrastructuur. Als intercommunale proberen we in het jaarlijks netheidsoverleg de gemeenten hier zoveel mogelijk in te ondersteunen, te adviseren en te sturen.

Omgeving

De volledige omgeving speelt een rol in het al dan niet optreden van een probleem met zwerfvuil en andere soorten vervuiling. Het is daarom belangrijk om een omgeving te creëren met bijvoorbeeld elementen die een aangenaam gevoel geven aan de voorbijgangers en gebruikers van de publieke ruimte. Hier hebben wij als intercommunale weinig tot geen invloed op. Imog levert wel inspanningen om de omgeving rond de glasbollen proper te houden (zoals hierboven reeds beschreven) en verzorgt de contracten voor de textielcontainers in de gemeenten.

Imog zorgt voor de glasbolopfleuring van 10 glasbolsites. Door de locatie opvallend mooi en aantrekkelijk te maken, willen we via nudging ervoor zorgen dat mensen de site netjes achterlaten. We meten het zwerfvuil en sluikestort op elke site voor de actie en na de actie.

Communicatie en sensibilisering

Imog heeft een jarenlange ervaring op vlak van communicatie en sensibilisatie rond zwerfvuil en sluikestorten. Er is een sterke samenwerking tussen de West-Vlaamse afvalintercommunales op vlak van communicatie en we werken samen met Mooimakers Vlaanderen.

Preventie

Preventie blijft een centrale pijler om ervoor te zorgen dat er geen zwerfvuil ontstaat. Deze pijler wordt ook door de producenten uitgewerkt bij de ontwikkeling van producten.

Participatie

Hiermee bedoelen we het betrekken van individuen of groepen bij het beleid. Imog richtte een vrijwilligerswerking op. Burgers die op regelmatige basis willen meewerken aan een nette regio, kunnen zich engageren om Mooimakers buurt of Mooimaker glasbol te worden. De vrijwilligers krijgen in Imog een opleiding, materiaal (fluohesje, handschoenen, grijper, afvalzakken...), de nodige ondersteuning, een forfaitaire vrijwilligersvergoeding en ze zijn verzekerd. We merken jaar na jaar een stijgende trend op. Burgers die occasioneel zwerfvuil willen opruimen kunnen een opruimactie aanvragen via de website van Imog. Ook scholen en verenigingen die een opruimactie willen organiseren kunnen voor ondersteuning terecht bij de intercommunale Imog.

Handhaving

Handhaving is het doen naleven van bepaalde regels. Regels zijn in elke samenleving belangrijk en mogen geen dode letter blijven. Handhaving is daarom het sluitstuk van elk soort beleid, ook het zwerfvuilbeleid. Imog heeft mee de actie 'Proper West-Vlaanderen' ontwikkeld met in 2015 de 'Dag van de handhaving' en de 'Week van de handhaving'. Ondertussen gaat deze actie opgeschaald naar heel Vlaanderen en vindt deze jaarlijks plaats in oktober.

Met twee GAS-vaststellers neemt Imog jaarlijks deel aan deze handhavingsactie. Ook verschillende gemeenteambtenaren en politiezones houden tijdens de handhavingsweek een extra oogje in het zeil voor zwerfvervuiling. Sedert 2021 zijn er Vlaamse GAS-vaststellers voor zwerfvuil aangeworven door OVAM, ze werden in de meeste gemeenten van de Imog-regio aangesteld. Ze zijn maandelijks in meerdere Imog-gemeenten actief, ze focussen zich op de grotere gemeenten, maar ook kleine gemeenten worden bezocht.

Actie 4.2: Indicatoren

Om het Vlaamse zwerfvuilbeleid te evalueren is het noodzakelijk om voldoende relevante indicatoren te hebben en deze nauwgezet te monitoren. De vandaag beschikbare indicatoren die in functie daarvan zullen worden opgevolgd zijn:

- de Vlaamse netheidsindex (en de lokale netheidsbarometer);
- de hoeveelheid en kostprijs zwerfvuil en sluikstorten in Vlaanderen, inclusief de hoeveelheid vuilnisbakkenvuil;
- de fractietelling van zwerfvuil, de sorteeranalyse van sluikstorten;
- de effectmeting van de doelplaatsencampagne.

Netheidsbarometer

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anzegem	93,4	92,9	95,2	93,8	94,8	95,3	93,7
Avelgem	91,5	90,5	92	90,3	94,1	95,5	94,7
Deerlijk	91,9	90,6	93,1	92,1	94,4	92,6	92,6
Harelbeke	90	89,7	92	92	94,6	91,6	90,6
Kortrijk	90,9	90,6	93,8	92,6	94,8	89,7	89,3
Kruishoutem	94,2	92,9	95	93,7	96,2	95	93,8
Kuurne	92,4	89,7	92,8	93	94,3	94,9	93,6
Spiere-Helkijn	93,4	92,8	94,2	93,6	96	91,7	91,2
Waregem	87,5	89,4	91,7	89,9	95,2	90	90
Wielsbeke	93,2	92,4	93,6	93,6	95,6	94,5	94,3
Zwevegem	93,6	94	94	93	95,7	95,2	93,7
gemiddelde Imog	92,00	91,41	93,40	92,51	95,06	93,27	92,50

Actie 4.3: Coachingtraject zwerfvuil, sluikstorten en ontwikkgedrag bij de gemeenten

Imog werkt intensief aan een nette regio en ondersteunt de gemeenten bij het uitzetten van hun zwerfvuilbeleid en levert concrete tools die ingezet worden op het operationeel niveau. In het jaarlijks netheidsoverleg proberen we de gemeenten zoveel mogelijk te ondersteunen, te adviseren en te sturen.

We konden via een door Mooimakers Vlaanderen gesubsidieerd coachingtraject onze gemeenten naar een hoger niveau brengen in hun zwerfvuilbeleid. Het coachingtraject is in alle gemeenten doorlopen en werd vervolgd met vuilnisbakkenplannen.

Zo gingen we per gemeente na hoe we hen nog meer van dienst kunnen zijn in verband met de zwerfvuilproblematiek:

- Per gemeente een veegronde of volledig zwerfvuilopruimplan met inplanning en afstemming van veegrondes, opruimrondes van gemeentelijke diensten, opruimrondes van het zwerfvuilteam binnen Team Rudy, resultaten netheidsbarometer, inzet van vrijwilligers, hotspots...
- Visualiseren van het netheidsbeleid in de gemeente aan de hand van een dynamische kaart
- Vuilnisbakkenbeleid werd verder uitgebouwd. In 10 gemeenten kwam een vuilnisbakkenplan, dit bevat:
 - beleid: waar komt best welke vuilnisbak, waar niet,
 - resultaten van de inventaris en metingen,
 - optimalisatie van de vuilnisbakken.

Het vuilnisbakkenplan is dynamisch: bewoners veranderen, de gemeente evolueert, het gebruik, verbruik en misbruik verandert. Dat betekent dat het vuilnisbakkenplan daarop inspeelt en de vuilnisbakken mee veranderen met de toekomst. Daarom moet een vuilnisbakkenplan jaarlijks opgevolgd worden.

Actie 4.4: Zwerfvuilcoach

De Imog-medewerkers fungeren als netheidsloket die onze gemeenten assisteren met o.a. periodieke overleggen, zwerfvuilbakjes, inventaris van de doelplaatsen, doelgroepenwerking, illegaal ontwikkgedrag, netheidsbarometer, beleid, centraal meldpunt, opruimen, opleiding, netheidscoaches, mooimakers-buurt en mooimakers-glasbol, zwerfvuilacties coördineren...

Actie 4.5: Beloningssysteem voor scholen en (jeugd)verenigingen

Er werd een specifieke aanpak uitgewerkt voor de verschillende doelgroepen: scholen en verenigingen die een duurzaam engagement opnemen onder de naam Operatie Proper. Sinds schooljaar 2021-2022 is dit beperkt tot scholen en jeugdverenigingen (geen verenigingen meer). Imog zorgt voor het coördineren en opvolgen van engagementen van scholen en verenigingen. Operatie Proper is een beloningssysteem waarbij scholen en jeugdverenigingen een duwtje in de rug krijgen om zwerfvuil aan te pakken.

1. Intentieverklaring: intekening via website
2. Actieplan: bevat maximaal 8 actiepunten, deels verplichte actiepunten en een deel actiepunten naar keuze uit een lijst
3. Rapportering: uitgevoerde acties worden gerapporteerd
4. Beloning wordt uitgereikt als de rapportage wordt goedgekeurd. Het bedrag hangt af van het aantal uitgevoerde actiepunten.

In het schooljaar 2023-2024 konden 64 scholen het volledige traject doorlopen en kon Imog een beloning van ruim € 50.000 verdelen. Voor 2025 zal dit – indien alle deelnemende scholen de eindmeet halen – € 59.875 zijn.

Actie 4.6: App en monitoring

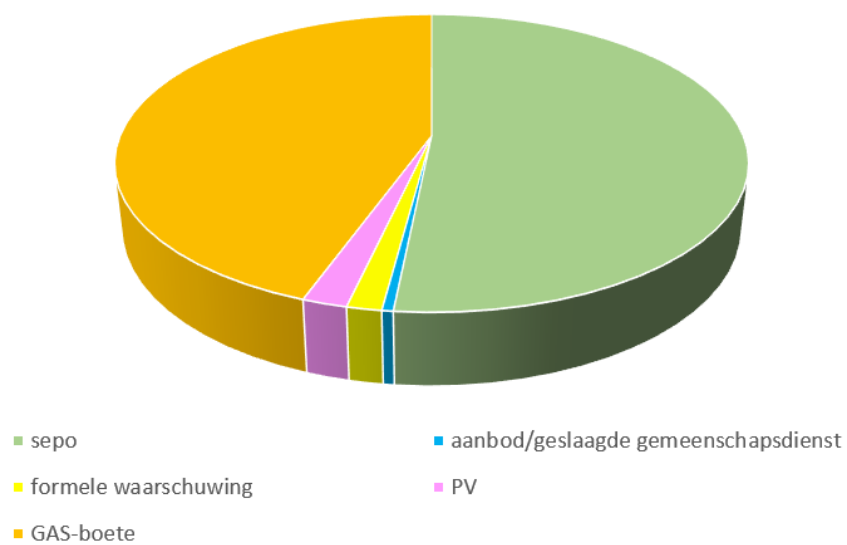
Vanuit de Mooimakers werd een meldings- en registratiewebsite en -app ontwikkeld. Mijn Mooie Straat centraliseert alle meldingen die binnenkomen en kan ook dienen als basis voor een goede opvolging door de betrokken diensten. Op die manier kan er een volledig beeld worden verkregen van de problematiek en de opvolging binnen een gemeente/intercommunale en kan hier ook over gerapporteerd worden. Mijn Mooie Straat werd ook ontwikkeld voor de opvolging van de vuilnisbakken. De inventarisatie van de vuilnisbakken in de Imog-gemeenten werd ingevoerd in Mijn Mooie Straat. In sommige gemeenten wordt de website ondertussen ook gebruikt om de metingen op te volgen.

Actie 4.7: Verplaatsbare camera's

Camera's beschouwen we als een hulpmiddel om verschillende problemen aan te pakken. Sluikstorten is zo'n probleem waarvoor camera's soms overwogen worden. Camera's zijn echter geen wondermiddel. Camerabewaking wordt als onderdeel van de pijler handhaving aanzien als het sluitstuk van een integraal beleid tegen sluikstorten. Naast de vele andere inspanningen die we leveren voor minder zwerfvuil en sluikstort, geven we ook de boodschap dat dit niet onbestraft blijft. Dit is een antwoord aan de mensen die zich ergeren aan het zwerfvuil en sluikstort en voor de daders is dit een ontradend initiatief. In de regio worden 4 sluikstortcamera's wekelijks ingezet op verschillende locaties. In onderstaande tabel staan de gerealiseerde cijfers van de voorbije jaren.

2018-2024											
	Anzegem	Avelgem	Deerlijk	Harelbeke	Kortrijk	Kruisem	Kuurne	Waregem	Wielsbeke	Zwevegem	Totaal
aantal keer dat camera geplaatst werd	71	48	61	127	368	72	66	187	45	120	1165
aantal bestuurlijke verslagen/ getuigen verklaringen	53	37	92	310	1100	74	93	371	42	179	2351
verslag met nr-plaat	38	17	61	180	436	47	41	176	32	98	1126
verslag met bewijsmateriaal	3	2	4	15	13	4	7	29	3	46	126
verslag met foto van persoon	12	18	27	115	649	23	45	163	7	34	1093
verslag werd geseponeerd	14	9	22	106	604	36	46	154	22	50	1063
aanbod gemeenschapsdienst	0	0	0	0	3	0	0	1	0	6	10
formele waarschuwing	4	1	1	4	13	0	4	3	0	1	31
PV	0	0	1	2	33	2	0	0	2	0	40
GAS-boete	30	12	37	107	371	21	35	172	18	113	916
vervolg nog niet gekend	5	15	31	91	76	15	8	41	0	9	291

gevolg van alle bestuurlijke verslagen '18-'24

Actie 4.8: Mooimakers

In november 2012 kregen de eerste twintigtal vrijwilligers hun opleiding bij Imog. Ze gingen meteen aan de slag om in hun eigen buurt op te ruimen of om een glasbol onder hun goede te nemen. Imog zette actief in op deze participatieve manier om een nette regio te creëren. Ondertussen zijn deze vrijwilligers omgedoopt tot Mooimakers in navolging van de Vlaamse Mooimakersinitiatieven. Onder de aspiratieve naam Mooimakers willen we alle initiatieven bundelen en ondertussen heeft Imog in 2024 meer dan 700 langdurige vrijwilligers: Mooimakers-buurt en Mooimakers-glasbol.

	Aantal Mooimakers – buurt	Aantal Mooimakers – glasbol
Anzegem	57	7
Avelgem	25	4
Deerlijk	43	5
Harelbeke	59	8
Kortrijk	132	24
Kruisem	76	6
Kuurne	30	3
Spiere-Helkijn	13	/
Waregem	115	14
Wielsbeke	53	7
Zwevegem	70	10
Totaal	673	88

Actie 4.9: Subsidiëring zwerfvuilacties

De subsidiëring in het kader van zwerfvuil van de Vlaamse en Europese overheden, kan een belangrijke ondersteuning vormen bij het Imog-actieplan. Het is dan ook belangrijk dat Imog hierop verder inzet.

Uitdaging 5: Planning van de eindverwerkingscapaciteit voor storten en verbranden

De eindverwerkingscapaciteit voor storten en verbranden wordt afgestemd op de hoeveelheid die aangeboden wordt in Vlaanderen met het zelfvoorzieningsprincipe en nabijheidsprincipe van de EU als basis. Elke regio staat in voor de inzameling en verwerking van zijn eigen afval in zijn eigen regio. Imog maakte een beheersplan op voor het beëindigen van de stortactiviteiten, voor het afwerken van de stortplaats, voor de activiteiten na het sluiten van de stortplaats en de 30-jarige nazorg. Dit werd met de bevoegde overheden naar haalbaarheid afgetoetst en Imog koos vrijwillig voor opmaak van een project MER.

Beheersplan Moen

De Imog-deponie in Zwevegem-Moen had een milieuvergunning tot 2031. De masterplannen die zijn opgemaakt naar aanleiding van de hervergunning van de sites Zwevegem-Moen (2011) en Harelbeke (2013) zijn uitgerold (lagunerings Valorzis, bodemasseopschoningsinstallatie Valormet, de valorisatie van stortgas, biomassa- en materialencentrum, loskade...). De stortactiviteiten verlopen op een kleine

resterende ruimte. Stilaan dienen de plannen voor het beëindigen van de stortactiviteiten, de afwerking van de stortplaats en de 30-jarige nazorg voorbereid te worden.

Hiervoor maakte Imog een beheersplan op voor het beëindigen van de stortactiviteiten, voor het afwerken van de stortplaats, voor de activiteiten na het sluiten van de stortplaats en de 30-jarige nazorg..

In 2022 startten de voorbereidingen voor de opmaak van een nieuwe omgevingsvergunningsaanvraag. Die vergunning biedt de nodige zekerheid om de komende 20 jaar de site in Moen verder uit te baten met extra activiteiten.

Imog heeft het vertrouwen gekregen van de burens, het gemeentebestuur Zwevegem en van de advies- en vergunningverlenende overheden om alle activiteiten verder te zetten. Daarnaast heeft Imog dus ook een vergunning voor het aanpassen van de contouren van de stortplaats, de nieuwe buffervijver en de bijkomende laguneringsvelden. Het betreft een omgevingsvergunning voor onbepaalde duur voor alle activiteiten. Dit biedt ons op lange termijn extra bedrijfszekerheid. Enkel voor de lagunering is de einddatum van 31 december 2043.

Er kan nu verder werk worden gemaakt van de uitrol van deze omgevingsvergunning en het beheersplan voor Moen, waarbij ook het uitstel van afwerking tot na de laguneringsactiviteit kan worden aangevraagd. Het masterplan voorzag om in de nazorgfase zonnepanelen te plaatsen boven op de afgewerkte stortplaats en op de zuidelijk georiënteerde hellingen van de stortplaats. Dit is uitgevoerd en blijft een belangrijk onderdeel in het masterplan. Momenteel zijn er evenwel ook twee activiteiten (lagunering en bodemasseopschoning) die in alle opzichten zeer goed verlopen en bij voorkeur ook een plaats krijgen op de site na het beëindigen van de stortactiviteit en na afwerking (die gefaseerd zal uitgevoerd worden in functie van het volstorten en afwerken van de stortplaats)

De bodemasseopschoningsinstallatie levert ferro en non-ferro (recyclage) en bodemassegranulaten op. Op de afgewerkte stortplaats kan een fysicochemische opschoningsinstallatie geëxploiteerd worden voor het opschonen van deze bodemassegranulaten. De bestaande lagunering kan ook uitgebreid worden over de nog af te werken stortplaats. Na afwerking van de stortplaats dient een nabestemming te worden voorzien. De site Moen biedt hiervoor mooie opportuniteiten: ligging aan het kanaal met kade, operationele en ondersteunende infrastructuur, deskundige en ervaren medewerkers, waterzuivering, ingebed in de omgeving om hinder maximaal te beperken.

De Imog-site komt in aanmerking voor middelgrote windturbines. Er werd een subsidie bekomen bij de oproep voor middelgrote windturbines van het Vlaams Energieagentschap. Er loopt momenteel een marktonderzoek om de haalbaarheid na te gaan van één tweedehandse middelgrote windturbine.

Aanleg persleiding en buffervijver stortplaats Moen

De Imog-site in Moen wordt gebruikt voor tal van activiteiten, waaronder de lagunering van onderwaterbodem en de definitieve stockage van enkele specifieke restfracties (o.a. assen van de verbrandingsoven in Harelbeke). Het hemelwater dat op de site valt en als percolaat wordt verzameld, moet worden opgepompt en gezuiverd. Eerder loosde Imog dit via het gescheiden rioleringsstelsel in Moen op de Rijtgracht. Het debiet is sterk afhankelijk van de hoeveelheid neerslag. De gewijzigde klimatologische omstandigheden (droge periodes, pieken bij heftige regenbuien...) zullen steeds meer voor komen en vroegen om een nieuwe benadering bij het lozen van het gezuiverde water afkomstig van de 27 ha grote site. Om een maximaal debiet tot 450m³/dag te kunnen garanderen, moest een nieuw lozingspunt worden gekozen. Er werd geopteerd voor de aanleg van een lozingsleiding voor het gezuiverd percolaatwater naar de Bovenschelde (en dit te gunnen via openbare procedure). Het gaat om een persleiding van 2.700 meter tot aan de Schelde. Omdat de buffer deponie in de zone ligt waar

de stortdijk zou komen, werd er een nieuwe plek gezocht voor deze buffer. Een buffer is absoluut noodzakelijk voor de werking van de afvalwaterzuiveringsinstallatie binnen de strengere lozingsvoorwaarden uit de omgevingsvergunning verder te kunnen naleven.

Brandveiligheid

Om onze installaties blijvend verzekerd te kunnen houden, was een actualisatie van de brandbeveiliging aangewezen. Een automatisch blussysteem detecteert branden vroegtijdig en beperkt ze in omvang, ook wanneer er niemand in de directe omgeving aanwezig is. Hierbij wat gegevens:

1. 2.800 sprinklers
2. 6 km leiding
3. 38 ton staal
4. 34.000L inhoud van het sprinklersysteem
5. Totaalgewicht leidingen + water = 72 ton
6. 2 pompen met elk een capaciteit van 7.500 liter/minuut bij 10 bar: dit betekent dat elke pomp per minuut 7.500L water kan oppompen naar een hoogte van 100 meter
7. Debiet per sprinkler aan het dak: ongeveer 750 liter/minuut
8. Snelheid van het water in de leidingen: ongeveer 5 meter/seconde
9. 2 nieuwe monitors met een debiet van 1.000 liter/minuut
10. Worplengte van de monitors: ongeveer 30m

Om verspreiding van de vuurhaard te voorkomen, moeten we de gebouwen van Imog goed compartimenteren. Een specifieke voorafgaande studie door een brandingenieur zal duidelijkheid geven wat er moet gecompartmenteerd worden en hoe we dit het best uitvoeren. De uitvoering hiervan zal gebeuren tijdens volledige exploitatie en we zullen bijzondere preventiemaatregelen treffen.

Upgrade FTIR

In 2023 werd de FTIR vervangen. FTIR staat voor Fourier-transform infrared spectroscopy. Dat is een techniek die een infraroodspectrum van de emissie van een stof of gas kan meten. Het toestel meet de emissie van de rookgassen in de schoorsteen in de verbrandingsinstallatie in Harelbeke. Die uitstoot moet voldoen aan strikte wettelijk opgelegde waarden. Het vorige toestel dateert van 2003 en was na bijna 20 jaar verouderd en aan een upgrade toe.

Actie 5.1: Energie-efficiëntie afvalverbrandingsinstallatie

In 2017-2018 werd er een studie uitgevoerd door deskundigen om na te gaan waar er nog restwarmte uitgekoppeld kan worden en wat de ecologische voordelen hiervan zijn gekoppeld aan de economische inspanningen.

De uitbouw van de warmtenetten door Eandis in Kuurne, Infrax in Harelbeke (Warmte@Vlaanderen) zijn hierbij een perfecte synergie tussen energie en klimaat. Mogelijkheden om ook restwarmte in te zetten in Kortrijk en andere gemeenten, eventueel mobiel worden onderzocht vanuit een subsidieproject. Het warmtenet Nerva is operationeel sinds 2009. Voor het warmtenet naar Kuurne gebeurde de onderdoorboring en aansluiting in 2018. Ook de uitbouw van het warmtenet aan de kant van Harelbeke loopt verder. Er werd onderzocht waar er nog restwarmte uit de verbrandingsinstallatie uitgekoppeld kan worden en wanneer er bij piekbelasting een deel van de stoom die nu voor elektrische energie ingezet wordt voor het warmtenet kan ingezet worden (energy balancing).

Energiegemeenschappen

Imog produceert op beide sites elektrische energie (verbrandingsinstallatie, stortgasbioWKK, PV-installatie, plannen voor windenergie). Deze energie verkopen we momenteel aan een leverancier. De regelgeving laat toe dat Imog een 'energiegemeenschap' opricht en zo rechtstreeks energie aflevert aan verbruikers. De distributienetbeheerder heeft hiervoor de nodige software ontwikkeld om bij verbruikers met een digitale teller elektriciteit af te nemen van de energieproducent van de energiegemeenschap.

Er werden infosessies georganiseerd om samen met de vennoten een Energiegemeenschap Energy op te starten en hiervoor een beroep te doen op het 'corporate power purchase platform' van AYA om zo snel mogelijk de voordelen die hierin zitten voor de vennoten te kunnen benutten. Heel concreet werd een inventarisatie per gemeente/stad opgemaakt van alle hernieuwbare energie assets en de verbruiken. Samen met studie bureau Stibbe wordt naast deze technische uitdagingen ook de participatiemogelijkheden onderzocht.

Herwikkelen alternator

Periodieke metingen duiden aan dat de stator van de alternator (bouwjaar 1986) best herwikkeld diende te worden, want een doorslag van de isolatie was mogelijk. Als dit zou gebeuren, is er een lange shutdown van de elektriciteitsproductie te verwachten. Deze werkzaamheden verliepen in 2023 bij de enige en oorspronkelijke leverancier GE Power.

Er gebeurde een aanpassing omgevingsvergunning voor de site Harelbeke door de gewestelijke omgevingsvergunningscommissie (GOVC) i.f.v. BREF van de verbrandingsinstallatie. De aandachtspunten zijn gekend: energierendement optimaliseren en NOx-impact bestuderen. Imog heeft al een zeer lage emissienorm voor NOx. Dit gaat ten koste van het energierendement.

Uitdaging 6: Circulaire economie

Met het materialendecreet en dit uitvoeringsplan worden ook uitdagingen inzake circulaire economie vooropgesteld voor de lokale besturen. Hierbij wordt er gestreefd naar een minimaal gebruik van grondstoffen, energie, water, materiaal en ruimte.

In de circulaire economie wordt bij voorkeur ingezet op de binnenste loops (reparatie, delen en hergebruik). Door hierop in te zetten is er een effectieve beperking van het materiaalengebruik door verlenging van de levensduur van de producten.

Nieuwe situatie voor meer circulaire economie:

Heroriëntatie sorteercentrum site Harelbeke

Fost Plus, dat verantwoordelijk is voor de inzameling en recyclage van huishoudelijke verpakkingen in België, kiest voor eenvoud en gebruiksgemak. De bestaande PMD-fractie werd uitgebreid met alle harde én zachte plasticverpakkingen en alles wordt huis-aan-huis ingezameld via één zak. Het overgangproject bij Imog, met de aparte foliezak, werd omgezet tot dit algemeen scenario vanaf 1 april 2021. Er werd geopteerd voor maximale uitsortering in een beperkt aantal nieuwe 'state-of-the-art'-sorteercentra. Voor heel België werden 5 nieuwe sorteercentra gebouwd (2 in Vlaanderen, 3 in Wallonië) die grote volumes uitsorteren tegen zeer hoge snelheden en met minimaal 14 aparte stromen. De Imog-sorteerinstallatie uit 1996 kon deze nieuwe evolutie technisch en economisch niet aan. Imog zag zich dan ook genooddaakt het sorteren van PMD in het eigen sorteercentrum stop te zetten. Er waren 16 medewerkers en 23 uitzendkrachten betrokken in deze afdeling. Met de

vakorganisaties werd sociaal overleg gepleegd in een sereen klimaat en met heel veel respect voor de inspanningen die onze medewerkers de voorbije jaren leverden. Voor wedertewerkstelling werd eerst gekeken naar interne mobiliteit. Alle vaste medewerkers en alle uitzendmedewerkers die op 30 april 2021 langer dan 1 jaar bij Imog werkten, konden zich kandidaat stellen voor deze jobs. Voor de medewerkers die ons verlieten, werd er een goede afscheidsregeling uitgewerkt.

De lancering van de uitgebreide sorteerregels vanaf 1 april was wel goed nieuws voor onze inwoners, want sinds dan mogen alle plastic verpakkingen bij het PMD. Dat betekent een pak minder restafval en veel meer recyclage. Er werd aan de introductie een uitgebreide informatiecampagne gekoppeld. Alle gezinnen kregen een folder aan thuis met alle details. De foliezak kon nog tot eind 2021 worden opgebruikt als volwaardige PMD-zak.

In Vlaanderen gebruiken we met z'n allen heel wat materialen, energie en grondstoffen – die steeds schaarser en dus duurder worden. We moeten de kringlopen terug sluiten en we moeten efficiënter produceren, gebruiken en verbruiken.

Het huishoudelijk grofvuil bevat nog vele materialen die als grondstof opnieuw kunnen worden ingezet. Daarnaast moet elk bedrijf en elke organisatie in Vlaanderen wettelijk verplicht hun bedrijfsafval te sorteren volgens de 32 afvalstromen van het VLAREMA, het Vlaams Reglement betreffende het duurzaam beheer van Materiaalkringlopen en Afvalstoffen.

GV8 staat voor Grofvuil van de gezinnen en Bedrijfsafval die aan de sorteerverplichtingen van het wettelijk kader Vlarema 8 wetgeving moet voldoen

Imog investeerde 15 miljoen euro in de uitbouw van een grofvuil en Vlarema 8 (GV8) sortering met gekoppelde 'navelstreng' naar de verbrandingsinstallatie die geldt als mechanische voorsortering voor meer grondstoffen en minder verbranding.

Om nog verdere stappen in circulaire economie te zetten en bijkomend materialenkringlopen te sluiten, stoten we momenteel vaak op technische grenzen. Vaak zijn producten uit de urban mining als grof vuil te groot en te divers van materialen om als grondstoffen te worden ingezet. Zo bestaat een zetel vaak uit een mengeling van hout, metalen en textiel. Om materialen als recyclage te kunnen inzetten, moeten ze voldoende zuiver en homogeen zijn, want elke afvalsoort heeft verschillende verwerkingstoepassingen. Zo hebben LDPE-folies andere smelttemperaturen dan HDPE-plastic. Deze sorteerinstallatie zorgt voor een doorgedreven voorsortering, nodig om de materialenstromen te homogeen te maken (soort per soort) en verontreinigingen te elimineren.

Actie 6.1: Producten uit postconsumer recycalaat op de recyclageparken

Imog wil net zoals bij het sluiten van de kringloop 'groenafval – compost/potgrond', ook voor kunststofafval, houtafval, textielafval, glasafval... producten te koop aanbieden die de bezoekers van de recyclageparken in hun aankoopgedrag sensibiliseren naar de circulaire economie toe. In eerste instantie bood Imog moestuinbakken aan op de intergemeentelijke recyclageparken die gemaakt zijn van postconsumer plastic afval. Ook in de huisvuilniszakken (restafval en PMD) zit er recycalaat. In de nieuwe diftar-rolcontainers zal er ook recycalaat gebruikt worden.

Actie 6.2: Gemeenschapsmunten

In samenwerking met Mirom Roeselare ontwikkelde Imog een participatief webplatform, onder de noemer '30% minder'. Hierin wilden we verder gaan dan enkel kennis en engagementen delen, maar ook goed gedrag belonen. In navolging van de digitale spaarpunten, werd een systeem opgezet waarbij burgers punten konden verdienen door duurzame en gemeenschapsacties te ondernemen. De acties die punten opleveren liepen erg uiteen: composteren, kippen aankopen, deelnemen aan een zwerfvuilopruimactie, goederen naar de Kringloopwinkel brengen... Deze punten konden vervolgens ingewisseld worden voor gemeentelijke belevingen: zwembeurt, theater.... Imog stelde diverse gadgets ter beschikking (pannenlikker, drinkbus, ...) aangevuld met enkele grotere prijzen als tombola zoals een elektrische fiets. Dit project werd gesubsidieerd vanuit het Halve Euro-project.

Actie 6.3: Regionale visie deeleconomie

In het kader van de doelstellingen in het plan over hergebruik (met doelstellingen inzake textiel, elektro, meubels, kantoormeubelen, herstelactiviteiten, deeleconomie, financiering Kringloopwinkels en repair cafés...) werd een periodiek overleg met de Deltagroep opgezet als preferentiële partner rond hergebruik. Er werd een samenwerkingsverband opgestart: RecupHub, waarbij we ondersteuning voor de repair cafés, upcycling workshops en infosessies samen met de Deltagroep organiseerden.

We initieerden diverse contacten en gesprekken met de relevante spelers in de regio met als insteek om de strategische denktank open te trekken naar organisaties en bedrijven die in de regio Zuid-West-Vlaanderen inzetten op circulaire economie. Er wordt een mapping-oefening gemaakt, waar de organisaties overlappen en de verschillen worden geregistreerd. Zo groeide het Circular Collective, een overleg in de regio Zuid-West-Vlaanderen met Howest, Leiedal, Imog, POM, Voka en Designregio Kortrijk. Circulaire economie is op vandaag al een belangrijk thema en het traject is duidelijk: organisaties moeten ook toekomstgericht bezig zijn en niet enkel met dagdagelijkse zaken. De bedrijfssector onderschrijft dit nu al, de lokale besturen zijn hierin nog minder actief.

Er werden samen Vlaamse subsidieaanvragen samen met de Deltagroep ingediend rond onlineplatformen (de Caroussel, niet weerhouden), vernieuwende verkoopkanalen (de Hangaar, de Bazaar), en diverse Living Labs.

Actie 6.4: Deeleconomie

De site in Harelbeke is in volle transitie en we willen volop inzetten op duurzame mobiliteit en de ontwikkeling van maatschappelijk waardevolle ruimte. De parking van de site Imog Harelbeke in de Kortrijksesteenweg 264 werd uitgerust met elektrische laadpalen. Door onze toegang toekomstgericht aan te passen, willen we in duurzame stedelijke mobiliteit een rol opnemen.

Elektrisch rijden wordt steeds populairder in onze maatschappij. Daarom besloot Imog om in te zetten op laadpalen. Er zijn acht traagladere (AC) van 22 kW en twee snelladers (DC) van 180 kW beschikbaar. De energie die wordt ingezet om de auto's op te laden, wordt gerecupereerd uit de warmte van onze eigen verbrandingsinstallatie. Deze laadinfrastructuur, waartoe ook nog een hoogspanningscabine behoort, maakt deel uit van de herinrichting van de ingang van de site in Harelbeke tot een volwaardig hoppin/mobipunt.

Je vindt er namelijk ook een CNG-tankstation terug, een pakjesautomaat van de post... Onderzoek naar het inzetten van deelwagens, bijvoorbeeld voor een bezoek aan het recyclagepark, werd vanuit financiële haalbaarheid on hold gezet.

Met deze hoppin wil Imog haar maatschappelijke rol op te nemen en maximaal gebruik te maken van de centrale ligging langsheen de drukke verkeersader die de Kortrijksesteenweg is.

Actie 6.5: Concrete actievelden

De samenwerking met Deltagroep werd naast de reguliere inzamelings- en verkoopkanalen, verder gestructureerd in een samenwerking rond sensibilisering en herstel.

RecupHub

We willen burgers sensibiliseren en mogelijkheden creëren voor levensduurverlenging van potentieel herbruikbare goederen en creatief hergebruik van materialen en afgedankte goederen. Terwijl De Kringloopwinkel met sensibilisatie en haar aanbod mikt op hergebruik van goederen in goede staat, focust de RecupHub op wat pas herbruikbaar is door eraan te werken of er creatief mee aan de slag te gaan. We creëerden hiervoor een netwerk waarbij het Kringloopcentrum en Imog de incubator en sterkhouders zijn, maar waar velen samen voor realisaties zorgen.

De Kringloopwinkel en Imog lanceerden ideeën en legden actief contacten om partners bijeen te brengen en initiatieven op gang te trekken zoals de deelfabriek in Kortrijk. De beschikbaarheid van materialen en afgedankte goederen bij De Kringloopwinkel, en op eigen locaties op verschillende plaatsen in de regio, zijn daarbij een troef. Ook de communicatiekanalen van de initiatiefnemers versterken de mogelijkheden. De Kringloopwinkel organiseerde zelf workshops onder de vlag van de RecupHub, terwijl de eigenlijke realisatie van Repair cafés meestal in handen is van vrijwilligers die soms steun kunnen gebruiken bijvoorbeeld voor de communicatie naar het publiek toe. Promotie werd gevoerd via verschillende kanalen: affiches, flyers, facebook en Instagram, Imog-afvalkrant en Uit Vlaanderen.

Onze partners en lesgevers voor deze workshops zijn zowel particulier als zelfstandigen. De professionele workshopgevers vinden we via verschillende kanalen. Met Colora werd er vooral gefocust om oude meubeltjes, kaders, bloempotten en andere spullen te pimpen door een likje verf te gebruiken. Andere workshopgevers richtten zich op hergebruik van spullen door er creatief mee aan de slag te gaan.

Repair café

Anders dan bij de workshops ligt de organisatie van Repair cafés reeds in handen van verschillende instanties, waarbij locaties bepaald zijn en er al een poule van vrijwilligers bestaat. RecupHub draagt hierin bij door zowel organisatorisch en/of ondersteunend te helpen al naargelang de nood. De RecupHub kan worden gepromoot door middel van de eigen communicatie binnen Imog en De Kringloopwinkel; advertenties, diverse samenwerkingen, onze website, Imog-afvalkrant, Uit in Vlaanderen en een Facebookpagina <https://www.facebook.com/recuphub>.

Actie 6.6: Webportaal voor deeleconomie, samenaankoop, oplossen van afvalvraagstukken bij diverse actoren

- Het webplatform 30% minder bevat een infotheek/kenniswijzer, met blogs, tips en filmpjes. Hierover verder meer.
- Via Vlaco werd een app rond voedselverlies uitgewerkt onder de naam Plan-eet.
- De subsidieaanvraag Carrousel i.s.m. Delta Groep werd niet weerhouden. Er werd rond de opzet van een webportaal voor samenaankoop geen verdere initiatieven genomen.

Actie 6.7: C² competentiecentrum als kennispool voor duurzame aankopen

Het competentiecentrum C² is een kennispool voor onze vennoten. De werking met opleiding en kennisoverdracht is een ongoing werking. Het kenniscentrum C² van Imog kan ingeschakeld worden om de aankopers, de technische diensten uit de steden en gemeenten hierbij op te leiden en te ondersteunen.

Uitdaging 7: Mobiliteit

De inzameling van afval en de afzet van materialen vragen logistieke inspanningen. Imog bouwde een tweede CNG-tankinstallatie in Moen. Het Urban Waste Collection project i.s.m. VIL is afgerond in Waregem en kan worden uitgerold over de volledige regio. Ook het project Circular gips kent een positief verloop.

Actie 7.1: Emissies bij inzameling

Er wordt onderzocht hoe er van diverse mobiliteitsuitdagingen en problematieken waarmee de steden en gemeenten in hun centra worden geconfronteerd oplossingen kunnen worden gezocht.

Proefproject Urban Waste Collection

Vaak vind je in de binnenstad meerdere afvalophaalwagens terug, zowel van private als openbare inzamelaars. Naar veiligheid, mobiliteit en milieu is hier nog een grote ruimte tot verbetering. Met dit innovatief proefproject slaan de intercommunale Imog en milieubedrijf Vanheede Environmental Services de brug en zamelt één vrachtwagen huishoudelijk restafval en het aan huishoudelijk vergelijkbaar bedrijfsrestafval in. Het is niet meer belangrijk WIE het afval buiten zet, maar wel WAT en HOEVEEL.

Het ophalen van bedrijfsafval en huishoudelijk afval in steden wordt alsmaar moeilijker door de beperkingen die lokale besturen opleggen aan zwaar verkeer. Steden nemen deze maatregelen elk vanuit hun eigen problematiek (vb. verminderen van fijnstof, voorkomen van schade aan historische gebouwen, mobiliteit, verkeersveiligheid...). Om het ophalen efficiënter te laten verlopen zijn investeringen nodig in technologie en materieel. Maar hoe pakken bedrijven dit best aan en waarin moet men investeren? In het kader van het VIL-project 'Urban Waste Collection' gaat Imog – samen met Vanheede en Stad Waregem – op zoek naar antwoorden op deze vragen.

Imog is al langer een pionier als het over inzameling gaat. De samenwerking tussen een private organisatie en een openbare organisatie is innovatief, maar zit in onze genen. De private operatoren blijven hun klanten behouden en de commerciële relatie beheren, maar wat ingezameld wordt van hun klanten wordt apart gewogen en geregistreerd. Zo moet er maar één 'merkloze' vrachtwagen de binnenstad in, maar blijft het marktprincipe voor de private operatoren spelen en bekomen we als openbare partner een duurzame oplossing voor onze gemeenten-vennoten.

Aanpassen ophaalfrequentie

De uitbreiding van de PMD-fractie en de nakende selectieve inzameling van bioafval dragen bij aan een daling van het restafvalvuil en dus ook aan het vermijden van afvalverbranding met daarbij horend materiaalverlies en CO₂-uitstoot. De daling in restafval maakt het tegelijk ook mogelijk de inzamelfrequentie van restafval te verlagen. Bovendien verlaagt het de kosten van de gemeentelijke afvalinzameling.

Een lagere ophaalfrequentie zorgt voor minder vrachtwagens op de baan en minder gereden kilometers. Naast de CO₂-impact zien we ook een belangrijke correlatie tussen de ophaalfrequentie en de hoeveelheid ingezameld restafval. Een lagere inzamelfrequentie is belangrijk als nudging-instrument, om zo de burger verder te stimuleren goed te sorteren en zo nog minder huisvuil te produceren. We zien dit in het verschil tussen 2022 en 2023 in die gemeenten die overschakelden op tweewekelijkse inzameling.

	2022	2023	Vershil	Ophaling
Alle gemeenten	118,47	115,67	-2,8	
Anzegem	116,72	100,09	-16,63	tweewekelijks
Avelgem	113,1	110,78	-2,32	tweewekelijks
Deerlijk	120,75	103,07	-17,68	tweewekelijks
Harelbeke	123,53	123,83	0,3	wekelijks
Kortrijk	114,91	121,98	7,07	wekelijks
Kruisem	94,05	95,98	1,93	tweewekelijks
Kuurne	129,01	122,18	-6,83	wekelijks
Spiere-Helkijn	124,49	112,7	-11,79	tweewekelijks
Waregem	122,91	122,4	-0,51	wekelijks
Wielsbeke	126,05	106,65	-19,4	tweewekelijks
Zwevegem	124,92	106,32	-18,6	tweewekelijks

Actie 7.2: Mobiliteit

Mobiliteit in de stadscentra is meer en meer een probleem. We onderzochten of het aantal vrachtwagens dat in de centra afval inzamelen verminderd kan worden of de inzameling kan verplaatst worden buiten de verkeersspits. Het mobiliteitsaspect in de dorpskernen en stadscentra vormen belangrijke uitdagingen. In de nieuwe aanbesteding voor inzameling werden de verzuchtingen van de gemeenten meegenomen.

Proefproject circular gips

Imog maakt deel uit van een uniek project dat binnenvaart inzet voor het transport van het recyclagetraject 'circulair gips'. Het project is een samenwerking tussen Saint-Gobain/Gyproc, New West Gypsum Recycling, Multimodaal.Vlaanderen, Rebel en Imog dat afgedankte gipsplaten over het water naar de recyclagefabriek vervoert. Sinds 2022 vertrekt er periodiek een volle scheepsvracht van de loskade van Imog in Moen richting Kallo, waar de sites van Saint-Gobain en New West Gypsum Recycling gevestigd zijn. Om afval als grondstoffen opnieuw in te zetten in een productieproces, moeten vraag- en aanbodzijde op elkaar worden afgestemd. Hier bewijzen hubs, zoals deze in Moen, hun taak binnen de circulaire economie. Het materiaal wordt er uit verschillende bronnen geclusterd en opgeschaald, tot er een volledige scheepslading kan worden afgevoerd die kan worden ingepast in het recyclage- en productieproces bij de aanmaak van nieuwe gipskartonplaten. Hiervoor bouwde Imog met betoelaging een nieuwe overkapping in het materialencentrum in Moen. Op die manier kunnen alle gipsplaten op een weersbestendige manier worden gestockeerd tot ze via de binnenwateren vertrekken naar Kallo. De overkapping werd eind september 2022 opgeleverd en is sindsdien operationeel. Met deze investering toont Imog dat ze klaar is voor de toekomst. Imog wil zich als een hub of een centraal verzamelplatform profileren. Op die manier wordt alles gebundeld en als grote lading via het water richting Kallo getransporteerd. Dat is een traject van 200 km heen en terug dat niet langer met vrachtwagens wordt gedaan. Een volle vrachtlading bespaart zo'n 40 tot 110 ritten met de vrachtwagen uit, afhankelijk van de grootte van het schip. Per transport worden 590 ton afgedankte gipsplaten afgevoerd en houdt Imog 85 containertransporten van de weg.

Uitdaging 8: CO₂ en klimaat

CO₂ en klimaatdoelstellingen vormen ook voor lokale besturen grote uitdagingen. Zo ook tekende onze regio in op de Convenant of Mayors/Burgemeestersconvenant. Het afvalbeleid/materialenbeleid draagt heel wat bij in het realiseren van deze klimaatdoelstellingen.

Actie 8.1: Afval voorkomen en hergebruik

Een doordacht gebruik van ruimte, materialen, water en energie helpt ook om de druk op het milieu te beperken. Voor afval en materialen betekent dat niet alleen dat de verplichte afvalfracties selectief worden ingezameld, maar ook dat er rekening wordt gehouden met afvalpreventie, de herkomst van de aangeboden producten, hergebruik en gebruik van producten uit gerecycleerde materialen.

Imog zet in op doorgedreven communicatie en sensibilisering rond de preventie van de organische fractie, afvalarm winkelen, thuiscomposteren en het houden van kippen en via de samenwerking RecupHub rond het upcyclen en herstellen van toestellen en materiaal. Het webplatform 30procentminder.be wordt als kapstok gebruikt om alle initiatieven rond preventie en hergebruik te bundelen.

Actie 8.2: CO₂ en CNG bij inzameling

Imog heeft eigen tankinstallaties in Harelbeke en Moen, die ook toegankelijk zijn voor derden.

Er werd onderzocht hoe bij de inzameling van afval de emissies verlaagd kunnen worden. De inzameling van restafval en PMD en P&K gebeurt met ophaalwagens op duurzame brandstoffen. Ook in de nieuwe aanbesteding is vanaf 2026 milieuvriendelijke brandstof voorzien.

Imog onderschrijft de klimaatdoelstellingen en zet tevens in op circulaire economie, maar koken kost geld. De huidige bestuursploeg besliste daarom enkele belangrijke investeringen om het toekomstig

afvalbeleid op de rails te zetten. Zo werden er nieuwe inzamelaars aangeduid in 10 gemeenten voor een periode van 8 jaar. De looptijd werd in 2 blokken opgesplitst. In 2025 wordt naast PMD en P&K (papier en karton) nog restafval aan huis opgehaald. Vanaf 2026 komt daar ook GF(t)/keukenafval als nieuwe fractie bij. Het bestek waarmee we de markt bevroegen hield rekening met alle noden en desiderata bij elke vennoot. Door gezamenlijk te gunnen kon een belangrijke korting worden bekomen.

De inzameling van restafval (in 2025) en restafval en GF(t)/keukenafval (2026 – 2032) in duo-inzameling werd toegewezen aan de firma Remondis voor de 10 gemeenten uit onze bevraging: Anzegem, Avelgem, Deerlijk, Harelbeke, Kuurne, Kruisem, Spiere-Helkijn, Waregem, Wielsbeke en Zwevegem. De stad Kortrijk organiseert haar eigen inzameling. De inzameling van PMD en P&K voor de komende 8 jaar werd toevertrouwd aan 2 firma's: A3 services (Kortrijk, Waregem, Harelbeke, Kruisem) en Cogetrina (Anzegem, Avelgem, Deerlijk, Kuurne, Spiere-Helkijn, Wielsbeke, Zwevegem)

Dit is de grootste investering van de legislatuur met een bedrag van ca. 35 miljoen euro. Nadat de beslissing in consensus is gevallen, kon verder werk worden gemaakt met de praktische en concrete invulling van het nieuwe afvalbeleid, met inbegrip van de aankoop van inzamelvoertuigen, de aankoop van recipiënten, aanwerven van medewerkers, het organiseren van overslag, zoeken naar verwerking van het bioafval en de opmaak van een communicatieplan.

Actie 8.3: Klimaat en compostering

Vlaco ontwikkelde een tool om de gemiddelde voetafdrukwinst bij compost- en digestaatgebruik uit te drukken in termen van CO₂-equivalenten. De tool becijfert per ton eindproduct de broeikasgasemissie en emissiebesparing gerelateerd aan onder meer de productie van compost en dit tegenover een referentiesituatie waar geen compost wordt geproduceerd op professionele wijze in Vlaanderen (cfr. situatie <1990). De volledige tool werd uitgewerkt in een handige app. Zo kan iedereen zijn voetafdrukbesparing door het gebruik van compost onmiddellijk berekenen.

Actie 8.4: Klimaat en recyclage na selectieve inzameling

Te weinig wordt de CO₂-reductie en de voordelen voor het klimaat bij de selectieve inzameling en recyclage in kaart gebracht en in rekening gebracht bij het realiseren van klimaatdoelstellingen in onze regio.

Om ook op langere termijn de rol van Imog vast te leggen en na te gaan wat de gemeenten van de intercommunale verlangen na 2030 werd beslist om een strategische denktank met extern klankbord op te richten. De voorgestelde topics waren: urban mining, circulaire economie en materialen, klimaat- en energiebeleid, open ruimte (zwerfvuil...), ontzorgen van vennoten, mobiliteit... De thema's mobiliteit en circulaire economie werden prioritair naar voor geschoven evenals welke de rol is die Imog in de toekomst kan spelen binnen de lokale circulaire economie.

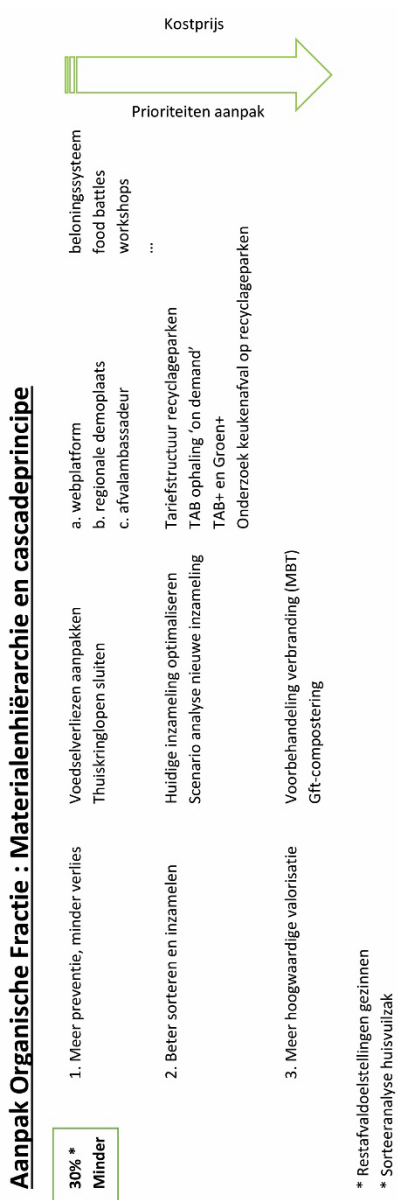
Na de oprichting van deze strategische denktank, werd een eerste werkpiste rond circulaire economie aangepakt. Met medewerking van Vlaanderen Circulair werden 3 workshops door Möbius gefaciliteerd en de werkzaamheden van de strategische werkgroep werden teruggekoppeld aan de Raad van Bestuur.

Uitdaging 9: Communicatie en sensibilisering

De lokale besturen staan het dichtst bij hun inwoners en zijn zo de meest aangewezen partner om via hun samenwerkingsverbanden uniform te communiceren. Communicatie en sensibilisering zijn zeer belangrijke schakels bij het welslagen van het Imog-actieplan en bij de implementatie van het uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval en vormen dan ook een grote uitdaging.

Actie 9.1: Preventie organische fractie

Imog maakte een actieplan op ter preventie van de organische fractie. De prioriteiten werden hierin gelegd op communicatie, preventie en de optimalisering van de bestaande inzamelsystemen. Inzake communicatie werkten we rond voedselverlies en het sluiten van thijskringlopen.

a. Een werking rond voedselverlies

Op het vlak van voedsel zijn er grote verschuivingen aan de hand. Mensen zijn duidelijk meer met hun voeding bezig en ze doen dat graag lokaal binnen hun gemeente waar het voedsel groeit. De band met voedsel was de afgelopen decennia afgenomen maar nu halen mensen die weer aan. We willen het

draagvlak verhogen door aangrenzende beleidsthema's aan te raken, maar de voornaamste doelstelling blijft het verminderen van het restafvalcijfer bij de Imog-huishoudens. Door voedseloverschotten een waarde te geven willen we de inwoners motiveren tot afvalpreventie en de thijskringlopen sluiten een nieuwe en aantrekkelijk wind meegeven. Communicatie, opleiding en sensibilisering zijn hierbij essentiële werkmiddelen. Voor de acties hieruit verwijzen we naar het actieplan zelf. Hierin zijn acties uitgewerkt rond kenniscentrum, delen/foodsharing, feed the 500/sterrenbanket, food waste battle, gezondheid, horeca/restorestjes, kippen en varkens, restjesridders, verpakkingen, infosessies en workshops voor het middenveld. Via de campagne Voedsel Is Goud gingen Imog en de Vlaamse afvalintercommunales, OVAM, Vlaco en Foodwin de uitdaging aan, samen met de inwoners. Met een koppeling met de Olympische Spelen lanceerden we een spot op de regionale tv en een socialemediacampagne. Aansluitend en tot en met het einde van de Olympische spelen gaven atleten Hans Van Alphen (tienkamp), Jolien Boumkwo (kogelstoten) en Cedric Sorgeloos (speerwerpen) tips om minder voedsel te verspillen. Lees meer op: www.30procentminder.be, <https://ovam.vlaanderen.be/web/kostwinners/voedsel-is-goud>

b. Thijskringlopen sluiten

Er werd informatie verspreid over kringlooptechnieken zoals thuiscomposteren, afvalarmer tuinieren, kippen houden (die plantaardige keukenrestjes verwerken) en kringlooptuinieren. Door gerichte acties rond kennisdeling in verband met kweken, delen, bewaren en restjesverwerking van voedsel en door tools en campagnes rond wat wel en niet thuiscomposteren, werden positieve resultaten bereikt. Aandacht voor gezond tuinieren en gezonde consumptie werden ook mee in rekening genomen.

Door thijskringlopen te promoten, dragen gemeenten bij aan de invulling van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de VN. De focus van deze actie ligt op een reeks voorbeeldprojecten om over te communiceren en waaruit andere besturen kunnen leren.

- 1) De financiële voordelen van thuiscomposteren eenvoudig gemaakt
- 2) Onderzoek naar kleine vormen van thuiscomposteren
- 3) Uitbouw van een regionale demotuin
- 4) Een frisse wind door thijskringlopen, met als mogelijke acties
 - Vrijwilligers opleiden, bijscholen & ondersteunen, rekening houdend met trends in vrijwilligerswerk
 - Vrijwilligers zoals kringloopkrachten inschakelen als lokale ambassadeurs met de mogelijkheden voor huisbezoeken

Actie 9.2: Communicatie en sensibilisering rond afvalpreventie.

Imog heeft een lange traditie in het communiceren over afval voorkomen en sorteren via verschillende communicatiekanalen, zoals huis-aan-huispublicaties, nieuwsbrieven, website, ophaalkalender... Eén van de grootste uitdagingen van Imog is om een breed doelpubliek aan te zetten tot meer afvalpreventie: het voorkomen dat afval in de afvalverwerkingsketen wordt gebracht door o.m. het vermijden van afval, hergebruiken van producten of kringlooptuinieren.

Participatief web platform: '30% minder' als kapstok voor communicatie acties rond afvalpreventie

Deze vernieuwende vorm van communicatie werd i.s.m. Mirom Roeselaere ontwikkeld en in het voorjaar 2021 gelanceerd. Het opzet was om inwoners ervan te overtuigen dat ze met minimale inspanningen wekelijks minder restafval kunnen buiten zetten. De kapstok van de campagne was een webplatform met kenniswijzer en beloningssysteem en werd geflankeerd door een stickeractie, een broodzakkencampagne, eventacties in de gemeente, al dan niet in samenwerking met verenigingen...

Voor de ontwikkeling van deze campagne lanceerden we een prijsvraag voor het begeleiden en verfijnen van een communicatiecampagne en het ontwikkelen van een webplatform.

De uitdaging van dit platform zat in de motivatie en stimulans. We gebruikten de insteek van gamification. Het digitaal platform was als één structuur met vier onderdelen, die telkens gepersonaliseerd werden per gemeente.

- mogelijkheid tot het nemen van persoonlijke engagementen
- groeps participatie: organisaties zetten acties op en roepen op tot deelname
- inhoudelijke content via een frisse kenniswijzer (kookfilmpjes, koelkast in orde, enz.)
- een spaar- en beloningssysteem

Er werd aan de gemeenten gevraagd om dit webplatform in co-creatie uit te bouwen, voldoende activiteiten te voorzien 'in real life' en voldoende prijzenpot te voorzien om gespaarde punten in te wisselen, zodat dit initiatief levendig kon blijven. Na 3 actie jaren werd dit platform nu op semi-actief geplaatst, waarbij alle engagementen nog kunnen worden opgenomen, maar dan voor virtuele beloningen of capes.

Uitdaging 10: Preventie

De taakstelling voor lokale besturen rond preventie blijft aangehouden. Meer nog, preventie moet de koppeling tussen de economische groei en de toename van de afvalberg nog sterker afbouwen. Enkel zo kan de totale afvalberg dalen terwijl er toch economische groei is.

Communicatie en sensibilisering, die heel belangrijke pijlers vormen voor deze uitdaging, werden ook als afzonderlijke uitdaging meegenomen onder uitdaging 9. De concrete afvalpreventieacties die vanuit het participatief webplatform worden ontwikkeld, werden daar toegelicht. Op het webplatform staat de kenniswijzer centraal: om de kennis inzake afvalpreventie en voedselverlies te vergroten is voldoende inhoudelijke content nodig. We bundelen dit in een kenniswijzer. Hiervoor bestaan heel wat bronnen die op deze landingspagina kunnen worden gebundeld en hip worden voorgesteld: zoals de websites 'love food hate waste' en 'koelkast in orde' en linken naar aanverwante thema's korte keten, herstellen, zelf maken, delen...

Actie 10.1: Evenementen

De milieu-impact van grote en kleine evenementen is aanzienlijk. Organisatoren kunnen heel wat maatregelen nemen rond mobiliteit, afval en catering om de ecologische voetafdruk van een evenement zo klein mogelijk te houden. Een doordacht gebruik van ruimte, materialen, water en energie helpt ook om de druk op het milieu te beperken.

Imog kocht 25.000 herbruikbare bekertjes aan (biertglazen, wijnglazen, cavaglazen en frisdrankglazen) en werkte een ontleningssysteem uit met inbegrip van afwas. De bekendmaking van dit initiatief gebeurt via de website. Jaarlijks worden zo meer dan 100.000 bekertjes ontleend.

Er werd een marktbevraging georganiseerd voor een raamovereenkomst voor herbruikbaar eetgerei. De scherpere ontleningsprijzen door deze groepsbevraging worden aan de gemeenten en hun verenigingen overgemaakt.

Via het systeem van de afvaleilanden wordt aan de bezoekers van deze evenementen duidelijk gemaakt dat niet enkel thuis, maar ook op het event goed moet worden gesorteerd.

Er werden bij Imog workshops georganiseerd die de wettelijke verplichtingen toelichtte aan de gemeentelijke diensten en de verenigingen.

Uitdaging 11: Hergebruik

De taakstelling rond hergebruik wordt uitgebreid in het nieuwe plan. De belangrijkste actor hierbij vormt de samenwerking van de lokale besturen en intercommunales met de kringloopwinkel. Het plan wil via de kringloopwinkels 7 kg afval/inwoner/jaar vermijden en via de kringloopwinkel hergebruiken.

Actie 11.1: Hergebruik en Kringwinkel

In het lokale afval- en materialenbeleid spelen (voorbereiding voor) hergebruik en herstelactiviteiten een belangrijke rol. Imog heeft al jaren een sterk uitgebouwd en gebiedsdekkend netwerk van kringloopcentra. Imog ondersteunt dat lokaal verankerde netwerk. Hergebruik biedt, naast een milieuvoordeel, ook een economisch perspectief. Meer hergebruik biedt mogelijkheden tot meer lokale tewerkstelling (al dan niet via sociale tewerkstelling) en lokaal hergebruik.

Levensduurverlenging en maximaal waardebehoud van producten zijn zeer belangrijk. De groei van de hergebruiksector maar ook sorteeranalyses tonen aan dat het potentieel voor hergebruik groot is, niet alleen bij gezinnen, maar zeker ook bij bedrijven en organisaties. Tegelijk kan hergebruik binnen een circulaire economie onder druk komen te staan. Daarin gaat de aandacht immers naar het sluiten van materiaalkringlopen en treedt producthergebruik in competitie met recyclage.

Om meer effectief lokaal hergebruik te realiseren focust men onder meer op communicatie en sensibilisering, selectie van grofvuil voor hergebruik, opleiding van parkwachters, meer hergebruikinzamelpunten, de uitbreiding van het winkeln netwerk, samenwerking met andere hergebruikinitiatieven, voorbereiding voor hergebruik en herstel, onder andere in samenwerking met verschillende organisaties en initiatiefnemers van vb. Repair cafés...

Het succes van de kringloopcentra is onder meer te danken aan het netwerk van Kringwinkels en de ondersteuning door de lokale besturen. De kernactiviteit van de kringloopcentra is en blijft lokaal hergebruik, lokale verkoop en maatwerk voor kwetsbare doelgroepen.

Actie 11.2: Productdifferentiatie voor afzet compost uit groenafvalcomposteringsinstallatie

De inzameling en verwerking van groenafval in de composteerinstallatie naar een tweesporenbeleid uitbouwen om nog beter de moeilijke groenafvalstromen tot grondstof om te zetten. Het voornamelijk zachte groenafval wordt omgezet tot Vlaco-compost dat als nutriënt en bodemverbeterend product in de akkerbouw ingezet kan worden.

Voornamelijk het harde of bruine groenafval wordt omgezet in Vlaco-compost die de basis vormt voor hoogwaardige toepassingen zoals potgrond. Dit tweesporenbeleid zal niet alleen bepaald worden door de hoeveelheden zacht groen en hard/bruin groenafval maar ook door de operationele mogelijkheden van de composteringsinstallatie in Moen.

Imog biedt 6 verschillende producten aan in zakjes. Om het geheel te promoten werd de 'bodemprofessor' ontwikkeld. Het is de bedoeling om van deze actie een jaarlijks terugkerend initiatief te maken, verspreid over alle recyclageparken in Vlaanderen die over compost beschikken met de

slogan "Ik draag compost op handen". De bedoeling was om het eindproduct compost met al zijn eigenschappen op een leuke manier in de kijker te zetten. We zouden dit doen aan de hand van de bodemprofessor en door middel van een leuk gadget: tuinhandschoenen met de opdruk 'Ik draag compost op handen'.

Uitdaging 12: De recyclagemarkt

Vanuit het plan wordt er meer en meer ingezet op recyclage van afval dat niet vermeden of hergebruikt kan worden. De afstemming van de selectief ingezamelde en uitgesorteerde stromen op de recyclagemarkt die door de wereldeconomie en technologische innovaties bepaald wordt, vormen voor de inwoners uit onze regio en Imog een uitdaging.

Actie 12.1: C² Competentiecentrum, de Groene ster, Optisort: initiatieven voor regionale kennisopbouw

Om de selectiviteit te maximaliseren, is het belangrijk dat Imog de volledige keten bewaakt en voldoende know-how hieromtrent opbouwt. Dit heeft voordelen voor de inwoners, de vennoten, Imog en de recyclage. Imog bouwt hiervoor haar competentiecentrum C² uit en nam deel aan diverse proef en onderzoeksprojecten.

Zo nam Imog deel aan Opti-sort, samen met Unilin, Fedustria, enz. waar de recyclage van houtafval onderzocht werd. Het evenwicht tussen recyclage en energie was een belangrijk element in de studie. Hoeveel inspanningen van de inwoners gaan bij het selectief aanbieden van diverse types en soorten houtafval. Hoeveel kan men technisch gaan in het recycleren van deze afvalstromen en zo energetische valorisatie voorkomen.

Samenwerking met Wienerberger: pilootproject PVC

Imog zamelt al jaren selectief pvc in op de recyclageparken. Het ingezamelde materiaal wordt in overslag genomen op de site in Moen en wordt periodiek in de markt van gespecialiseerde verwerkers en traders gezet. De best biedende partij (met garantie op recyclage) krijgt het lot gegund. Samen met Wienerberger werd een project opgezet om het ingezamelde post consumer pvc te laten verwerken, met het oog op gebruik bij lokale werkzaamheden in Zwevegem. De gemeente Zwevegem bepaalt hoeveel pvc-buizen nodig zijn om werkzaamheden uit te voeren. Wienerberger bepaalde hoeveel pvc hiervoor diende ingezameld te worden op de recyclageparken van Imog.

Samenwerking met Unilin: pilootproject MDF

In samenwerking met Unilin liep een pilootproject, waarbij MDF-hout apart werd ingezameld voor recyclage. Door MDF uit de niet-recycleerbare houtfractie te halen, zette Imog in op nog meer circulaire grondstoffen. Door het gebruik van lijm als bindmiddel voor de houtvezels bestond nog geen industrieel haalbare manier om de vezels uit plaatafval bij het einde van hun productleven te recyclen. Bij dit proefproject werd gebruik gemaakt van een innovatief procedé om deze houtvezels te recyclen. De MDF-vezels werden onder hoge druk los gemaakt, opgezuiverd en ingezet in de productie van een nieuwe Unilin MDF-plaat.

Imog nam deel aan **URBANREC**: Deze Europese studie met een budget van ca. € 6.000.000 (waarvan € 600.000 voor Imog) wilde de afvalstroom 'grof vuil' meer kansen op recyclage geven en storten en verbranden voor deze stroom bannen. De partners waren onderzoekinstellingen, private en publiek

afvalinzamel en -verwerkingsbedrijven, overheden, enz. uit Spanje, Turkije, Polen, Duitsland, Frankrijk en België.

Imog nam deel aan diverse Living Labs:

Living Lab Carpet. De kwaliteit van de ingezamelde tapijten is vaak van dien aard dat hergebruik mogelijk is na herstel of een opknapbeurt: reuse, repair, refurbishing. Het doel van dit Living Lab was de randvoorwaarden voor reuse, repair en refurbishing businessmodellen vast te leggen, zoals in aanmerking komende fractie, op te lossen bottlenecks via onder andere ecodesign, nodige actoren, opleiding en logistieke keten.

Living Lab 'Herstel Eerst'. Dit wilde een antwoord bieden op de algemene uitdaging om de gemiddelde levensduur van huishoudelijke apparaten significant te verlengen, door herstellen als eerste optie aan te bieden. We richtten ons hierbij in het bijzonder op het herstellen van klein huishoudelijk elektro (KHE), waarvoor de uitdaging het grootst is. Dit omdat het in de huidige context moeilijk is om hier een haalbaar businessmodel rond te ontwikkelen. Advies, diagnose en herstel is momenteel namelijk te duur en te tijdrovend ten opzichte van de aankoop van een nieuw toestel en de recyclage van het oude. We stellen vast dat afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA) de snelst groeiende afvalstroom is. Via de recyclageparken van Harelbeke en Waregem, werden hiervoor specifieke stromen gecapteerd.

Imog nam deel aan Recover. Dit is een stuurgroep die staat voor recyclage, meer comfort voor de burger, betere inzameling van verpakkingsafval en minder verpakkingen op straat. Ze ijveren voor 100% producentenverantwoordelijkheid, stimuleren circulaire economie en gaan voor minder verpakkingen op straat en een correcte vergoeding voor lokale besturen.

3 Analyse van de hoeveelheden gedurende de voorbije legislatuur

3.1 Doelstellingen vanuit het vorige Ondernemingsplan

In het ondernemingsplan werden de doelstellingen vanuit het Uitvoeringsplan voor Huishoudelijke en Gelijkaardige Bedrijfsafvalstoffen opgenomen.

Doelstelling 1: De overheid stimuleert de bevolking om haar consumptiegedrag aan te passen.

Afvalvoorkoming is prioritair. Het afval dat er niet is, moet niet worden opgehaald, behandeld of verwerkt. De doelstelling was verdere ontkoppeling afvalproductie en consumptieniveau. In de beleidsperiode 2019-2024 is de afvalberg geslonken. In 2024 werd in onze regio nog 388,64 kg per inwoner geproduceerd, in 2019 was dat nog 432,20 kg per inwoner. Concreet betekent dit een daling van 43,56 kg per inwoner in de voorbije 6 jaar.

Doelstelling 2: Streven naar jaarlijks maximaal 502 kilogram per inwoner per jaar en naar maximale recycling door sortering aan de bron.

Twee derden van al het huishoudelijk afval wordt selectief ingezameld en als secundaire grondstof opnieuw ingeschakeld. Om de hoeveelheid selectief ingezameld afval verder te verhogen moeten nog meer mensen gaan sorteren, en het selecteren moet zorgvuldiger gebeuren. Op het niveau van de gemeenten zouden de mogelijkheden tot afvalrecuperatie nog verbeterd kunnen worden. De selectieve inzameling — zowel aan huis als in het recyclagepark — kan nog uitgebreid worden. Er moet verder aandacht besteed worden aan het garanderen van een afzetmogelijkheid voor afvalstoffen.

Zoals in bovenstaande doelstelling duidelijk werd, werd in de Imog-regio in 2024 zo'n 388,64 kg per inwoner afval geproduceerd. Hierbij wordt de doelstelling van maximaal 502 kg/inwoner ruimschoots gehaald.

Doelstelling 3: We produceren gemiddeld niet meer dan 150 kilogram restafval per inwoner per jaar op Vlaams niveau.

In de Imog-regio was er in 2024 gemiddeld 131,4 kg restafval per inwoner. Dit is lager dan wordt vooropgesteld in het Uitvoeringsplan Huishoudelijk en Gelijkaardig Bedrijfsafval van de OVAM, wat voor Imog 147 kg vooropstelde (tegen 2022), maar nog ver verwijderd van de nieuwe doelstelling van 97 kg (tegen 2030).

Gemeente	2019	2020	2021	2022	2023	2024	UHAGBA Doelstelling 2022
ANZEGEM	153,7	161,3	142,1	132,1	113,6	118,0	136
AVELGEM	166,0	174,3	172,0	142,7	139,6	121,2	130
DEERLIJK	148,0	157,1	149,1	137,6	121,6	124,8	136
HARELBEKE	139,9	157,7	153,3	139,8	138,6	140,1	141
KORTRIJK	148,2	154,0	145,5	130,9	137,6	138,3	159
KRUISEM	136,1	120,7	114,4	108,9	109,8	105,3	137
KUURNE	152,0	162,3	157,3	143,4	134,9	135,6	141
SPIERE- HELKIJN	169,8	178,8	148,2	138,8	126,8	115,9	141
WAREGEM	152,5	159,9	155,0	144,4	141,1	140,1	141

WIELSBEKE	151,0	156,9	147,2	138,9	118,4	123,5	136
ZWEVEGEM	175,1	171,2	149,3	140,9	120,2	119,8	152
IMOG	151,4	157,1	148,1	135,6	131,6	131,4	147

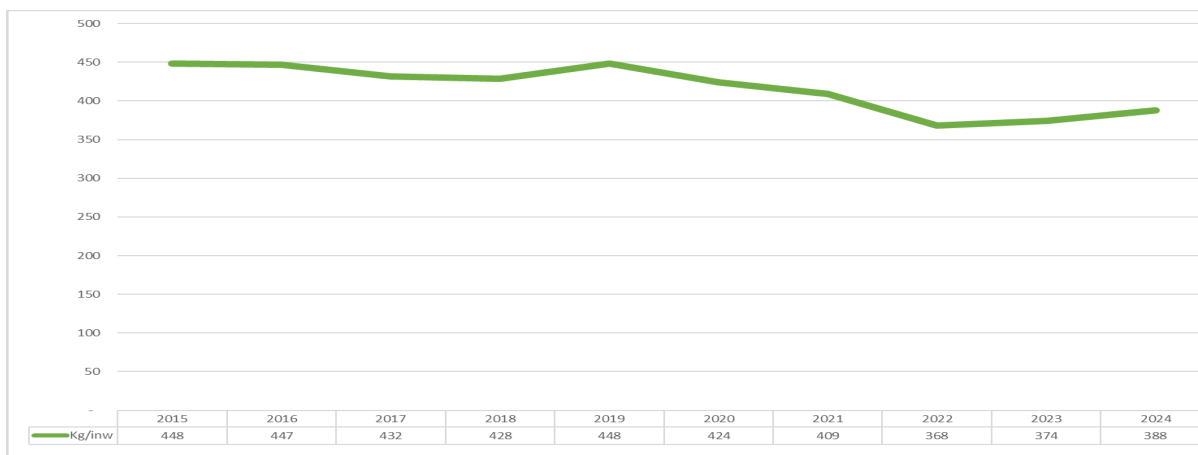
Doelstelling 4: De eindverwerking van afval gebeurt volgens de principes van Best Beschikbare Technieken (BBT).

Imog ijvert voor een eigen, bedrijfseconomische, betaalbare en integrale afvalverwerking als basis voor een bloeiende economie en een gezond leefmilieu in eigen streek. Hiervoor werkt Imog aan duurzame oplossingen voor diverse afvalproblemen en zorgt voor een zinvolle selectieve inzameling en sortering van afvalstoffen. De eindverwerkingsinstallaties worden getoetst aan de best beschikbare technieken en volgens de strengste interne en externe procedures geëxploiteerd.

3.2 Algemene geproduceerde hoeveelheden afval per inwoner

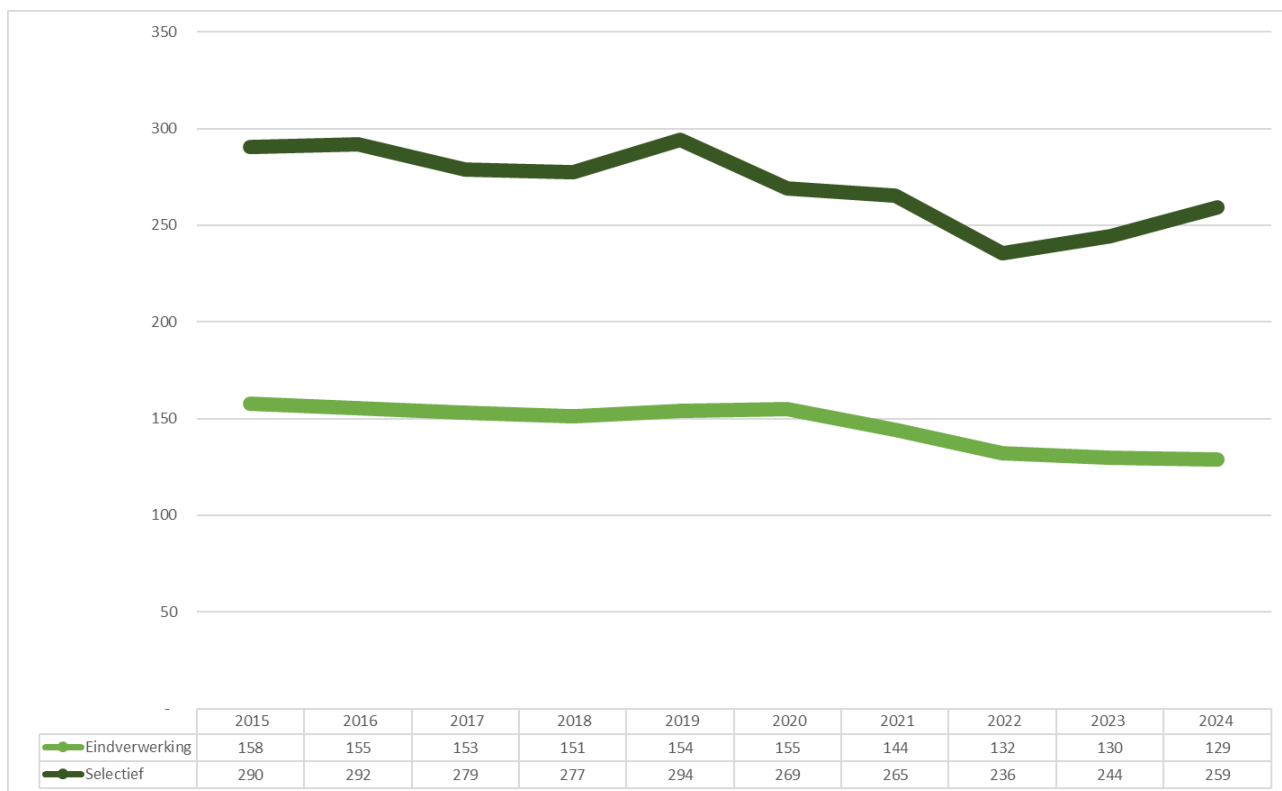
3.2.1 Dalende trend in de algemene geproduceerde hoeveelheid afval per inwoner

De geproduceerde hoeveelheid afval per inwoner in de Imog-regio kent een sterke daling over de voorbije 6 jaar. In vergelijking met 2019 daalde deze hoeveelheid tot in 2023 met 43,6 kg per inwoner. De hoeveelheid geproduceerd afval per inwoner bedraagt hiermee in 2024 nog 388 kg per inwoner. Hiervan bedraagt 259 kg selectief ingezameld afval en 129 kg restafval. We zien een sterke daling in de totale hoeveelheid afval vanaf 2019 en het laatste jaar terug een kleine stijging.

Grafiek: daling van de geproduceerde kg's afval per inwoner doorheen de tijd

In de Imog-regio werd ingezet op afvalvoorkoming. Uit bovenstaande grafiek lijkt deze aanpak goed geslaagd. De stromen die rechtstreeks naar eindverwerking gaan daalden met 15 kg per inwoner doorheen de tijd, maar ook de selectieve stromen volgden een dalende trend. Volledigheidshalve dient gesteld dat er mogelijk stromen via parallelle circuits werden ingezameld en verwerkt.

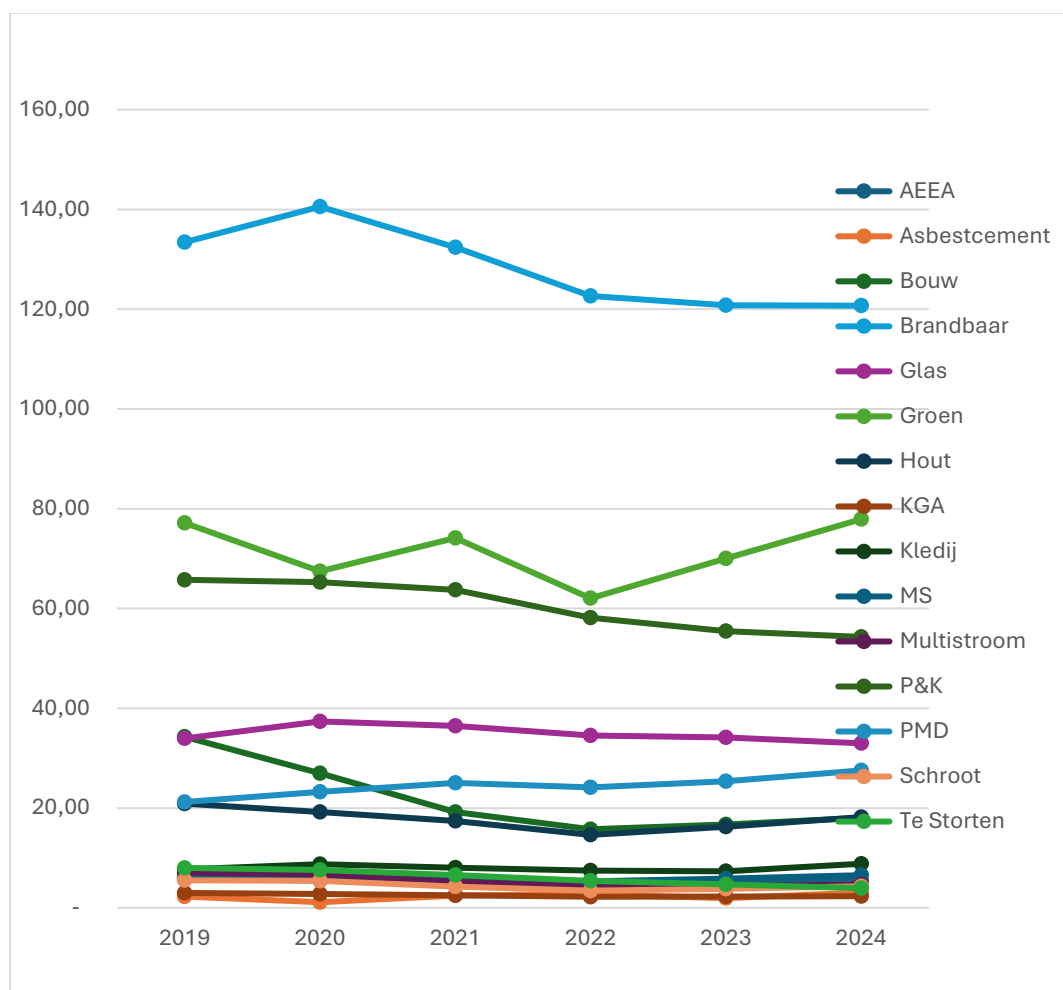
Grafiek: Evolutie van hoeveelheden selectieve en niet-selectieve stromen per inwoner doorheen de tijd (kg)

3.2.2 Evolutie van de verschillende ingezamelde stromen

Als de evolutie van de verschillende stromen bekeken wordt, dan zien we dat de daling zich in bijna alle stromen manifesteert, maar het meest in bouw- en sloopafval, papier & karton en brandbaar afval.

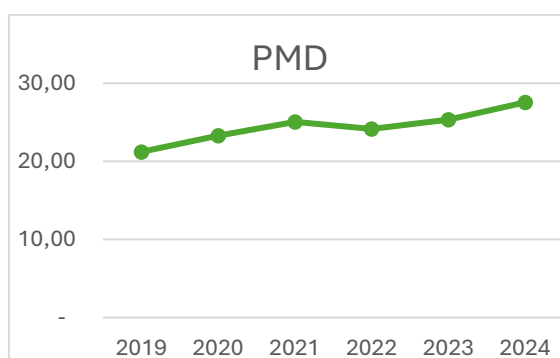
	2019	2024	Vershil
AEEA	6,19	5,45	-0,73
Asbestcement	2,26	3,06	0,80
Bouw	34,27	18,05	-16,22
Brandbaar	133,43	120,71	-12,72
Glas	33,95	32,97	-0,99
Groen	77,17	77,90	0,73
Hout	20,88	18,19	-2,69
KGA	2,98	2,34	-0,63
Kledij	7,72	8,83	1,11
MS	5,82	6,54	0,72
Multistroom	7,06	4,62	-2,44
P&K	65,75	54,31	-11,45
PMD	21,21	27,54	6,33
Schroot	5,52	4,28	-1,23
Te storten	7,99	3,93	-4,07
			-43,49

Tabel: Evolutie van de hoeveelheid geproduceerd afval (kg) per inwoner per stroom

Grafiek: Evolutie van de verschillende stromen doorheen de tijd

We zien vooral PMD stijgen van 21,21 kg in 2019 naar 27,54 kg in 2024, dankzij de uitbreiding van de sorteerrregels, de meeste andere fracties zijn dalende.

Grafiek: Evolutie PMD per inwoner (kg)

Verder zijn voornamelijk een aantal stromen verantwoordelijk voor de daling doorheen de tijd. Deze meest kritische stromen zijn

- bouw- en sloopafval (-16,22 kg/inwoner)
- papier en karton (-11,45 kg/inwoner)

- brandbaar afval (-12,72 kg/inwoner)
- te storten afval (-4,07 kg).

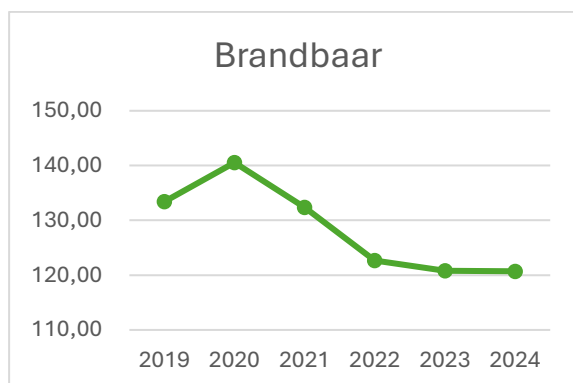
Voor een aantal van deze stromen is de oorzaak van de daling heel duidelijk. Voor de andere stromen zullen we verder dienen te analyseren om de oorzaak te achterhalen.

Wat papier en karton betreft, kunnen we stellen dat de dalende verkoop van kranten en tijdschriften één van de voornaamste oorzaken van de daling is, gezien de daling zich voordoet in heel België.

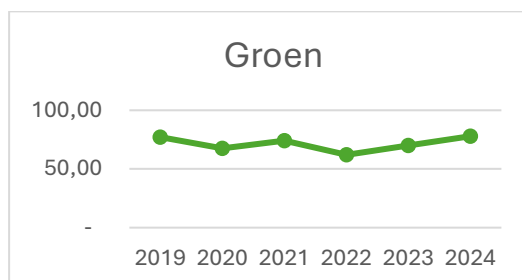
Grafiek: Evolutie P&K per inwoner (kg)

Ook het brandbaar afval kent een dalende trend. In de vorige legislatuur de retributie van de restafvalzak verhoogd naar € 1,70 in het werkingsgebied. Het effect hiervan wordt duidelijk in de overgang van 2020 naar 2021.

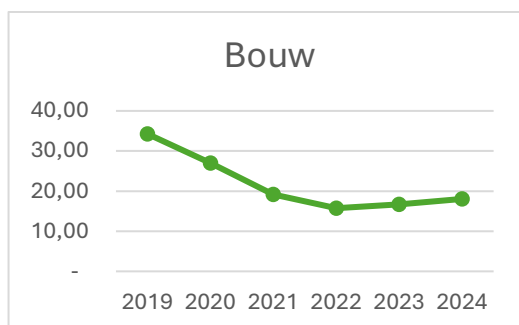
Grafiek: Evolutie brandbaar afval per inwoner (kg)

De aanvoer van het groenafval is sterk afhankelijk geweest van de weersomstandigheden, eerder dan andere oorzaken.

Grafiek: Evolutie groenafval per inwoner (kg)

Bouwafval en te storten afval kenden ook het dalende verloop zoals de andere stromen, een duidelijke oorzaak hiervoor is niet meteen voor handen. We kunnen dus enkel stellen dat de afvalpreventie hier goed heeft gewerkt. De laatste periode is er echter terug een opwaartse trend.

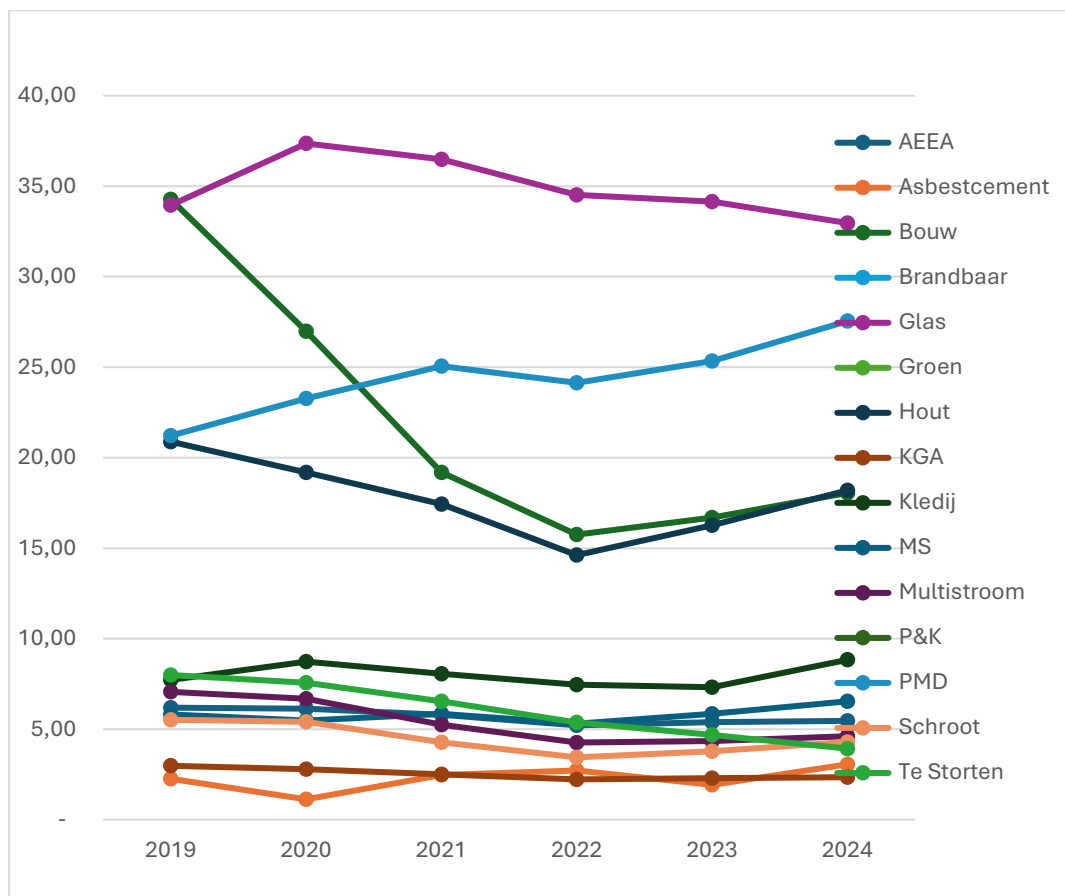
Grafiek: Evolutie bouwafval per inwoner (kg)

3.2.3 Evolutie in de verschillende ophaalwijzen

De afvalstromen in de Imog-regio worden ingezameld via verschillende methodes. De burgers kunnen verschillende stromen via de huis-aan-huis ophalingen laten ophalen, anderzijds kunnen zij voor alle stromen terecht op de recyclageparken. Bovendien zijn in het straatbeeld ook glascontainers en kledijcontainers aanwezig. Als we de evolutie van de verschillende ophaalwijzen bekijken, dan merken we dat er een procentuele daling is van 44,66% in de hoeveelheden ingezameld via de recyclageparken en een procentuele stijging van 0,6% via de huis-aan-huis ophalingen.

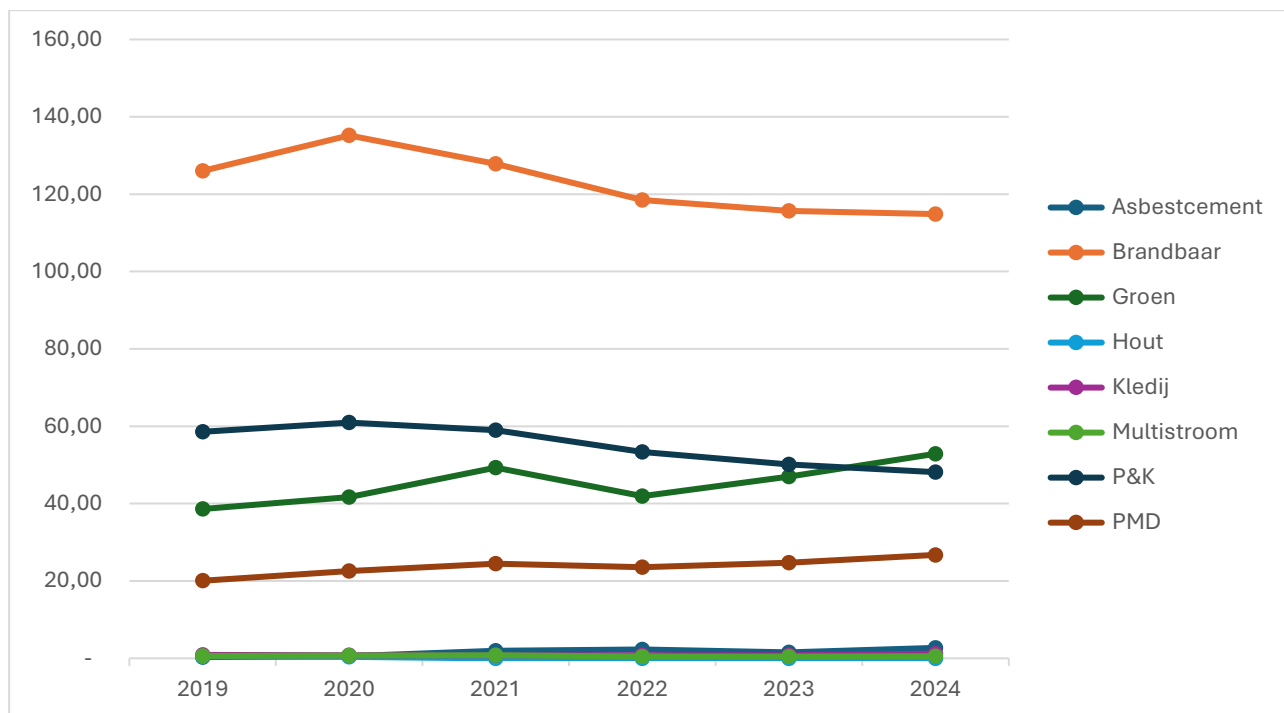
Concreet betekent dit een daling per inwoner van 46,45 kg per inwoner via de recyclageparken en een stijging van 1,49 kg per inwoner via de huis-aan-huis ophaling. De inzameling via straatcontainers kende ook een lichte stijging van 1,58 kg per inwoner.

De daling is dus vooral terug te vinden in de recyclageparken.

Grafiek: Evolutie van de verschillende stromen ingezameld via de recyclageparken

Opvallend is dat groenafval enkel sterk daalt bij de inzameling op recyclageparken. De inzameling via de huis-aan-huisophaling stijgt zelfs met 13,54 kg per inwoner. Hiermee wordt ook het steeds groter wordende succes van de tuinafvalbakken duidelijk. Over het algemeen kunnen we dus spreken van een sterke daling in het groenafval, maar zien we wel dat burgers steeds meer gebruik van de huis-aan-huisinzameling in plaats van het afval zelf aan te leveren naar de recyclageparken.

Grafiek: Evolutie van de verschillende stromen ingezameld via de huis-aan-huis inzameling

	2019	2024	
Asbestcement	0,32	2,70	2,38
Brandbaar	126,02	114,86	-11,16
Groen	38,61	52,89	14,28
Hout	0,51	0,00	-0,51
Kledij	0,88	1,21	0,33
Multistroom	0,63	0,53	-0,10
P&K	58,55	48,14	-10,41
PMD	20,06	26,75	6,69
			1,49

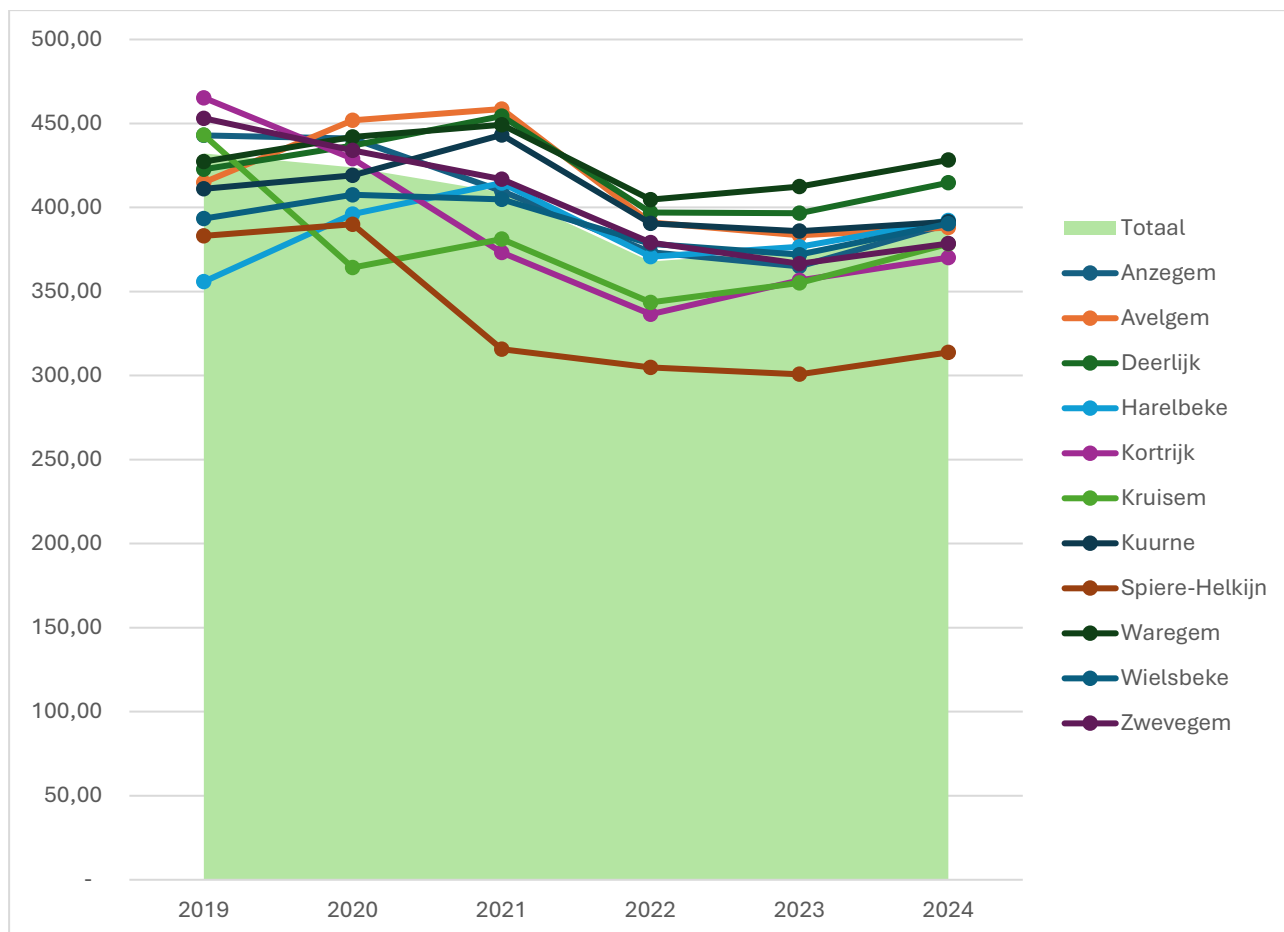
Tabel: Evolutie van de verschillende stromen ingezameld via de huis-aan-huis inzameling

3.2.4 Evolutie van Imog versus de afzonderlijke gemeenten

Samengevat en globaal voor alle gemeentes kan gesteld worden dat over het algemeen

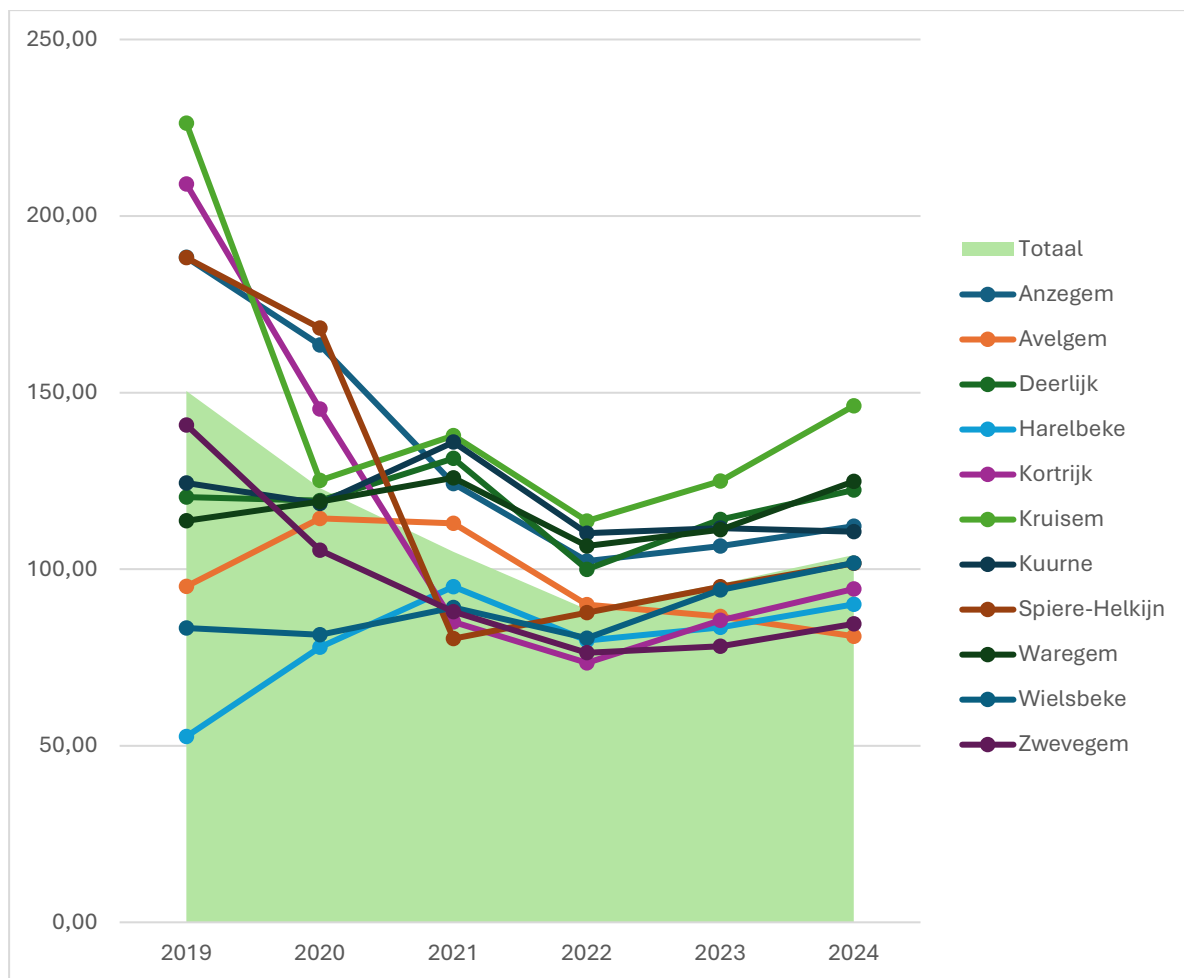
- een dalende trend bij de meeste materiaalsoorten
- zeer specifiek bouwafval, papier en karton, brandbaar en te storten afval worden minder ingezameld
- de daling zet zich sterker door in de inzameling via recyclageparken

De vraag kan worden gesteld of iedere afzonderlijke gemeenten dezelfde trends volgt.

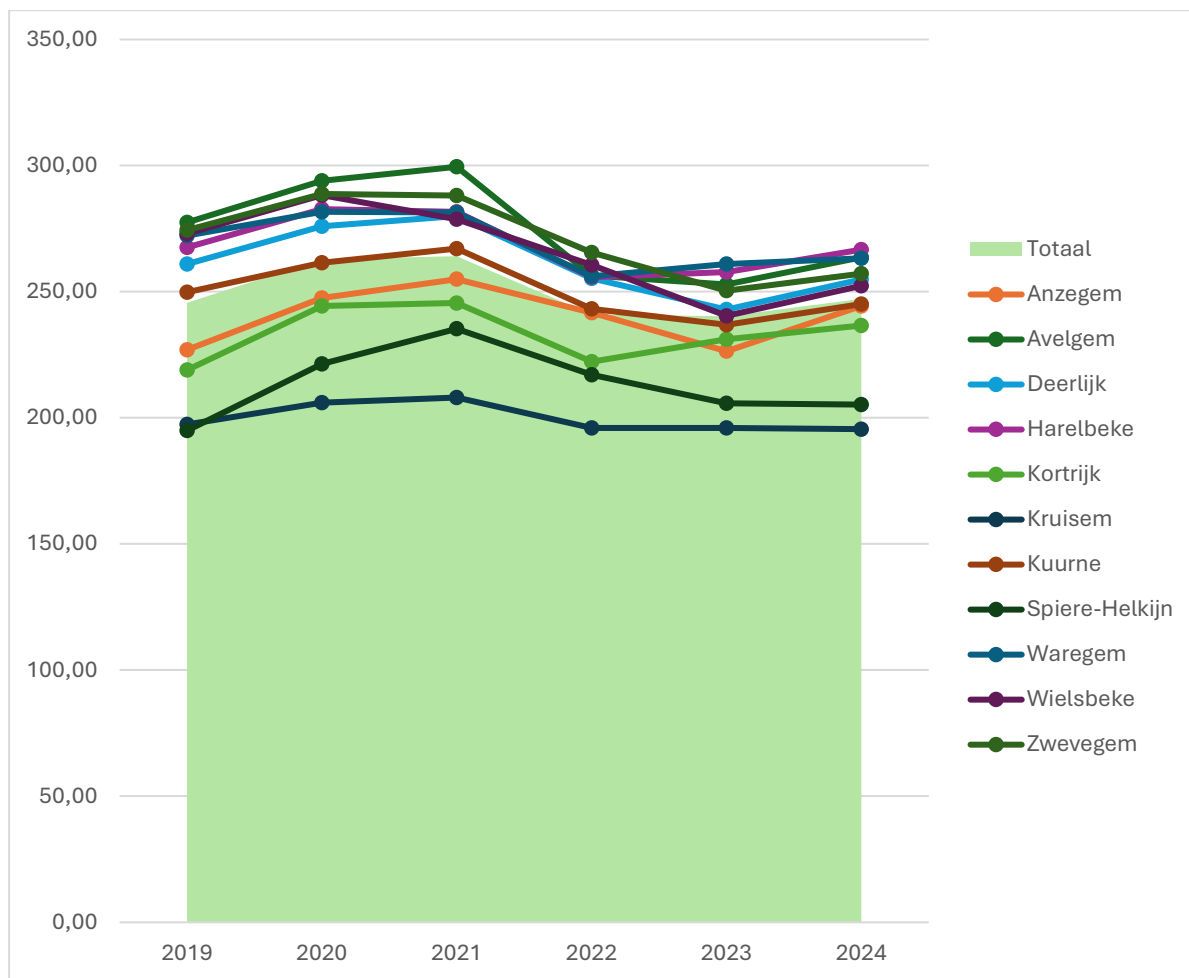
Grafiek: evolutie totale ingezamelde hoeveelheden(kg) per inwoner, Imog versus afzonderlijke gemeenten

In bovenstaande grafiek is de hoeveelheid van Imog groen ingekleurd. Over het algemeen kunnen we zien dat de meeste gemeenten de globale evolutie volgen. Deerlijk en Waregem blijven boven het imog gemiddelde, Avelgem maakt een mooie inhaalbeweging.

Grafiek: evolutie van de totale ingezamelde hoeveelheden(kg) per inwoner via de recyclageparken, Imog versus afzonderlijke gemeenten

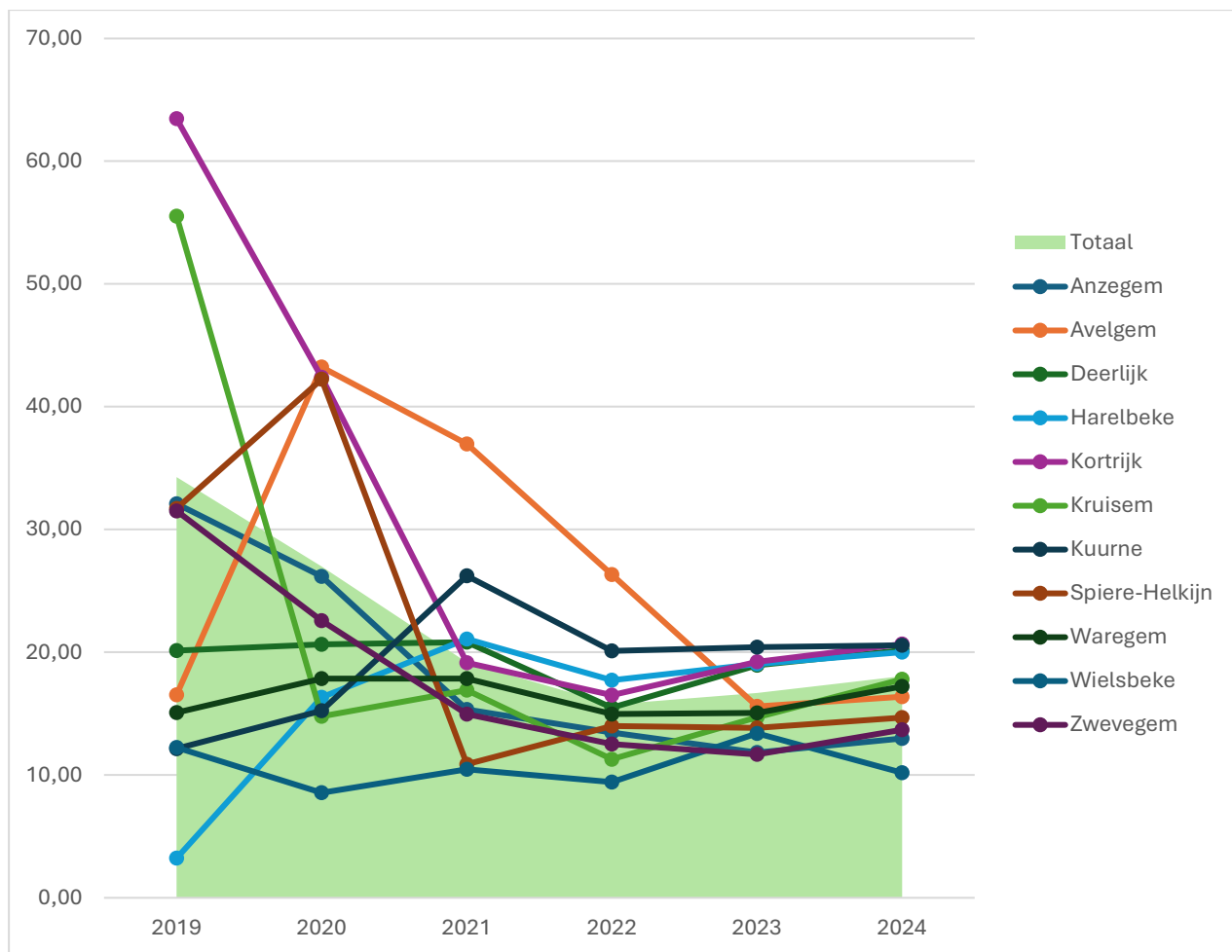
Als we de hoeveelheden ingezameld via de recyclageparken gaan bekijken, zien we heel duidelijk dat Kruisem, Kortrijk, Spiere-Helkijn en Anzegem het sterkst daalden in de eerste jaren van de legislatuur.

Grafiek: evolutie van de totale ingezamelde hoeveelheden(kg) per inwoner via de huis-aan-huis inzameling, Imog versus afzonderlijke gemeenten

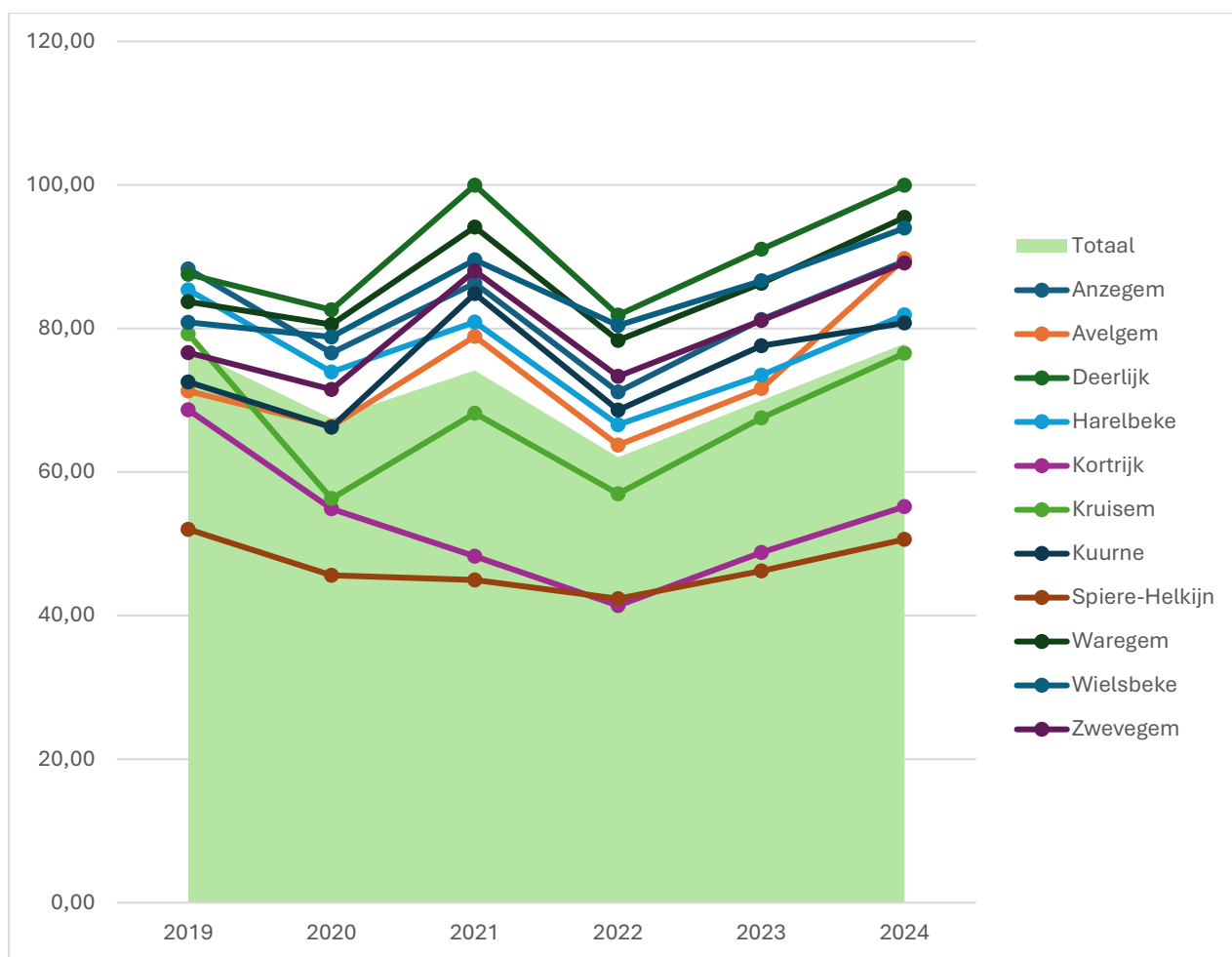
Tot zover de verschillen tussen de individuele gemeentes voor wat betreft de inzamelmethodes.

Ook inzake de hoeveelheden zijn er opvallende afwijkingen. Er wordt hier specifiek ingezoomd op de meest kritische materiaalstromen, zijnde bouwafval, groenafval, papier en karton, brandbaar afval en te storten afval.

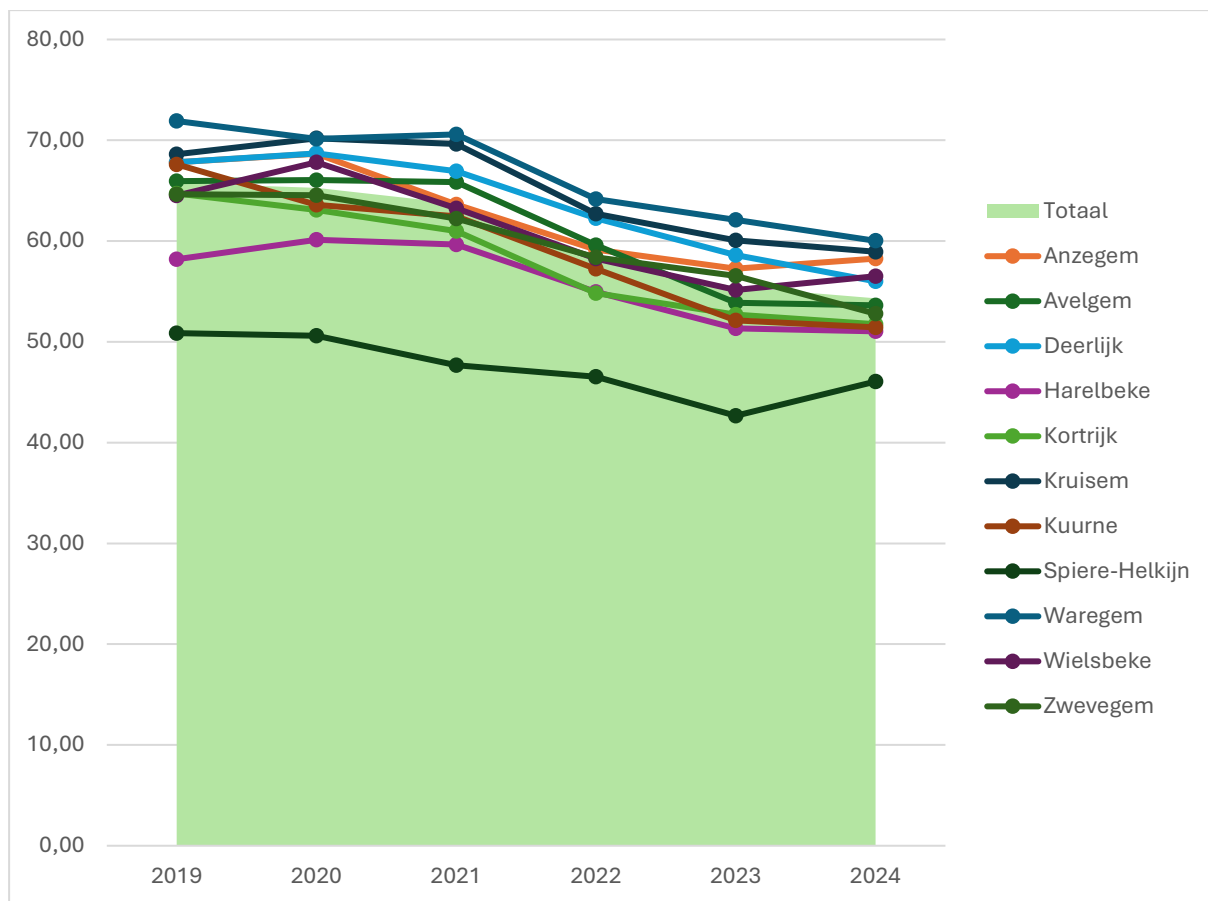
Grafiek: evolutie ingezamelde hoeveelheden (kg) per inwoner bouwafval over de jaren heen

Uit bovenstaande grafiek blijkt de impact van de invoering van het diftar-systeem in Kruisem en Avelgem. Opvallend is ook de grote daling bouwafval per inwoner die in Kortrijk wordt ingezameld.

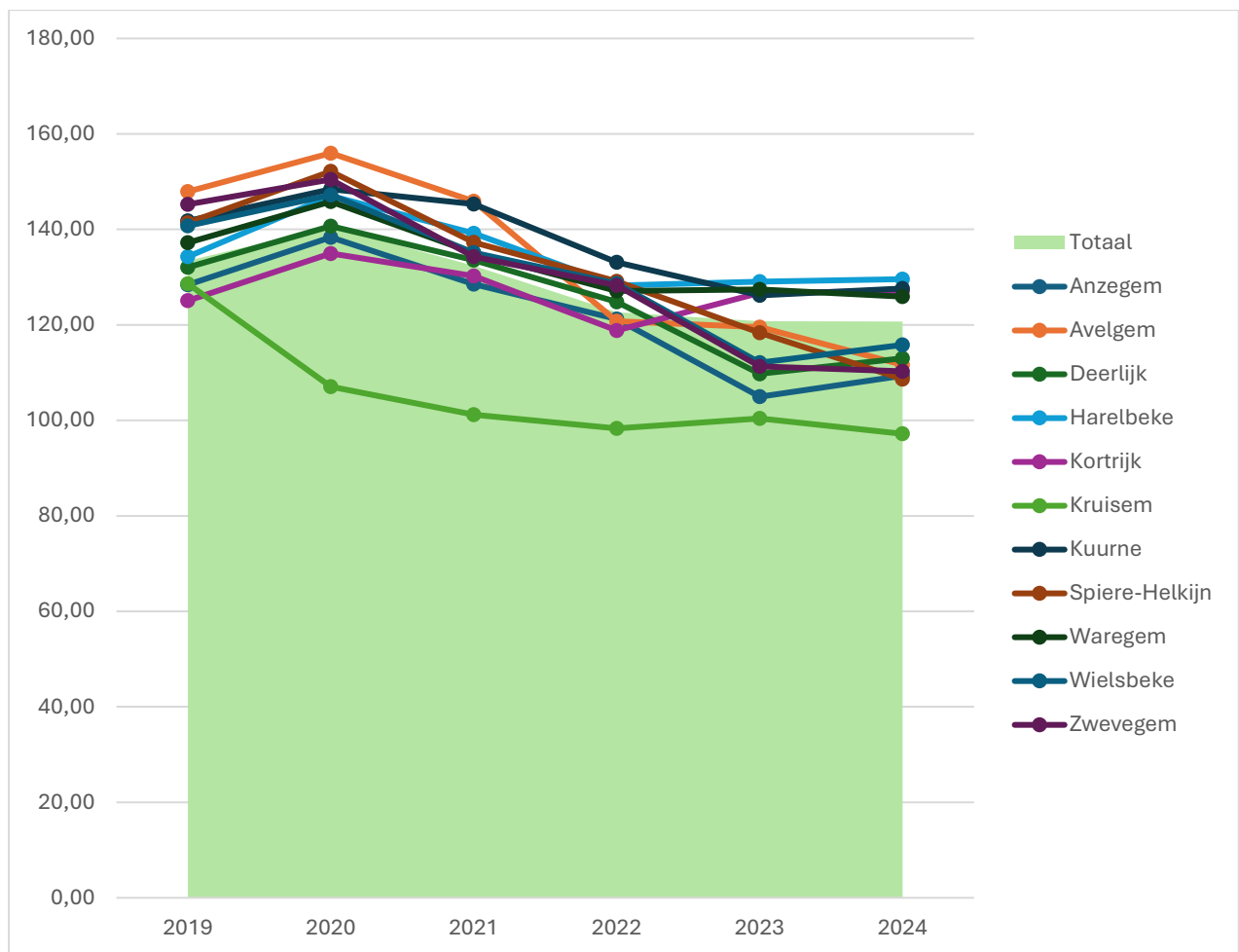

Grafiek: evolutie ingezamelde hoeveelheden (kg) per inwoner groenafval over de jaren heen

De gemeenten volgende éénzelfde trend over de jaren heen. Een aantal gemeenten springen boven het gemiddelde uit, op de eerste plaats Kortrijk, maar ook Spiere-Helkijn hebben beduidend minder groenafval dan de gemiddelde gemeente.

Grafiek: evolutie ingezamelde hoeveelheden (kg) per inwoner papier en karton over de jaren heen

Grafiek: evolutie ingezamelde hoeveelheden (kg) per inwoner brandbaar afval over de jaren heen

Praktisch alle gemeenten kennen een dalende trend in het brandbaar afval. Wat wel opvallend is, en wat ook tot uiting komt in het restafvalcijfer, is dat het brandbaar huisvuil voor de meeste gemeenten steeg tot 2020 en daarna daalde. In Kruisem kende men de grootste daling in het begin van de legislatuur, na de fusie met de introductie van de diftar rolcontainers.

3.3. Conclusie hoeveelheden

De hoeveelheden ingezameld afval kennen een dalende trend over de laatste 6 jaar. De meest kritieke stromen zijn bouwafval, groenafval, papier en karton, brandbaar afval en te storten afval. De daling is vooral te verklaren aan de inzameling via recyclageparken.

Mogelijke oorzaken voor deze dalingen:

- 1) Een doorgedreven inzet op afvalvoorkoming werpt zijn vruchten af
- 2) De digitalisering zorgt voor minder papier- en karton afval
- 3) De verhoging van de retributie voor de restafvalzak zorgde voor een daling in het brandbare huisvuil en de introductie van de diftar-rolcontainers in Kruisem.
- 4) De invoering van een diftar-systeem op de recyclageparken is zeer effectief
- 5) Parallele circuits hebben succes

4. Bestuursdoelstellingen van de afgelopen legislatuur

4.1 Algemeen

De intergemeentelijke vereniging wordt bestuurd door een Raad van Bestuur die maandelijks wordt samengeroepen. Er is 1 mandaat per gemeente, aangevuld met 1 mandaat per 30.000 inwoners. Er zijn eveneens mandaten met raadgevende stem pro rata 1 mandaatjaar per gemeente, aangevuld met 1 mandaatjaar per 30.000 inwoners. De Raad van Bestuur telt zo 18 mandatarissen (15+3). De Raad van Bestuur komt maandelijks bijeen, behalve in augustus, en telt dus 11 vergaderingen.

Lid Raad van Bestuur

Gemeente	inwoners	aantal mandaten basis	bijkomende mandaten cfr bevolkingscijfers	aantal mandaten per gemeente
Anzegem	14.332	1	0	1
Avelgem	9.654	1	0	1
Deerlijk	11.285	1	0	1
Harelbeke	26.758	1	0,5	1,5
Kortrijk	74.840	1	2	3
Kruishoutem	8.145	1	0	1
Kuurne	12.973	1	0	1
Spiere-Helkijn	2.126	1	0	1
Waregem	36.586	1	1	2
Wielsbeke	9.168	1	0	1
Zwevegem	24.079	1	0,5	1,5
Totaal		11	4	15
Raadgevend max 3		3		3
Totaal bestuurders na wijziging statuten				18

Raadgevende stem

Verdeling mandaat jaren: minimaal 1 per gemeente + per volle schijf van 30.000 komt 1 mandaatjaar bij. De gemeenten met een exploitatiezetel op hun grondgebied verdelen een mandaatjaar.

	nwoners	Mandaten RvB	2019	2020	2021	2022	2023	2024
			2025	2026	2027	2028	2029	2030
Anzegem	14.332	1	1					
Avelgem	9.654	1	1					
Deerlijk	11.285	1		1				

Harelbeke	26.758	1,5			1	0,5		
Kortrijk	74.840	3			1	1	1	
Kruishoutem	8.145	1			1			
Kuurne	12.973	1		1				
Spiere-Helkijn	2.126	1	1					
Waregem	36.586	2					1	1
Wielsbeke	9.168	1						1
Zwevegem	24.079	1,5				0,5	1	
		15	3	2	3	2	3	2

4.2 Verlenging intercommunale

Overeenkomstig het decreet over het lokaal bestuur moet de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging na afloop van de statutair bepaalde duur opeenvolgende keren verlengd worden voor een termijn van maximum achttien jaar. Bij toepassing van het artikel 79 §2 laatste lid van het decreet, wordt de duurtijd beperkt tot een termijn van 18 jaar ingaande op 10 november 2001.

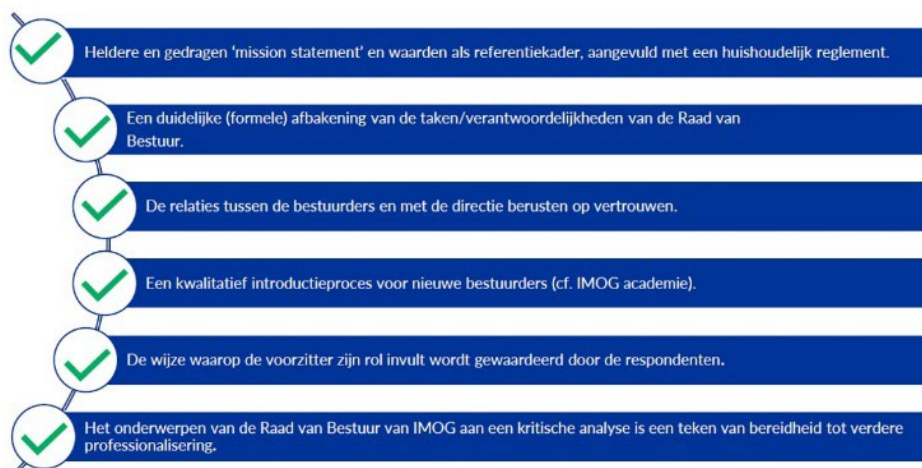
Een nieuwe verlenging drong zich op. De vereniging mag slechts verbintenissen aangaan voor een termijn die haar bestaanstermijn overschrijdt, indien deze verbintenissen kunnen nagekomen worden door haar inkomsten, reserves, vast beloofde toelagen of voorafgaandelijk geplaatste kapitalen.

Imog maakte werk om de voorbereidingen te starten en de verlenging in 2019 van de intercommunale voor een periode van 18 jaar te bekomen. Tevens vierde Imog op 9 september 2019 haar 50-jarig bestaan.

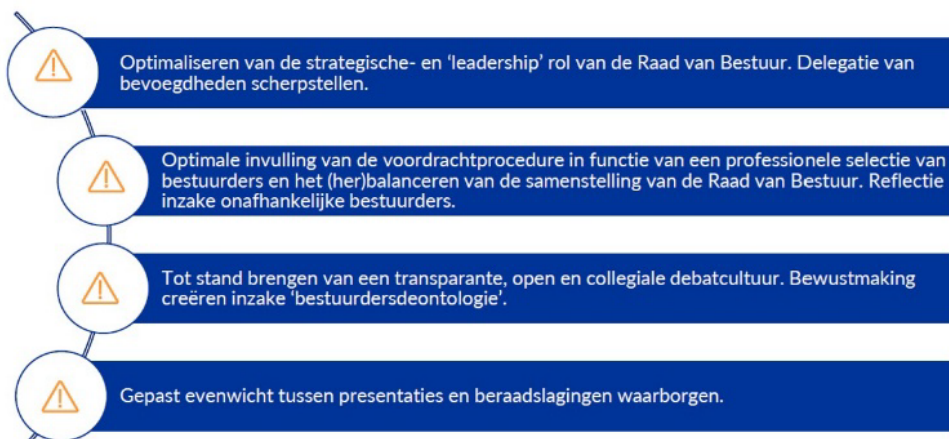
4.3 Analyse bestuurders

Vanuit het lidmaatschap met Guberna kan Imog tegen gunstige voorwaarden gebruik maken van de evaluatietools die Guberna ter beschikking stelt. Dit sluit aan bij de evaluatie die er ook in 2019 was. Er werd geopteerd voor een schriftelijke evaluatie en de resultaten zoals vorige legislatuur op te nemen in het evaluatierapport 2019-2024 en ondernemingsplan 2025-2030.

Sterktes

Aandachtspunten

De door Guberna vooropgestelde actiepunten worden in onderstaande lijst samengevat. Op basis van de aanbevelingen zullen voorstellen worden opgemaakt en toegelicht op de Imog-academie

- Via evaluatiemomenten het huishoudelijk reglement levendig houden en actualiseren
- Standaarden van ethiek en integriteit verder ontwikkelen in huishoudelijk reglement RvB (code deugdelijk besturen van Imog)
- De voorzitter heeft rol als 'bewaker'
- Inrichten van een algemene strategische reflectiedag
- Principe 'Nose in, Fingers out' opnemen in de Imog-code 'deugdelijk besturen'
- Strategisch conclaaf of brainstormsessies organiseren voor RvB
- Voldoende vergadertijd voor 'strategische agendapunten' in vergadering RvB
- Toezicht op de financiële en operationele resultaten indachtig zijn
- Opvolgen van strategische doelstellingen, interne controle, riskmanagement en compliance door RvB
- Oprichting van een auditcomité
 - o Ondersteuning bij toezicht rol van de RvB
 - o Financieel meerjarenplan in diepte behandelen
 - ⇒ Guberna (2019) praktische handleiding voor het auditcomité
- Opmaak van To do-lijst
- Introductie van een dashboard (best practice)
- Evaluatie van de prestatie (van de aldir)
- Succesplanning
- Elk jaar de prestaties van het uitvoerend management evalueren
- Heldere en uitvoerbare procedure voor de evaluatie ontwikkelen
- Opvolgingsplan opmaking voor de vooropgestelde doelstellingen
- HR-directeur op RvB uitnodigen ter voorstelling, bespreking en evaluatie van het HR-beleid
- Bevoegdheden van directie definiëren en voldoende beslissingsmacht, ruimte en middelen geven om deze verantwoordelijkheden uit te voeren
- Delegatie van bevoegdheden scherpstellen
- Individuele verantwoordelijkheid van de bestuurder om zich goed voor te bereiden – vragen tijdens het debat opwerken
- Directieleden moeten meer inspanningen leveren om de informatie inzichtelijk te brengen
- De relatie en afstemming tussen RvB en de gemeentelijke organen verbeteren
- Benadrukken van evenwicht tussen openheid en vermijden van inmenging in de finale beslissingsbevoegdheid van de RvB
- Algemeen comité kan een meerwaarde betekenen

- Een algemeen comité: antwoord op de vraag of dergelijk comité de strategische alignering en wisselwerking met aandeelhouder kan vergemakkelijken
- Gealigneerde visie ten aanzien van de belangrijkste intern en externe belanghebbenden opnemen als strategisch dossier dat prioritair de aandacht en opvolging moet krijgen
- Huishoudelijk reglement
- Onafhankelijke bestuurders kunnen een meerwaarde zijn (expertise)
- Enkele bijkomende kennisdomeinen, ervaring en expertise die een meerwaarde zouden kunnen betekenen voor de RvB en de werking via een organisatie, afvalverwerking, financiën, HR, IT, veiligheidsbeleid, kennis van de markt, lange termijn denken en ten slotte een onafhankelijk bestuurder
- Nood aan levenslang leren op niveau van de RvB in kader van een academie of door ad hoc sessies te organiseren rond specifieke thema's
- Een efficiënt gebruik van de beschikbare vergadertijd
- De tijd verdelen tussen presentaties en debat
- In de agenda RvB consequent een onderscheid maken tussen punten ter informatie, ter bespreking, ter besluitvorming
- Agenda en documenten met voorstel van beslissing digitaal delen
- De grote uitdaging voor elke organisatie is om deze bestuurders op een tijdige en correcte manier te informeren, en hierbij tegemoet te komen aan de uiteenlopende informatiebehoeften van de individuele bestuurder. Dit laatste is geen sinecure voor een directie.
- Werkbaar rapporteringsformat ontwikkelen voor de Raad van Bestuur
- Een "executive summary" gebruiken waarbij de essentie wordt weergegeven en bijkomende detailinformatie in bijlages
- Informatievoorziening tussen vergaderingen in kan gefaciliteerd worden door een CEO-letter
- Vaak worden door bestuurder de gemeentelijke belangen vertegenwoordigd, eerder dan het belang van Imog als intergemeentelijk samenwerkingsverband. Een kader ontwikkelen in de Raad van bestuur en de vennoten sensibiliseren om tot intergemeentelijke besluitvorming te komen
- Alle beslissingen dienen genomen in het belang van Imog
- Het is aangewezen om appel te doen op de individuele verantwoordelijkheid van de bestuurder om zich goed voor te bereiden
- Een aanstellingsbrief waarin de verwachtingen ten aanzien van het bestuursmandaat worden geëxpliciteerd kan een nuttig instrument zijn. Men moet waakzaam blijven dat de meer actieve bestuurders het debat niet monopoliseren en geen overdreven invloed krijgen op de beslissing.
- Investeren in het tot stand komen van een transparante, open en collegiale debaatcultuur
- Eventueel kunnen specifieke 'team building' activiteiten georganiseerd worden.
- De bestuurder is eerst en vooral een ambassadeur van de organisatie en verdedigt steeds diens belangen naar de shareholders en stakeholders toe.
- Het huishoudelijk reglement eventueel te actualiseren, of in ieder geval opnieuw voor het voetlicht te brengen.
- Als chef d'orchestre en liason is de voorzitter verantwoordelijk voor de goede werking van de raad in al zijn dimensies. Hij verzekert collegialiteit van de raad van bestuur
- Transparant uitklaren van de verwachtingen inzake de invulling van de rol van de ondervoorzitters
- Ruimte voor debat maken voor:
 - o Purpose, visie, waarden van Imog
 - o Vastleggen van het strategisch meerjarenplan
 - o Strategische projecten
 - o Investeringsbeslissingen

- **Risicobereidheid**
- **Duurzaamheidsdoelstellingen**
- **Digitalisering**
- **Evoluties in de sector**

5. Evolutie van de financiële situatie van het Imog financieel beleid

Imog heeft de afgelopen 55 jaar een nauwe band aangehouden met haar gemeenten-vennoten. Haar afval- en materialenbeleid is een verlengstuk van de gemeentelijke regie voor huishoudelijk afval, haar toebedeeld voor de eerste keer met de “Code Napoléon” en tot op vandaag verankerd in de vigerende wetgevingen.

Imog voert een optimaal afvalbeleid en streeft ernaar de gemeenschap zo weinig mogelijk te belasten. Ook het financieel beleid onderschrijft deze cultuur en is gestoeld op volgende principes:

- Imog werkt met een krappe begroting.
Deze beleidskeuze heeft als gevolg dat Imog steeds scherp moet staan om de contouren ervan te respecteren. Dit gebeurt enerzijds via kostenbewaking, anderzijds door het borgen en het diversifiëren van opbrengsten.
- Verder impliceert deze beleidskeuze dat er niet doelloos beoogd wordt reserves aan te leggen.

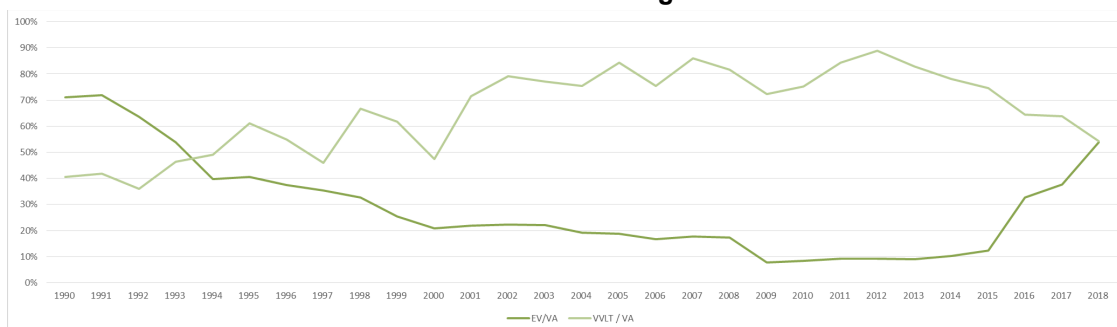
De financiële resultaten zijn binnen dergelijke context eerder beperkt, gezien geen streven naar winst is geïncorporeerd.

Volgende grafieken geven deze basisinstelling duidelijk weer:

Sinds 1990 zien we een sterke groei in de activiteiten, de bedrijfsopbrengsten stijgen tot meer dan een zevenvoud in deze periode tot 2018. Het eigen vermogen steeg niet en in ieder geval niet door de geboekte jaarresultaten, gezien er niet gestreefd werd naar een jaarlijkse opbouw van kapitaal.

De vaste activa werden in hoofdzaak met schulden gefinancierd:

Na de financiële crisis van 2009 is besloten reserves op te bouwen om beter bestand te zijn tegen economische tegenvallers. Stelselmatig is hieraan gewerkt met als resultaat dat Imog financieel gezond is.

Economische meevallers, slimme investeringen en risicospreiding door diversificatie hebben bovendien een positief effect op het budget van de gemeentes. Imog is bijgevolg niet systematisch duurder, gemeentes zijn tegelijkertijd wel meer ontzorgd.

De gekozen kentering in het financieel beleid is in 2016 zeer duidelijk zichtbaar.

Evaluatie beleidsperiode 2019-2023 (*)

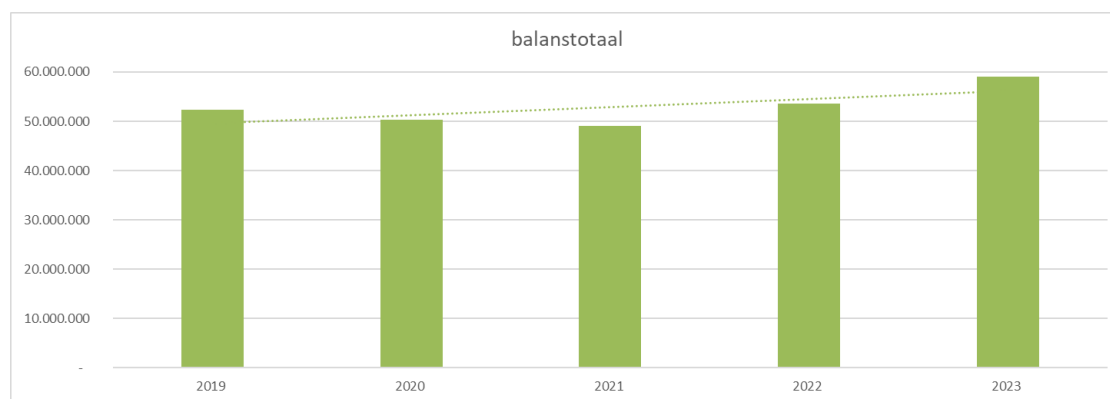
(*) Het boekjaar 2024 is nog niet afgesloten, waardoor de financiële gegevens van dit boekjaar niet zijn meegenomen in de evaluatie van de voorbije beleidsperiode.

5.1. Jaarrekening Imog

5.1.1. Balans

De balans is een foto van de staat van de activa en passiva van een onderneming.

Sinds 2019 is het balanstotaal gestegen met 13%. Eind 2023 heeft de maatschappij een vermogen van € 59.092.421

De passiva vertegenwoordigen de bronnen van de financiering.

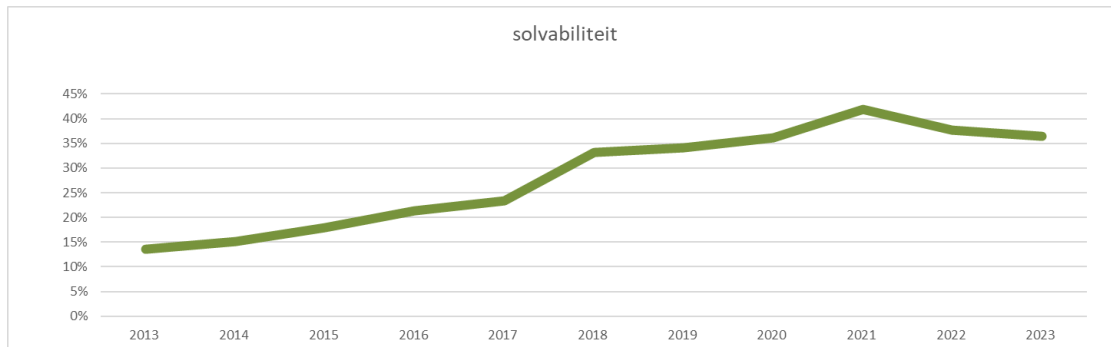

In de beleidsperiode 2019-2023 is

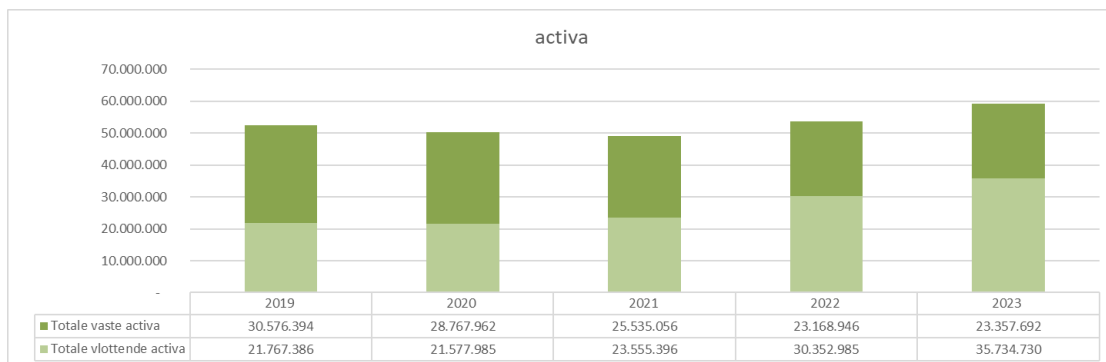
- Het eigen vermogen is met 21% gestegen en dat voornamelijk dankzij een stijging van de overgedragen winst (+1.726.830€) en de stijging van de kapitaalsubsidies (+1.832.164€) in de periode.

- Voorzieningen voor risico's en kosten zijn zorgvuldig aangelegd, in 2023 is € 3.801.440 meer voorzien dan in 2019.
- De schulden met een looptijd langer dan 1 jaar zijn terug gebracht van 27% tot 20% van de passiva. De schulden op korte termijn zijn gestegen van 20% naar 23%.

De solvabiliteit, hier gerekend als het eigen vermogen tegenover het balanstotaal, is geëvolueerd van 34% in 2019 tot 36% in 2023.

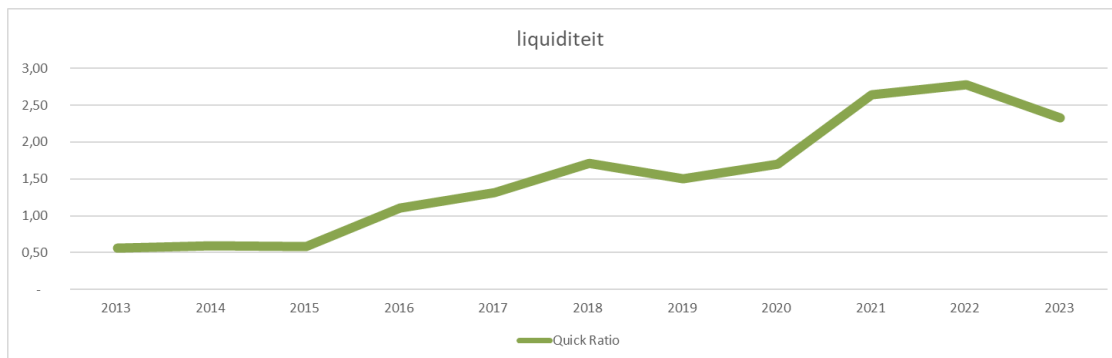
Het actief geeft weer waarin is geïnvesteerd.

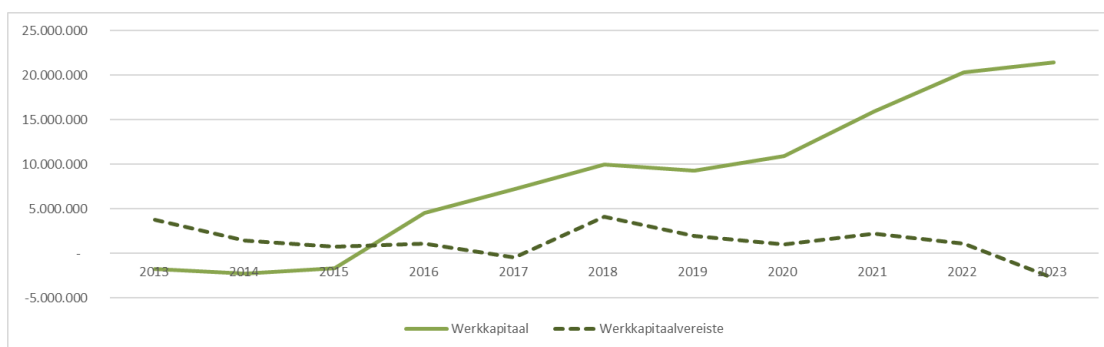
De activa zijn aangegroeid met € 6.748.642.

De vaste activa, in 2019 goed voor 58% van het balanstotaal, vertegenwoordigen in 2023 40%. In de periode 2007-2012 werd jaarlijks gemiddeld € 6.040.919 geïnvesteerd. Van 2013 tot 2018 was dat gemiddeld € 3.717.729 per jaar. In de voorbij beleidsperiode (tot 2023) bedraagt het gemiddelde investeringsbedrag € 2.961.816 per jaar.

De liquiditeiten zijn aangegroeid. De liquiditeitsratio (quick ratio) is van 1,50 geëvolueerd naar 2,33 in 2023, hetgeen de gezonde liquiditeitspositie van de organisatie weergeeft.

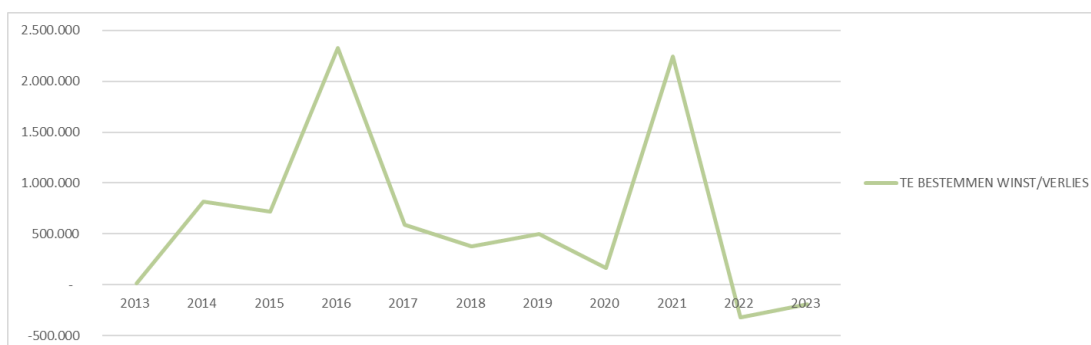

Het werkkapitaal (vlottende activa minus alle kortlopende schulden) is positief geëvolueerd de laatste jaren.

5.1.2 Resultatenrekening

De resultatenrekening reflecteert de winstgevendheid.

Van 2013 tot 2021 is er jaarlijks een te bestemmen winst. Sinds 2022 wordt verlies geboekt.

De normale bedrijfsopbrengsten zijn sinds 2014 en tot 2021 stelselmatig hoger dan de normale bedrijfskosten; de positieve resultaten zijn niet louter het gevolg van niet-recurrente opbrengsten of kosten.

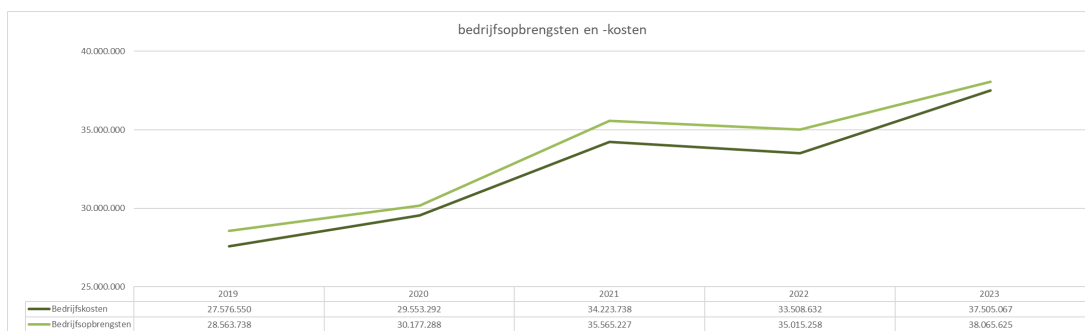
In 2021 was de winst met € 2.242.681 uitzonderlijk hoog gezien de uitzonderlijke waardering van secundaire grondstoffen en de meerwaarderealisatie via de masterplannen (Valormet en lagunering).

De boekjaren 2022 en 2023 daarentegen besluiten negatiever.

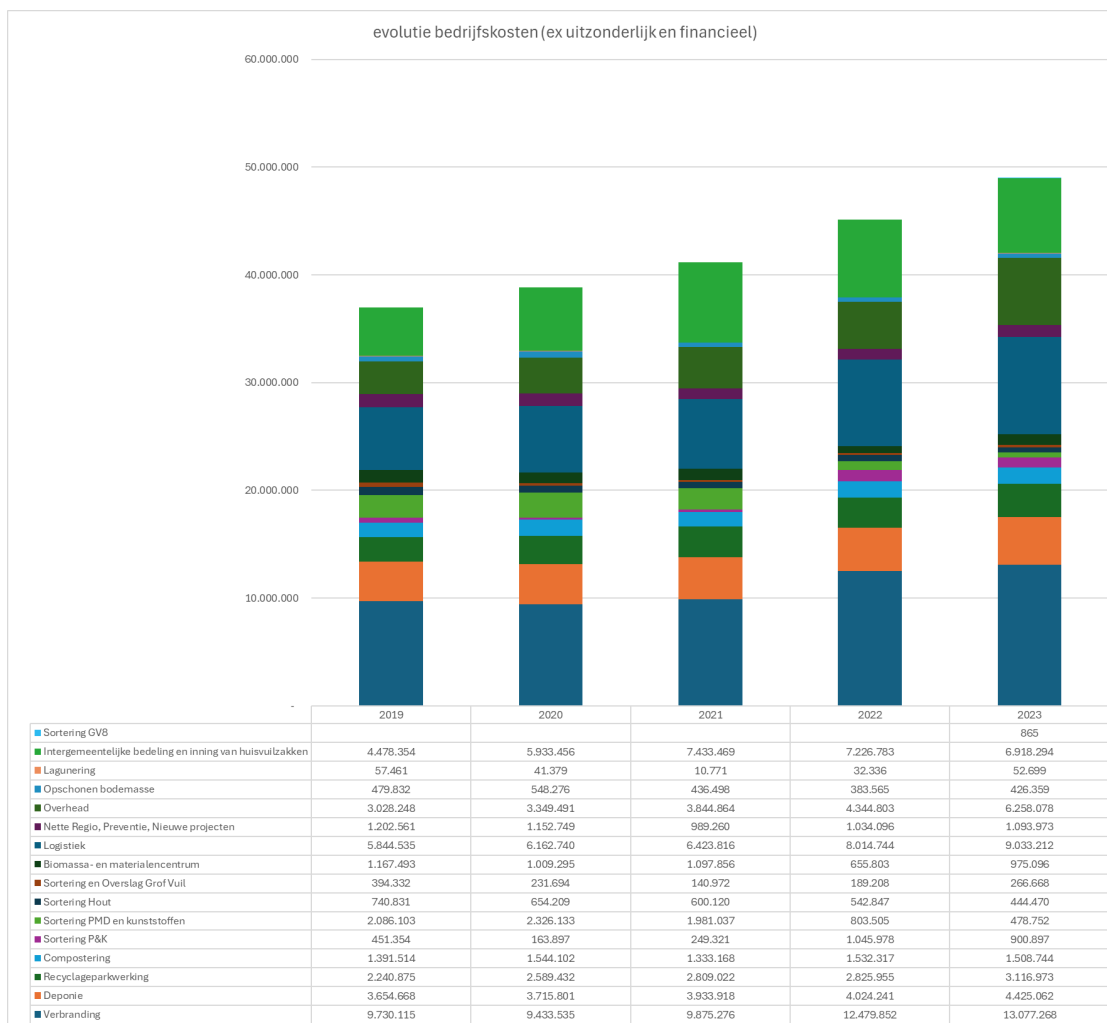
Corona, de oorlog in Oekraïne, ... hebben een sterke impact gehad op de kosten.

- Hoewel de inflatie relatief laag bleef in de beginjaren van de pandemie, begonnen de prijzen vanaf 2022 sterk te stijgen, onder andere door verstoringen in de wereldwijde supply chain, hoge energieprijzen en tekorten aan goederen.
- Door de oorlog zijn de energievoorzieningen verstoord, wat heeft geleid tot stijgende energieprijzen. De verhoogde kosten voor gas en olie hebben een sterke negatieve impact op de operationele kosten. Bovendien werden de wereldwijde toeleveringsketens verstoord voor belangrijke grondstoffen. Dit heeft geleid tot tekorten en verhoogde prijzen voor diverse producten. De oorlog heeft bijgedragen aan hogere kosteninflatie.

Kosten en opbrengsten zijn in Imog sinds 2019 gestegen met respectievelijk 32% en 29%.

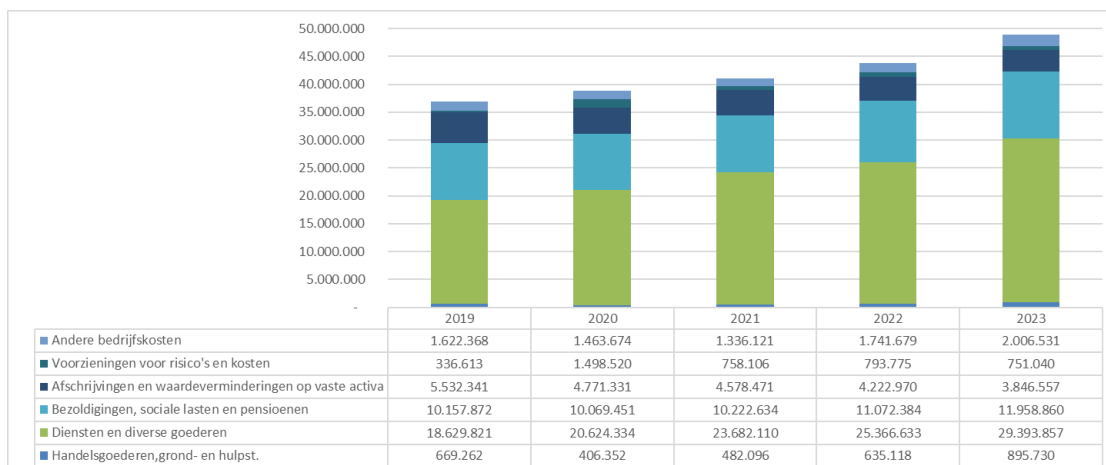
Inzake de evolutie van de normale bedrijfskosten over de verschillende activiteiten heen:

De normale bedrijfskosten zijn over de periode het sterkst gestegen in de activiteiten verbranding, logistiek, intergemeentelijke inning en bedeling en de recyclageparkwerking. Sterk gestegen energiekosten, de herwaardering van de voorraden en/of de uitbreiding van de dienstverlening in die domeinen hebben de kostenniveaus omhoog geduwd. Ook digitalisering en automatisatie hebben impact.

De normale bedrijfskosten zijn over de periode het sterkst gedaald in de activiteiten sortering PMD en kunststoffen, sortering houtafval en grofvuil en materialencentrum. In 2021 is het sorteren van PMD in het eigen sorteercentrum stopgezet.

In de samenstelling van deze bedrijfskosten is ook een duidelijke evolutie merkbaar doorheen de beleidsperiode 2019-2023:

Diensten en diverse goederen zijn sinds 2019 gestegen met 58% en bedragen 60% van de gewone bedrijfskosten in 2023.

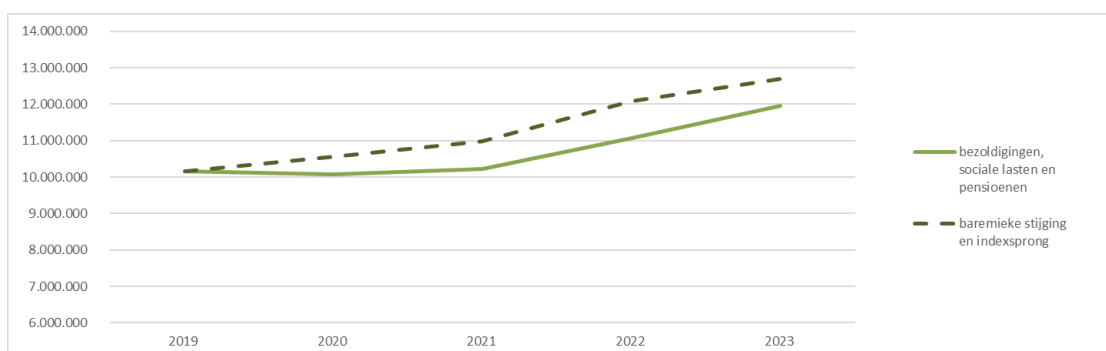
Deze stijging manifesteert zich het sterkst bij

- de invoering van de intergemeentelijke recyclageparkwerking, waarbij een volledige ontzorging wordt voorzien door Imog
- kosten voor verzekeringen: brand, gewaarborgd inkomen
- storting van de intergemeentelijk geïnde retributies aan de gemeentes
- kosten voor logistiek en de huis aan huis inzameling
- kosten voor de afvoer en verwerking van percolaatwater
- energiekosten

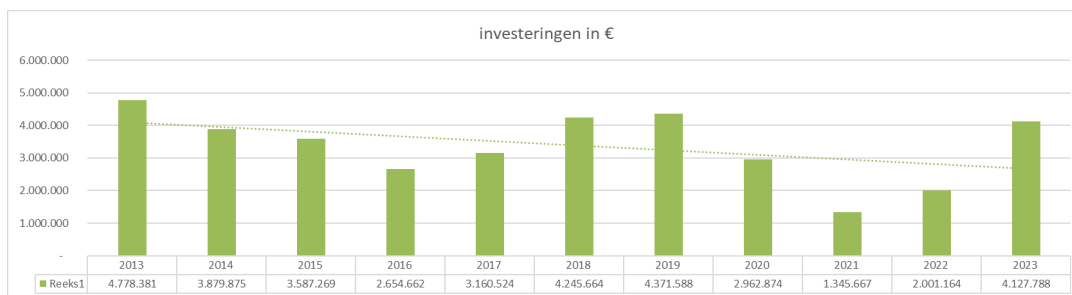
De bezoldigingen bedragen gemiddeld over de voorbije periode 25% van de bedrijfskosten.

Het gemiddeld aantal tewerkgestelde VTE's is sinds 2019 met 0,13% gedaald, de gemiddelde kost per VTE is met 17% gestegen.

In deze periode hebben 10 indexsprongen impact gehad op de loonmassa, naast baremieke verhogingen.

De afschrijvingskosten dalen jaarlijks. Globaal wordt ook minder geïnvesteerd in vergelijking met de vorige beleidsperiode.

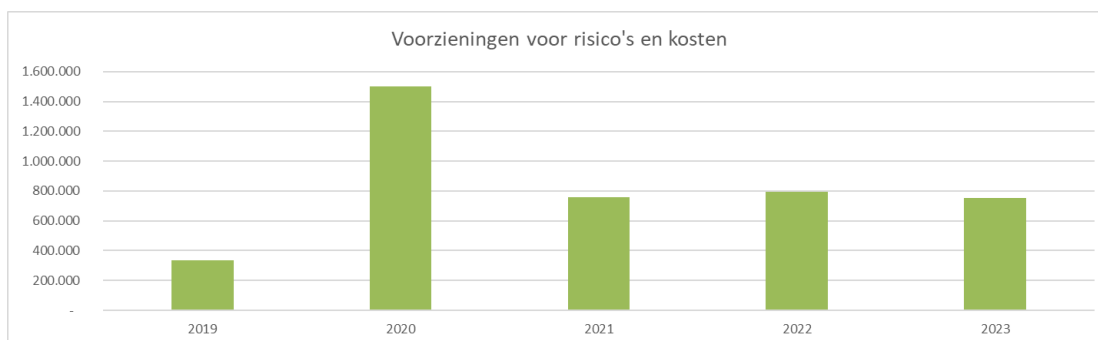

In 2019-2023 werd specifiek geïnvesteerd in:

2019	4.371.588	AX2012, afwerken stortplaats Moen en biogascircuit
2020	2.962.874	AX2012, containers, hoogspanningscabine transformatoren, IGRP Harelbeke
2021	1.345.667	Composteringsinstallatie Moen, zuigtrekventilator, containerspersinstallaties, implementatie interface TAB abonnement
2022	2.001.164	Overkapping Imog Moen, back-up CV ketel Harelbeke, verhuis en revisie Valormet, zuilen aan weegbruggen Harelbeke/Moen, AX licenties
2023	4.127.788	In/uitrit Imog Harelbeke, herinrichten parking, Dynamics 365, digitaal transportbeheer, migratie Sharepoint, grofuiel sortering Harelbeke

Stelselmatig worden de nodige voorzieningen voor risico's en kosten aangelegd. Zo onder meer voor:

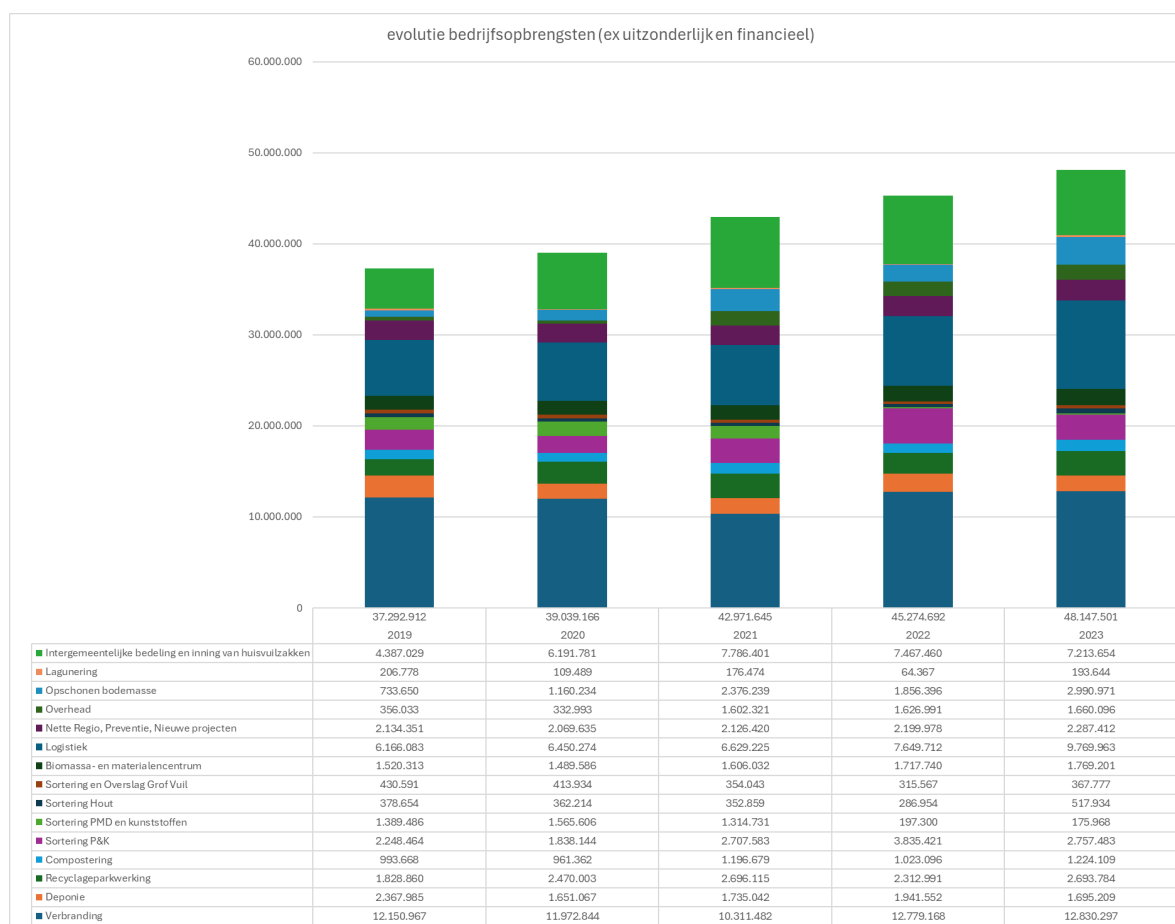
- Groot onderhoud van de verbrandingsinstallatie
- Beheersplan site Moen
- De afwerking van de stortplaats
- Juridische risico's

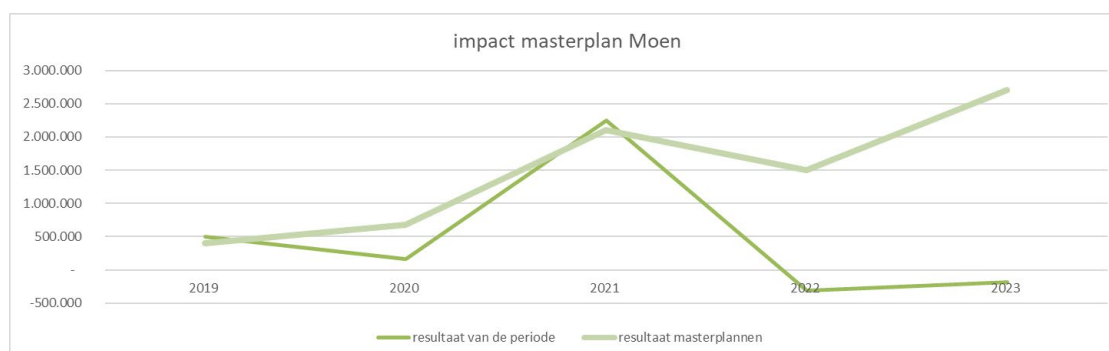
Inzake de evolutie van de normale bedrijfsopbrengsten over de verschillende activiteiten heen:

De normale bedrijfsopbrengsten zijn over de periode het sterkst gestegen in de activiteiten logistiek, intergemeentelijke inning en bedeling, opschoning bodemassen en de recyclageparkwerking.

De normale bedrijfsopbrengsten zijn over de periode het sterkst gedaald in de activiteiten sortering PMD en kunststoffen en deponie. In 2021 is het sorteren van PMD in het eigen sorteercentrum stopgezet, het einde van de stortactiviteiten komt in zicht.

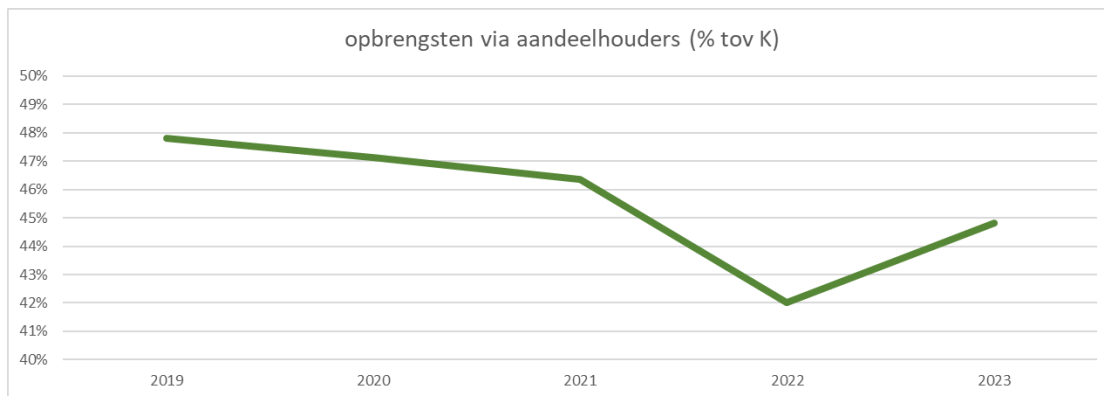

Tot slot kan besloten worden dat de financiële resultaten van de boekjaren sterk positief worden beïnvloed door de masterplannen. De activiteiten Valormet (opschoning bodemassen) en Lagunering op de site in Moen boeken een positief resultaat.

5.2 Begroting vennoten

Sinds 2019 evolueert de financiële bijdrage van de aandeelhouder als volgt:

Dankzij strikte kostenbewaking, besparingen, de positieve bijdrage van de recentste realisaties (masterplannen) en het nemen van verliezen, is de begrote bijdrage van de gemeentes dalend en werd deze terug gebracht tot 45% (ter dekking van de kosten).

Diverse elementen hebben in de beleidsperiode 2019-2023 een impact gehad op het uiteindelijke begrotingstotaal.

Nieuwe activiteiten hebben in de beleidsperiode de kosten laten aangroeien:

2019:

- Uitrol inzameling P+MD in de volledige regio
- Toetreding van Kruisem tot de maatschappij, met de uitrol van alle dienstverleningen aan de inwoners en bedrijven
- Handhaving via camera's werd opgestart

2020:

- Een substantiële stijging van de verwerkingskost van bouw- en sloopafval naar aanleiding van het gewijzigde eenheidsreglement en de verplichting tot het opstarten van een kwaliteitsborgingssysteem
- Kortrijk treedt ook toe tot de intergemeentelijke bedeling van de restafvalzakken

2021:

- De recyclageparken van Harelbeke, Kortrijk (nl. Heule en Rollegem), Spiere-Helkijn en Zwevegem werden intergemeentelijk (per 01.09.2020), wat inhoudt dat zij voor alle operationele tussenkomsten ontzorgd worden en diffaar realiseren (en erin investeren) op de respectievelijke recyclageparken.
- De dienstverlening 'lokale afvalautoriteit', waarbij Imog instaat voor de ophaling en verwerking van het bedrijfsmatig afval van gemeentelijke diensten (gemeentehuizen, rvt, scholen, culturele centra, sportcentra, ...) werd uitgebreid.

2022:

- Het nieuwe datamonitoringsysteem MATIS dat vanaf 2022 de jaarlijkse huishoudelijke afvalstoffenenquête vervangt, impliceert dat er maandelijks gerapporteerd wordt. Imog verzorgt deze rapportageplicht van de gemeentes en steden.

2023:

- Imog stond in voor de overgangperiode naar de realisatie van het IGRP in Avelgem
- De vrijwilligerswerking werd gerevitaliseerd

- Nieuwe contracten voor de huis-aan-huis ophaling werden aanbesteed en opgestart na de ontbinding van het lopende contract door een contractant. De bekomen prijzen waren aanzienlijk hoger.

Er werd gewerkt naar een verzoening van de bekommernissen van de gemeentes (budgetten onder druk) met de gevolgen van de geopolitieke realiteit (sterke kostenstijging voor onder andere de inzameling aan huis)

Diverse opties zijn uitgewerkt eind 2022 en volgende opties ook werden gelicht in 2023:

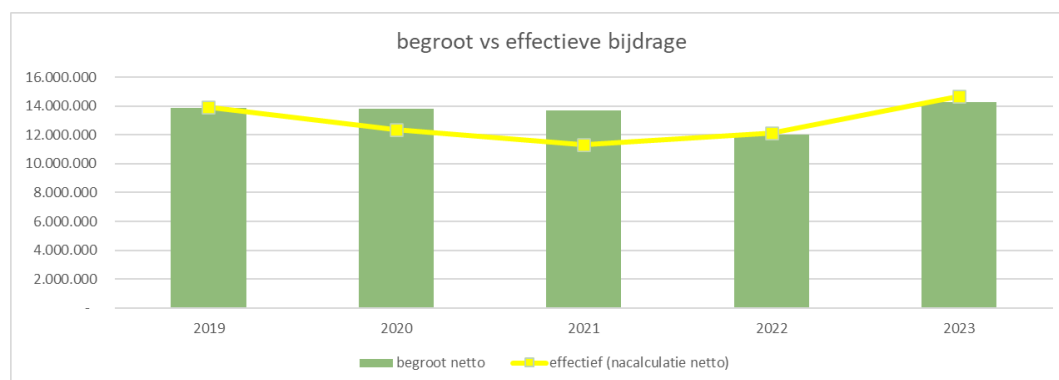
- De inzameling van het restafval werd veertiendaags georganiseerd in de plaats van wekelijks
- Imog bespaarde 2%

Bovenstaande invloeden resulteerden in volgende begrotingstotalen per rubriek:

Alle gemeentes	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kosten van algemeen bestuur	346.708	332.877	337.560	345.562	336.678	983.150
Statutaire Werkingskosten	10.711.522	10.548.245	10.794.051	10.667.048	11.859.822	12.102.038
Gewone Werkingskosten	6.510.888	7.264.924	8.130.572	7.155.049	9.544.786	9.500.571
Milieuheffing	594.795	604.676	623.573	630.792	629.466	638.533
Uitgaven voor een specifieke gemeente	142.302	155.434	302.434	310.600	351.140	449.839
TOTAAL GEWONE DIENST alle gemeenten	18.306.215	18.906.156	20.188.190	19.109.051	22.721.892	23.674.131
Ontvangsten voor gemeente	-4.460.126	-5.093.009	-6.498.414	-7.114.687	-8.431.487	-9.359.237
NETTO UITGAVEN alle gemeenten	13.846.088	13.813.147	13.689.777	11.994.364	14.290.405	14.314.894

Nacalculatie op deze begrotingen geeft de aandeelhouder tussentijds inzicht voor de financiële planning.

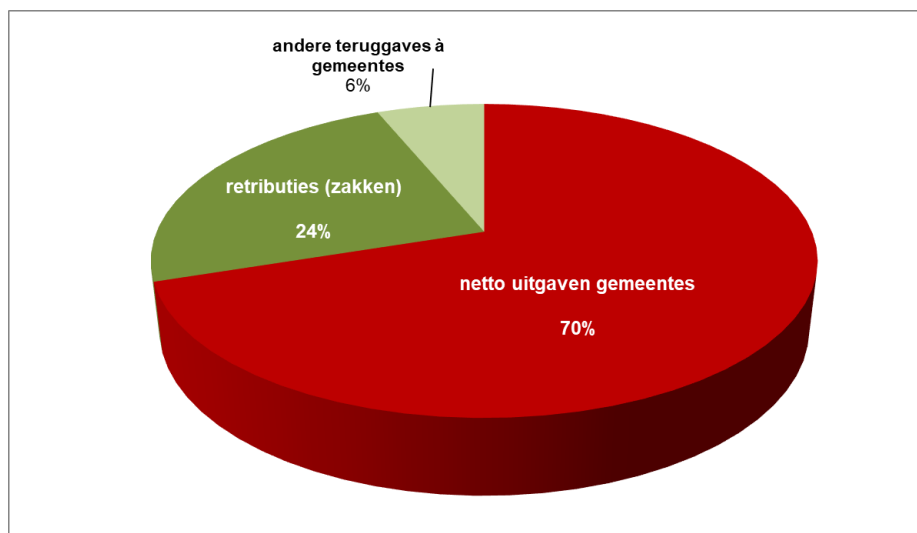
Er kan besloten worden dat in deze planperiode netto 5% minder werd aangerekend dan hetgeen werd begroot.

Het "de vervuiler betaalt"-principe is een basisbeginsel van de Europese milieuwetgeving, en dus ook van de Vlaamse wetgever. Door het heffen van retributies wordt dat principe toegepast, omdat de kosten van het afvalbeheer worden gedragen door zij die het afval produceren, wat eerlijker kan worden geacht dan het over alle belastingbetalers te verdelen.

Algemeen aanvaard is een ratio van 70%-30%, waarbij 70% van de kosten worden betaald voor de 'vervuiler' en 30% van de kosten wordt gefinancierd uit de algemene middelen van de gemeentes.

Bij Imog is de ratio op vandaag 30%-70%.

5.3 Financieel planmatig beleid

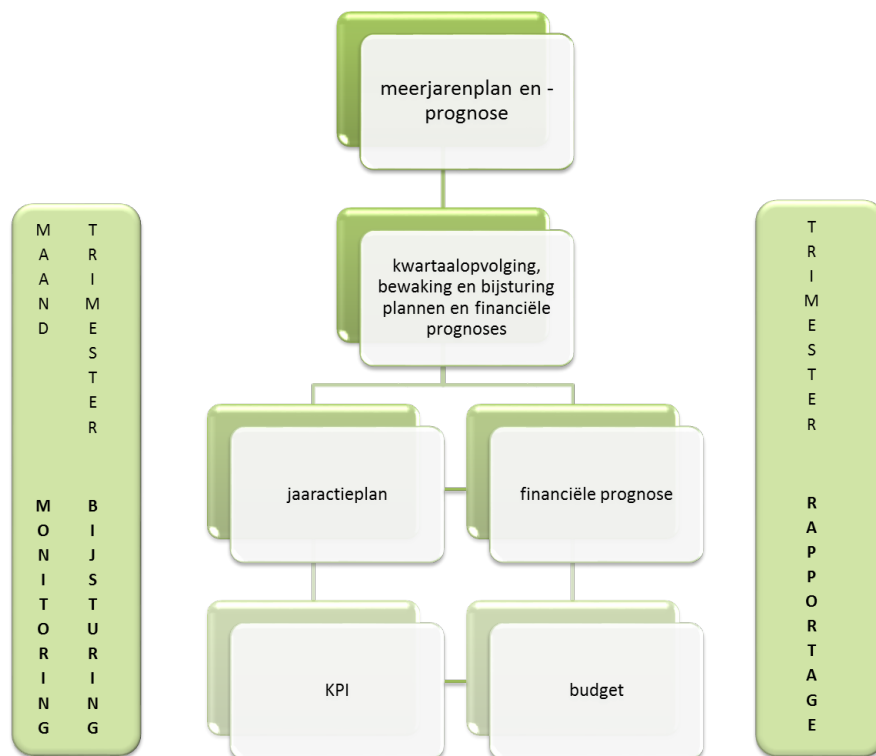
Met een begroting geeft Imog aan de aandeelhouder een projectie van de toekomstige kosten en opbrengsten.

Bij de aanvang van een nieuwe beleidsperiode worden de doelstellingen voor de volgende planperiode vooropgesteld en uitgewerkt in een meerjarenplan (planperiode: 6 jaar). Via strategisch management worden deze LT-doelstellingen vertaald in concrete actieplannen die over de scope van een jaar worden doorgevoerd.

Het geheel wordt ook financieel vertaald. De meerjarenprognose is geënt op het meerjarenplan en op de volledige planperiode van 6 jaar. De jaarlijkse begroting omvat het specifieke budget voor de aandeelhouders voor het eerstvolgende werkingsjaar.

De ontwerpbegroting wordt ieder jaar toegelicht aan de beleidsmakers en de financieel directeurs van de vennoten.

Binnen een lopend jaar worden de prognoses opgevolgd om ook tijdig te kunnen bijsturen. Deze beheercyclus ziet er als volgt uit:

De status van de begroting wordt per kwartaal geëvalueerd en gerapporteerd aan de aandeelhouder, met een gefundeerde verklaring voor de afwijkingen en de aanleiding voor de begrotingswijziging.

5.4 Besluiten

Financieel planmatig beleid heeft ertoe bijgedragen dat de financiële gezondheid van de intergemeentelijke vereniging is verbeterd. Dankzij de aangelegde reserves is een buffer beschikbaar en kan de bijdrage van de aandeelhouder stabiel gehouden worden. De financiële resultaten van Imog worden evenwel zeer direct beïnvloed door onder andere globale marktomstandigheden.

Meerjarenprognoses worden voorzien voor een volledige beleidsperiode en jaarlijks verfijnd in een begroting. In de loop van het boekjaar worden de 'actuals' ook afgezet tegenover de 'prognose' om tijdig gepast te kunnen remediëren. Via scenarioplanning worden deze risico's in kaart gebracht.

Feiten:

- De liquiditeitspositie is versterkt en beter afgestemd op de werkkapitaalsvereisten. De liquiditeitsratio (quick ratio) is van 1,50 in 2019 geëvolueerd naar 2,33 in 2023.
- De solvabiliteit is geëvolueerd van 34% in 2019 tot 36% in 2023.
- De autofinancieringsgraad (wat is berekend door de reserves, het overgedragen resultaat en de winst af te zetten tegenover de passiva) bedroeg 13% bij het begin van de beleidsperiode, en is in 2023 aangegroeid tot 15%.
- De financiële resultaten van de boekjaren 2019-2023 worden sterk positief beïnvloed door de masterplannen.
- Dankzij de strikte kostenbewaking, de besparingen, het boeken van verliezen en de positieve bijdrage van de recentste realisaties (masterplannen) blijft de begrote bijdrage van de gemeentes minimaal en kon deze worden terug gebracht tot 45%.

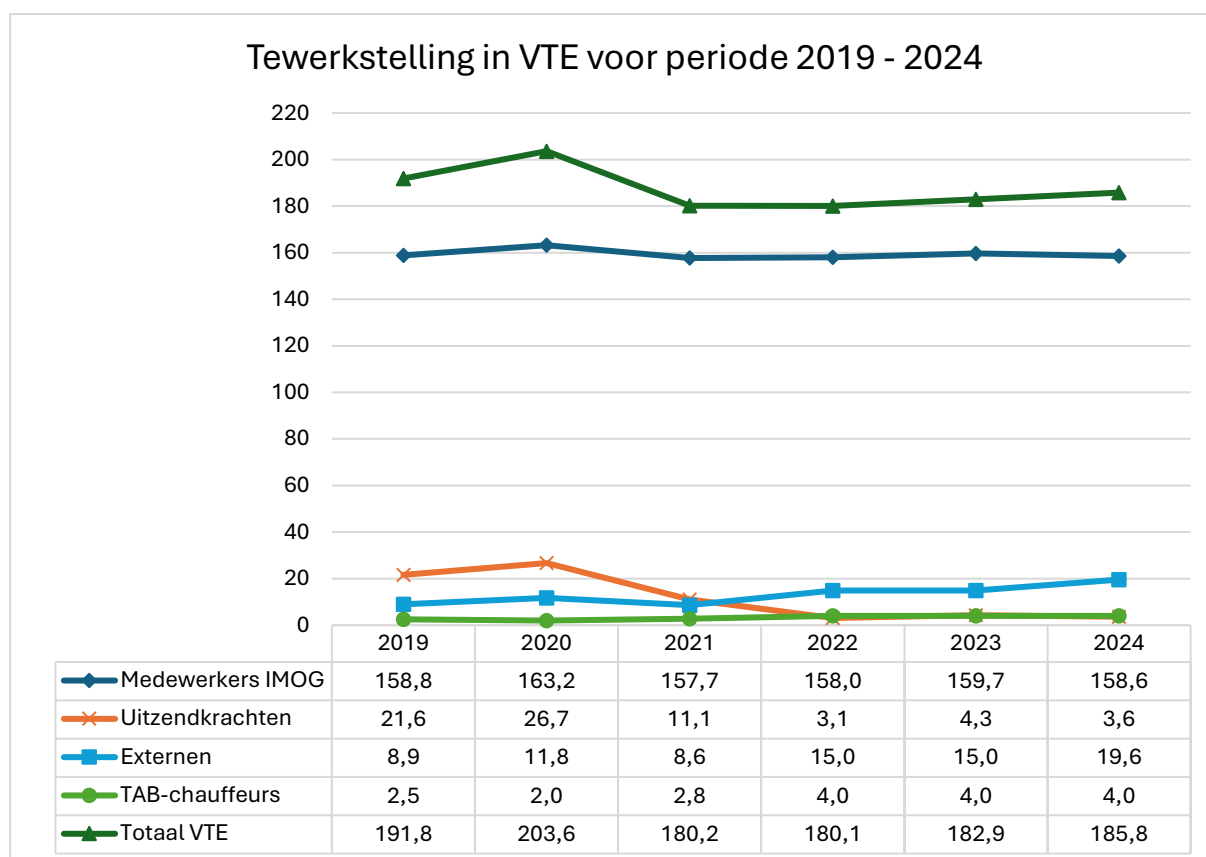
6. Evaluatie HR-beleid

6.1 Analyse van de voorbije zes jaar

6.1.1 Medewerkersbestand

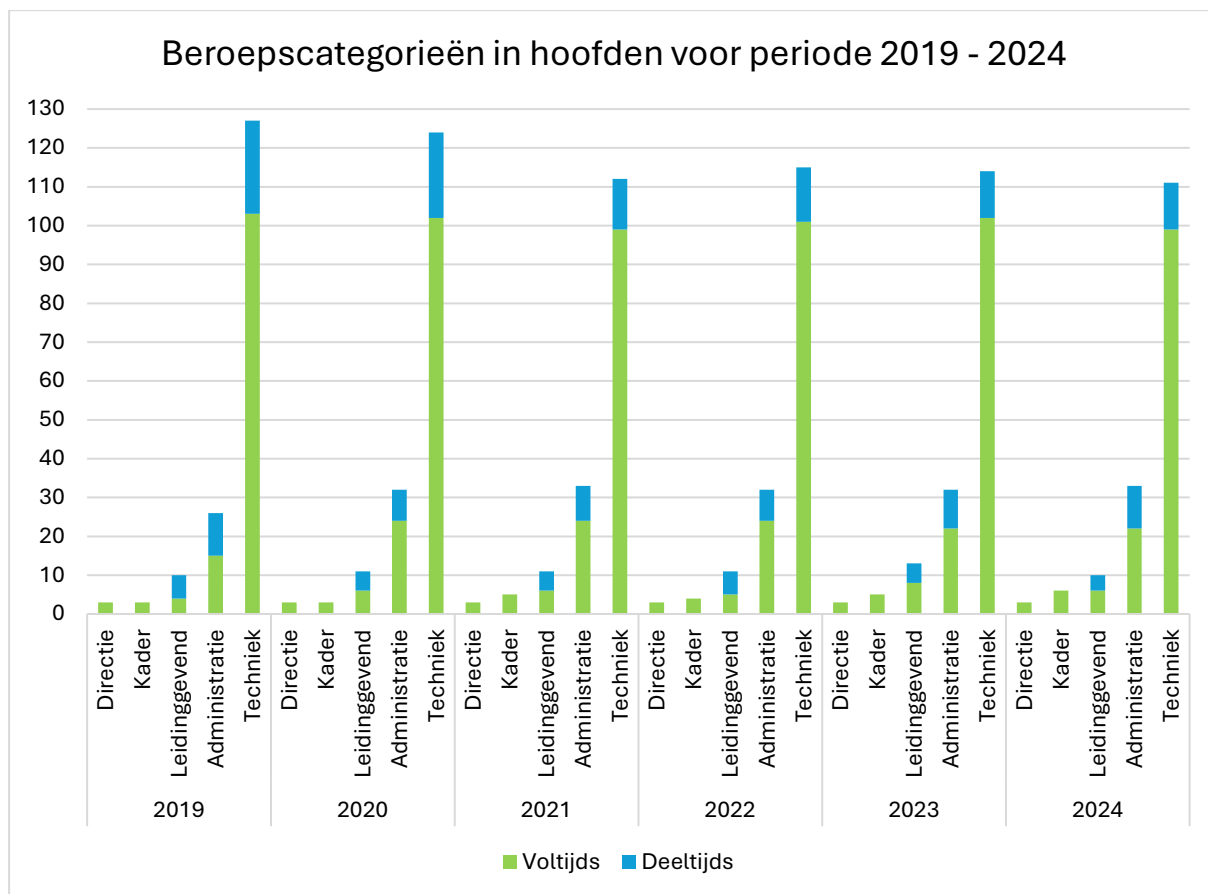
Aantal medewerkers

Eind 2024 telt Imog 158,6 voltijdse equivalenten in dienstverband. Dit aantal bleef gedurende de afgelopen 6 jaar vrij stabiel. Algemeen genomen betekent dit dat de uitstroom (inclusief pensioen) werd opgevangen met nieuwe instroom. Sinds 2022 is er een significante stijging geweest van het aantal externen, dit om tijdelijke noden te overbruggen of om expertise in te huren. Het aantal uitzendkrachten kende een daling sinds 2021.

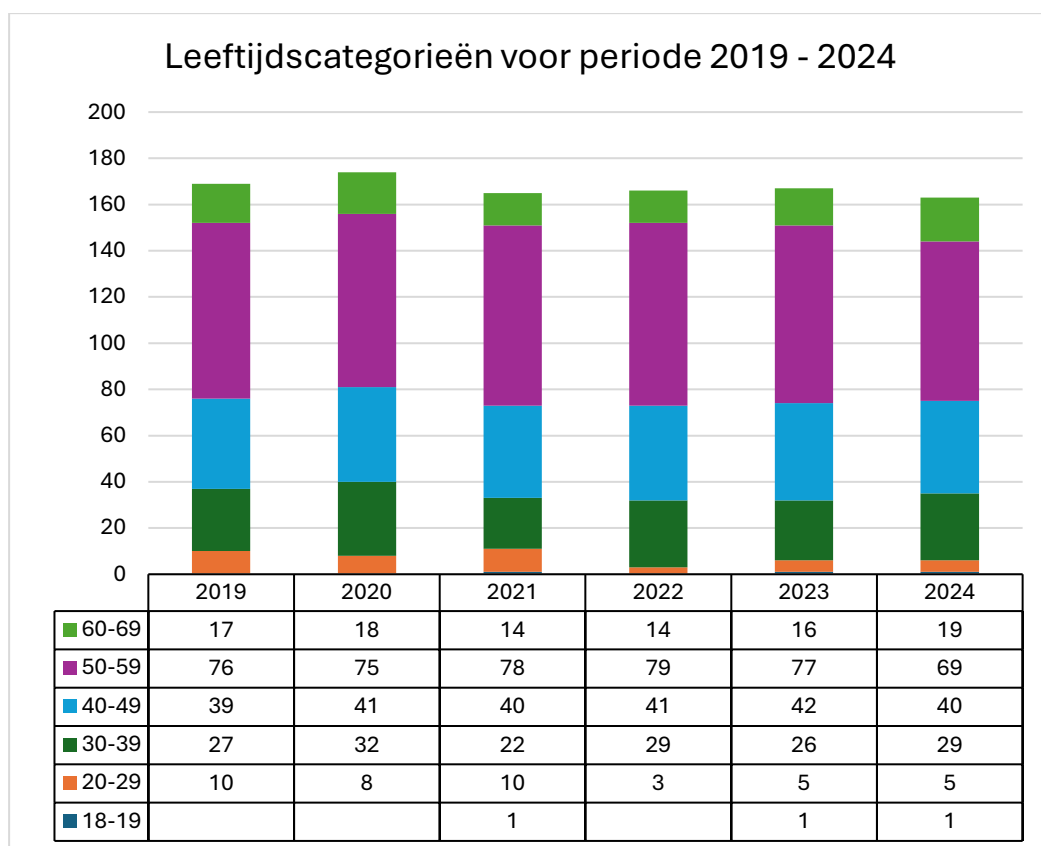
Beroepscategorieën

De verhouding in de beroepscategorieën bleef de voorbije zes jaar vrij stabiel. De grootste verschuiving zien we bij de groep 'Techniek' die gedaald is en de categorie 'Administratie' die groter geworden is.

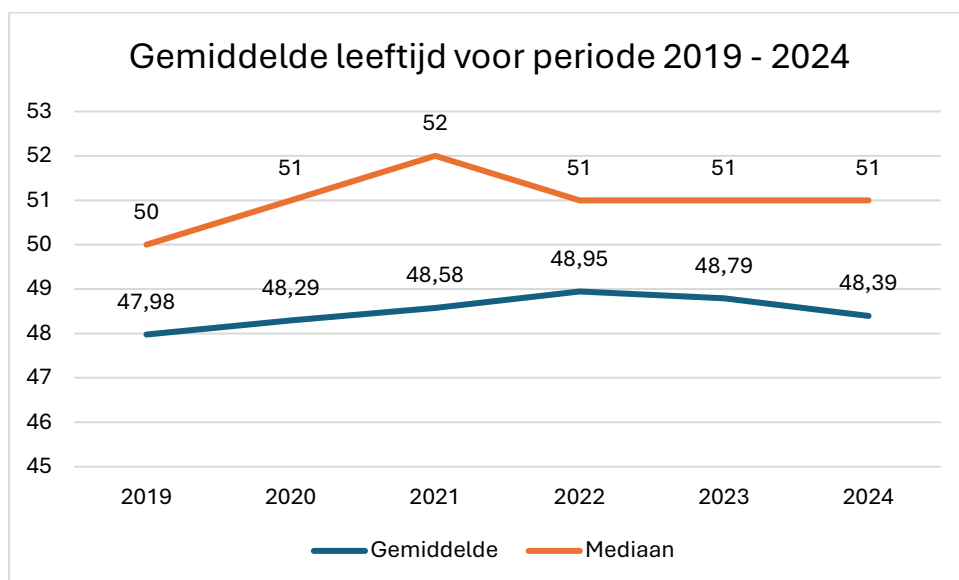

Leeftijdscategorieën

De leeftijdsverhouding in Imog kenmerkt zich door een grote populatie 50 jaar en ouder. Zo is meer dan de helft (54%) van de medewerkers 50+. De groep 20-29 jaar kende sinds 2022 een sterke daling.

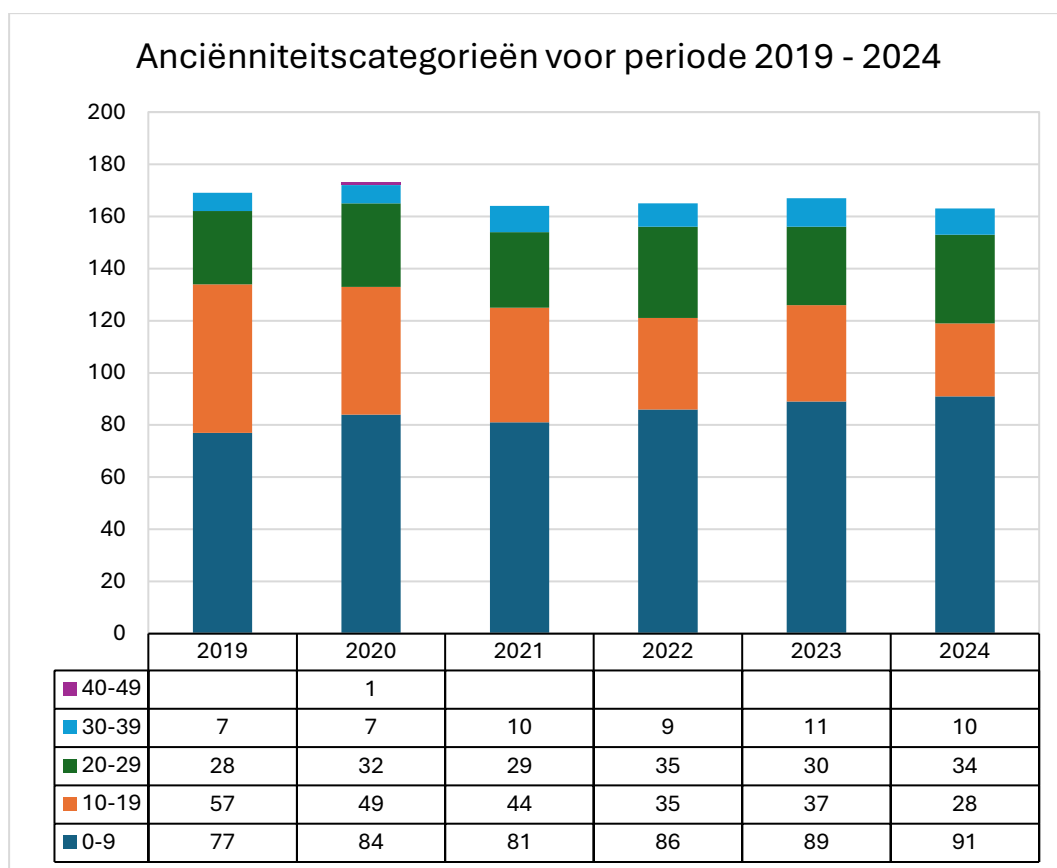

De gemiddelde leeftijd bedraagt 48 jaar en bleef de voorbije jaren relatief stabiel. Het is een hoog cijfer in vergelijking met het gemiddelde in Vlaanderen en dus met andere organisaties.

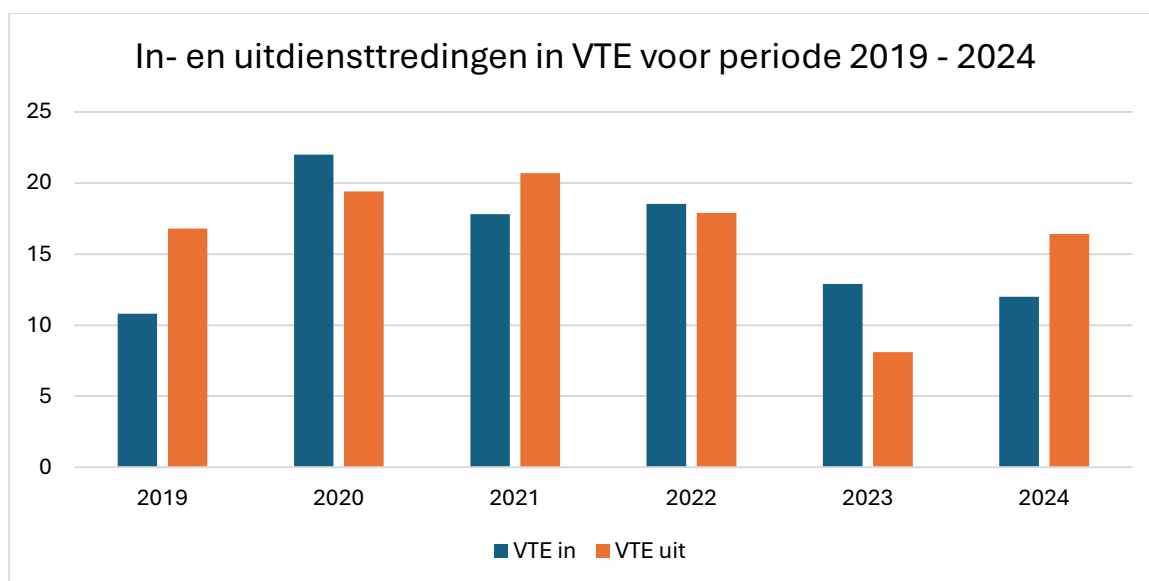
Anciënniteit

Imog telt veel medewerkers met een hoge dienstanciënniteit. Zo werkt ruim de helft (56%) van de medewerkers meer dan 10 jaar bij onze organisatie. De gemiddelde anciënniteit bedraagt 12,22 jaar in 2024 en is stabiel doorheen de jaren. De voorbije 6 jaar zat de grootste daling bij de groep met 10-19 jaar anciënniteit. Daartegenover is de groep 0-9 jaar anciënniteit significant toegenomen.

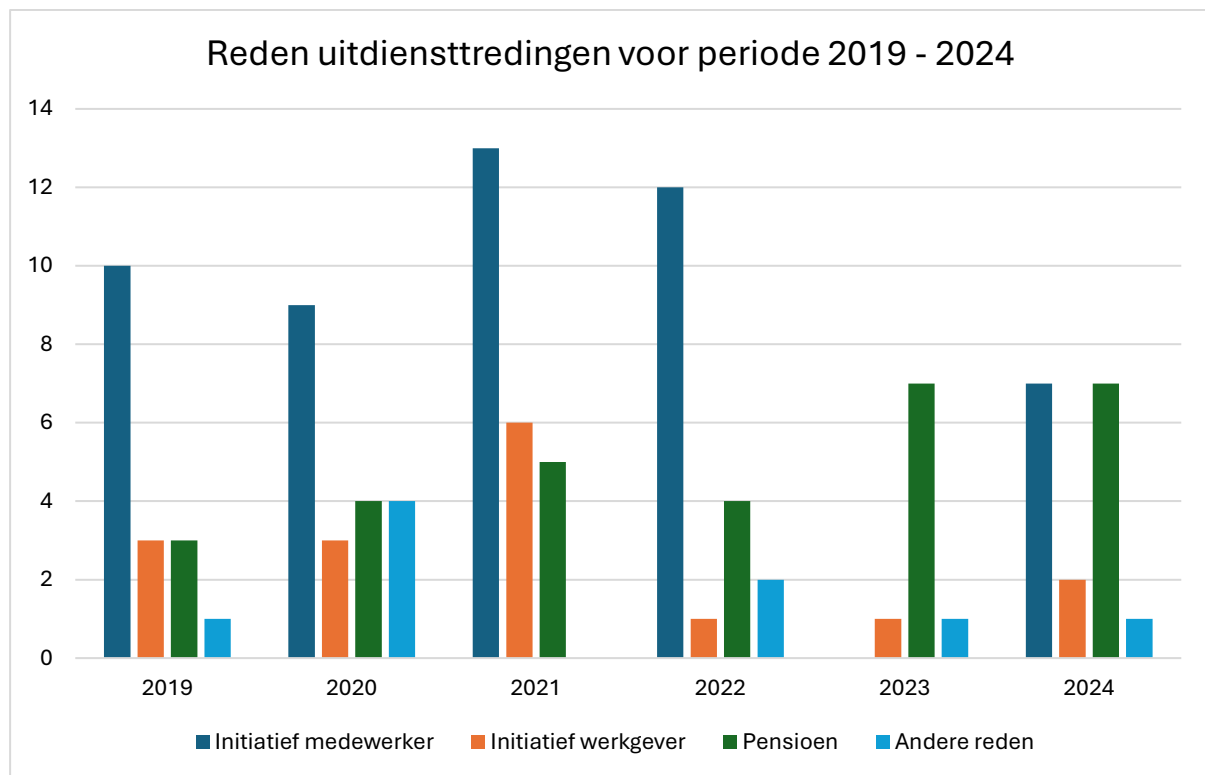
6.1.2 In- en uitstroom

De afgelopen 6 jaar kende een schommeling van in- en uitstroom van medewerkers. In 2020 en 2023 werd er beduidend meer aangeworven dan er uitdiensttredingen waren. Het omgekeerde zien we in 2019 en 2024. Over de jaren heen is het personeelsbestand echter vrij stabiel gebleven.

Wanneer we inzoomen op de reden waarom medewerkers Imog verlaten, zien we dat dit hoofdzakelijk is op initiatief van de medewerker (vrijwillig vertrek, overmacht medewerker) en vanwege pensioen.

Vooral het pensioen is kenmerkend stijgend de laatste twee jaar. In 2023 was de totale uitstroom zeer beperkt. Andere redenen voor uitstroom (onderling akkoord, overlijden, aflopen contract bepaalde duur) komen relatief gezien weinig voor.

6.2 Gerealiseerde acties

De vele initiatieven en geformuleerde acties uit het ondernemingsplan 2018-2024 zijn tijdens de eerste jaren niet ten volle doorgevoerd en/of ingebed in de organisatie. Er liggen meerdere oorzaken aan de basis, waaronder de coronapandemie die alle voorziene plannen abrupt en tijdelijk verstoortte, alsook het personeelsverloop van het HR-team.

De afgelopen 3 jaar is er echter intensief gebouwd aan een professioneel HR-beleid. Er zijn nieuwe fundamenteën gedefinieerd voor zowel HR-systemen, HR-processen als manier van werken en communiceren in de organisatie. Er werd in het bijzonder ingezet op de digitalisering van de HR-processen en efficiëntieverbeteringen aangezien daar een inhaalbeweging noodzakelijk was.

Het bouwen van het coherent en daadkrachtig HR-beleid en het realiseren van de fundamenteën kost weliswaar tijd. Op alle HR-domeinen zijn acties nodig, daarom is het maken van prioriteiten belangrijk. Dit zal zich bijgevolg verder zetten in het ondernemingsplan 2025-2031.

Hieronder worden de realisaties tot eind 2024 kort toegelicht.

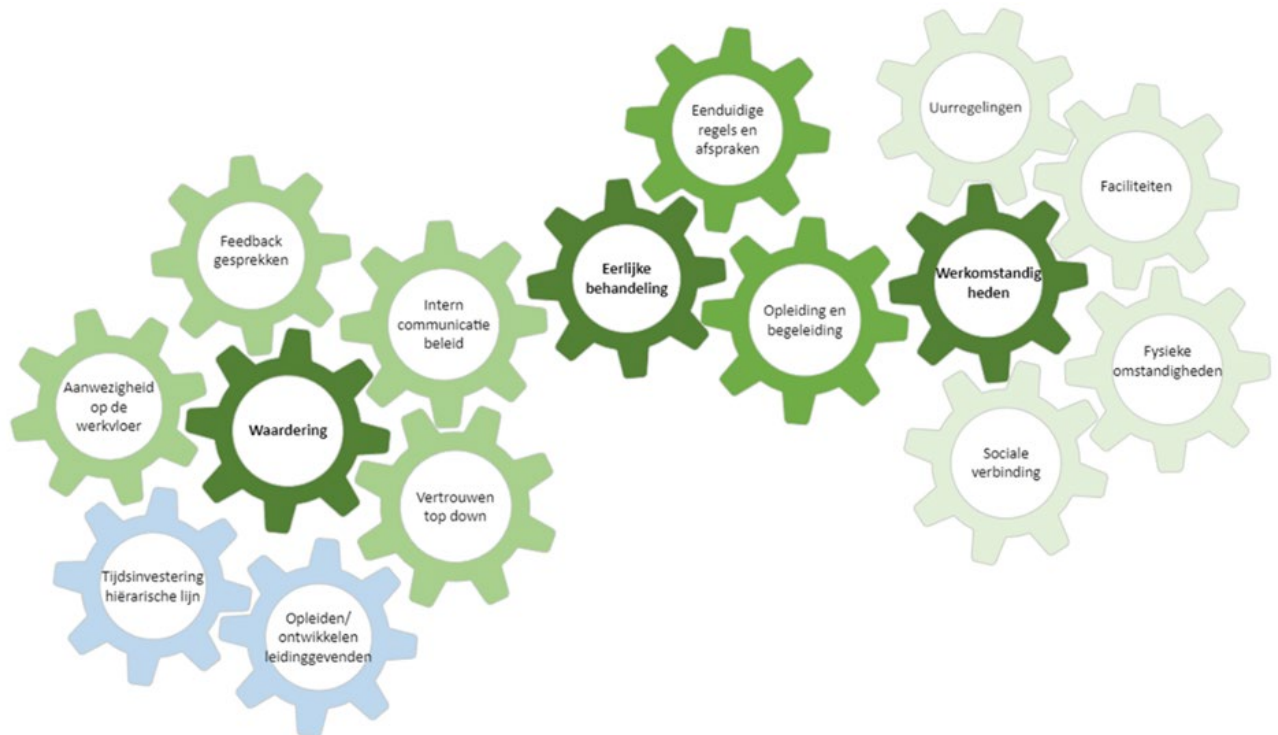
- **HR Information System (Afas)**
Imog heeft geïnvesteerd in de aankoop van een HR Information System. Dit is een centrale HR-software waartoe alle medewerkers toegang hebben (vb. persoonlijk dossier, opleiding, feedbackgesprek, rekrutering, onboarding...), zowel op het werk als thuis, via computer als via een

app op de smartphone. Het is een belangrijke stap in het efficiënt, transparant en dynamisch maken van de HR-processen. De implementatie omvat in totaal 2 jaar en is modulair in fases doorgevoerd. Er werd gestart met de module digitaal dossier (november 2023), gevolgd door de module feedbackcyclus (februari 2024) en opleiding (januari 2025). Elke module werd door het eigen HR-team, in samenwerking met Afas, geconfigureerd en getest. Het dagelijkse beheer gebeurt door het HR-team. Tijdens de uitrol is per module de nodige tijd en aandacht geschonken aan de ondersteuning en opleiding van de medewerkers en leidinggevend en de veranderingen die dit voor hen meebrengen. Later in 2025 worden de resterende modules geconfigureerd en geïmplementeerd. De introductie van Afas als HRIS is voor Imog een belangrijke schakel geweest in de digitalisering, met een invloed op alle medewerkers in alle pijlers.

- **Nieuwe software tijdsregistraties (Protime)**
Sinds 1 oktober 2024 werkt Imog met een nieuw tijdsregistratiesysteem: Protime. Protime verving de verouderde software Timeweb/Easytime (Easypay). Voor de medewerker betekent de overstap naar Protime een gebruiksvriendelijkere ervaring bij het aanvragen van afwezigheden. Voor Imog betekent het nieuwe systeem een verbeterde efficiëntie en nauwkeurigheid bij het bijhouden van de prestaties van de medewerkers. De software is zowel op de computer als op de smartphone beschikbaar, op het werk, thuis of op een andere locatie.
- **Nieuwe software loonadministratie en uitbesteding sociaal secretariaat (Acerta)**
De loonsoftware waar Imog gebruik van maakt voor de loonberekening, administratie en rapportering was al enkele jaren verouderd en diende vernieuwd te worden om op een efficiënte en correcte manier toekomstgericht te kunnen werken. Na een marktstudie werd gekozen voor de software van Acerta. De implementatie gebeurde in het najaar van 2024 met opstart vanaf 1 januari 2025. Er zijn koppelingen voorzien met Afas en Protime zodat alle nodige gegevens gesynchroniseerd worden.

Daarnaast werd de maandelijkse loonverwerking uitbesteed aan Acerta sociaal secretariaat. Imog werkte voordien niet met een sociaal secretariaat en deed alles in eigen beheer. Dit zorgde voor een risico op de continuïteit van de loonverwerking enerzijds en een te sterke tijdsbesteding op administratieve taken anderzijds. Het uitbesteden aan een sociaal secretariaat creëert tijd om sneller en diepgaander te focussen op de ontwikkeling van andere essentiële HR-processen en op de algemene interne dienstverlening.
- **Welzijnsenquête en actieplan Oe-ist**
In juni 2022 heeft Imog een welzijnsenquête georganiseerd bij alle medewerkers. Deze enquête 'Oe ist?' was een authentieke en eerlijke open bevraging die peilt naar wat de huidige mood is van de medewerkers, wat energie geeft en wat energie vreet. Op basis van de resultaten werd een analyse gemaakt en daaruit bleken een aantal duidelijke positieve zaken alsook verbeterpunten.

Na het delen en toelichten van de resultaten aan alle medewerkers, werd begin 2023 een actieplan opgesteld om in te zetten op het realiseren van de verbeterpunten. Dit actieplan is opgebouwd rond 3 thema's (waardering, eerlijke behandeling en werkomstandigheden), met daarin telkens verschillende actiepunten. Gezien de omvang van het actieplan streeft Imog ernaar om in een periode van 3 jaar (2023, 2024, 2025) de geformuleerde acties uit te voeren.

Op regelmatige basis werden de medewerkers geïnformeerd over de status van het actieplan (o.a. via de nieuwsbrief, overlegmomenten...). Er werd ook een barometer gebruikt om de voortgang van de acties te visualiseren.

Eind 2024 is een nieuwe evaluatie gemaakt van de progressie, sinds de invoering van het actieplan (in percentages van de acties gerealiseerd):

- Waardering: 67%
- Eerlijke behandeling: 50%
- Werkomstandigheden: 42%

- **Feedbackgesprekken**

Als onderdeel van het actieplan *Oe is't* (welzijnsbevraging) werden in 2023 feedbackgesprekken opgestart voor alle medewerkers in Imog. Een feedbackgesprek is een open, persoonlijk gesprek tussen de medewerker en de directe leidinggevende waar in twee richtingen informatie wordt uitgewisseld over het welzijn en het functioneren van de medewerker. De bedoeling is om de samenwerking tussen de medewerker en de leidinggevende te verbeteren, alsook de kwaliteit van het werk en de tevredenheid van de medewerker. Het stimuleert een focus op begeleiding en ondersteuning en biedt een concreet antwoord op de vraag naar meer waardering.

- **Leiderschapsontwikkeling**

'Tope vorut' is een ontwikkelingstraject voor alle hiërarchisch leidinggevenden bij Imog dat gestart is in met een eerste reeks in 2023-2024 en verder loopt in een tweede reeks in 2025. Een traject loopt gedurende een 6-tal maanden en bevat een combinatie van verschillende leervormen

(opleidingsmodules, praktijk en oefen momenten, zelfreflectie, intervisie...). De bedoeling is om de Imog leidinggevenden te versterken in hun inzichten, vaardigheden en competenties rond people management, wat een positief effect zal hebben op medewerkerstevredenheid, prestaties, efficiëntie, waardering, teamsfeer, retentie... in onze organisatie.

- **Actualisering arbeidsreglement (codex)**

De informatie in de Imog codex 2017 (arbeidsreglement) was niet meer up-to-date en had een grondige actualisering nodig. Dit werd onder meer ook duidelijk uit de resultaten van de welzijnsenquête Oe ist, waar medewerkers aanstipten nood te hebben aan meer duidelijkheid rond regels en afspraken.

Voor de actualisering van het arbeidsreglement werd constructief samengewerkt met de leidinggevenden en de vakorganisatie. Zo hebben er meerdere informele overleggen plaatsgevonden om alle gewijzigde punten door te nemen.

De structuur van het arbeidsreglement is op een logische manier herschikt en verscheidene items zijn ten gunste van de medewerker aangepast, zoals regeling overuren. Na goedkeuring werden alle medewerkers ingelicht tijdens infosessies. Het vernieuwde arbeidsreglement is van kracht sinds juni 2024 en vormt een sterke verbetering ten opzichte van de vorige versie. Het beperkt aantal rubrieken dat niet kon worden gereviseerd, zal later gerealiseerd worden.

- **Procedure rekrutering & selectie**

Onder druk van de 'war for talent' bleek de gebruikelijke procedure voor rekrutering en selectie een te lange doorlooptijd te hebben waardoor Imog er onvoldoende in slaagde om kandidaten aan te werven en vacatures in te vullen. Door enkele wijzigingen door te voeren in het proces (vb. online testing i.p.v. schriftelijke proef ter plaatse, afschaffen van vaste termijn voor de sollicitatieperiode, sneller feedback voorzien aan kandidaten...) is de algemene doorlooptijd van vacatures en de beleving van de sollicitant verbeterd.

- **Onthaalbeleid**

Na een periode van verplicht telewerken is begin 2022 het onthaalbeleid nieuw leven in geblazen. Deze kreeg een eerste herwerking waarbij onder andere een gepersonaliseerde en up-to-date onthaalbrochure voor alle nieuwe medewerkers voorzien wordt die tijdens een onthaalmoment vóór opstart met hen overlopen wordt met een HR-medewerker. Achter de schermen is een 'draaiboek nieuwe medewerker' ontwikkeld zodat niets over het hoofd kan worden gezien. De feedback van de medewerkers hierover is positief, ze hebben een duidelijker beeld van Imog en hun opstart alsook merken we dat we als HR voor de nieuwe medewerkers meer bereikbaar zijn door het persoonlijk contact vóór opstart.

- **Telewerk**

Eind 2022 werd de telewerk policy (verplicht ingevoerd tijdens de coronaepidemie) en de praktische werking ervan geëvalueerd. Het doel was om de policy eenvoudiger en flexibeler te maken met oog op het beter kunnen aantrekken en behouden van medewerkers (cfr. welzijnsenquête Oe ist). Anderzijds zocht Imog (gezien de aard van onze activiteiten) in de hervorming een juiste balans met de grote groep niet-telewerkers. Met een aantal wijzigingen is in die opzet geslaagd. Sinds februari 2023 is de aangepaste telewerk policy van kracht.

- **Optimalisatie werkuren**

- **Medewerkers op de recyclageparken**

Voor de recyclageparkwachters en hulprecyclageparkwachters werd een nieuwe uurregeling ingevoerd vanaf januari 2024. Deze regeling vertrekt vanuit een jaarplanning met vaste cyclus

(rotatie recyclageparken). De wijziging zorgde onder andere voor meer duidelijkheid, inperking van lange werkdagen en het inbouwen van een inactiviteitsdag per week.

- **Medewerkers pijler verwerking Moen**
Voor de losse arbeiders, polyvalent medewerkers en bestuurders zwaar materiaal op de site in Moen werd een nieuwe uurregeling ingevoerd vanaf januari 2024. Naast het realiseren van administratieve eenvoud (afschaffing systeem inhaaluren) en grotere efficiëntie op de werkvloer (bezetting en taakverdeling) werden de vele lange werkdagen (10u/11u) afgeschaft en verspreid in meer werkdagen van normale werkduur, dit in het belang van de medewerkers (cfr. welzijnsenquête Oe ist).
- **Chauffeurs**
Voor de chauffeurs werd in de loop van 2024 onderzocht of het huidige uurstelsel met inhaaluren kon aangepast worden. Uit dit onderzoek bleek dat dit (nog) niet mogelijk was vanwege de complexiteit van de werkorganisatie (diverse factoren die de werkuren bepalen). De medewerkers werden hierin ook betrokken via een enquête en werkoverleg.
- **Opname inhaalrust voor PCX**
De medewerkers uit de controlezaal van de verbrandingsinstallatie in Harelbeke zijn tewerkgesteld in een volcontinu systeem. Zij konden nooit inhaalrust opnemen. Door een wijziging in afspraken en het vergroten van flexibiliteit werd dit toch mogelijk gemaakt.
- **Stimulans verder werken na pensioen bij Imog**
Gezien de krapte op de arbeidsmarkt, de uitstroom van Imog-medewerkers omwille van (vervroegd) pensioen en de nood aan flexibele arbeidskrachten om de operationele werking te versterken, in het bijzonder chauffeurs en (hulp)recyclageparkwachters, werd beslist om Imog medewerkers die na hun (vervroegd) pensioen willen verder werken, een loon toe te kennen overeenkomstig de geldelijke anciënniteit op het moment van de pensionering (met een maximum van 15 jaar; zonder nieuwe aangroei van anciënniteit), in plaats van de voorgaande regel om geen verworven geldelijke anciënniteit toe te staan. Op die manier is er een grotere financiële stimulans voor de betrokken medewerker maar blijft de loonkost in balans.

Sinds de invoering eind 2023 zijn verschillende gepensioneerde medewerkers nog bij Imog aan de slag omwille van deze aanpassing. Hieruit blijkt de win-win van de maatregel.

- **Uniforme verlofregeling**
Tot 2023 hanteerde elke pijler een eigen regeling wat betreft aanvragen en deadlines voor vakantie, naast enkele algemene afspraken. Eind 2023 werd tijd genomen om enkele verbeteringen door te voeren. Via een gezamenlijk overleg met alle pijlerverantwoordelijken werd als doel gesteld om tot een meer uniforme, eenvoudige en duidelijke regeling te komen voor alle Imog medewerkers.

Deze nieuwe verlofregeling werd ingevoerd vanaf het kalenderjaar 2024 en werd bekrachtigd voor 2025.

- **Klokkenluidersregeling**
Eind 2023 werd een klokkenluidersregeling ingevoerd bij Imog. De klokkenluidersregeling heeft als doel om aan medewerkers en externe personen transparantie te bieden over de kanalen om onregelmatigheden binnen Imog te melden zonder dat zij hierbij de normale hiërarchische weg hoeven te volgen en zonder angst te moeten hebben voor vergeldingsmaatregelen of represailles.
- **Aanwervingen nieuwe GV8-sorteerinstallatie**

De investering in het exploiteren van een grofvuil en bedrijfsafval sorteerinstallatie (GV8) op site in Harelbeke creëerde vanaf november 2024 werkgelegenheid voor een 15-tal medewerkers.

- 1 manager
- 2 teamleiders
- 3 kraanbedieners
- 10 sorteerders

Het invullen van de verschillende vacatures gebeurde in de loop van 2024. Door het verhuizen van bestaande activiteiten op de site in Harelbeke (overslag PMD en papier & karton) naar de site in Moen werd voor een aantal medewerkers een interne verschuiving doorgevoerd: zij werden hierin begeleid en vonden een passende job in de nieuwe sorteerinstallatie. De overige posities werden extern aangeworven. Voor de functie van sorteerder is gekozen om te werken met uitzendkrachten tijdens de opstartfase en om later, zodra de installatie stabiel draait en een opschaling van het werkvolume kan gebeuren, over te gaan tot vaste aanwervingen.

- **Loonbeleid 2024/2025**

Op basis van een evaluatie van het loonbeleid zijn enkele aanpassingen doorgevoerd aan het loonpakket van de medewerkers. Deze aanpassingen zijn er gekomen enerzijds als blijk van waardering voor de inzet en toewijding van alle medewerkers en anderzijds om blijvend een aantrekkelijk loonbeleid aan te bieden zodat ervaren medewerkers kunnen behouden worden en nieuw talent kan aangetrokken worden.

Volgende loonelementen werden aangepast, met een gespreide invoering over 2024-2025:

- verhoging bedrag maaltijdcheques van € 7,25 naar € 8 per cheque
- toegang tot het voordelenplatform van Edenred voor privéaankopen
- verhoging bedrag fietsvergoeding van € 0,24 naar € 0,35/km
- invoering fietslease
- invoering van woonwerkvergoeding à € 0,10/km
- invoering forfaitaire onkosten voor medewerkers vanaf barema L en hoger
- invoering ecocheques à € 200/jaar

- **Teamwaardering**

Als organisatie wil Imog nog meer inzetten op de waardering van medewerkers voor de extra's die zij doen als groep (zowel voor het dagelijkse werk als projecten of eenmalige taken) en de successen die de teams behalen, groot of klein. Daaruit is in 2024 een nieuw initiatief gelanceerd: 'teamwaardering'. Concreet voorziet Imog een budget van € 40 per medewerker per jaar om successen/realisaties te vieren als groep collega's. Imog is ervan overtuigd dat dit initiatief een positieve bijdrage heeft op vlak van waardering, teamsamenhang en organisatiecultuur.

- **Versterken van open communicatie en verbinding**

Er is de afgelopen 3 jaar gewerkt aan een meer open, transparante en persoonlijke communicatie met de medewerkers. Na de pandemie leken informatiestromen wat vastgeraakt en was een frisse blik met nieuwe initiatieven noodzakelijk. Dit kwam ook voort uit de welzijnsenquête Oe ist (2022). Concreet zijn volgende acties doorgevoerd:

- creatie van Operationeel Coördinatieoverleg (OCO) waar de pijlverantwoordelijken periodiek samenkomen om operationele punten met gemeenschappelijk belang te bespreken en waaruit informatie van onderuit en van bovenuit gedeeld wordt.
- vernieuwing van het Overkoepelend Overleg (OO) dat als doel heeft om alle medewerkers (gemixt over alle pijlers) een paar keer per jaar te informeren over belangrijke topics over Imog

- (her)invoering van een periodiek werkoverleg met medewerkers uit dezelfde pijler/team om specifieke punten over de dagelijkse werking te bespreken en verbeteren
- delen van korte Imog-nieuwsberichten via het HR-platform Afas. Dit bereikt alle medewerkers uit alle pijlers.
- organiseren van infosessies voor medewerkers over specifieke onderwerpen (vb. arbeidsreglement, loonbeleid, feedbackgesprek, Edenred voordelen, ...)
- delen van de realisaties uit het Oe-ist actieplan in de maandelijkse nieuwsbrief voor medewerkers

Ondernemingsplan 2025 – 2031

1. Omgevingsanalyse

We gebruiken de DESTEP-methodiek als kapstok, die voor ons heel nuttig kan zijn om onze analyse te maken en acties in het kader van het ondernemingsplan uit te werken.

1.1 Veranderende context

Gemeenten en intercommunales werken continu in een veranderende wereld die een impact heeft op hun werking. In tabel 1 vatten we volgens DESTEP (demografisch, economisch, sociaal-cultureel, technologisch en politiek/institutioneel) samen welke evoluties er op hen afkomen en zorgen voor een veranderende context en vandaag impact hebben op hun werking/in de toekomst nog impact zullen hebben. Deze tabel is niet exhaustief, maar probeert een aantal kernelementen samen te vatten.

DESTEP	Veranderende context
Demografisch	- Verstedelijking - Vergrijzing (als hypotheek op de brengmethode en potentiële impact op kwaliteit van selectieve fracties) - Verarming - Diversiteit (taal en communicatie als uitdaging) - Kleine- en éénoudergezinnen
Economisch	- Grondstoffen schaarste - Deeleeconomie - <i>War for talent</i> - Hoge(re) kosten - <i>Product as a service</i> (de bedenking dat de AIC potentieel een puur logistiek coördinator van materiaalstromen zal worden) - Inzameling aan lagere frequentie - <i>Shared resources</i>
Sociaal-cultureel	- Digitalisering (wat met digibeten naar de toekomst toe?) - Burger die steeds mondiger wordt - <i>E-commerce</i> (als potentiële druk op de UPV's en de afvalproblematiek die hiermee gepaard gaat, 'consumentisme' en <i>instant satisfaction</i>) - Sociale afstand en/of controle - Polarisering - Generationele verschillen - Inclusie - Veelheid aan informatie- en participatiestromen - Steeds groter wordende afhankelijkheid van de wildgroei van data (en elementen die daarmee gepaard gaan zoals <i>cybersecurity</i> en eigenaarschap)
Technologisch	- CO₂-reductie (huidige en toekomstige voetafdruk, ETS voor afvalverbranding) - Afval en energie (warmte, groen gas, nog meer voorvergistings) - Hernieuwbare energie

	- Belang van digitalisering en AI (en nood aan IT-aanwervingen afstemmen van processen en software, het issue van <i>open source</i> vs. (geen monopolies), slimme ophalingen aan huis ...) - <i>Fit for 55</i> (het EU-plan voor groene transitie) - E-materialen die ook 'afval' worden
Ecologisch	- Ontharding en druk op de openbare ruimte - Stikstofdebat en haar consequenties - klimaatverandering (o.a. hitteplan personeel) - Hergebruik en herstel (meer aandacht voor <i>ecodesign</i>, levensduurverlenging, <i>right to repair</i>) - Mobiliteitsvraagstuk (o.a. files) - Nieuwe inrichting van het openbaar domein (<i>quid</i> bereikbaarheid en dienstverlening) - Soms moeilijke spanningsveld tussen dienstverlening (verwachtingen van de burgers) en ecologische impact (CO₂, congestie...)
Politiek-institutioneel	- Regiovorming (en de onzekerheid voor sommige intercommunales en gemeenten) - Schaal en fusies (die zorgen voor een toenemende complexiteit en een potentieel andere relatie met besturen) - Burgerparticipatie - Algemeen toenemende complexiteit op vlak van regelgeving (GDPR, ICT ...)

1.2 Verwachtingen van stakeholders

Intercommunales staan in contact met heel wat stakeholders die verschillende verwachtingen hebben rond heel wat zaken. Wat verwachten deze stakeholders van Imog? In tabel 2 vatten we die verwachtingen samen voor de volgende stakeholders: burgers, gemeenten, middenveldorganisaties, politiek verantwoordelijken en beheerorganismen. De inhoud van dit onderdeel is gebaseerd op inzichten die voortkwamen uit de strategische tweedaagse die Interafval organiseerde met haar leden op 27 en 28 april 2023.

Stakeholder	Verwachtingen
Burgers	- Oplossingen op maat - Individualistische dienstverlening - Goede informatie m.b.t. sorteren en afval ophaling - Goede prijs-kwaliteitverhouding dienstverlening - Propere buurten - Duurzaam beleid en werking - Realisatie van een circulaire economie
Gemeenten	- Ontzorgd worden

	- Evenwicht tussen autonomie en aansturing - Evenwicht tussen wisselwerking en betrokkenheid - Tevreden burgers - Kostenefficiënte werking - Duurzame werving van medewerkers - Realiseren van de duurzaamheidsdoelstellingen - Gegarandeerde continuïteit van dienstverlening - Relatie tussen gemeenten en hogere overheden en enkele verschuivingen op politiek-institutioneel vlak (zoals de regiovorming of fusies) kunnen zorgen voor veranderende verwachtingen van deze stakeholder
Middenveldorganisaties	- Beschouwen intercommunales als sparringpartner - Voorbeeldfunctie aannemen wat betreft een duurzame werking en in de visie op circulaire economie - Aantrekkelijke werkgever
Politiek verantwoordelijken	- Tevreden burgers en gemeenten - Beleid en werking gestoeld op data - Expertise op vlak van afvalbeleid - Innovatief in beleid en dienstverlening en denken op lange termijn - Afvalbeleid dat bijdraagt tot de gezondheid - Consequentie in (verdedigen van) beslissingen - Propere buurten - Activeren van werkzoekenden - Samenwerken - De intercommunales met meer dan 15 leden merken op dat het beurtrolsysteem dat ze gebruiken (als consequentie van het maximum aantal bestuurders van 15) stroef werkt op vlak van politieke verantwoordelijkheid
Beheerorganismen	- Goed samenwerken en dialoog onderhouden - Gemaakte afspraken uitvoeren - Beslissingen ondersteunen met data - Kostenefficiëntie - Uniform werken - De leden merken hier op dat dit niet altijd vanzelfsprekend is door o.a. tegenstrijdige belangen, dubbele agenda's, een gebrek aan wederzijds vertrouwen in sommige gevallen.

We kunnen dit samenvatten in 6 kritische succesfactoren: bestuurskracht en regionale afstemming van het gemeentelijk beleid, juridisch, financieel-economisch, inzamelmodel (op maat), communicatie en dataverzameling en beleidsmonitoring en -evaluatie. We toetsen dit af met de sterktes/zwaktes, opportuniteiten/bedreigingen voor onze organisatie in het volgende punt.

1.3 SWOT-analyse

Aan de hand van een SWOT-analyse van de organisatie Imog maken we een opstap naar de uitdagingen van de toekomst. We vertrekken vanuit de maatschappelijke uitdagingen zoals hiervoor beschreven om onze vennoten te triggeren om na te denken over de taken en opdrachten die ze willen toebedelen aan Imog.

Op deze manier ontstaat er een ondernemingsplan aan de hand van onze visie en missie met kernwaarden en een strategie om aan de voorgaande invulling te geven. Dit wordt aangevuld of afgewerkt met concrete voorstellen van opdrachten en taken die de vennoten in de toekomst willen toebedelen aan Imog. Het Canvas Plus-model is hierbij een inspirerende tool.

De oorspronkelijke benaming van Imog – intergemeentelijke maatschappij voor openbare gezondheid – benadrukt het hygiëne-aspect van afvalverwijdering. Ruim 55 jaar na de oprichting is afval geen gezondheidsprobleem meer, maar een uitdaging inzake klimaat, energie en materialenkringloop. Imog produceert nu jaarlijks 75 miljoen kg grondstoffen en 75 miljoen kWh. Afvalbeheer buigen we om naar materialenbeheer en energiebeheer. Vandaar onze base-line: Afval... bron van grondstof en energie. De drie puntjes betekenen dat dit niet vanzelf gaat, maar dat we hiervoor inzet, inspanningen en werk leveren. Een nette regio is een bekommernis van elke inwoner. Het is een thema dat aansluit bij het afval-, energie- en materialenbeleid binnen onze gehele aanpak van klimaat en circulaire economie. In de circulaire economie worden materialen nooit afval en wordt de natuur geregenereerd. Zo willen we producten en materialen in omloop houden door middel van processen als onderhoud, hergebruik, renovatie, herfabricage, recycling en compostering. De circulaire economie pakt ook de klimaatverandering en andere mondiale uitdagingen aan.

Missie

De missie vertelt kort waarvoor we staan en waarin we ons onderscheiden van andere spelers. De sterke lokale inbedding en de all-in aanpak staan hierbij centraal, net als ecologie in de titel als kerntaak van een openbaar bestuur. “Imog wil bijdragen tot een duurzaam en maatschappelijk verantwoord omgaan met materialen en energie in Zuid-West-Vlaanderen door het aanbieden van een geïntegreerd beheer voor alle afvalstoffen. Hiervoor zetten we op een kostefficiënte, kwaliteitsvolle en innovatieve wijze dienstverleningen op namens onze gemeenten-vennoten om afval te voorkomen, grondstoffen te recupereren en hernieuwbare energie te ontwikkelen.”

Kernwaarden

Klantgerichtheid

Imog stelt de klant centraal en is altijd op zoek naar kansen om de klantentevredenheid te verhogen. Imog stimuleert haar medewerkers om klantgericht te werken. Ze spelen als medewerker in op signalen van klanten en doen voorstellen naar structurele acties.

Integriteit

Een Imog-medewerker oefent zijn functie adequaat en zorgvuldig uit, met inachtneming van zijn verantwoordelijkheden en de geldende regels. Als regels ontbreken of onhelder zijn, dan oordelen en handelen ze op moreel verantwoorde wijze, op basis van algemeen aanvaarde sociale en ethische normen. Iedereen is verantwoordelijk voor eigen handelen, is aanspreekbaar op zijn gedrag en spreekt anderen hierop aan.

Loyaliteit

Alle Imog-medewerkers dragen de doelen en waarden binnen en buiten Imog uit en verdedigen de belangen. Ze vertegenwoordigen Imog op passende wijze bij anderen en externe contacten en handelen in overeenstemming met de belangen van Imog.

Betrokkenheid

De Imog-medewerkers voelen zich verbonden met Imog en het werk dat ze doen. Ze hebben 'een hart voor de zaak' en spannen zich in om de doelen te behalen die Imog nastreeft. Ze praten over 'wij' in plaats van 'zij' als het over Imog gaat.

Respect

De Imog-medewerker hebben respect en tonen waardering voor de collega's, klanten en omgeving onafhankelijk van kwaliteiten, prestaties of vaardigheden. Ze behandelen anderen zoals ze zelf graag door anderen worden behandeld.

Veiligheid

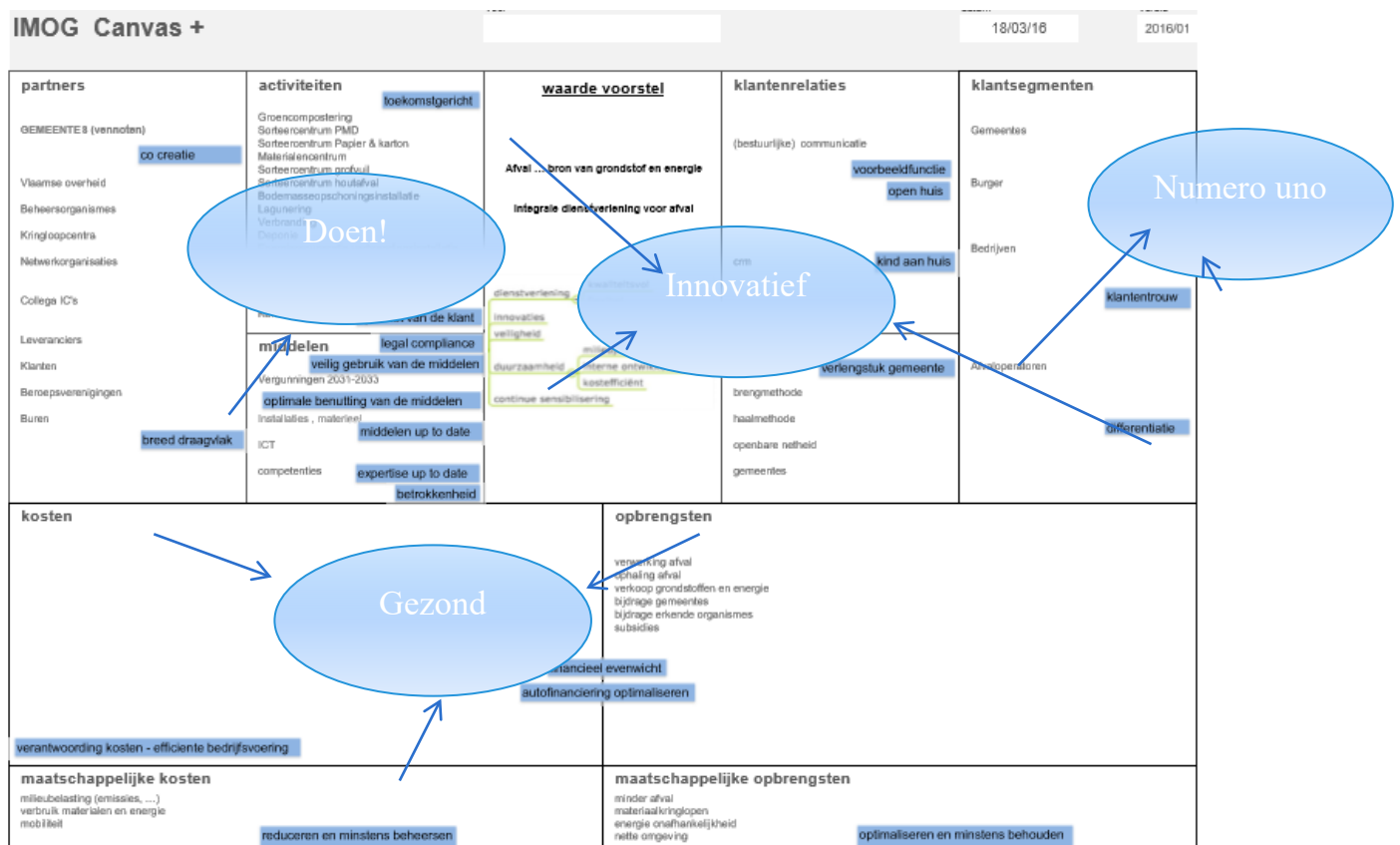
Imog-medewerkers respecteren de veiligheidsvoorschriften, voorzorgsmaatregelen en instructies altijd en passen ze overal toe. Ze dragen altijd de gepaste werkkledij en beschermingsmiddelen. Daarnaast hebben ze oog voor de veiligheid van anderen en signaleren ze onveilige situaties.

Deze waarden nemen een belangrijke plaats binnen onze organisatie in. Ze leggen niet uit wat we doen, maar wel waarom wij als organisatie de dingen doen die we doen. Ze geven richting aan alle onze beslissingen en handelingen.

Daarnaast engageren alle medewerkers zich ertoe om tijdens de dagdagelijkse activiteiten belangrijke integriteitswaarden na te leven. Deze waarden zijn als het ware ons ethisch kompas, ze sturen ons handelen zowel intern als extern. Het geheel van alle waarden die wij naleven in de organisatie vormen samen de deontologische code voor de medewerkers.

Strategy Map: Business Model Canvas Plus

De gestelde inzichten en de doelstellingen uit de visie en missie worden in het business model Canvas Plus uitgewerkt in een reeks samenhangende stappen. Deze leiden tot een betere coördinatie en samenhang. Deze strategiemap geeft de één-op-één verhouding weer tussen de strategische en de operationele doelstellingen, met als uiteindelijk doel om dit verder te vertalen in een actieplan, met hieraan gekoppeld kritische succesfactoren, die we kunnen meten in Key Performance Indicators (KPI). We bundelen dit in vier centrale woorden: doen, innovatief, gezond en nummer 1.

Uw n° 1: de vlot bereikbare lokale afvalautoriteit, dienstbare numero uno voor burger en partner

Nummer 1

Imog wil de referentie zijn in de lokale markt voor het huishoudelijk en gelijkaardig bedrijfsafval. Voor Imog betekent dit concreet dat ze gemakkelijk bereikbaar wil zijn, laagdrempelig wil werken als een open huis, dienstbaar wil zijn en als een voorbeeld wil fungeren met de creatie van meerwaarde voor de gemeenten en hun burgers die in Imog investeren. Imog wil streven naar een integrale dienstverlening op maat van de klant als verlengstuk van de gemeentelijke diensten enerzijds en door klantenbinding te borgen en comfort te bieden voor haar klanten anderzijds. We doen dit door de klanten te begrijpen en in te spelen op hun noden. We beperken ons dus niet tot de huidige dienstverlening en de huidige klanten, maar peilen ook naar nieuwe behoeften en nieuwe segmenten. Door een cyclus van continue bijsturing te organiseren via procedures en processen, willen we het comfort bieden dat de klant verwacht.

Concreet betekent lokale verankering: de lokaal verworven financiële middelen ook teruggeven met meerwaarde aan de lokale maatschappij. Het ambitieniveau van de gemeenten, burger, verenigingen en partners zijn hierbij ook de ambities van Imog als betrouwbare speler.

Gezond: een sterk team medewerkers zet in op een gezonde maatschappelijke meerwaarde hand in hand met een financieel evenwicht

Hierbij wil Imog creatief zijn in het optimaliseren van de opbrengsten in functie van de maatschappelijke doelstellingen en het beheersen van de maatschappelijk verantwoorde kosten (Planet, People, Profit).

We bieden een maatschappelijke meerwaarde door materiaalkringlopen te sluiten, werken mee aan energie-onafhankelijkheid, stimuleren het voorkomen van afval en zetten in op duurzaamheid. We willen inzetten op een sterk team, sterke individuen met een gezonde dosis kennis en talenten. We willen gaan voor veiligheid, om zo een verantwoorde meerwaarde te creëren voor de lokale maatschappij. Gezond betekent voor Imog ook het optimaliseren van haar financiering door mechanismen van bijvoorbeeld autofinanciering te promoten en om noch winst noch verlies op middellange termijn te hebben.

Innovatief: Imog wil zuurstof geven aan innovatieve en creatieve projecten in haar voortrekkersrol om wendbaar te kunnen inspelen op evoluties en trends

Imog wil gekend zijn als een innovatief bedrijf waar creativiteit, digitalisering en andere verbeteringsinitiatieven tijd en ruimte krijgen. Imog wil zelf een voorbeeld zijn inzake het verbruik van materialen, omgaan met energie, optimaliseren van mobiliteit en verlagen van de milieubelasting. Anderzijds werkt Imog rond afvalpreventie, naast initiatieven voor vlote materiaalkringlopen, nette omgeving, gebruik van duurzame materialen...

Imog wil wendbaar inspelen op trends en evoluties in een veranderende omgeving (wetgeving, vermarkting, doelgroepen...). Dit betekent dat creatieve ideeën voldoende ruimte moeten krijgen en de partners en medewerkers gemotiveerd moeten worden om hieraan te werken. Deze nieuwe initiatieven moeten duurzaamheid concreet maken en uitmonden in nieuwe activiteiten en diensten, evenals synergiën tussen de activiteiten, afvalstromen en preventie.

Doen: Imog wil inzetten op haar doe-cultuur, met een moderne bedrijfsvoering als betrouwbare partner alle middelen en infrastructuur optimaal in te zetten en continu te verbeteren.

Voor Imog betekent dit concreet investeren in de opbouw van expertise rond verwerkingsinstallaties en typisch afvalgerelateerde activiteiten, medewerkers laten groeien evenals uitbouwen van een kenniscentrum inzake materialen in samenwerking met andere lokale, regionale, nationale en internationale instanties zoals bijvoorbeeld universiteiten en kenniscentra.

Imog wil middelen maximaal inzetten en infrastructuur maximaal benutten om optimaal te renderen, duurzaam meerwaarde te creëren met een gezonde return on investment (ROI). We willen de bestaande processen en installaties continu verbeteren. Dit vereist ook een continue evaluatie en bijsturing van de manier van werken, de processen en werkinstructies.

Corporate performance management: het geheel wordt gebundeld in een corporate performance management, waarin de doelstellingen uit de visie en missie worden uitgewerkt in een reeks samenhangende stappen. Deze leiden tot een betere coördinatie en samenhang. De strategietoets geeft de één-op-één verhouding weer tussen de strategische en de operationele doelstellingen, met als uiteindelijk doel om dit verder te vertalen in een actieplan, met hieraan gekoppeld de succesfactoren, die we kunnen meten in Key Performance Indicators (KPI). Zo werkt Imog aan een verdere professionalisering van de organisatie met een optimale transparantie.

Concrete opdrachten waarvan de vennoten verwachten dat die door Imog ontwikkeld worden in het traject naar 2030. Tijdens de komende jaren worden concrete opdrachten en taken die de vennoten voor Imog willen voorbehouden of aan Imog willen toebedelen, meegenomen in een voorstel aan de beleidsverantwoordelijken van de nieuwe legislatuur.

Waarvoor staat Imog vandaag? Een korte SWOT-analyse van haar werking.

Operationele pijlers

Op basis van haar operationele organisatie bekijken we hoe Imog op vandaag haar opdrachten van haar vennoten operationeel invult. Met een blik op 2030 en gefocust op wat de vennoten zouden kunnen verwachten van Imog in de toekomst. De SWOT-analyse heeft niet de bedoeling om volledig te zijn, maar is een aanzet voor de strategische denkoefening.

Verwerking site Harelbeke

Onderdelen

- Afvalverbrandingsinstallatie met rookgasreiniging, elektriciteitsproductie en warmtenet
- De afvalhub nodig om de Reverse Logistics te optimaliseren na Urban Mining (de grondstoffen 'van de toekomst' worden niet meer in mijnen ontgonnen, maar zullen uit de steden ontgonnen worden door het inzetten van een omgekeerde logistieke keten).
- Mobipunt/Hoppin met (snel)laadpalen voor elektrische voertuigen, CNG-tankinstallatie, B-post pakjesafhaal- en terugbrengpunt voor e-commerce, mogelijks uitbreidbaar in de toekomst met deelbestelwagen/deelaanhangwagen/ deelbakfietsen voor bezoek aan recyclageparken en een automaat voor 'on the go' duurzaam te consumeren of om voedsel te delen en voedselverspilling tegen te gaan.
- GV8-sortering: Vlarema 8-sorteerinstallatie waarbij bedrijfsafval- en grofvuil gesorteerd worden en enkel de residuen in de verbrandingsinstallatie terecht komen die niet gerecycleerd kunnen worden.

Sterktes:

- Safe Sink: zelfs in een circulaire economie is er nood aan een veilige uitlaat voor de kringlopen. Dit wordt ook weergegeven op de figuur van de Ellen McArthur foundation waar onderaan de figuur en onder de organische en anorganische kringlopen er een uitstroom is naar afvalverbranding en zelfs naar stortplaatsen. Deze veilige en hygiënische uitstroom is nodig om de circulaire kringlopen zuiver en met een hoge kwaliteit te kunnen sluiten. Het is evident dat er bij die uitstroom geen of zo weinig mogelijk milieu-impact is, dat de energie van de afvalstromen die de kringlopen verlaten zoveel mogelijk en optimaal benut wordt en alsnog zoveel mogelijk materialen, die bij die eindverwerking vrijkomen, als grondstof ingezet worden.
- Zelfvoorzieningsprincipe en nabijheidsprincipe.

Zwaktes:

De perceptie van de Waste-to-Energy sector met als gevolg een ongelijk speelveld als het gaat over:

- De regelgeving. (ETS 'Emission Trading System, Carbon Capture, immissie- en emissie-regelgeving, opgelegde energieprestaties, etc.)
- De vergelijking van de oerdegelijke en bewezen techniek die Waste-to-Energy op vandaag is, met nieuwe technieken waarvan de deugdelijkheid nog lang niet is bewezen maar met een sterke lobby- en marketingmachine steeds op het voorplan komt.
- Inzet van afval als vervangende brandstof in de industrie (RDF, SRF, cementindustrie, staalindustrie, petrochemie) versus het hygiëniseren op een milieuverantwoorde manier van restafval met een zo laag mogelijke milieu-impact, maximale energierecuperatie en zoveel mogelijk terugwinnen van grondstoffen.

Kansen:

- Strenge regelgeving met voor elke verwerkingstechniek een level playing field (gelijk speelveld voor alle afvalverwerkingstechnieken).
- De uitgebouwde kennis en vaardigheden van de medewerkers.
- De aanwezige en centraal gelegen infrastructuur.
- De Leie als waterweg voor de modal shift.
- Energiebronnen en grondstoffen ontgonnen in de verstedelijkte regio Zuid-West-Vlaanderen

Bedreigingen:

- Dalende hoeveelheden brandbaar restafval.
- Een niet gelijk speelveld met andere sectoren die restafval inzetten bij hun productieproces (vb. cementindustrie, staalindustrie, petrochemie, RDF/SRF-verbruikers, Plastic to fuel, SAF Sustainable Aviation Fuel...)

Verwerking site Zwevegem-Moen

Onderdelen

- Stortplaats (bergingscapaciteit tot in 2029), stortgasvalorisatie (elektriciteit en warmte), waterzuivering
- PV-installatie van ruim 1 hectare.
- Lagunering van onderwaterbodem (10 ha uitbreidbaar met nog eens 3 ha na 2029).
- Bodemasse-opschoningsinstallatie.
- Groencompostering en potgrondproductie.
- Sorteerinstallatie houtafval
- Sorteerinstallatie grof vuil
- De logistieke zone en biomassa- en materialencentrum
- KGA-clustering en Regionaal Overslag Station voor Afgedankte en Elektrische en Elektronische Apparaten (kortweg ROS AEEA).
- Laad- en loskade langsheen kanaal Bossuit-Kortrijk en modal shift (waarbij de reverse logistics de overslag maakt van vervoer van de grondstoffen/afval over de weg naar vervoer per schip).

De drie voorgaande onderdelen zijn de afvalhubs die nodig zijn om de Reverse Logistics te optimaliseren na Urban Mining en om de juiste vervoersmodus aan te wenden om zo de grondstoffen op de juiste plaats te krijgen. (Urban Mining: de grondstoffen 'van de toekomst' worden niet meer in mijnen ontgonnen, maar zullen uit de steden ontgonnen worden door het inzetten van een omgekeerde logistieke keten).

Sterktes:

- De uitgebouwde kennis en vaardigheden.
- De 27 ha ruime site ingepast in de omgeving en met een sterke betrokkenheid van de burens. (= één van de Imog-stakeholders)
- De historische invulling van de site al bijna 100 jaar industriële activiteiten op die site.

Zwaktes:

- De perceptie van een stortplaats
- De ruimtelijke ordening. (meer en meer mensen zoeken de landelijke gebieden op om er te komen wonen)
- De ontsluiting van Moen voor wegtransport

Kansen:

- De afvalhub nodig om de Reverse Logistics te optimaliseren na Urban Mining (de grondstoffen 'van de toekomst' worden niet meer in mijnen ontgonnen, maar zullen uit de steden ontgonnen worden).
- Reverse logistics met modalshift naar de binnenvaart.
- De duurzame activiteiten op de site.
- De compostering met de volwaardige compost en potgrondproductie zonder 'peat' (turf) zijn kansen om taken en opdrachten uit de bodem te nemen:

Bedreigingen:

- De ontsluiting van de site zonder dat het transport ('reverse logistics') door de dorpskommen moet.

Inzameling

Onderdelen

- Huis-aan-huisinzameling (huishoudelijk afval, vergelijkbaar bedrijfsafval en gelijkaardig bedrijfsafval)
- Inzamelen via de brengmethode (glazen flessen en borden, textielcontainers, mobiele recyclageparken...).
- Inzameling via het dicht netwerk van 14 intergemeentelijke en 3 gemeentelijke recyclageparken in de Imog-regio.

Sterktes:

- Imog komt elke week tenminste één keer in elke straat van alle inwoners in Zuid-West-Vlaanderen en Kruisem voorbij.
- Er is een recyclagepark binnen een straal van 3 km voor meer als 95 % van de inwoners.
- De reverse logistics worden centraal en door één partij 'Imog' aangestuurd.

Zwaktes:

- Restricties nabij scholen, stadscentra, autoluwe straten, woonerven, fietsstraten, laad- en losperiodes in winkelstraten, MTM-beperkingen, fietsers en de dode hoek van de inzamelvoertuigen...

Kansen:

- De uitgebouwde kennis en vaardigheden inzake reverse logistics.

Bedreigingen:

- Verkeersveiligheid, de brandstoffen, mobiliteitsproblematiek in verstedelijkte regio, de verdraagzaamheid van de inwoners.

Open ruimte

Sterktes:

- Opgeleide medewerkers die door de elf vennoten ingezet kunnen worden als GAS-vaststeller.
- Het intergemeentelijk uitgebouwde zwerfvuilbeleid dat op 6 pijlers steunt:
 - o Preventie (6^e pijler = nieuw in het plan)
Imog kan haar kennis delen met kenniscentra zoals hogescholen en universiteiten.
 - o Infrastructuur
Imog kan optreden als ontwerper voor het inrichten van de publieke ruimte.

- Sensibilisering en communicatie
Imog zet hier al volop in.
- Omgeving
Imog zet al in voor de zwerfvuilbakjes, veegplannen zelf en met de sociale economie. Imog kan ook inzetten bij vegen, zwerfvuil en sluikstorten, zwerfvuilbakjes ledigen, etc.
- Participatie
Imog zet hier al in met o.a. zijn Mooimakers en doelgroepenwerking.
- Handhaving
Imog heeft al GAS-vaststellers en een camerabeleid

Zwaktes:

- Zeer arbeidsintensief en kostenintensief.

Kansen:

- Naast zwerfvuil en sluikstorten heeft een open ruimte nog heel wat taken en opdrachten die voor lokale besturen voorbehouden zijn en heel sterk aanleunen bij wat de burger ervaart als een nette omgeving en die als verlengstuk van het zwerfvuilbeleid ook op éénzelfde manier gemanaged kunnen worden.
- Vb. groenonderhoud, kleine herstellingen van openbaar patrimonium en infrastructuur, zoutstrooien en in het bijzonder van fietspaden...
- Het uitgebouwde lokale netwerk van de sociale economie. En de efficiëntiewinsten die hier nog kunnen gevonden worden door intenser samen te werken.

Bedreigingen:

- De producentenverantwoordelijkheid en de regelgeving die deze opdrachten niet meer zou voorbestemmen voor het lokale bestuursniveau.

Shared services

Interne en externe communicatie

Sterktes:

- De uitgebouwde kennis en vaardigheden over de jaren heen.

Zwaktes:

- De kostprijs door het steeds toenemen van het aantal communicatiekanalen en hierdoor het steeds moeilijker bereiken van de inwoners.

Kansen:

- Onderbelichte thema's op de kaart zetten. vb. voedselverspilling is op alle beleidsvlakken een sterk onderbelicht thema. In de Imog-regio wordt er door die 260.000 inwoners ca. 7.000.000 kg eetbaar voedsel weggegooid per jaar. Meer dan 7 kg brood /inw/jaar, meer dan 2 kg groenten en fruit /inw/jaar, meer dan 2 kg verpakt niet-vervallen voeding /inw/jaar...
- De toegenomen complexiteit van communicatie en burgerparticipatie.
- De uitdagingen waarvoor de lokale beleidsverantwoordelijken voor staan de komende jaren: er worden echt wel inspanningen van de inwoners gevraagd en naast die inspanningen zijn de uitdagingen steeds complexer en duurder. Deze uitdagingen worden op één of andere manier ook altijd doorgerekend aan die inwoner/consument. Dus ook hier is effectiviteit en efficiëntie heel belangrijk.

Bedreigingen:

- Wanneer er geen uniform intergemeentelijk beleid gevoerd wordt, is communicatie bijna niet mogelijk.

Data en IT

Sterktes:

- Het eigen beheer van een belangrijke resource voor de toekomst 'data'.
- De eigen medewerkers.

Zwaktes:

- War for talent.

Kansen:

- De verdere digitalisering van de maatschappij.

Bedreigingen:

- De data die niet meer lokaal bijgehouden wordt, maar bij private spelers. Hierbij denken we aan heel wat databeheer dat van de publieke eigenaar verschuift naar private actoren.
- Cybersecurity
- De kostprijs van hard- en software bij het databeheer.

Sales

Sterktes:

- De uitgebouwde kennis en vaardigheden.
- De kennis over afvalinzameling en –verwerking, de afzet van de vele stromen, de marktwerking van grondstoffen en energie, materialenkennis, marktspelers en hun benadering van de lokale besturen...

Zwaktes:

- War for talent

Kansen:

- Het verder ontzorgen van de vennoten.
- Het aanbieden van dienstverlening met eigen competitieve activiteiten en of met gespecialiseerde marktspelers.

Bedreigingen:

- Regelgeving

Accountancy

Sterktes:

- De uitgebouwde kennis en vaardigheden.
- Een sterke kennis van de kostenstructuur in relatie tot de afvalomgeving.
- Digitalisering van alle financiële aspecten van een bedrijfsvoering.

Zwaktes:

- War for talent

Kansen:

- De dubbele boekhouding afstemmen via een imog-begroting met BBC.
- De opgebouwde expertise, hard- en software delen met andere organisaties/afvalintercommunales
- Digitalisering

Bedreigingen:

- De regelgeving. (Vennootschapsbelasting en ruling, BTW voor vennoten)

Human Resources

Sterktes:

- De transitie van een personeelsadministratie naar een HR-pijler.

Zwaktes:

- War for talent

Kansen:

- De uitgebouwde kennis en vaardigheden van de medewerkers in hun werkdomein intern, extern delen.
- De imog-structuur en bedrijfscultuur.
- Het klavertje vier: Doen, Nummer 1°, gezond, innovatief.

Bedreigingen:

Oprichten van een Vlaamse werkmaatschappij.

Quality, Environment, Safety, Health, Sustainability, Privacy

Sterktes:

- De uitgebouwde kennis en vaardigheden.

Zwaktes:

- War for talent

Kansen:

- QESH-S-P-opdrachten waarvoor Imog expertise heeft opgebouwd delen met vennoten en andere organisaties.
- Vb. omgevingsvergunningaanvragen, opleiding van recyclageparkwachters van andere intercommunales, opleidingen voor Interafval, opleidingen voor Escala...
- Imog C² (Competentie Centrum) verder uitbouwen samen met de deskundigheid en expertise uit andere pijlers en aansluitend bij de noden van de vennoten, kennisinstellingen zoals hogescholen en universiteiten en derden.

Bedreigingen:

- Het afbouwen van de pijler omwille van budgettaire redenen.

Projecten

Sterktes:

- De uitgebouwde kennis en vaardigheden.

Zwaktes:

- War for talent

Kansen:

- Projecten van vennoten en andere organisaties waarvoor imog expertise heeft opgebouwd.

Bedreigingen:

- Regelgeving die er voor zou kunnen zorgen dat imog geen investeringen in projecten meer zou kunnen uitvoeren.
- Oprichten van een Vlaamse werkmaatschappij.
- De regelgeving overheidsopdrachten.
- Eu-regelgeving zoals het verder inperken van in-house dienstverlening.

Operationeel samenwerken: een meerwaarde voor de toekomst!

Imog heeft hierin reeds ervaring op vandaag:

- Inzameling. huis aan huis Urban Waste Collection-project in Waregem met A3-verhuur en Vanheede.
- Valormet met Galloo
- Lagunering met Envisan Jan De Nul.
- Stortgasvalorisatie met Vanheede environment
- Warmtenet met Fluvius
- Zandzakjes op de recyclageparken met Fluvia

Een kans om meer samen te werken:

- Intensier samenwerken met de diensten van de vennoten in het bijzonder met de dienst afvalstoffenbeheer Kortrijk.

Conclusie

Welke taken en opdrachten zijn er inzake circulaire economie en urban mining weggelegd voor de lokale besturen en welke taken en opdrachten zien die steden en gemeenten aan Imog toe te bedelen?

De kansen en opportuniteiten ten dienste van de vennoten zijn er voor beide twee sites. Immers Urban Mining heeft een degelijk uitgebouwde logistiek nodig waarbij een bakfiets, een elektrische bestelwagen, een vrachtwagen op hernieuwbare brandstof de first mile invullen. Een hub waar al een 'eerste' vorm van verwerking wordt gedaan en waar de overslag naar de verwerkingsinstallaties wordt voorbereid kan enkel gebeuren op een site zoals Imog reeds uitbaat in Zwevegem-Moen en in Harelbeke.

Bij reverse logistics is de milieu-impact belangrijk. De ontgonnen grondstoffen uit een regio van bijna 260.000 inwoners bij de producenten te krijgen, wordt een uitdaging de komende jaren. Zware voertuigen met hernieuwbare en duurzame brandstoffen (Vb. H2 uit eigen productie), vervoer over het water, etc. zullen niet meer uitgesloten kunnen worden als we echt de kringlopen van de circulaire economie klimaatneutraal willen sluiten.

Data en ICT zijn pijlers die wellicht een nog belangrijker plaats krijgen in de dienstverlening van Imog voor haar vennoten.

Open ruimte is een pijler waar de activiteiten en opdrachten die vennoten aan Imog kunnen toebedelen nog niet helemaal ingevuld worden en waaraan nog verder debat kan worden gevoerd.

Communicatie als onderdeel van het sterk betrekken van de inwoners en vennoten bij het oplossen van de uitdagingen.

Sales, QESH-S-P en de pijler projecten uitspelen als contact met de vennoot en interne – externe facilitator zijn nog verder te ontwikkelen/kansen voor het ontzorgen van de vennoten.

Kortom, alle pijlers van Imog werden de afgelopen jaren uitgebouwd tot een sterke structuur met een sociaal passief van gedreven en deskundige medewerkers die een sterke bedrijfscultuur opgebouwd hebben. Ook dit aspect zal belangrijk zijn wat de vennoten in de toekomst ook aan Imog willen toevertrouwen. Deze resources (als we in termen van Urban Mining blijven spreken) worden best ook meegenomen in deze denkoefening.

2. Lokaal Materialenplan UHAGBA 2023-2031, 73 acties

Het Lokaal Materialenplan geeft als uitvoeringsplan vorm aan het Vlaams beleid voor huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval in de periode 2023-2031. De Vlaamse regering keurde het plan goed op 26 mei 2023. Het plan heeft bindende kracht voor de lokale besturen. Zo legt het onder andere vast welke restafvaldoelstellingen de Vlaamse overheid nastreeft en met welke beleidsmaatregelen ze die wil realiseren. Het regelt ook in detail hoe de lokale besturen de selectieve inzameling moeten organiseren, door minimale inzamelfrequenties op te leggen of te bepalen welke fracties op het recyclagepark ingezameld moeten worden.

Doelstellingen en indicatoren

De restafvaldoelstellingen vormen al heel lang de belangrijkste doelstelling van het huishoudelijk afvalbeleid. De Vlaamse Regering bevestigt in het Lokaal Materialenplan wat het eerder al besliste in het Energie- en Klimaatplan: de gemiddelde hoeveelheid restafval moet verder dalen tot 100 kg per inwoner in 2030 in Vlaanderen.

Een solidarisering van de restafvaldoelstellingen tussen alle gemeenten binnen 1 intercommunale is mogelijk, indien alle gemeenten uniform instappen en eenzelfde intercommunale beleid. Dan kijken we naar een intercommunale doelstelling van 97 kg per inwoner per jaar.

Het Lokaal Materialenplan bevat ook acties waarvoor de verantwoordelijkheid bij de Vlaamse overheid ligt, zoals onder andere de producentenverantwoordelijkheden voor wegwerpluiers en textiel en initiatieven om voedselverlies te vermijden. Deze drie engagementen zouden goed moeten zijn voor een daling van het restafval met 13 kg per inwoner.

Verplicht in te zamelen stromen met minimale frequentie en wijze van inzameling is als volgt. Het staat de lokale besturen daarnaast vrij om nog andere fracties selectief in te zamelen.

Stromen	Verplichte minimale frequentie van de huis-aan-huis-inzameling	Brengmethode op korte afstand toegelaten als alternatief voor de huis-aan-huis-inzameling	Verplicht op elk standaard recyclagepark
Huisvuil	Min. maandelijks	Ja	Nee
Papier en karton	Min. maandelijks	Ja	Ja
PMD	Min. om de twee weken	Ja	Nee
Glas	Min. maandelijks	Ja, min. één container per 700 inwoners en verplichte scheiding tussen wit en gekleurd glas	Nee
GFT (incl. keukenafval) OF Gf (incl. keukenafval) + afzonderlijk fijn tuinafval	Min. om de twee weken OF Gf min. om de twee weken + min. maandelijks fijn tuinafval	Ja OF - Gf: Ja - Fijn tuinafval: Nee	- GFT en GF: Nee
Fijn tuinafval	Afhankelijk van keuze gf of GFT-inzameling	/	Ja
Snoeihout	/	/	Ja
Boomstronken	/	/	Ja
Grofvuil	Op afroep, min. tweemaal per jaar	Nee	Ja

Textiel	Min. viermaal per jaar	Ja, mits min. één container per 1000 inwoners	Ja
AEEA	/	/	Ja
Metalen	/	/	Ja
Houtafval	/	/	Ja
Herbruikbare goederen	Op afroep continu	Nee	Nee
Vlakglas	/	/	Ja
Harde kunststoffen	/	/	Ja
KGA	/	/	Ja
Frituurvet en -olie	/	/	Ja
Zuiver steenpuin	/	/	Ja
Ander bouw- en sloopafval	/	/	Ja
Hechtgebonden asbestcement	/	/	Ja (regeling 10 km)
Matrassen	/	/	Ja (regeling 10 km)
Kurk	/	/	Ja

Snøehout mag eventueel ook samen met het fijn tuinafval worden ingezameld op het recyclagepark, op voorwaarde dat de afvoerfrequentie van het fijn tuinafval wordt gerespecteerd. Die afvoerfrequentie is wekelijks in de periode april-oktober en maandelijks in de periode november-maart.

Bij het inzamelen van grofvuil aan huis moet de burger ook afvalstoffen kunnen meegeven die via het recyclagepark selectief ingezameld moeten worden, indien de burger die afvalstoffen omwille van omvang, of gewicht niet zelf kan brengen. Uiteraard moeten dergelijke afvalstoffen achteraf uitgesorteerd worden en naar recyclage worden afgevoerd. Dergelijke afvalstoffen moeten dan ook niet bij het restafvalcijfer worden gerapporteerd.

Nog steeds krijgen gemeenten en afvalintercommunales de flexibiliteit om zelf te bepalen welke maatregelen nodig zijn om de doelstelling van minder restafval te behalen (frequentie, retributies...) Toch grijpt de Vlaamse regering in en wordt de inzameling van bioafval in alle gemeenten verplicht. Elke burger moest vanaf 1 januari 2024 de mogelijkheid krijgen om bioafval selectief aan te bieden. In een 70-tal gemeenten, waaronder de Imog-regio, is dat nog niet het geval. Het plan vermeldt echter dat lokale besturen een afwijking op de selectieve inzameling van bioafval bij OVAM kunnen aanvragen tot 1 januari 2026. Imog diende hiervoor een afwijkingdossier voorbereiden met een onderbouwd implementatieplan voor een intercommunale aanpak. Dit werd door Ovam op 15 december 2023 goedgekeurd en geldt nu als beleidsdocument voor onze regio.

De inzameling met individuele containers wordt naar voor geschoven als het voorkeursmodel. Lokale besturen kunnen wel kiezen tussen een inzameling van groente-, fruit- en tuinafval of een inzameling van groenten- en fruitafval aangevuld met een afzonderlijke inzameling van fijn tuinafval. In de Imog-regio is dit laatste alternatief te verkiezen door de reeds 24.000 bestaande tuinafvalbakklanten. In dat laatste geval moet het fijn tuinafval ingezameld worden in tuinafvalbakken en stellen we een keukenemmer voor als recipiënt voor de gf/keuken-fractie.

De Vlaamse regering vraagt bovendien om de inzameling van huisvuil zo veel mogelijk te beperken tot één inzameling per twee weken.

De Vlaamse regering herhaalt de doelstelling van 20% minder zwerfvuil tegen 2030 (ten opzichte van 2023). Het Lokaal Materialenplan bevestigt dat lokale besturen door de omzetting van de Europese SUP-richtlijn vanaf begin 2023 moeten vergoed worden door producenten voor de zwerfvuilkosten. Er is evenwel nog geen definitieve regeling daarvoor.

Zodra ze die vergoeding wel ontvangen moeten de gemeenten een aantal minimale inspanningen verrichten. Het gaat daarbij over het aanleveren van data met betrekking tot de hoeveelheid opgeruimd zwerfvuil en de bijhorende kosten, maar ook een aantal minimale beleidsacties zoals het beschikken over een vuilnisbakkenplan, een aanpak voor hotspots van zwerfvuil en sluikstorten en een efficiënt en effectief handhavingsbeleid.

Via het Lokaal Materialenplan wil de Vlaamse regering de komende jaren meer inzetten op preventie door hergebruik bij inboedelservices te stimuleren, een verbod in te voeren op de vernietiging van (her)bruikbare goederen zoals bijvoorbeeld onverkochte kledij en te onderzoeken of er meer gebruiksverboden voor eenmalige producten kunnen opgelegd worden.

Een overzicht van 73 acties

Naast de cijfermatige doelstellingen en indicatoren in preventie, hergebruik, selectieve inzameling, restafval en zwerfvuil, omvat het Lokaal Materialenplan ook 73 acties. Imog vertaalt deze doelstellingen naar de lokale invulling.

ACTIE 1: We maken gebruik van een verdere professionalisering en optimalisatie van de meet- en registratiemethode van de materialenstromen.

ACTIE 2: We brengen de uit het bedrijfsrestafval nagesorteerde hoeveelheden afval die niet naar eindverwerking gaan in kaart om ze in rekening te brengen voor de doelstelling voor bedrijfsrestafval. We volgen het Ovam-onderzoek op die bekijkt op welke manier dat best kan.

Actie 3: Imog ondersteunt de gemeenten bij de aparte registratie. Imog rapporteert de hoeveelheden aan Ovam en maakt gebruik van een aparte registratie en rapportering van de opgeruimde hoeveelheid sluikstort.

ACTIE 4: Imog integreert de communicatie over preventie, zoals voedselverlies, structureel in de strategische keuzes van ons communicatieplan en in de jaarlijkse planning. We hebben daarbij aandacht voor samenwerking met partners en doet waar nodig gerichte acties naar specifieke doelgroepen. We dienden een project in bij de Ovam onder de noemer 'Voedsel waarde geven' dat werd goedgekeurd. Dit behelst onder andere scholenaanpak, foodbattles, broodzakkencampagne... en zal in 2025 en 2026 worden uitgerold.

ACTIE 5: Imog breidt de kenniswijzer en aanbod naar educatie verder uit en houden de informatie up-to-date. Vanuit de pijler open ruimte is er een scholenwerking Operatie Proper, maar ook vanuit verkeersveiligheid zet Imog in op dodehoek sensibilisering en vanuit de terugnameplicht organisaties (Fost plus, Bebat) en andere (Vlaco, Ovam)... zijn er heel wat spelers die zich naar scholen richten. Imog bundelt alle initiatieven en voert de bekendmaking gezamenlijk naar de scholen (inclusief mailing, thematische studiedagen...). We promoten dit op maat bij de actoren actief in onderwijs en vorming.

ACTIE 6: Imog volgt het overleg op dat Ovam met de sector van kinderdagverblijven heeft en met Kind & Gezin om wasbare luiers verder te promoten bij ouders en in kinderdagverblijven.

ACTIE 7: We volgen de aanpassing van het interregionaal samenwerkingsakkoord verpakkingafval op om de doelstellingen die de verpakkingproducenten van zowel huishoudelijke als bedrijfsmatige verpakkingen moeten behalen en die ertoe moeten leiden dat het aantal eenmalige verpakkingen op de markt vermindert.

ACTIE 8: Imog volgt de acties op die Ovam onderneemt om preventie, levensduurverlenging, hergebruik en herstel meer in te bedden in zowel nieuwe als bestaande UPV's (uitgebreide producenten-verantwoordelijkheid)

ACTIE 9: Imog onderzoekt samen met de Delta Groep met betrekking tot de inboedelservices, die we nu reeds gebruiken, op welke manier het hergebruikpotentieel (zowel van verkoopbare goederen als van goederen die via de geefeconomie nog gebruikt kunnen worden) en het wegwerken van mogelijke onduidelijkheden verder vorm kan krijgen.

ACTIE 10: Tijdens de komende planperiode komen er nieuwe gebruiksverboden in voor een aantal éénmalige producten, zoals single use plastics (SUP). We zullen dit ook in onze regio promoten.

ACTIE 11: De VMM betreft de OVAM en VVSG/Interafval bij de stakeholderbevraging rond het verbeteren van de toegang tot drinkwater en het bevorderen van het gebruik van drinkwater. Bij onvoldoende vooruitgang op vlak van afvalpreventie, wordt een bijkomend initiatief via het VLAREMA of andere (Vlaamse) wetgeving genomen. Imog promoot het drinken van kraanwater als afvalpreventiemaatregel door besparing van flessen.

ACTIE 12: De Vlaamse Regering zal het VLAREMA aanpassen om het stickerprincipe om te keren. Er zal enkel nog reclaimedrukwerk gebust worden bij burgers met een ja-sticker. We volgen dit mee op.

ACTIE 13: Via wetgevende initiatieven wordt getracht de vernietiging van nog perfect bruikbare goederen te vermijden. We volgen daarvoor in eerste instantie het voorgestelde traject van de Europese Commissie en zullen, waar nodig, bijkomende maatregelen lokaal implementeren voor prioritaire stromen: verzorgings- en hygiëneproducten en geneesmiddelen, kleding en schoenen en elektronica en elektrische huishoudelijke apparaten.

ACTIE 14: Imog onderzoekt samen met de Delta Groep om bestaande inzamelkanalen voor hergebruik te optimaliseren en nieuwe inzamelkanalen en -methodes te ontwikkelen. Er zal ook gekeken worden op welke alternatieve manieren herbruikbare, maar niet (of minder goed) verkoopbare goederen via geefkanalen kunnen worden aangeboden.

ACTIE 15: Imog ondersteunt de Delta Groep als die door Ovam zou worden gevisiteerd bij te weinig gerealiseerd hergebruik.

ACTIE 16: Imog zet in op het indienen van innovatieve projecten rond preventie en hergebruik voor halve euro projectsubsidies, zoals deze rond voedselverspilling die werd goedgekeurd voor uitrol 2025-2026

ACTIE 17: Bij de toekenning van subsidies aan bedrijven wenst de Vlaamse regering meer rekening te houden met de maatschappelijke uitdagingen en in het bijzonder met de nood tot verduurzaming en het aanpakken van de klimaatuitdaging.

ACTIE 18: Om de lokale besturen te ondersteunen, neemt Vlaanderen Circulair initiatief voor de totstandkoming van een programmawerking die tot doel heeft om kennis en draagvlak te vergroten en acties en beleidsontwikkeling te stimuleren. Imog wil hier haar rol opnemen vanuit haar verbindende en ondersteunende rol ten aanzien van de lokale besturen. We verwijzen ook verder in het ondernemingsplan naar het luik rond circulaire economie.

ACTIE 19: Imog zet zich in voor deel- en herstelinitiatieven in onze regio. Via de samenwerking RecupHub, promoten we samen met de Delta groep, de repair cafés.

ACTIE 20: We kijken na hoe we het project 'Circulair Werk(t)' met de samenwerking tussen reguliere bedrijven en bedrijven uit de sociale economie en maatwerkbbedrijven op het terrein van de circulaire economie in onze regio verder te stimuleren. Imog volgt dit op indien dit ook voor ons toepasbaar is

ACTIE 21: Imog gebruikt de bestaande instrumenten en ondersteuning aan organisatoren om evenementen te verduurzamen. We bouwen daarbij voort op de bestaande initiatieven, maar zullen blijven vernieuwen, nieuwe instrumenten inzetten en zullen de scope van het type evenementen blijven uitbreiden. We denken hiervoor aan herbruikbare bakers, herbruikbaar cateringmateriaal en een afvalplan.

ACTIE 22: Imog voorziet in elke gemeente uiterlijk tegen 1 januari 2026 de mogelijkheid aan burgers om al het bioafval selectief aan te bieden. Daarnaast streven we om het aandeel van de bevolking dat aan thuiscomposteren doet minstens op hetzelfde niveau te behouden (42% in 2018). Daarbij wordt bijzondere aandacht geschonken aan het kwaliteitsaspect van thuiscompostering.

ACTIE 23: Ovam zal in deze planperiode een aanvaardingsplicht voor luiers ontwikkelen, zodat een afvoer naar recyclage van 80% van de luiers tegen 2030 kan bereikt worden. Imog volgt dit verder op, als dit ook in onze regio zal uitgerold worden.

ACTIE 24: Imog volgt de ontwikkeling op van een set van voorwaarden die Interafval en Ovam ontwikkelen waaraan de inzameling van huishoudelijk (rest)afval moet voldoen.

ACTIE 25: Imog gaat na hoe de inzameling van geneesmiddelen en gasflessen duidelijker en eenvoudiger kan worden gemaakt voor de burger.

ACTIE 26: Imog onderzoekt hoe het risico op brand en andere veiligheidsrisico's op recyclageparken en bij onze installaties te beperken. De nodige maatregelen worden uitgewerkt, zoals voorlichting naar de burgers en bedrijven of praktische tips voor gemeenten en verwerkers. De politie, brandweer en andere veiligheidsdiensten worden daarbij betrokken.

ACTIE 27: Om de hoeveelheid grofvuil te verminderen en de burgers beter te laten sorteren is er nood aan bijkomende aandacht voor deze stroom op het recyclagepark. Imog ontwikkelt een aantal initiatieven nemen om de inzameling van grofvuil op de recyclageparken en via de eigen GV8 sortering te verbeteren.

ACTIE 28: De reductie van verontreinigingen in het bioafval moet gebeuren met ingrepen doorheen de keten. Imog zet in op het opstarten van volgende maatregelen:

- We sensibiliseren jaarlijks actief de bevolking over de sorteerregels voor GF(t)/keukenafval.
- We plaatsen een aantal moeilijke stromen in de kijker, zoals: niet-composteerbare of niet-vergistbare koffiepads en theebuiltjes en het verbod op fruitstickers.

ACTIE 29: Imog bekijkt hoe we voor inzameling van grofvuil aan huis het totale variabele deel van de tarieven zo correct mogelijk kan worden bepaald.

ACTIE 30: Imog volgt de beslissing op die de Vlaamse Regering neemt m.b.t. randvoorwaarden in het VLAREMA voor tegemoetkomingen in de afvalfactuur.

ACTIE 31: We gebruiken de benchmarktool en de koppeling met MATIS in onze rapportering van de resultaten rond afvaldoelstellingen.

ACTIE 32: Imog ondersteunt de gemeenten die visitaties krijgen van Ovam. De prioriteit ligt bij gemeenten met een groot verbeterpotentieel en/of een groot potentieel effect op de Vlaamse restafvalcijfers.

ACTIE 33: Imog neemt actief deel aan de lerende netwerken die VVSG/Interafval organiseert.

ACTIE 34: Imog volgt het lopende samenwerkingsverband verder op die Ovam heeft met onze centrumstad.

ACTIE 35: Imog voert een nieuwe sorteeraanlyse uitvoer van het huisvuil en van het grofvuil.

ACTIE 36: Imog screent de belastingen en retributies in onze regio en we streven ernaar dat deze die niet conform de Vlaamse afval- en materialenwetgeving zijn, worden bijgestuurd. Imog vraagt jaarlijks naar de invoering/toepassing van een retributiereglement voor de opruimkosten bij de gemeenten waar dit nog niet zo is. Imog ondersteunt de gemeenten bij de aanpassing van hun APV (algemene politieverordening).

ACTIE 37: We evalueren het UPV-systeem voor matrassen. Focus ligt daarbij op de behaalde resultaten en sturen bij inzake effectiviteit van de inzamelkanalen, indien nodig.

ACTIE 38: Ovam werkt tijdens de planperiode aan nieuwe UPV-regelingen voor de selectieve inzameling en recyclage van huishoudelijke stromen die vandaag nog in het restafval belanden en/of onvoldoende hoogwaardig verwerkt worden. Naast luiers, is ook textiel een prioriteit. In tweede orde onderzoekt Ovam of een aanvaardingsplicht ook een meerwaarde kan zijn voor andere productcategorieën, zoals meubels.

ACTIE 39: Imog blijft communiceren en sensibiliseren naar bedrijven over de sorteerplicht. Naast algemene communicatie, plannen we gerichte communicatie naar specifieke sectoren met veel potentieel.

ACTIE 40: We focussen op communicatie en praktische oplossingen voor de bronsortering in samenwerking met de betrokken afvalproducenten en de sector van inzamelaars, zoals de zorgsector, het onderwijs en de horeca.

ACTIE 41: Imog promoot de ontwikkelde tools aan bedrijven om hun materialenbeheer verder te verduurzamen. De benchmarkfunctie in Cirkeltips wordt gepromoot om de relevantie voor individuele bedrijven te verhogen.

ACTIE 42: Ovam laat tijdens de planperiode een nieuwe sorteeraanlyse van het bedrijfsrestafval uitvoeren.

ACTIE 43: Ook in de volgende erkenning van het beheerorganisme voor huishoudelijke verpakkingen, verwacht tegen 2025, wil Vlaanderen zowel nieuwe als meer aangescherpte doelstellingen over inzameling bij bedrijven opnemen. Imog volgt dit verder op.

ACTIE 44: Imog volgt op hoe de gewijzigde VLAREMA met actualisering voor correcte inzamelformules bij bedrijven kan worden toegepast.

ACTIE 45: Imog biedt haar dienstverlening aan voor de invullingen van de gemeenten die jaarlijks minstens 1 controle moeten doen op de selectieve inzameling per 100 bedrijven die op haar grondgebied actief zijn. (periode 2024-2027). In de periode 2028-2030 wordt gevraagd de inspanning te verhogen naar jaarlijks minstens 1 controle per 50 bedrijven actief op het grondgebied. Imog zet vanaf 2024 een lokale toezichter in specifiek voor controles op de bronsortering bij bedrijven in verschillende gemeenten.

ACTIE 46: Imog gaat in nauw overleg met de Afdeling Handhaving van het departement Omgeving en de OVAM, die voorzien in een 'single point of contact' om lokale besturen bij te staan bij hun lokale controles op de sorteerplicht bij bedrijven.

ACTIE 47: Voor de bronsortering van huishoudelijke verpakkingen die vrijkomen bij bedrijven, zorgen Fost Plus, Ovam en afdeling Handhaving er samen voor dat er de komende jaren meer handhaving gebeurt op de bronsortering bij bedrijven via de middelen van het werkplan halve euro.

ACTIE 48: Imog werkt een handhavingsinitiatief uit om de naleving van de regels rond restafvalinzameling bij bedrijven lokaal te controleren.

ACTIE 49: Op basis van de concrete projecten ingediend binnen de 2 calls van het steunmechanisme 'recyclagehub', wordt de impact van dit steunmechanisme op de recyclagesector geëvalueerd, en volgt er advies over de wenselijkheid van verdere structurele ondersteuning.

ACTIE 50: Het symbioseplatform wordt verder uitgebouwd en focust daarbij op het integreren van bijkomende stromen en hergebruik, de verhoging van het aantal gebruikers en matches en het inbouwen van nieuwe functionaliteiten.

ACTIE 51: Er wordt tegen 2026 een geactualiseerde prognose gemaakt van het aanbod brandbaar afval en de beschikbare capaciteit op korte en middellange termijn, met een doorkijk naar 2050.

ACTIE 52: Ovam werkt aan een grondige herziening van de afdeling heffingen in het Materialendecreet.

ACTIE 53: Er wordt een duidelijke set van criteria uitgewerkt als basis voor de evaluatie van afvalverbrandings- installaties in het licht van de klimaatdoelstellingen.

ACTIE 54: Er wordt tegen 2027-2028 een faciliterend instrument uitgewerkt voor de vrijwillige afbouw van verbrandingscapaciteit.

ACTIE 55: Er wordt tegen 2026 een werkwijze voorzien voor een meer permanente opvolging van de relevante en structureel beschikbare verbrandingscapaciteit buiten Vlaanderen.

ACTIE 56: Het storten van brandbare residu's zal tegen het einde van de planperiode (2030) maximaal worden uitgefaseerd, zo nodig geflankeerd door een aanpassing van het Materialendecreet.

ACTIE 57: Imog zet in op de zespijler-aanpak om zwerfvuil en sluikstorten terug te dringen en blijft actief samenwerken met Mooimakers. Dit platform (verder spreken we over Mooimakers) stelt expertise, terreinondersteuning en financiële middelen ter beschikking van lokale en bovenlokale overheden om hun zwerfvuil- en sluikstortbeleid te optimaliseren en te professionaliseren.

ACTIE 58: We volgen het systeem van statiegeld op drankverpakkingen verder op.

ACTIE 59: We zetten sensibiliserende campagne(s) op die moeten leiden tot een mentaliteitswijziging en gedragsverandering ten aanzien van zwerfvuil en sluikestorten.

ACTIE 60: We informeren vrijwilligers, gemeenten en partners in de strijd tegen zwerfvuil en sluikestorten en ondersteunen hen via structurele communicatie (nieuwsbrieven, draaiboeken, kennisdeling...) en communicatieproducten (affiches, beelden, draaiboeken...).

ACTIE 61: Imog en haar gemeenten werken met een actueel vuilnisbakkenplan. Imog ondersteunt de gemeenten daarbij.

ACTIE 62: Imog en haar gemeenten zorgen voor een efficiënte en effectieve reiniging van het openbaar domein. We ondersteunen onze gemeenten in het opstellen en optimaliseren van een veeg- en opruimplan. Imog zet verschillende sociale economiebedrijven in om manueel op te ruimen. Imog zet een veegwagen in.

ACTIE 63: Imog zal de kennis over de aanpak van de belangrijkste typeomgevingen via praktijkcases actueel houden en deze kennis delen.

ACTIE 64: Imog en haar gemeenten zorgen voor een effectieve aanpak van zwerfvuil- en sluikestort hotspots. We promoten het gebruik van de monitoringsmodule binnen Mijn Mooie Straat. Imog geeft haar gemeenten ondersteuning in de vorm van kennisdocumenten, infosessies en begeleiding op maat.

ACTIE 65: Imog blijft opruimacties ondersteunen en faciliteren en biedt daarvoor ook opruimmateriaal en inzamel recipiënten aan.

ACTIE 66: Imog ondersteunt scholen, jeugdverenigingen en gemeenten om actief te participeren en inspanningen te leveren in de strijd tegen zwerfvuil, onder andere door de verderzetting van 'Operatie Proper' en door actieve promotie en opvolging. Via onze vrijwilligerswerking worden vrijwilligers geactiveerd en kunnen de gemeenten een vrijwilligersbeleid vormgeven.

ACTIE 67: Imog handhaaft op een efficiënte en effectieve wijze op zwerfvuil en sluikestorten, o.a; door inzet van camera's. Imog zet hiervoor 2 GAS-vaststellers in en 4 verplaatsbare camera's.

ACTIE 68: Imog ondersteunt haar gemeenten met tools rond handhaving voor zwerfvuil en sluikestorten.

ACTIE 69: Imog en haar gemeenten rapporteren jaarlijks over de hoeveelheden zwerfvuil opgeruimd op de grond volgens de modaliteiten vastgelegd door Ovam.

ACTIE 70: Imog en haar gemeenten rapporteren op aanvraag over de inzet van middelen en personeel en de daaraan verbonden kosten in het kader van het zwerfvuilbeleid.

ACTIE 71: Imog neemt een aantal beleidsmaatregelen:

Tijdens de planperiode worden minimaal volgende beleidsacties uitgevoerd door de lokale besturen, van zodra de SUP-middelen beschikbaar zijn:

- Elk lokaal bestuur heeft een vuilnisbakkenplan tegen het einde van de planperiode of heeft het bestaande vuilnisbakkenplan geoptimaliseerd. Elk lokaal bestuur doorloopt de volledige cyclus van een vuilnisbakkenplan (nulmeting, analyse, maatregelen en effectmeting);

- Elk lokaal bestuur brengt zwerfvuil- en/of sluikstortgevoelige locaties (hotspots) in kaart en treft maatregelen om de problematiek op die locaties terug te dringen;

- Elk lokaal bestuur handhaaft effectief en efficiënt op zwerfvuil en sluikstorten via het GAS-reglement en/of artikel 12 van het Materialendecreet. Alle handhavingspartners overleggen regelmatig om tot een optimaal handavingsproces te komen. Lokale besturen rapporteren aan de OVAM over hun handhavingsbeleid via de online bevraging 'Gemeentelijk afval-, materialen- en bodembeleid'.

- Lokale besturen nemen in hun politiereglement de nodige bepalingen op om specifieke private actoren te verplichten afvalrecipiënten te plaatsen en het zwerfvuil in de omgeving van hun inrichting op te ruimen. Het gaat daarbij over inrichtingen die voedingsmiddelen, dranken, tabaksproducten of andere consumptieproducten met eenmalige verpakkingen verkopen of aanbieden die buiten de inrichting onmiddellijk kunnen worden verbruikt. Ook tijdelijke inrichtingen (bv. markten, kermissen, braderijen...) moeten gevat worden. Deze regels zijn toe te spitsen op de lokale situatie. Zo kan de straal waarbinnen zwerfvuil moet worden opgeruimd alsook de inzamelwijze worden aangepast. Mooimakers zal toezien op het correct uitvoeren van deze minimale beleidsacties en de efficiënte besteding van de middelen die worden toegekend vanuit de SUP-richtlijn.

Imog geeft hier invulling aan via:

- Imog en haar gemeenten hebben een vuilnisbakkenplan tegen het einde van de planperiode of hebben het bestaande vuilnisbakkenplan geoptimaliseerd.
- Imog en haar gemeenten brengen zwerfvuil- en/of sluikstortgevoelige locaties (hotspots) in kaart en treffen maatregelen om de problematiek op die locaties terug te dringen, onder andere met herasdoeken en detectieve panelen.
- Imog en haar gemeenten handhaven effectief en efficiënt op zwerfvuil en sluikstorten via het GAS-reglement en/of artikel 12 van het Materialendecreet.
- Imog en haar gemeenten nemen in hun politiereglement de nodige bepalingen op om specifieke private actoren te verplichten afval recipiënten te plaatsen en het zwerfvuil in de omgeving van hun
- inrichting op te ruimen.

ACTIE 72: Mooimakers werkt een aanbod uit om de Vlaamse agentschappen te ondersteunen bij een efficiënt zwerfvuil- en sluikstortbeleid. De samenwerking wordt geformaliseerd in een samenwerkingsprotocol dat prioriteiten, engagementen en afspraken beschrijft en waarbij de zes pijlers aan bod komen.

ACTIE 73: Er wordt een midterm-evaluatie uitgevoerd van het Lokaal Materialenplan tegen eind 2026. De evaluatie kan alle aspecten van het plan onder de loep nemen, maar zal in ieder geval bijzondere aandacht besteden aan:

- de mate waarin de verschillende doelstellingen op koers zitten
- de mogelijkheid om de doelstelling van -20% voor het opgeruimd zwerfvuil
- de formulering van eventuele bijkomende acties als de doelstellingen niet op koers zitten
- de resultaten inzake inzameling van het bioafval bij huishoudens
- de mate waarin er effectief een daling van het restafval optreedt

3. Imog: implementatieplan

Om een uitstel van de inzamelverplichting voor organisch afval vanaf 01/01/2024 te bekomen, stelde Imog een afwijkingsdossier op. De kern van dit dossier was een implementatieplan over hoe de doelstellingen uit het Lokaal Materialenplan gerealiseerd zullen worden. Dit implementatieplan werd goedgekeurd in de Raad van Bestuur dd. 18 juli 2023 en werd tijdig ingediend. De intercommunale aanpak was een voorwaarde voor de goedkeuring van het afwijkingsdossier. Het implementatieplan is op 15 december 2023 goedgekeurd door Ovam en vormt zo het beleidsdocument voor de regio. Bij de uitrol van dit implementatieplan willen we een draagvlak creëren bij de burger en onze gemeenten-vennoten.

3.1 Traject doorlopen bij Imog

Imog was sterk betrokken bij de totstandkoming van het nieuwe uitvoeringsplan. Hierdoor kon er een uitgebreid traject worden opgezet met kennisdeling en voorbereiding van te nemen stappen en beslissingen.

- Raad van Bestuur van 19 oktober 2021 met kennisname van het Ontwerp Lokaal Materialenplan UHAGBA 2023-2030
- Toelichting aan verschillende stakeholders van Ontwerp Lokaal Materialenplan UHAGBA 2023 - 2030
- Werkgroepvergadering van 22 maart 2022
- Raad van Bestuur van 19 april 2022
- Bezoek aan de colleges in de maanden mei-juni-juli 2022
- Conferentie van Burgemeesters op 9 september 2022
- Financieel directeurs: 23 september 2022
- Algemeen directeurs: 28 september 2022
- Raad van Bestuur van 21 mei 2022: vastleggen van de 11 vragen aan vennoten
- Raad van Bestuur van 19 juli 2022: reactie Imog op het ontwerp Lokaal Materialenplan UHAGBA 2023-2030 tijdens openbaar onderzoek dat liep van 1 juni 2022 tot 31 juli 2022.
- Raad van Bestuur van 17 januari 2023: kennisname van de antwoorden van 3 van onze vennoten
- Raad van Bestuur van 26 mei 2023: Goedkeuring Lokaal Materialenplan UHAGBA 2023 -2030 door de Vlaamse regering
- Raad van Bestuur van 20 juni 2023: kennisname goedkeuring Lokaal Materialenplan UHAGBA 2023-2030 met voorstellen rond de verdere uitrol
- Raad van Bestuur van 18 juli 2023: principiële goedkeuring van het ontwerp Implementatieplan Lokaal Materialenplan UHAGBA 2023-2030
- Overleg Ovam op 8 augustus 2023: eerste overleg met Ovam om meer duidelijkheid te krijgen over de interpretatie van het Lokaal materialenplan UHAGBA 2023-2030
- Overleg Ovam op 1 september 2023: tweede overleg met Ovam met antwoorden op onze vraagstelling
- Visitation Ovam op 8 september met toelichting over het Lokaal Materialenplan UHAGBA 2023-2030
- Goedkeuring van het implementatieplan door de Raad van Bestuur van 19 september 2023 voor de uitrol van het Lokaal Materialenplan in de Imog-regio.
- De Raad van Bestuur bekrachtigde op 17 oktober 2023 de modelmotivering voor het afwijkingsdossier op de verplichting om vanaf 1/1/2024 bioafval aan huis in te zamelen. Dit werd inmiddels goedgekeurd
- Goedkeuring door Ovam van het afwijkingsdossier
- Tussentijdse evaluatie bij Ovam op 17 juni 2024 van het Lokaal Materialenplan UHAGBA 2023-2030

- Goedkeuring van de solidarisering van de gemeentelijke restafvaldoelstellingen tot een intercommunale restafvaldoelstelling door Ovam op 30 januari 2025

3.2 Een regionaal verhaal - uniforme aanpak

Er is een verband tussen CO₂ en de hoeveelheid restafval. Als we willen werken rond klimaat, moeten we durven moedige beslissingen nemen om minder restafval na te streven. Hiervoor kunnen we onze inwoners 'nudgen' (sturen) door de drempel voor het inzamelen van restafval te verhogen (duurder maken en minder vaak ophalen) en de drempel voor het sorteren en composteren te verlagen.

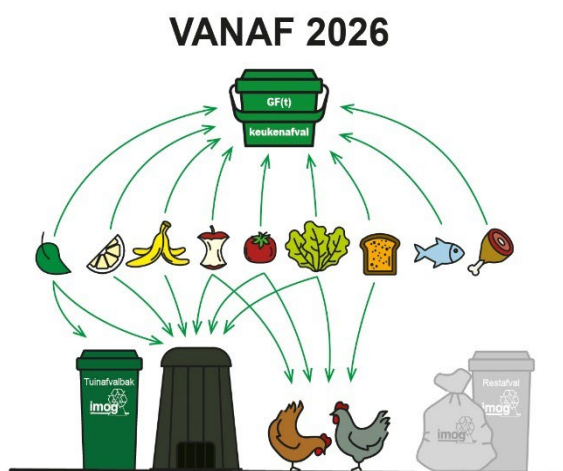
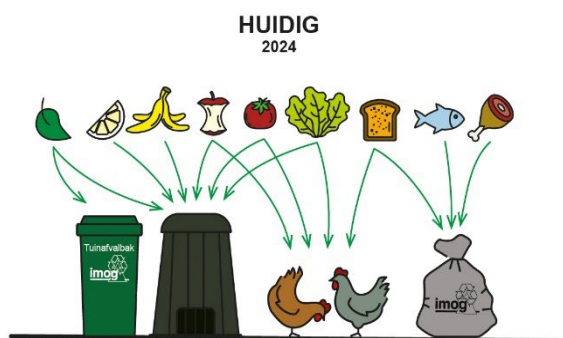
Het afval stopt niet aan de gemeentegrens. Het heeft daarom geen zin om per straat, wijk of gemeente een eigen invulling te geven. Dit is een regionaal verhaal. De intergemeentelijke restafvaldoelstelling was enkel mogelijk als alle 11 vennoten voor een uniform beleid kiezen, inclusief retributies. Deze solidarisering van de doelstellingen tussen alle gemeenten binnen de Imog-regio is de kernpijler van ons implementatieplan. Hier rond werden er afspraken gemaakt rond de inzamelfrequenties, retributies, nieuw in te zamelen fracties zoals GF(t)/keukenafval en af te splitsen bedrijfsafval.

Bij Imog maken we ons sterk dat een intergemeentelijk implementatieplan voor de lokale uitrol van het nieuwe Lokaal Materialenplan UHAGBA 2023-2031 ook zal leiden tot het halen van de restafvaldoelstellingen en invulling geeft aan alle acties uit dit plan.

3.3. Het Imog implementatieplan voor het Lokaal Materialenplan UHAGBA 2023-2031

We zetten in op 5 sporen, in volgorde van prioriteit:

Spoor 1: Voedsel verspillen kan echt niet!

We stellen vast dat er nog 47,3 kg keukenafval/inwoner/jaar in het restafval aanwezig is en kunnen dit afzetten tegen de ongeveer 100 kg keukenafval/inwoner/jaar die wordt geproduceerd. Er is dus zeker nog potentieel om voedselverlies tegen te gaan.

Bijna 60% van het organisch afval in het restafval heeft een link met voedselverspilling, of 28,2 kg per inwoner per jaar. Zo blijkt uit onze analyse uit 2018. Voedsel weggooien kan echt niet. Daarom wordt voedselverspilling tegengaan meegenomen in al onze communicatiecampagnes.

Deze prioriteit strookt volledig met de eerste stap van de afvalhiërarchie, waar preventie bovenaan de ladder staat. We hebben hierin al een lange ervaring en een goede trackrecord via doorgedreven communicatie en sensibilisering. Denken we maar aan kippenprojecten, compostmeesters en kringloopkrachten, thuiscomposteren in compostvaten en -bakken en recent de acties i.k.v. 30procentminder.be en voedselisgoud.be, waarbij voedsel waarde wordt gegeven.

Vanaf 01/01/2026 mag er geen biologisch afval meer aangeboden worden in de restafvalzak. De inwoner moet zich meer verantwoordelijk voelen voor verspilling. Door de nieuwe GF(t)/keukenafval inzameling mag hij niet het gevoel hebben dat hij goed bezig is en zijn probleem is opgelost. We blijven daarom inzetten op kringlooptuinieren (composteren en kippen houden voor het onvermijdbaar organisch afval). Thuis composteren kan enkel als het goed wordt uitgevoerd (geen 'messing'), vandaar het belang van goede communicatie.

We rollen de campagne voedsel is goud opnieuw verder uit, met social mediacampagnes, spots op de regionale tv, opleidingen en infoavonden, webpagina's en een vaste rubriek in de Afvalkrant. We willen blijvend inzetten op afvalpreventie, omdat dit de hoogste maatschappelijke meerwaarde heeft door het lokaal sluiten van kringlopen.

Spoor 2: Nog meer selectiviteit aan de bron, ook voor groenafval

Bij de invoering van het nieuwe afvalbeleid zal het aangewezen een aantal flankerende maatregelen uit te werken. Zo reiken we de burger alternatieven aan zodat hij/zij de totale afvalfactuur zelf in de hand heeft. Deze maatregelen kunnen ontwikkeld worden tegen de globale invoering van het nieuwe afvalbeleid op 01/01/2026.

Binnen de Imog-regio hebben we een doorgedreven inzameling van groenafval. Denken we maar aan de recyclageparken, waarbij hard groenafval gratis kan worden aangeboden evenals de eerste 500kg/gezin/jaar zacht groenafval. We hebben meer dan 25.000 tuinafvalbakklanten, die zeer tevreden zijn over deze service. In heel wat gemeenten wordt er nog een aantal keer per jaar een éénmalige ophaling aan huis georganiseerd voor grotere hoeveelheden i.k.v. het groenconvenant. Deze hoge

inzamel frequentie zorgt voor goede resultaten van 86,4 kg groenafval/inwoner/jaar in de Imog regio, versus 88,5 kg groenafval + GFT (groenafval + fruit- en tuinafval)/inwoner/jaar gemiddeld in Vlaanderen.

We behouden daarom de huidige inzameling van het tuinafval via de recyclageparken en de tuinafvalbakkenservice. Dit zijn goed werkende inzamelsystemen en uit de sorteeraanlyse bleek dat er minder dan 3% van de restafvalzak uit tuinafval bestaat. Tuinafval is dus niet het probleem. Bovendien zijn tuinafval en keukenafval, toch wel 2 verschillende afvalfracties die best ook op een verschillende manier worden verwerkt, zowel uit economisch als ecologisch standpunt bekeken. Tuinafval bevat meer koolstof (houtig materiaal) en kan in de eigen groencompostering in Moen worden verwerkt tot groencompost. Keukenafval bevat andere nutriënten die een andere, duurdere verwerkingsmethode vragen.

Spoor 3: Retributies sturend maken

We creëren best een spanningsveld tussen de retributie van de selectieve afvalfracties t.o.v. de retributie van het restafval. Hierbij hanteren we de principes van 'de vervuiler betaalt' en ontwikkelen we flankerende maatregelen die ervoor kunnen zorgen dat wie inspanningen levert, niet méér hoeft te betalen voor zijn afval zoals vandaag.

Restafval

Vanuit de insteek van een uniform afvalbeleid over de hele regio, worden de retributies vanuit de huidige proeftuin Kruisem als leidraad genomen. De retributies die Kruisem implementeerde blijken namelijk een goede hefboom te zijn om het restafvalcijfer te laten dalen. Kruisem wil dit absoluut aanhouden. Vanuit het plan, Vlarema, studies, ervaringen in andere intercommunales kan Imog deze retributies heel sterk aanbevelen en via het gelijkheidsbeginsel ook vertalen naar een retributie voor restafvalzakken.

Restafval in zak: € 2,34/ restafvalzak van 50 l *en/of restafval in emmers of rolcontainers: *

Volume	Vaste kost	Aanbiedingskost	Prijs/kg 2023
•40 L	€ 2 /maand	€ 0,15 /aanbieding	€ 0,32 /kg
•120 L	€ 2 /maand	€ 0,30 /aanbieding	€ 0,32 /kg
•180 L	€ 2 /maand	€ 0,60 /aanbieding	€ 0,32 /kg

* op basis van retributie 01/01/2023 in Kruisem. Deze retributies worden automatisch geïndexeerd in 2025, zoals voorzien in Kruisem. Mogelijks voorstel:

	Basis 2023 (Kruisem)	Forfaitaire belasting	Raming 2026** + 2,71%
Restafvalzak	2,34 € /zak	Kruisem	2,5 € /zak
Rolcontainer	0,32 € /kg	€ 2/maand	0,34 € /kg
+ 40 l	€ 0,15 /aanbieding		€ 0,16 /aanbieding
+ 120 l	€ 0,30 /aanbieding		€ 0,32 /aanbieding
+ 240 l	€ 0,60 /aanbieding		€ 0,63 /aanbieding
+ 1100 l	€ 2,93 /aanbieding		€ 3,14 /aanbieding
GF(t)/keukenafval 25 l/beurt ***	1,17 € /25 l		1,25 € /25l
PMD-zak**	€ 0,15 /zak (60l)		
Cfr erkenning F+	€ 0,20 /zak (90l) € 0,25 /zak (120l)		

Voorstel tot automatische indexering: elk jaar op 1 januari (zonder aanpassing van de kleur of bedrukking restafvalzak) GF(t)/keukenafval wordt forfaitair aangerekend per jaar (aantal beurten x € 1,25/ophaalbeurt)

GF(t)/keukenafval

We kunnen de kosten voor het GF(t)/keukenafval moeilijk 100% op de verbruiker weerhalen. Er is naast de ecologische motivering ook een sociale motivering: keukenafval ontstaat bij iedereen, ongeacht hoe groot de inspanning is naar minder afval. Zelf koken is nog altijd beter voor het afvalbeleid dan verwerkt en verpakt voedsel kopen.

Wanneer we zouden kiezen om de inzameling van GF(t)/keukenafval gratis te maken, dan zorgt dit voor maximale participatie en dit heeft dus het hoogste reductiepotentieel voor het restafval. Dit zou echter hoge kosten geven ten laste van de gemeenten en zorgt voor hoogste risico op restafval bij het GF(t)/keukenafval.

De prijszetting van de retributie moet dus duur (hoog) genoeg zijn om goede compostkwaliteit te garanderen, thuiscomposter en kringlooptuinieren te promoten en deels kostendekkend te zijn. In de Imog-regio werd in het goedgekeurde implementatieplan een ratio van ½ van een restafvalzak genomen, wat neerkomt op € 1,25/ emmer die buiten geplaatst wordt.

In de Imog regio zou dit bij tweewekelijkse lediging een bedrag betekenen van $26 \times \text{€ } 1,25/\text{beurt} = \text{€ } 32,5$ per jaar ongeacht of je de emmer buiten plaatst of niet. De gemeenten die opteren voor wekelijkse inzameling (bij wekelijkse restafvalinzameling) kunnen ook analoog worden berekend: $52 \times \text{€ } 1,25/\text{beurt} = \text{€ } 65$ per jaar, ongeacht of de emmer buitenstaat of niet.

Deze kleine GF(t)/keukenafvalemmer bij aparte inzameling van groenafval is nieuw in Vlaanderen. Daarom hebben we dit goed getest in een proefproject samen met Mirom Roeselare bij 165 gezinnen in Moorslede, waarbij we de recipiënten van 25 L en 40 L vergelijken bij kleine en grote gezinnen en bij kleine of grote woningen in een aantal vooraf geselecteerde straten. We onderzochten de haalbaarheid van de bedeling van GF(t)/keukenafvalemmer in eigen beheer en nemen de praktische ervaringen mee van de gebruikers (reinigen, geurhinder, plaatsing, terugvinden eigen emmer bij appartementen...). We toetsen de haalbaarheid van ophaling af inzake snelheid en ergonomie van manueel/machinaal ledigen, chipregistratie, controle kwaliteit, vullingsgraad...

Spoor 4: Inzameling van nieuwe afvalstromen

Nieuwe afvalstroom GF(t)/keukenafval

Niet iedereen wil of kan thuis composteren of kippen houden. Voor vlees- en visresten bestaat er in onze regio daarenboven nog geen oplossing. Vandaar dat we momenteel nog steeds 47,3 kg bioafval/inwoner/jaar in de restafvalzak terugvinden.

Keukenafval en groenafval zijn beide bioafval, maar dit zijn toch 2 verschillende stromen, die we daarom best ook apart aanpakken.

Er is een verschil in procesflexibiliteit inzake verwerking. Keukenafval is rijk aan biogas, maar arm aan structuur. Vergisting is daarom de aangewezen verwerkingstechniek. Groenafval of tuinafval is arm aan biogas maar rijk aan structuur, dus ideaal voor compostering.

De verschillende verwerkingsprocessen zorgen ook voor een verschillende verwerkingskost. De kost voor GF(t)/keukenafval bedraagt € 80-€ 120/ton. De verwerkingskost van groenafval bedraagt € 45-€ 55/ton. Ook de transportkosten verschillen wezenlijk. Er is in West-Vlaanderen enkel verwerking van GFT in Ieper. Groenafval kunnen we zelf verwerken in onze eigen groenafvalcompostering installatie in Moen.

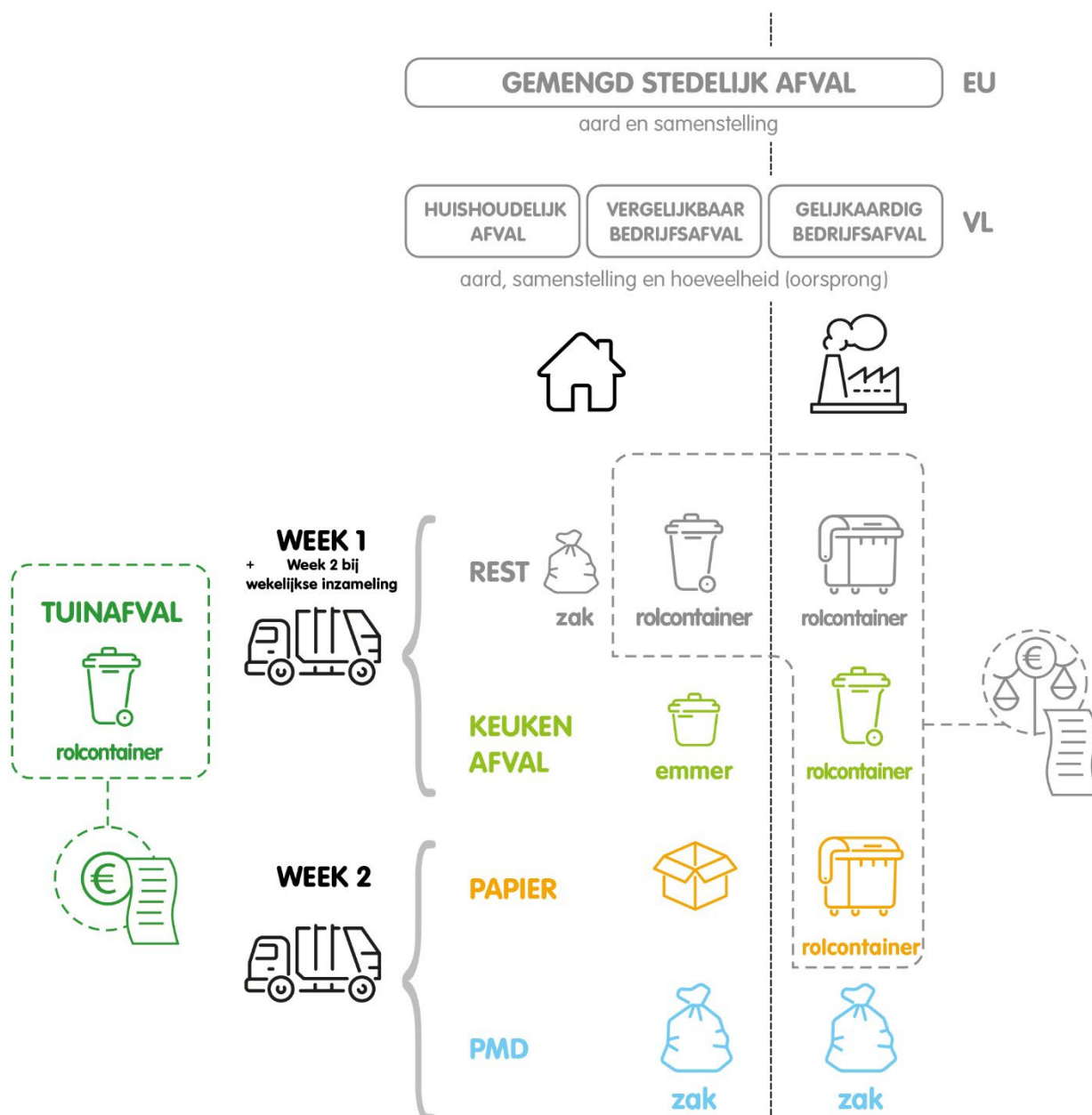
Er is ook een verschil in verontreinigingsgraad. Er wordt meer vervuiling vastgesteld in keukenafval door de vele verpakkingen dan in het tuinafval. Via communicatie- en handhavingsacties kan je dit zoveel mogelijk beperken, maar komen tot 100% plastic-arm is spijtig genoeg niet realistisch. We kiezen dan ook best voor maximale productie van 'properder' groencompost.

We kiezen voor een GF(t)/keukenafvalinzameling vanaf 01/01/2026 in kleine bruine emmers, met (twee)wekelijkse inzameling, samen in duo-ophaling met het restafval. De inzameling op dezelfde dag werkt ontradend voor onwettiggedrag, zodat men het restafvalrecipiënt (bak of zak) niet vult, als er de daaropvolgende dagen/week geen GF(t)/keukenafvalinzameling zou zijn.

We kiezen bewust voor een klein volume, namelijk 25 l. Dit is voldoende voor het keukenafval van een huisgezin. Grote gezinnen kunnen eventueel 2 of 3 containers nemen. Kleine hoeveelheden tuinafval kunnen ook hierin worden aangeboden. Voor grotere hoeveelheden tuinafval kunnen best de bestaande inzamelkanalen worden gebruikt: kringlooptuinieren, de recyclageparken en de tuinafvalbakken.

Er is in kleine recipiënten weinig plaats voor incorrect afval en het is gemakkelijker visueel te controleren bij ophaling. Door de kleine volumes kan de frequentie in de zomermaanden worden afgestemd. De inzameling met kleine emmers gebeurt bovendien sneller waardoor de kostprijs voor de gemeente, in dus indirect ook voor de burger, lager ligt.

Voor het OBA (organisch biologisch afval van bedrijven) voorzien we eveneens rolcontainers van 240 L, zodat zij tegen de volledige kostprijs, kunnen aansluiten bij de inzameling van GF(t)/keukenafval van de gezinnen.

* er zijn steden/gemeenten die kozen voor een wekelijkse ophaling of een winter/zomer frequentie
cfr overeenkomsten inzameling RvB 9 april en 15 april 2024

Afsplitsing vergelijkbaar en gelijkaardig bedrijfsafval zonder het verminderen van de dienstverlening of inboeten op mobiliteit.

Met huishoudelijk afval vergelijkbaar bedrijfsafval is afval dat naar aard, samenstelling en hoeveelheid te vergelijken is met huishoudelijk afval. Dit is het afval dat nu heel vaak met het huishoudelijk afval mee wordt ingezameld en dus ook wordt meegeteld bij het restafvalcijfer. Ook afval van kinderdagverblijven, scholen, gemeentelijke diensten, jeugdverenigingen... is eigenlijk bedrijfsafval.

Mobiliteit, verkeersveiligheid, milieu-impact, straatzicht... varen er wel bij als slechts 1 inzamelvoertuig op de ophaaldag van het huishoudelijk afval voorbijkomt. Door de vergelijkbare bedrijfsafvalstromen verder te laten aansluiten bij de huishoudelijke inzameling, kan het lokaal bestuur een sterker lokaal afval-, materialen- en klimaatbeleid voeren naar deze doelgroepen.

In het Lokaal Materialenplan e.a. wordt aanbevolen om dit afval via diftarrolcontainers met chip mee in te zamelen met de huishoudelijke afvalronde, maar met afzonderlijk registratie en facturatie tegen de volledige kostprijs.

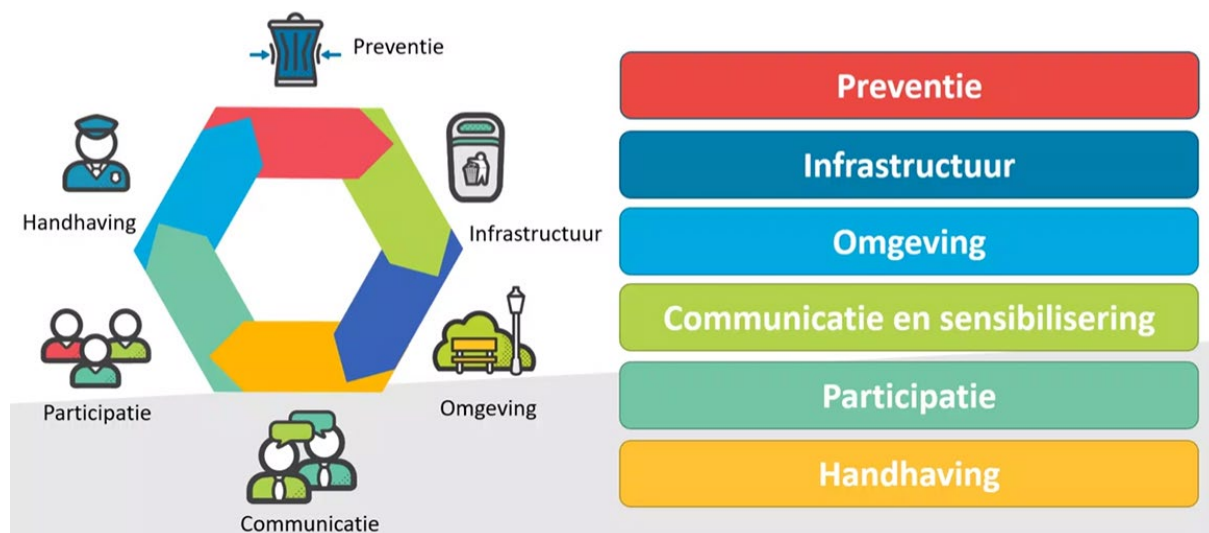
Er volgt een afvalfactuur en deze afvalstroom telt niet (meer) mee met het restafvalcijfer. Vb. proefproject Urban Waste Collection in Waregem was een samenwerking tussen private ophalers, Imog, stad Waregem. Het proefproject kan nu over de hele Imog-regio worden uitgerold.

Het bedrijfsafval gaan we inzamelen tijdens de huishoudelijk restafvalinzameling met aparte registratie en/of aparte bedrijfsafvalstoffenronde (zoals in de stad Kortrijk) en met aanrekening van de volledige inzamel- en verwerkingskosten.

Momenteel bedraagt het vergelijkbaar bedrijfsafval dat via de huishoudelijke ronde worden ingezameld 8 à 10 kg/jaar/inwoner. Als we dit uit de restafvaldoelstellingen willen halen, zonder de dienstverlening voor deze aanbieders te verlagen, dan moet er een aanbod zijn dat voldoet aan de regelgeving (= ophalen met het huishoudelijk circuit, maar tegen de werkelijke inzamel- en verwerkingskost).

Spoor 5: Aanpak zwerfvuil, zespijlerbeleid

De uitwerking van het zespijler-beleid gebeurt voor alle gemeenten. Dit gaat dan over o.a. sensibilisering en communicatie, ondersteuning vrijwilligers en deelname aan Operatie Proper... Extra uitvoerende taken rond omgeving en infrastructuur: straatvuilnisbakken, vegen, zwerfvuil en sluikstort opruimen worden hieronder besproken.

Aanbod uitvoering netheidstaken

Imog wenst een uitbreiding te doen via een samenaankoop met uitvoerende netheidstaken voor gemeenten. Dit in vergelijking met de samenaankoop voor het bedrijfsafval die in de gemeentelijke diensten ontstaat. Dit moet een vlotte integratie toelaten met de vertaling van de SUP-richtlijn (single use plastics), waar de producenten ook een financiële en operationele verantwoordelijkheid kunnen toebedeeld krijgen.

- Ledigen straatvuilnisbakken
- Onderhoud straatvuilnisbakken
- Vervanging en herstellen straatvuilnisbakken
- Zwerfvuil opruimen op vaste routes
- Zwerfvuil opruimen op afroep
- Sluikstort opruimen op vaste routes
- Sluikstort opruimen op afroep
- Vegen op vaste routes
- Vegen op afroep
- Plaatsen, ledigen en terug wegnemen van bladkorven in de herfst
- Onkruidbestrijding op vaste routes
- Onkruidbestrijding op afroep

Uitbreiding beheeroverdracht - Instaan voor het beheer en netheid van openbare ruimte

In de strijd tegen zwerfvuil nemen lokale besturen al jaren de grootste operationele en financiële verantwoordelijkheid. VVSG en Interafval pleiten dan ook voor het behoud van ondersteuning aan gemeenten en steden. Deze ondersteuning gaat over coaching, expertiseopbouw, kennisdeling, het net houden van de open ruimte, vrijwilligersnetwerken, ervaringsuitwisseling, communicatie, infrastructuur... Dit kost heel veel geld.

Artikel 4 van onze statuten omschrijft de taken die effectief vallen onder de beheeroverdracht (zie ook bijlage 2 van de statuten)

Deze beheeroverdracht kan verder worden uitgebreid, onder meer met art. 4.8 'Het instaan voor het beheer en netheid van openbare ruimtes', opgedeeld in zes subartikels.

- a. Algemeen beheer openbare netheid cfr. uit het UHAGBA zes pijler beleid (preventie, infrastructuur, participatie, handhaving, communicatie en omgeving)
- b. Veegopdrachten;
- c. Ruimen van bladafval;
- d. Zwerfvuil- en sluikestortverwijdering;
- e. Onkruidbestrijding;
- f. Gladheidsbestrijding (strooien, sneeuwruimen...)

9 van de 11 gemeenten hebben dit al overgemaakt.

Statuten	4.8 Het instaan voor het beheer en netheid van openbare ruimtes					
	a	b	c	d	e	f
Anzegem	x			x		
Avelgem	x			x		
Deerlijk	x			x		
Harelbeke						
Kortrijk						
Kruisem	x	x		x		
Kuurne	x			x		
Spiere-Helkijn		x	x	x	x	
Waregem	x	x		x		
Wielsbeke	x	x		x		
Zwevegem	x			x		

SUP-richtlijn (single us plastics)

Imog behartigt de (financiële en operationele) belangen ten aanzien van het erkend organisme voor de vennoten die Imog, als opdrachthoudende intergemeentelijk samenwerkingsverband, de bevoegdheden delegeren.

Uit de omzetting van de SUP-richtlijn naar art. 21, §2/1 van het Materialendecreet blijkt op geen enkele manier de intentie van de decreetgever om de producenten een operationele rol toe te kennen in het zwerfvuilbeheer. Art. 21, §2/1 beperkt zich tot een louter financiële verantwoordelijkheid voor de producenten van afvalstoffen die een relevant aandeel van de zwerfvuilkosten en milieudruk veroorzaken. Imog volgt het VVSG-advies van 18/01/2023 om de keuze voor de financiële optie enerzijds of de financieel/organisatorische optie anderzijds niet op te dringen aan de lokale besturen, de keuze tussen beide opties blijft de absolute vrijheid van het lokaal bestuur.

In de strijd tegen zwerfvuil nemen lokale besturen al jaren de grootste operationele en financiële verantwoordelijkheid. Het is belangrijk dat de zwerfvuilkosten op een objectieve manier worden doorgerekend en dat producenten niet mee de lokale beheers- en beleidskeuzes bepalen.

Ter implementatie van de Europese richtlijn Single Use Plastics (kortweg SUP-richtlijn) bepaalt het Materialendecreet dat producenten van tabaksproducten, kauwgom, vochtige doekjes, ballonnen en

huishoudelijke verpakkingen een vergoeding moeten betalen aan de overheden voor het aandeel dat hun producten veroorzaken in de zwerfvuilkosten. Het gaat daarbij om de kosten van bewustmakingsmaatregelen, het opruimen van zwerfvuil (inclusief transport en verwerking), het beheer en ledigen van de publieke vuilnisbakken (inclusief infrastructuur- en exploitatiekosten, transport en verwerking), de rapportering en een bijdrage in de algemene kosten van het zwerfvuilbeleid. Imog pleit voor een beheersoverdracht inzake aanpak van zwerfvuil om de belangen van de vennoten optimaal te verdedigen.

Handhaving sorteergedrag bedrijven

Het Lokaal Materialenplan 2023-2030 vraagt in actie 45 de lokale overheden om te controleren en te verbaliseren op de sorteerverplichting bij bedrijven. In de periode 2024 tot en met 2027 wordt elke lokale overheid gevraagd jaarlijks minstens 1 controle te doen op de selectieve inzameling per 100 bedrijven die op haar grondgebied actief zijn. In de periode 2028-2030 wordt gevraagd de inspanning te verhogen naar jaarlijks minstens 1 controle per 50 bedrijven actief op het grondgebied.

Imog wenst de gemeenten te ontzorgen door deze controles (of een deel ervan) uit te voeren. Imog heeft in het kader van het zwerfvuilbeleid al GAS-vaststellers die intergemeentelijk werken. Imog heeft daarnaast al een gans Vlarema 8 acceptatiebeleid uitgewerkt als eindverwerker.

We zien trouwens vooral de meerwaarde in het gegeven dat Imog de bedrijven dan meteen kan begeleiden naar een aanbod voor de oplossing. Het doel is bedrijven sensibiliseren en handhaven, zodat er minder afval in de restafvalstroom terecht komt en selectieve fracties gerecycleerd worden. Er wordt gewerkt met een standaardvragenlijst om het controlebezoek vlot te laten verlopen (controle Vlarema-contract, doorzichtige zakken voor restafval, potentieel aanwezige afvalstoffen, selectieve inzameling/ bronsortering, sorteerfouten, afvalstoffenregister). Imog bepaalt in samenspraak met de gemeente welke bedrijven/sectoren moeten gecontroleerd worden. De gemeente bezorgt Imog een adreslijst. In samenspraak met de gemeente wordt het aantal te controleren bedrijven bepaalt. Dit kan 100% van het streefcijfer uit het Lokaal Materialenplan zijn of een % afhankelijk van de eventuele eigen bezoeken door de gemeente. Deze dienstverlening werd eveneens toegelicht op het periodiek overleg met de milieudiensten.

3.4 Uitwerking van het implementatieplan

Vanaf 1 januari 2026 voorziet Imog dus in een huis-aan-huis inzameling van GF(t)/keukenafval in containers van 25 liter, in combinatie met een huis-aan-huisinzameling van fijn tuinafval in bakken via de tuinafvalbakkenservice. Daarnaast wordt terzelfdertijd de mogelijkheid voorzien voor de inzameling van het restafval via diftarrolcontainers met weging.

Aankoop recipiënten

GF(t)/keukenafvalemmer

Voor de Inzameling voor GF(t)/keukenafval kiezen we voor kleine emmers, want dit zorgt voor een hoog gebruiksgemak. Een emmer is lekvrij en stevig. Via een adres-chip hebben we perfect zicht op wie participeert en wie niet. Het is namelijk niet verplicht om aan de inzameling van GF(t)/keukenafval te participeren, maar je mag je GF(t)/keukenafval niet meer in de restafvalzak aanbieden. Handelbare recipiënten zorgen voor een optimalisatie van de ophaalronde. GFT inzamelen in kunststof- of composteerbare zakken zijn sowieso verboden na 2027.

We kiezen voor een klein recipiënt (25 l), want dit zou moeten volstaan voor het keukenafval van gezinnen. Het gebruik van een keukenemmer is haalbaar op appartementen, in kleine woningen en stedelijke kernen. Het werkt door het formaat ontradend voor grotere hoeveelheden tuinafval en het ligt in lijn met onze doelstelling ter voorkoming van voedselverspilling. We kiezen voor één type recipiënt, want zo is het eenduidig en eenvoudig voor de gebruiker. We hebben maar behoefte aan één stockvoorraad, wat zorgt voor logistieke optimalisatie. Meerdere containers per gezin zijn mogelijk, waardoor het systeem flexibeler is dan één grote rolcontainer.

Papieren zakjes

Om de introductie van deze nieuwe inzameling snel ingang te laten vinden, onderzoeken we mogelijke ondersteuning. Het aanbieden van papieren zakjes, kan zorgen voor extra hygiëne en is een handig hulpmiddel. Deze moeten wel door de verwerker worden aanvaard. We onderzoeken in 2025 of de aankoop van kleine bakjes die onder het aanrecht kunnen gebruikt worden, voor het verzamelen van keukenafval, vooraleer dit naar de GF(t)/keukenemmer te brengen.

Restafval

Voor de inzameling van het restafval werden de gemeenten bevraagd of de burger zelf de keuze mag maken voor een restafvalzak of diftarcontainer, of als de gemeente deze keuze maakt voor haar volledig grondgebied. De gemeenten Avelgem, Kruisem, en Wielsbeke kozen ervoor om enkel de mogelijkheid van rolcontainers te voorzien. De andere gemeenten laten de keuze tussen een restafvalzak of rolcontainer over aan de burger.

Restafvalzakken

Imog voorziet de marktbevraging en aankoop van restafvalzakken. Er wordt geopteerd voor slechts 1 formaat van 50 L. Dit zorgt voor eenvoudiger aankoop-, magazijn- en verkoopbeheer en minimale kosten. Door de vroegere uitbreiding van sorteerregels in het PMD en de nieuwe in te zamelen GF(t)/keukenafval fractie, zal de hoeveelheid restafval een stuk lager zijn. Om een duidelijk onderscheid te maken t.o.v. de huidige restafvalzakken – want er zal een hogere andere retributie gelden – zal gekozen worden voor een nieuwe bromure en een ander kleur van recipiënt. Hierbij dienen we rekening te houden met de toepassingsmogelijkheden van het plasticrecycalaat. We werken daarnaast ook een systeem uit voor terugname van de huidige restafvalzakken bij de verkooppunten/burgers (opgebruiken of terugnemen).

Diftar-rolcontainers

In het najaar van 2025 start de bevraging van de bevolking voor de intekening op een diftarrolcontainer voor de inzameling van restafval. De recipiënten zullen worden uitgezet in november-december 2025 zodat we kunnen starten op 1 januari 2026, samen met de introductie van de inzameling van het GF(t)/keukenafval. De burgers kunnen kiezen tussen een 40 l, 120 l of 240 l. De keuze heeft impact op de aantallen aan te kopen recipiënten. We moeten nog de keuze maken hoe de (pre)financiering van de recipiënten zal gebeuren.

PMD-zakken.

Volgend op de erkenning van Fost Plus, worden nieuwe inhoudsmaten voor de PMD-zakken mogelijk. Naast de huidige standaardinhoud van 60 l, is er ook de mogelijkheid van 90 l en 120 l. Er wordt hiervoor met Fost Plus in onderhandeling gegaan.

Recipiënten bedrijfsafval.

Voor de afsplitsing van het met huishoudelijk gelijkaardig bedrijfsafval van het huishoudelijke restafval, zullen ook rolcontainers moeten worden voorzien voor de inzameling van dit bedrijfsafval (zie info stedelijk afval).

Uitzetten recipiënten

Dit behelst de opmaak en bedeling van twee mailings met intekening, het inzetten van een callcenter die telefonische ondersteuning biedt, de bedeling van de rolcontainers en emmers, de bestickering van de containers en de koppeling van de chip aan de juiste diftar-rolcontainer voor restafval en de verdeling van emmers voor GF(t)/keukenafval.

Mailing

Imog schrijft in 2025 alle inwoners per gemeente aan in een enquêtemailing met de aankondiging van de geplande veranderingen, welk containervolumes voor restafval er worden aangeboden en de mogelijkheid tot intekening voor een GF(t)/keukenafvallemmer. De burger kan dit via mail, telefonisch of via een website doen. Daarnaast bevat de mailing het kenbaar maken van het gratis telefoonnummer in geval van vragen of opmerkingen of voor het doorgeven van het nieuwe gewenste containervolume, het mailadres en de URL om de keuze door te geven.

In een tweede mailing bevestigen we de keuze van het te leveren volume van restafvalrolcontainers en/of de intekening op de GF(t)/keukenafvallemmer. We melden dat de burger niet hoeft thuis te blijven om de container in ontvangst te nemen en maken het gratis telefoonnummer bekend waar de burger kan bellen bij vragen of opmerkingen.

Telefonische helpdesk.

De helpdesk zal bereikbaar zijn via een voor de burger gratis 0800-nummer en heeft ruime openingsuren. Hier kan op de meest voorkomende vragen of opmerkingen rond containerbezit een antwoord worden gegeven. Bij de start van de implementatie zullen alle afspraken en procedures vastgelegd worden in een apart draaiboek.

Website

We voeren onderzoek naar een tool die kan gebruikt worden om de status van containers te checken. Dit laat de gemeenten toe om snel in te spelen op vragen van burgers. We onderzoeken of dit zal worden ingebed in een Mylmog of een externe website en of dit kan worden gekoppeld aan de back-office en het datamanagementsysteem.

Terreinwerk

Conform de in de mailing opgenomen planning, worden alle rolcontainers en emmers geleverd bij de burgers die dit aangegeven hebben. Iedere rolcontainer zal uitgerust worden met een nieuwe adressticker, de identificatiechip en een scheidingsregelsticker. Dit zowel voor de diftarrolcontainers als de GF(t)/keukenafvalcontainers.

De chip bij de restafvalrolcontainer wordt in het standaardchipnest van de container geplaatst zodat deze beveiligd is tegen manipulatie, verwijdering en eventueel loskomen.

Eventuele vragen om een rolcontainer te verwisselen voor een ander volume of plaatsingen van containers bij nieuwe aansluitpunten worden afgewerkt. De burger dient hiervoor telefonisch een afspraak te maken zodat we kunnen afspreken wanneer hij/zij de container dient buiten te plaatsen en hij/zij een nieuwe zal ontvangen.

Inzameling aan huis

Alle voorbereidingen werden getroffen. Imog lanceerde nieuwe bestekken voor de inzameling van GF(t)/keukenafval en restafval. Er werd een opsplitsing gemaakt tussen 2025 (zonder GF(t)/keukenafval en vanaf 2026 (met GF(t)/keukenafval) tot 2032. Er werd gegund en vanaf 1 januari 2025 zijn de nieuwe ophalers actief.

Dit zorgt ervoor dat we de ophaling van restafval, PMD en papier & karton beter op elkaar kunnen afstellen. Het systeem van inhaaldagen werd voor alle gemeenten gelijkgesteld: is er een feestdag op een maandag of dinsdag, dan wordt het afval op de zaterdag voordien opgehaald. Valt de feestdag op een woensdag, donderdag of vrijdag, dan wordt het afval op de daaropvolgende zaterdag opgehaald.

Bij de overgang van oud naar nieuw kan het voorvallen dat het ritme van de ophalingen een week opschuift. Er werd hiervoor met de gemeenten in overleg getreden en oplossingen gezocht.

De inzameling van restafval kan in 2025 in mono-ophaling gebeuren, en vanaf 2026 in duo-ophaling samen met het GF(t)/keukenafval. We werken het project nu verder uit, waarbij we het gelijkaardig bedrijfsafval gezamenlijk inzamelen, maar met aparte registratie en kostendekkende prijszetting, dit zowel voor het restafval, GF(t)/keukenafval, PMD, en papier & karton.

We maken een aparte en volledig kostendekkende prijszetting op voor OBA (organisch biologisch afval van bedrijfsmatige oorsprong) en bedrijfsrestafval. We ontwikkelen de administratieve flow en maken een overeenkomst met potentiële klanten, een bedrijven-ketenovereenkomst op en voorzien een koppeling van facturatie, administratieve opvolging en klachtenbehandeling.

De implementatie van een beladingssysteem en weegsysteem bij de ophalers wordt aangevuld met een marktbevraging voor diftarsoftware in 2025.

Overslag

Het ingezamelde restafval wordt in de eigen verbrandingsinstallatie verwerkt. De andere fracties dienen naar externe installaties te worden afgevoerd. De clustering en overslag van PMD en papier & karton verhuist in 2025 volledig van Harelbeke naar Moen. De overslag voor het GF(t)/keukenafval vanaf 2026 zal op de site in Harelbeke gebeuren. De omgevingsvergunningsaanvraag werd verleend en we maken werk van de inrichting van het overslagstation nabij de verbrandingsinstallatie. We gaan na of de afvoer door eigen diensten of via contractoren dient te gebeuren.

Afvoer voor verwerking

We lanceren een marktbevraging voor de verwerking van GF(t)/keukenafval met of zonder transport en bekijken of er samenwerkingen mogelijk zijn. De belading van het GF(t)/keukenafval kan door de eigen wiellader gebeuren.

Communicatieplan

Er wordt een communicatieplan opgemaakt om de nieuwe scenario's kenbaar te maken. Dit zal gebeuren via diverse kanalen, zoals social media, Afvalkranten, persberichten, regionale tv, zichtbaarheid op de ophaalwagens... Er is een uitgebouwde communicatiedienst aanwezig bij Imog, met gekende communicatiekanalen. Denken we maar aan de Afvalkrant, ophaalkalender, nieuwsbrief, website, socials... kippenacties, compostvaten en -bakken, 30% minder actie en de Voedsel Is Goud-actie, infosessies rond kringlooptuinieren en afval vermijden/beperken, online quizen, enquêtes... We onderzoeken een lanceringsaanbod.

We voorzien ook in handhaving. Door het duurdere restafval bestaat er een hoger risico op sluikstorten, zwerfvuil en foutief sorteren. We kunnen de inzet van zwerfvuilcamera's intensifiëren i.s.m. de gemeenten-vennoten. De inzet van systematische controle op GF(t)/keukenafval en PMD-recipienten in eerste lijn door de ophalers: oppervlakkige screening. Dit kan door eerst te sensibiliseren en daarna te handhaven, door bijv. niet-ledigen van de GF(t)/keukenafvallemmer. In tweede lijn kan de intergemeentelijke handhavingsambtenaar, zoals verwacht in het LMP UHAGBA 2023-2030 grondige controles uitvoeren, aangekondigd en/of niet-aangekondigd. Dit kan in probleemregio's op basis van feedback van de ophaling. Eerst sensibiliseren en daarna handhaven, door bijv. GAS-boetes uitschrijven. We benadrukken het belang van inzet handhaving bij sluikstorten

We voorzien een actualisatie van de politiereglementen en een actualisatie van de retributiereglementen bij de vennoten.

Monitoring

Continue monitoring van het restafvalcijfer en KPI-doelstelling met de fracties PMD, p&k, glas, GF(t)/keukenafval is nodig. De verplichte restafvalanalyse is niet meer nodig omwille van de goedkeuring Imog-implementatieplan LMP UHAGBA 2023-2030. Eventueel kunnen we een vrijwillige restafval analyse inplannen vanaf 2028 om na te kijken of we het gekozen beleid moeten bijsturen in functie van de evolutie van het restafvalcijfer en afstand tot de doelstelling of de financiële impact in relatie tot het beoogd resultaat (kosten/baten) en maatschappelijk draagvlak/participatiegraad op basis van aantal buitengeplaatste emmers en ingezamelde kg's.

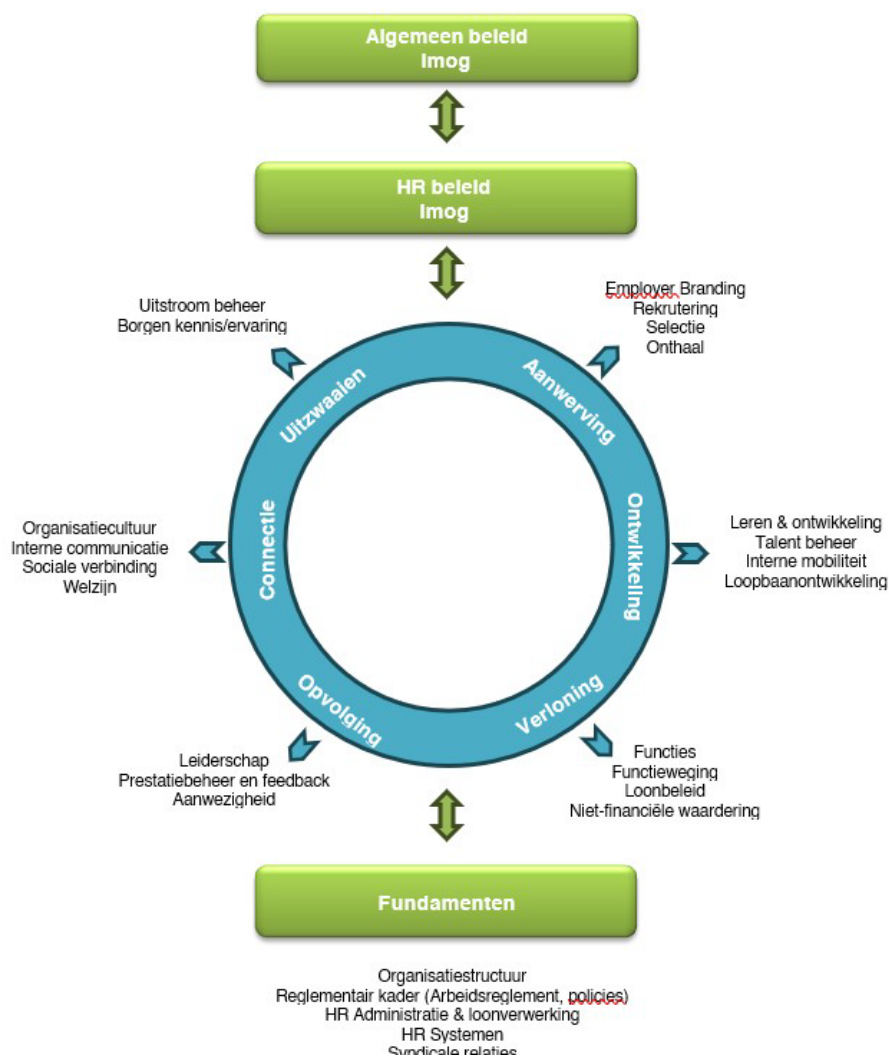
4. Andere Imog-actieplannen

4.1 HR-beleidsplan

4.1.1 Inleiding

Werken met mensen is een rode draad doorheen elke organisatie, dus ook bij Imog. Dankzij de diversiteit aan activiteiten heeft Imog een diverse groep van medewerkers en profielen. Zij vormen het menselijk kapitaal en daar willen we goed zorg voor dragen. Onze medewerkers klitten als een ketting aan elkaar om zich dagelijks in te zetten voor een optimale dienstverlening en uitvoering van de activiteiten. Het HR-beleid is erop gericht om ons menselijk kapitaal te ondersteunen en de organisatie te versterken.

Dankzij de inspanningen de voorbije jaren zijn we bezig met het leggen van de fundamenteën van een modern HR-beleid. In de komende legislatuur focust Imog zich daarom op het verder uitbouwen van de verschillende HR-processen. Deze kunnen we via onderstaand model voorstellen in hoofd- en subcategorieën, die onderling met elkaar verbonden zijn en gedragen worden door de fundamenteën.

Het HR-beleid vertrekt vanuit een HR-missie en -visie en wordt uitgevoerd via operationele werking en projecten.

Missie

Aanwerven, ontwikkelen en behouden van competente en geëngageerde Imog-medewerkers die samen streven naar een optimale dienstverlening in een mensgerichte, eerlijke, open en waarderende organisatiecultuur.

Visie

- Verhogen van betrokkenheid en participatie door leidinggevend en medewerkers
 - Versterken en ontwikkelen van de Imog leidinggevend
 - Creëren en communiceren van duidelijke HR policies en richtlijnen
 - Digitaliseren en automatiseren van HR-processen (HR-software)
 - Bouwen aan een sfeer van vertrouwen, waardering en autonomie
 - Uitbouwen van een modern HR-beleid
- ⇒ Streven naar een betere employee experience (medewerkerservaring) door in te zetten op alle (deel)facetten van personeelsbeleid en hoe de medewerker daarmee in contact komt.

Uitvoering

In de komende 6 jaar zullen we rond diverse thema's en processen werken om bij te dragen aan de realisatie van de HR-visie en het algemene beleidsplan bij Imog. Elk thema wordt hieronder kort toegelicht en is gelinkt aan één of meerdere hoofdcategorieën. Een meer concrete uitwerking gebeurt op het moment dat effectief rond een thema wordt gewerkt of als een project wordt opgestart. Het bepalen wat wanneer aan bod komt, gebeurt na afweging van verschillende factoren (prioriteit, omvang workload, mate van verandering voor betrokkenen, beschikbare capaciteit, budget...) en maakt deel uit van het proces van het corporate actieplan.

4.1.2 HR Beleid

Proactief beheer personeelsbehoeften

Gelet op een optimale dienstverlening is het voor Imog belangrijk om de actuele en toekomstige personeelsnoden tijdig ingevuld te krijgen. De krappe arbeidsmarkt maakt dat het vinden van geschikt personeel voor openstaande vacatures niet eenvoudig is. Echter, soms wordt een vacature pas later geopend dan dit eigenlijk mogelijk is doordat we onvoldoende anticiperen op toekomstige noden. Een goede planning en opvolging van de personeelsbehoeften zorgt ervoor dat er minimale tijd verloren gaat tussen het detecteren van een nood en het invullen daarvan. In dit proces wil Imog verbeteren.

We willen dit op een meer proactieve manier beheren door op een periodieke en gestructureerde manier vooruit te kijken en te anticiperen op wijzigingen in het personeelsbestand (vb. uitstroom door pensioen, vervanging, wijziging in activiteiten met nood aan permanente/tijdelijke versterking, afbouw, heroriëntatie...). Het doel is om een proces en tool uit te werken die dit ondersteunt (vb. bepalen van verantwoordelijkheden, goedkeuringsflow, jaarbudget, periodieke analyse...). Hierdoor zal de organisatie sneller acties kunnen nemen die zowel de operationele werking, dienstverlening als het welzijn van medewerkers kan borgen.

Actualiseren van functies en functieweging

Elke medewerker voert in Imog een functie uit die bestaat uit een reeks taken en verantwoordelijkheden. Deze staan omschreven in de functiebeschrijving, wat een basisdocument is voor andere HR-processen (functieweging, verloning, aanwerving, prestatiebeheer, opleiding...)

Doorheen de tijd veranderen functies, ontstaan nieuwe en verdwijnen bestaande activiteiten, worden verantwoordelijkheden formeel of informeel herverdeeld... Dit is ook bij Imog het geval en daarom is er op korte termijn nood aan een actualisatie van alle functies en functiebeschrijvingen. Het is de bedoeling om alle functies in alle pijlers te analyseren en op basis van een vaste methodiek te omschrijven. Hierin zal betrokkenheid gecreëerd worden met leidinggevend en medewerkers. Na afloop van de herwerking zullen alle functiebeschrijvingen intern ter beschikking staan met oog op transparantie en beschikbaarheid van informatie.

Na het actualiseren van de functiebeschrijvingen is ook een nieuwe functieweging noodzakelijk. De huidige functieclassificatie (gelinkt aan de barema's) is, net als de functiebeschrijvingen, verouderd en verdient een actualisering. Imog werkt momenteel met een eigen systeem om functies in te delen. We willen dit veranderen en objectiveren via een nieuwe externe en erkende wegingsmethode. De uitkomst zal ervoor zorgen dat alle functies op een objectieve manier ingedeeld worden en bijdragen aan duidelijkheid en interne billijkheid over de pijlers heen. Er zal tevens een proces omschreven worden dat instaat voor het onderhoud van nieuwe of gewijzigde functies zodat de functieweging op een duurzame manier actueel kan blijven.

Verloningsbeleid

Met als doel het creëren van een sterkere aantrekkingskracht van sollicitanten en het behouden van een solide retentie van medewerkers is het nodig om verder in te zetten op het verloningsbeleid. We beogen dit te doen via de volgende acties:

- **Loonbenchmark en actualisering van loonelementen**
Op basis van de geactualiseerde functiebeschrijvingen en functieweging willen we een loonbenchmark uitvoeren die de loonelementen van de Imog-functies vergelijkt met de externe markt. Dankzij deze objectieve analyse zal blijken hoe de verloning bij Imog zich verhoudt tot andere organisaties en of er aanpassingen nodig zijn aan het basisloon (barema's) en/of de extralegale voordelen.
- **Flexibele verloning (cafetariaplan)**
Gezien de maatschappelijke trend naar individualisering is het aanbieden van de mogelijkheid aan medewerkers om een stuk van hun loonpakket zelf samen te stellen een belangrijk gegeven geworden. Imog wil hierin niet achterblijven en daarom is het de bedoeling om een cafetariaplan te ontwikkelen voor alle medewerkers. Het heeft enerzijds als doel om kostenneutraal te zijn voor Imog als werkgever en anderzijds flexibiliteit en inspraak te geven aan de medewerkers.
- **Motiverende verloning**
In het huidig verloningssysteem is een jaarlijkse stijging voorzien van het brutosalaris van elke medewerker conform het baremastelsel. Ook al zorgt dit systeem voor duidelijkheid en stabiliteit in de organisatie en een verzekerde loongroei voor de medewerkers, toch speelt dit niet steeds goed in op de motivatie en groei van medewerkers. Op vlak van functioneren en competentiegroei zijn er immers verschillen tussen medewerkers. Het huidige systeem maakt geen onderscheid in loongroei tussen medewerkers die zich sterk inzetten, polyvalent meer taken uitvoeren of beduidend meer resultaten boeken versus collega's die dit niet doen. Dit zorgt vaak voor een gevoel van oneerlijkheid. We willen daarom het huidig verloningssysteem analyseren en onderzoeken of er een alternatief is dat beter inspeelt op het motiveren en belonen van medewerkers die zich onderscheiden.

Prestatiebeheer, sturing en open feedbackcultuur

Het opvolgen van hoe medewerkers presteren op het werk en daarover duidelijk en geregeld feedback geven (waarderend en corrigerend) is een uitdaging waar we in 2023 de eerste stappen voor gezet hebben met de lancering van de feedbackgesprekken.

We willen hierop verder bouwen en toewerken naar een werkomgeving die nog meer expliciet, direct, frequent en eerlijk feedback geeft aan medewerkers over individuele -en groepsprestaties. Imog heeft nood aan meer sturing in de werkorganisatie door de leidinggevende. Dit moet enerzijds leiden tot het verbeteren van de output en efficiëntie van het werk en anderzijds tot een groter inzicht van de medewerker over eigen sterktes en verbeterpunten. Dit zal helpen om medewerkers in staat te stellen om gericht te groeien en zich te ontwikkelen. Zoiets is enkel te realiseren indien er een open en veilige cultuur heerst waar vrij en met vertrouwen informatie wordt gedeeld tussen elkaar, zowel tussen de leidinggevende en de medewerker als tussen medewerkers onderling.

Een beter beheer van prestaties op het werk gaat samen met het duidelijk stellen van wat de verantwoordelijkheden en verwachtingen zijn voor medewerkers. Het is de bedoeling dat dit voortkomt uit het project van functiebeschrijvingen. Het is de taak van de leidinggevende om dit per functie concreet te maken voor de medewerker en individueel te beoordelen of men op, onder of boven verwachting presteert. Op basis daarvan kan er nog duidelijker waardering gegeven worden en/of samen bepaald worden welke ondersteuning nodig is om tot het gewenste of afgesproken niveau te komen.

Momenteel is daar weinig kader en aandacht voor. We willen onderzoeken hoe we prestatiefeedback en het beoordelen van prestaties op het werk meer kunnen expliciteren en hoe dit zal leiden tot verbetering. Hoe een medewerker kan groeien in de job en het benoemen van diens leercurve is ook een item dat daarop aansluit.

De rol van de leidinggevende, die de competenties moet hebben om dit proces te beheersen alsook de tijd om er mee bezig te zijn, is een belangrijke factor om dit te realiseren.

Het thema prestatiebeheer is duidelijk verbonden met andere thema's zoals verloning, leren en ontwikkeling, en talentbeheer.

Leren en ontwikkelen

Het doel is om ervoor te zorgen dat alle Imog-medewerkers de adequate kennis en competenties hebben voor de uitvoering van hun job en/of hiernaar begeleid worden. We willen een beleid uitwerken die dit ondersteunt en concretiseert. Zo ambiëren we een globaal jaarlijks opleidingsplan voor Imog alsook voor elke functie een opleidingsplan dat de nodige vormingen in kaart brengt. Dit moet ertoe leiden dat elke aanwerving of mutatie beter begeleid wordt en dat er ook een nauwere opvolging gebeurt door de leidinggevende van de verwachte resultaten of vorderingen van de medewerker.

Meer dan een reactief opleidingsbeheer willen we evolueren naar een proactief beleid, werken rond bepaalde thema's (zowel functioneel on-the-job als niet-functioneel), resultaten van opleidingen met objectievere maatstaven meten, verhogen van uniformiteit van de inhoud van opleidingen, gebruik maken van e-learning en inzetten op interne groeitrajecten voor specifieke doelgroepen (vb. interne docenten, leidinggevendens...).

Talent beheer en loopbaanontwikkeling

Alle medewerkers hebben talenten en uiten een deel hiervan in hun functioneren bij Imog. Soms komen die duidelijk tot uiting, soms niet en blijft iemands potentieel onderbelicht en onderbenut. In de huidige manier van werken is er weinig aandacht voor het herkennen, benoemen en ontwikkelen van potentieel

en talent bij medewerkers. Dit zowel vanuit persoonlijke groei voor de medewerker als vanuit het anticiperen op toekomstige noden in de organisatie (vb. successieplanning).

Het doel is om een proces te definiëren en een kader aan te reiken dat focust op het detecteren en ontwikkelen van talent en potentieel, op elk niveau in de organisatie. Er is nood aan een gestructureerde en georganiseerde manier om dit te beheren en op te volgen.

Het inzetten op talentbeheer zal, ondersteund vanuit de thema's prestatiebeheer en ontwikkeling, leiden tot meer aandacht op vlak van loopbaanontwikkeling. Dit stimuleert de persoonlijke groei van de medewerker, de interne doorstroom in de organisatie, het in handen nemen van een eigen loopbaanpad, het vragen/geven van kansen... Aangezien het proces loopbaanontwikkeling nog niet bestaat in Imog en afhangt van de realisaties in andere thema's, is het onze ambitie om hierin enkel de eerste stappen te zetten.

Leiderschapsontwikkeling

Elke organisatie heeft nood aan een sterk leiderschap. Vele studies tonen aan dat de impact van de direct leidinggevende op het functioneren en welzijn van een medewerker erg hoog is. Bovendien vertaalt een HR-beleid zich niet op papier maar door dit in de praktijk te brengen, dagelijks op de werkvloer. De leidinggevers hebben hierin een cruciale rol.

Daarom is het nodig om onze leidinggevers te versterken in hun rol, maturiteit en competenties.

Na de start van het ontwikkelingstraject 'Tope Vorut' in 2023-2024 wil Imog verder investeren in gerichte opleiding, coaching en begeleiding. Zo is een tweede traject 'Tope Vorut' in 2025 nodig om verdere inzichten, oefening en vorming aan te reiken, en in de jaren daarna een blijvend aanbod van heropfrissing en vervolmaking. Het moet ertoe leiden dat onze leidinggevers beter en zelfstandiger worden in de gepaste omgang met medewerkers en mensgerichte situaties, wat zich zal uitstralen in een beter werkklimaat.

Daarnaast willen we werk maken van een duidelijke definitie en verwachtingen van de leiderschapsrol bij Imog, gealigneerd over de pijlers heen. Zo kan er ook gericht feedback en sturing gegeven worden. Het toepassen van de HR-processen is een verantwoordelijkheid van de leidinggevende, met ondersteuning en opvolging door het management, de directie en het HR-team. Het zal tevens bijdragen aan uniformiteit en eerlijkheid, over de pijlers en teams heen.

Borgen van kennis/ervaring wegens pensionering medewerkers

De personeelssamenstelling van Imog kenmerkt zich door een gemiddelde leeftijd van 48 jaar en een gemiddelde anciënniteit van 12 jaar. Beide cijfers zijn hoger dan het gemiddelde in Vlaanderen. Wanneer we inzoomen op de leeftijdscategorieën bij Imog dan zien we dat de leeftijdscategorie 50-59 jaar de grootste groep is met maar liefst 42% van het totale personeelsaantal. Met de groep 60-69 jaar erbij is dit cijfer 54%. Het legt een proces bloot dat al even aan de gang is en nog verder zal duren, namelijk: veel ervaren medewerkers met een lange staat van dienst die (zullen) uitstromen vanwege pensioen. Als we alle toekomstige pensioneringen samennemen in combinatie met hun hoge anciënniteit, dan betekent dit een groot verlies aan kennis en ervaring de komende jaren. Door de krapte op de arbeidsmarkt is het niet evident om tijdig en voldoende arbeidskrachten te vinden. Imog kent veel specifieke jobs die eigen zijn aan de organisatie en niet courant op de arbeidsmarkt. Daardoor staat ook het tijdig intern kunnen opleiden en overdragen van jarenlange ervaring onder druk.

Het is daarom belangrijk om deze natuurlijke uitstroom niet zomaar te laten gebeuren. Zo niet is er een reëel risico dat de operationele processen en dienstverlening een negatieve impact zullen ondervinden.

De bedoeling is om proactief en gestructureerd te werken.

- Eerst is een grondige analyse nodig die de toekomstige pensioneringen in kaart brengt en bloot legt waar de uitstroom zal plaatsvinden.
- In overleg met de betrokken pijlers moet dan onderzocht worden wat de impact zal zijn (hoeveel uitstroom, welke functies/personen, welk verlies kennis/ervaring, kritische functies/personen...)
- Zo nodig moet per pijler of team een actieplan opgemaakt worden dat zorgt voor het borgen van aanwezige kennis/ervaring (vb. beschrijven processen en werkinstructies, tijdige aanwerving of interne doorgroei, opleidingsplan en opvolging, training en documentatie...)
- Het actieplan heeft regelmatige opvolging en bijsturing nodig.

Op deze manier beogen we de kwaliteit van het dagelijks werk en de dienstverlening te continueren.

Dit thema is gelinkt met verscheidene andere thema's (proactief beheer van personeelsbehoeften, leren en ontwikkelen, talentbeheer en loopbaanontwikkeling, employer branding).

Employer Branding – Imog als werkgeversmerk

Om medewerkers te kunnen aantrekken en behouden in tijden van krapte op de arbeidsmarkt, is het hebben en uitstralen van een aantrekkelijk, authentiek en onderscheidend werkgeversmerk essentieel. Imog is gekend in de regio, maar daarom niet als interessante werkgever. Er zijn in het verleden al initiatieven genomen, maar een nieuwe impuls is nodig, zeker ook om meer jongeren aan te trekken. Duurzaamheid is een actueel maatschappelijk thema waarvan Imog het potentieel nog sterker kan benutten.

We willen daarom investeren in een employer branding campagne die onze troeven beter uitspeelt en een groter bereik genereert op potentiële medewerkers. Dit moet leiden tot grotere instroom en het sneller invullen van openstaande vacatures.

Dergelijke campagne vertrekt vanuit een grondige analyse (wie zijn we als werkgever, wat is onze organisatiecultuur, wat zijn de waarden bij Imog, wat willen we zijn, wat is onze doelgroep aan sollicitanten, wat hebben we aan te bieden...) en resulteert in een concreet plan met diverse acties, initiatieven en wervingsmateriaal.

Naast bovenvermelde aanpak, die extern gericht is, is ook een interne aanpak nodig om Imog als werkgever meer te promoten. Uit de resultaten van de welzijnsenquête Oe-ist (2022) bleek dat onze eigen medewerkers onvoldoende trots en fier zijn om anderen (familie, vrienden, kennissen...) aan te zetten om bij Imog te solliciteren of werken. Door het actieplan Oe-ist (2023) hebben we reeds diverse acties ondernomen om dit te verbeteren. Het is belangrijk om hier verder op in te zetten en te zorgen voor een aangename werkomgeving. Op die manier zullen medewerkers Imog spontaan terug meer aanbevelen bij anderen. Het uitwerken van een employer branding campagne kan hiertoe eveneens bijdragen.

Selectieproces

Naast meer inspanning in het aantrekken van kandidaten (cfr. employer branding) moeten we, eenmaal kandidaten gekozen hebben om bij Imog te solliciteren, er ook voor zorgen dat we hen niet verliezen tijdens het selectieproces. Dit willen we via onder andere:

- Verkorten van de doorlooptermijn
Het huidige selectieproces kent een te lange doorlooptermijn. Het is belangrijk om hier werk van te maken. In tijden van krapte op de arbeidsmarkt en de zoektocht naar knelpuntfuncties,

zoals diverse technische functies en ICT-functies, moeten we sneller schakelen wanneer geschikte kandidaten solliciteren. Voor sommige functies is deze selectieprocedure daarbovenop te complex waardoor we nog een extra verlies in kandidaten hebben.

- Meer contact met kandidaten

We merken doorheen de voorbije jaren een verschuiving van bedrijven die medewerkers kiezen naar medewerkers en bedrijven die bewust voor elkaar kiezen. Ons huidige selectieproces houdt met dat laatste te weinig rekening en biedt te weinig persoonlijke contactmomenten met de kandidaat waarin bepaalde vragen kunnen gesteld worden door de kandidaat.

Daarnaast biedt de huidige selectieprocedure te weinig flexibiliteit om op cruciale punten bepaalde kandidaten wel of niet aan te werven (vb. motivatie om bij Imog te komen werken, match tussen kandidaat en de leidinggevende, samenwerking en fit met groep collega's...).

We beogen een zo objectief mogelijke procedure die afwijkend kan zijn per functietype/niveau met zo weinig mogelijk verlies aan efficiëntie.

Organisatiecultuur

Het versterken van organisatiecultuur is een complex en traag proces dat bepaald wordt door vele verschillende factoren. Onder impuls van het actieplan naar aanleiding van de welzijnsenquête Oe-ist (2022) heeft Imog de eerste stappen gezet in het toewerken naar een betere organisatiecultuur. Zo werd onder meer ingezet op sociale verbinding, waardering, open communicatie... Met het verhogen van betrokkenheid van medewerkers is een nieuwe weg ingeslagen. Dit had reeds een positieve impact op het werkklimaat in de organisatie.

De ambitie is om hierop verder te bouwen: Imog wil de organisatiecultuur meer expliciet maken en dit ook uitdragen naar binnen en buiten. Dit willen we doen door middel van:

- een evaluatie van de huidige Imog waarden en een denkoefening over de gewenste kernwaarden, normen en gedragsuitingen
- het duidelijk kenbaar maken van de (vernieuwde) waarden aan onze medewerkers en stakeholders
- het integreren ervan in de bedrijfs- en HR-processen zodat de waarden en de cultuur meer doorleefd worden door en met onze medewerkers
- leidinggevend een voorbeeldrol te laten opnemen in het uitdragen van de Imog cultuur

Dit moet ertoe leiden dat medewerkers zich beter en meer kunnen identificeren met de organisatie en de collega's.

Bovendien willen we meer een samengevoel creëren aangezien er momenteel vaak in wij/zij gedacht wordt, op basis van de eigen pijler of team. We voorzien dit te realiseren door meer in te zetten op verbinding (pijleroverschrijdend), teamontwikkeling en inzicht in elkaars uitdagingen en werkomgeving.

Tot slot willen we de tevredenheid en het engagement van de Imog medewerkers opvolgen en op regelmatige wijze meten. Op die manier is er een vervolg op de welzijnsenquête Oe-ist (2022) en kan de organisatie opvolgen wat de evolutie is van genomen maatregelen op het welbevinden van de medewerkers. Aandacht voor tevredenheid, welzijn en engagement is geen eenmalige actie maar heeft nood aan een coherente opvolging.

Aanwezigheidsbeleid

Afwezig zijn op het werk omwille van ziekte (kort of langdurig) zorgt voor een verlies-verliessituatie, zowel voor de afwezige medewerker, de aanwezige collega's als voor Imog als organisatie.

We willen een beleid uitwerken dat aanwezigheid op het werk maximaliseert en dus meer win-situaties creëert. Om dit te bereiken zijn diverse maatregelen nodig, zowel preventief als reactief. Inzetten in de breedte en focus leggen op gezondheid, welzijn, jobtevredenheid, waardering... zijn factoren die preventief werken en ziekteverzuim kunnen voorkomen. Daarnaast is een uniforme aanpak nodig met duidelijke procedures om korte en langdurige afwezigheden te monitoren en op te volgen (connectie met medewerker tijdens ziekteperiode, bij terugkeer, opvolging van ziektefrequentie via verzuimgesprekken, toepassen van re-integratiebeleid bij langdurig zieken...).

Het beleid beoogt een duidelijk, strikt kader met een warme, menselijke aanpak.

HR-rapportering

Nadat we in de periode 2022-2025 hebben geïnvesteerd in het vernieuwen en uitbreiden van de HR-systemen (AFAS als centraal HR Information System, Protime als tijdsregistratie software en Acerta als loonsoftware) kunnen we als vervolg een solide HR-rapportering uitwerken, dit als onderdeel van het Corporate Performance Management.

Dit start met het bepalen van de juiste ken -en stuurgetallen, berekeningswijzen en streefwaarden. Het is de intentie om tot een dashboard te komen waar de belangrijkste HR-data gerapporteerd worden. Op basis van periodieke analyses van de resultaten en het bepalen van gepaste acties moet dit bijdragen aan het nauwer feitelijk opvolgen en verbeteren van de performantie van de organisatie en de werking van het HR-team.

Arbeidsreglement en policies

Na een grondige herwerking van het arbeidsreglement in 2024 is het nodig om dit blijvend actueel te houden zodat het reglementair kader in Imog up-to-date is. De ambitie is om tweejaarlijks een revisie te doen. Ook het aanpassen van bestaande en het toevoegen van nieuwe policies en procedures verdient de nodige aandacht om juiste informatie en toepassing van processen te borgen.

4.2 QESH-SP

4.2.1 Quality – Intensifiëring risico-management

Binnen de alsmaar sneller wijzigende processen worden steeds taken (rapportages, analyses...) en verantwoordelijkheden vastgelegd. Een veranderd proces kent nieuwe situaties en vaak ook nieuwe verantwoordelijkheden. Door recente pensionering van enkele 'vaste waarden' werd vastgesteld dat betrokkenen belangrijke taken uitvoerden binnen het kwaliteitsproces, maar dit werd beschouwd als business as usual. Het werd uitgevoerd binnen het dagelijkse pakket, zonder hierbij na te denken over het belang en impact van dit werk, al zeker werd er geen back-up voorzien.

Om ons in de toekomst te wapenen willen we, voor deze taken, aan de hand van een risico-evaluatie de verantwoordelijkheden per proces en pijler vastleggen en voorzien van de nodige back-up. Hiervoor willen we gebruik maken van het RACI-model.

Het RACI-model helpt bij het verbeteren van de communicatie en samenwerking, wat essentieel is voor het succes van projecten en processen.

TASK/ ACTIVITIES	PROJECT MANAGER	TEAM LEAD	DEVELOPER	TESTER	STAKEHOLDER
TASK 1	A	R	C	I	A
TASK 2	A	R	C	R	A
TASK 3	C	R	C	A	A
TASK 4	A	A	I	I	C
TASK 5	A	R	I	R	C

Op een RACI-matrix kun je per taak aangeven wie welke rol of verantwoordelijkheid heeft – dit vastgelegd per proces binnen ons zorgsysteem alsook per pijler (met betrekking over belangrijke operationele taken).

- Responsible is diegene die verantwoordelijk is dat een taak of handeling gedaan wordt
- Accountable is de eindverantwoordelijke voor het (deel)proces
- Consulted zijn diegenen die voor een definitieve beslissing moeten worden geraadpleegd
- Informed zijn diegenen die geïnformeerd worden over een genomen beslissing

Noodzaak van het RACI-model

- Duidelijkheid in rollen: het RACI-model helpt bij het definiëren van wie verantwoordelijk, aansprakelijk, geraadpleegd en geïnformeerd moet worden in verschillende processen.
- Verbeterde communicatie: door duidelijkheid te scheppen over verantwoordelijkheden, kunnen misverstanden en conflicten worden verminderd.
- Efficiëntie: het model bevordert een efficiëntere samenwerking, waardoor projecten sneller en effectiever kunnen worden uitgevoerd.
- Verantwoordelijkheid: het helpt bij het toewijzen van verantwoordelijkheden, wat leidt tot een grotere betrokkenheid van teamleden.
- Verandermanagement: in een veranderende omgeving kan het RACI-model helpen om de impact van veranderingen op rollen en verantwoordelijkheden te beheren.

Aan de hand van trainingen en workshops zullen de stakeholders binnen de diverse pijlers betrokken worden om zo de RACI-matrix op te zetten alsook te borgen dat deze wordt gevolgd. Hierbij wordt het cruciaal om tijdig feedback te vragen aan alle betrokken medewerkers zodat hier snel op kan geanticipeerd worden.

4.2.2 Environmental – PFAS, the (never) ending story

PFAS is een verzamelnaam voor per- en polyfluoralkylstoffen. PFAS hebben heel handige eigenschappen: ze zijn onder andere water-, vet- en vuilafstotend en zitten in heel veel verschillende producten. Enkele voorbeelden hiervan zijn smeermiddelen, voedselverpakkingsmateriaal, blusschuim, anti-aanbaklagen van pannen, kleding en cosmetica. PFAS-verbindingen breken niet af en kunnen heel moeilijk verwijderd worden (water, lucht...). Doordat de PFAS-verbindingen niet afbreken, hopen ze zich geleidelijk op in het menselijk lichaam en in het milieu. PFAS kunnen leiden tot leverschade, schildklierziekte, obesitas, vruchtbaarheidsproblemen en kanker.

De site Moen, net als het merendeel van de afvalverwerkende sectoren, worden geconfronteerd met per- en polyfluoralkylstoffen in het bedrijfsafvalwater. Momenteel heeft Imog voor 4 van deze PFAS-verbindingen een bijzondere lozingsnorm verkregen, namelijk:

Perfluorbutaanzuur (PFBA)	2.3 µg/l
Perfluorpentaanzuur (PFPeA)	1.5 µg/l
Perfluorhexaanzuur (PFHxA)	0.4 µg/l
Perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	0.9 µg/l

De bijzondere lozingsnorm voor deze 4 parameters komt te vervallen en wordt beperkt tot een bijzondere lozingsnorm voor nog slechts 2 parameters, namelijk perfluorbutaanzuur en perfluorpentaanzuur – dit zijn de korte-keten-verbindingen. Hiervoor werd een aanvraag ingediend om tot en met 2026 een bijzondere lozingsnorm te bekomen, namelijk:

Perfluorbutaanzuur (PFBA)	2.3 µg/l
Perfluorpentaanzuur (PFPeA)	0.05 µg/l

Om tot een totale verwijdering te komen van deze parameters uit het afvalwater vereist dit bijkomend onderzoek en bijkomende maatregelen. Hierbij worden onderzoeken uitgevoerd naar de verdere optimalisatie/uitbouw van de tertiaire waterzuivering.

De mogelijkheid om de geloosde PFAS-concentraties te allen tijde volledig te verwijderen werd reeds gesimuleerd. Een dergelijke volledige verwijdering gaat gepaard met een sterk toenemend verbruik aan actief kool. De standtijd zou dan 2 à 3 maal korter moeten zijn. Dit zou neerkomen op een 2 à 3 maal hoger verbruik van actief kool. Binnen het onderzoek houden we rekening met een minimaal verbruik van de adsorptiemiddelen omdat de productie, het transport, de reactivatie en de destructie ervan ook een duidelijk negatieve (milieu)impact heeft. Het maximaliseren van de standtijd van de absorptiemiddelen zonder te veel verlies aan verwijderingsrendement is daarom een belangrijk aspect dat vanuit de duurzaamheidscontext ook wordt meegenomen in de te nemen maatregelen.

De site Imog Harelbeke treft geen PFAS-verbindingen aan in het afvalwater waardoor voor de afvalverbrandingsinstallatie geen verder onderzoek noch maatregelen dienen genomen te worden.

4.2.3 Safety

➔ Focus op brandbeveiliging en -preventie

Door de toename van het gebruik van batterijen in toestellen ontstaat een heus brandrisico eens deze toestellen afval worden. Er wordt vastgesteld dat daardoor de kans op een bedrijfsbrand groter wordt, getuige hiervan de recente bedrijfsbrand van 29 januari 2024 op de site in Moen. Kort ervoor, tijdens

de zomer van 2021, hadden we ook twee branden op de site in Moen. Allen vermoedelijk veroorzaakt door de aanwezigheid van batterijen in het afval. Op de site in Harelbeke kunnen deze batterijen ook wel de oorzaak zijn van een bunkerbrand en bij de nieuwe GV8-sorteerlijn dienen we ook alles op alles te zetten om branden ten gevolge van batterijen (of andere oorzaken) te voorkomen of zo snel mogelijk in de kiem te smoren.

In de komende jaren zal alle aandacht gaan naar een doorlichting van onze beide sites met betrekking tot het voorkomen van brandrisico's en mochten deze dan toch voorvallen, het beperken van de schade.

Op de site in Harelbeke werd de nieuwe GV8-sorteerlijn al voorzien van een automatisch blusnetwerk (sprinklers) met bijkomende blusmonitoren aan het daknet. Dit automatisch blusnetwerk zal verder uitgebreid worden zodoende alle zones (met uitzondering van de ovenzaal en rookgaswassing) beveiligd zijn met een automatisch blusnetwerk die voldoet aan de hoogste normen (FM-Global). Aan de brandcompartimentering wordt verder gewerkt en dit blijft ook een dagelijks aandachtspunt voor alle medewerkers (bv bij maken voor doorvoeren door muren). Hier rond zal de nodige sensibilisering dienen te gebeuren.

Op de site in Moen zal bij de heropbouw van de luifel en de nieuwe kantoorruimtes rekening gehouden worden met de brandcompartimentering. Op de site wordt er ook een doorlichting uitgevoerd door deskundigen brandvoorkoming en brandbestrijding en zullen de voorgestelde maatregelen ook worden uitgewerkt. Dit kan gaan van bijkomende compartimentering, het plaatsen van automatische blusnetwerken alsook blusmonitoren (binnen als buiten).

→ Implementatie ISO 45001

Sinds januari 2009 voldoen de beide sites aan de eisen van de managementsystemen ISO 9001 en ISO 14001. Daar preventie bij Imog hoog in het vaandel staat en ook deel uitmaakt van de kernwaarden van de onderneming willen we de ISO 45001 norm ook integreren binnen het zorgsysteem.

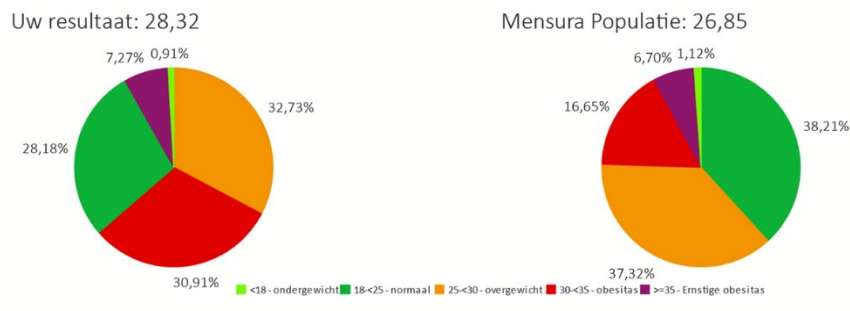
Het implementeren van ISO 45001, de internationale norm voor arbeidsgezondheid en veiligheid, is een must in de holistische benadering van Imog en dit om verschillende redenen:

- **Verbetering van de arbeidsomstandigheden:** ISO 45001 zal Imog nog meer helpen bij het creëren van een veilige en gezonde werkomgeving. Dit vermindert het risico op ongevallen en beroepsziekten, wat leidt tot een betere gezondheid van werknemers.
- **Verhoogde medewerkersbetrokkenheid:** door te investeren in de gezondheid en veiligheid van werknemers, voelen medewerkers zich gewaardeerd en betrokken. Dit kan leiden tot een hogere motivatie en productiviteit.
- **Risicobeheer:** de norm biedt een gestructureerde aanpak voor het identificeren, evalueren en beheersen van risico's op de werkplek. Tijdens de interne audits zal dan ook aan de risico's op de werkplaatsen de nodige aandacht gegeven worden.
- **Wettelijke naleving:** ISO 45001 helpt organisaties om te voldoen aan wettelijke en regelgevende vereisten op het gebied van gezondheid en veiligheid. Dit kan juridische problemen en boetes voorkomen.
- **Verbetering van de bedrijfsreputatie:** een organisatie die ISO 45001 implementeert, toont aan dat zij zich inzet voor de gezondheid en veiligheid van haar werknemers. Dit kan de reputatie van het bedrijf verbeteren en aantrekkelijker maken voor klanten en potentiële werknemers.

- **Kostenbesparing:** door ongevallen en ziekteverzuim te verminderen, kunnen organisaties aanzienlijke kosten besparen. Dit omvat kosten voor medische zorg, vervangingen en productiviteitsverlies.
- **Continue verbetering:** ISO 45001 moedigt een cultuur van continue verbetering aan. Organisaties worden aangemoedigd om regelmatig hun processen te evalueren en te verbeteren, wat leidt tot een duurzamere en effectievere aanpak van arbeidsveiligheid.

4.2.4 Health

- **Digital Balance – Online zijn, een vloek of een zegen**
Digitale toepassingen zijn vaak een zegen voor een bedrijf, maar soms ook een vloek. Gemiddeld verliezen we één uur per dag aan afleiding, multitasking en andere inefficiënt digitaal mediagebruik. De doorlopende technologische bereikbaarheid draagt bovendien bij aan een toenemende werkdruk en stress, waardoor het risico op gezondheidsklachten stijgt.
Daarnaast beknot dit de interpersoonlijke contacten, denk maar eens aan de middagpauze waarbij iedereen op de smartphone bezig is. Ook hierbij dienen we te voorzien in een aangename, ontspannende refter waarbij het persoonlijk contact tussen collega's voorrang krijgt op de smartphone.
- **Healthy food en healthy lifestyle**
Maar liefst 55% van de werkende Belgen heeft overgewicht en 19% vertoont obesitas (volgens BMI-score). De cijfers in Imog liggen scoren beter voor overgewicht maar scoren slechter met betrekking tot obesitas. Vergeleken met de totale populatie van onze arbeidsgeneeskundige dienst Mensura scoren wij ook niet goed.

Dat is verontrustend gezien overgewicht het risico op chronische aandoeningen verhoogt. Dit ziektes zijn bovendien een belangrijke oorzaak voor langdurige afwezigheid op het werk. Er is wetenschappelijk bewezen dat er een duidelijk verband is tussen slechte voedingsgewoonten en overgewicht. Wij willen vanuit Imog onze medewerkers informeren over gezonde voeding en hen handvaten geven fitter en vitaler door het leven te gaan.

Naast de basistips rond gezond eten zal er ook informatie gedeeld worden rond suikers, vetten, eiwitten, vitaminen en mineralen. Hoe moet de informatie op de verpakking gelezen worden? Welke zijn de juiste voedingskeuzes? Vanuit Imog zal ook hier in de praktijk ook de nodige aandacht gegeven worden, bv een gezonde fruitmand vol vitaminen, verse warme soep in de winter...

Bewegen dienen we ook continu te motiveren. Dit hoeft niet telkens te gaan over een duur sportabonnement. Er zullen diverse acties op het getouw worden gezet om het bewegen te stimuleren: lunchwalk, 10.000 stappen-challenge, gebruik de trap ipv de lift, gezond naar het werk...

- **Verhoog uw veerkracht**
Vanuit de tevredenheidsenquête 'Oe-ist' wordt aangegeven dat een hoog aantal medewerkers vaak stress ervaart. Dit mag zeker en vast niet geminimaliseerd worden want mentale overbelasting kan de productiviteit belemmeren en gezondheidsklachten

uitlokken. Door bewustzijn te creëren waardoor men de alarmlichtjes herkent, kunnen onze medewerkers tijdig actie ondernemen.

Naast het aangeven van de oorzaken en de gevolgen van stress zullen we ook oplossingen bieden om te voorkomen dat we te lang in de 'red zone' zitten. Op deze manier kunnen we onze veerkracht in balans houden en komen we niet in een burn-out terecht.

4.2.5 Sustainability: duurzaamheid bij aankoop

Als proefproject wordt gestart bij de keuze van de persoonlijke beschermingsmiddelen (van veiligheidsschoenen tot helmen) maar ook voor de keuze van de werkkledij zal telkens de impact op het milieu als vanuit het oogpunt van gezondheid en arbeidsomstandigheden in beschouwing worden genomen.

De aandacht zal voornamelijk gaan naar:

- a. De materiaalkeuze:**
 - biologisch afbreekbare materialen: gebruik van bamboe of katoen in plaats van synthetische materialen die moeilijk afbreken.
 - gebruik van gerecycled materiaal: gebruik van gerecyclede plastic of gerecycled polyester of polyamide.
 - een lange levensduur: PBM's die sneller verslijten moeten sneller vervangen worden, wat leidt tot meer afval en hogere kosten.
- b. Certificering en normen:**
 - Milieu- en sociale certificeringen: bij aankoop zal gelet worden op keurmerken zoals ISO 14001, cradle to cradle of fair trade. Zo krijgen we een garantie dat deze producten op een duurzame en ethische manier zijn geproduceerd.
 - Gebruik van EPD's (Environmental Product Declarations): dit geeft inzicht in de milieu-impact van de producten gedurende hun levenscyclus, van productie tot einde leven.
- c. Vermijden van overbodige verpakkingen:** hier dienen we het gebruik van minimalistische en recyclebare verpakkingen aan te moedigen.

Van zodra dit proefproject slaagt wordt de aandacht naar duurzame aankopen uitgebreid naar kantoorartikelen en -meubilair.

4.3 Circulaire economie

4.3.1 Strategische denktank

Om ook op langere termijn de rol van Imog vast te leggen en na te gaan wat de gemeenten van de intercommunale verlangen na 2030 werd beslist een strategische denktank met extern klankbord op te richten. De klankbordwerkgroep werd samengesteld uit vertegenwoordigers van onze 11 gemeenten-vennoten, aangevuld met 3 vaste experts, het Imog management en andere externe experts indien nodig. De 3 vaste experts zijn Filip De Rynck, hoogleraar bestuurskunde UG (emeritaat), Geert Janssens, hoofdeconoom Etion en Christof Delatter afdelingshoofd strategie en beleidsondersteuning Ovam.

Vanuit Lokaal Circulair kon er een individuele begeleiding worden bekomen, gefaciliteerd door het studie bureau Möbius, voor het bepalen van een circulaire strategie. Deze begeleiding wordt gebruikt in een voortraject als voorbereidende fase met een ambtelijke afvaardiging van de gemeenten, de experts en het Imog managementteam. De drie sessies vonden plaats op 8 december 2022, 16 januari 2023 en 28 februari 2023.

De bevindingen en aanbevelingen hieruit werden door de experts meegenomen naar de strategische klankbordwerkgroep die dit vertaalde naar de Raad van Bestuur.

4.3.2 Ambitie

In 2050 streven we naar een circulaire regio, waar circulaire economie welvaart creëert voor de gehele regio. Dit op maat en samen met elke burger en alle professionals. Hiervoor creëert Imog samen met haar vennoten een klimaat waar circulaire oplossingen vorm krijgen en in de praktijk worden omgezet. Samen met alle stakeholders worden ook de circulaire ambitie met de daarbij horende doelstellingen en acties opgevolgd en bijgestuurd. Imog verbreedt haar rol van afvalintercommunale naar sensibilisator, regionaal kenniscentrum, verbinder en katalysator van de circulaire economie. Imog ondersteunt de verschillende gemeentevennoten in het behalen van de doelstellingen van het lokaal materialenplan (o.a. reductie restafval) en helpt de lokale stakeholders (zowel burgers als ondernemers/bedrijven) tot actie te laten overgaan.

Deelambitie

4.3.2.1. Imog als sensibilisator over de circulaire economie

Voor zowel burgers als professionals is het vanzelfsprekend om in te zetten op een selectieve inzameling van reststromen, herstel, hergebruik en refurbishment. Lokale stakeholders kennen Imog in kader van de circulaire economie als grondstoffeninzamelaar en kennen dankzij Imog de mogelijke circulaire oplossingen voor hun beschikbare materialen en grondstoffen.

a. We zorgen voor een afstemming tussen alle lokale en bovenlokale spelers wat betreft hun sensibiliserings- en communicatieacties

- Afstemmen sensibiliseringsactiviteiten van verschillende spelers in de regio
- Inzetten op grotere communicatiecampagnes in samenwerking met regionale tv/pers
- Verduidelijken van de rolverdeling tussen Ovam, provincies en de lokale actoren
- Lobbyen voor wetgeving die selectief inzamelen van verschillende reststromen stimuleert
- Lobbyen voor een retributiesysteem voor burgers bij het verkeerdelijk selectief inzamelen

b. We zorgen dat alle burgers en professionals voldoende geïnformeerd zijn over de circulaire economie

- Communiceren naar nieuwe doelgroepen (zelfstandigen, horeca) over circulaire economie
 - Communiceren over de verschillende circulaire strategieën (o.a. delen en herstellen)
 - Communiceren via verschillende communicatiekanalen om alle burgers te bereiken (real life aanwezigheid, regionale tv/pers, Recycle!-app, Afvalkrant...)
 - Zorgen voor voldoende touch points met de burger (Bv. één-op-éénadviesverlening, infomomenten, fysieke activiteiten)
- c. We werken samen met het onderwijs om burgers en professionals te kunnen sensibiliseren
- Opstellen van educatiepakketten rond circulaire economie (grondstoffenbeheer, gebruik secundaire materialen, ecodesign, die afgestemd zijn op de verschillende doelgroepen in het onderwijs (lager vs. middelbaar vs. hoger onderwijs)
 - Uitdragen van een voorbeeldfunctie mbt CE door het onderwijs
 - Opzetten van een samenwerking met bv. Howest om een educatiepakket op te stellen waar ook gamification een rol in speelt gericht op bedrijven en burgers

4.3.2.2. Imog als aanspreekpunt en regionaal kenniscentrum voor circulaire economie

Imog is het lokale aanspreekpunt voor zowel burgers als professionals wat betreft circulair economie en geeft hun de kennis om hiermee aan de slag te gaan. De eigen infrastructuur en kernactiviteiten worden ook ingezet om deze kennis nog verder uit te diepen en te capteren.

a. We zorgen dat de burgers en bedrijven de benodigde kennis, informatie en tools ter beschikking hebben om circulair te kunnen handelen

- Opzetten van een (informatie)platform en/of app dat alle beschikbare informatie centraliseert (bv. openingsuren, verschillende initiatieven, vraag en aanbod burgers...) □ voldoende linken en doorverwijzen naar experts en beschikbare informatie op bovenlokaal niveau
- Aanwerven van een lokale CE-coördinator die het regionaal aanspreekpunt is voor circulaire economie
- Opmaken van een FAQ voor bedrijven, burgers en lokale besturen rond CE

b. We stellen data en andere digitale technologieën via ons logistiek systeem ter beschikking van professionals en burgers om de duurzame transitie te bekomen

- Inzetten op data-captatie via de huisvuilwagens (luchtkwaliteit, fijn stof, CO₂, lokalisatie deelmobiliteitssystemen...)
- Inzetten op slimme recipiënten om fijnmazigere data te kunnen capteren (bv. diftar)
- Onderzoeken van het inzetten op 3D-printen van nieuwe producten met de reststromen als grondstof

4.3.2.3. Imog als verbinder en katalysator voor de circulaire economie

Imog is de lokale facilitator rond circulaire economie en brengt het lokale weefsel met elkaar in contact waarbij het samenwerken en pilotprojecten rond circulaire economie stimuleert en waar mogelijk ondersteunt. Hierbij zijn er duidelijke rollen en daarbij horende verantwoordelijkheden rond circulaire economie gedefinieerd.

a. We zorgen voor een goede bovenlokale samenwerking met actoren op hogere beleidsniveaus

- Samenwerken met de Designregio in Kortrijk
- Duidelijkheid krijgen over de rolverdeling en over mogelijke samenwerking tussen Imog, Leiedal en de POM
- Inzetten op samenwerkingen tussen de verschillende intercommunes
- Inzetten op samenwerking met Interafval

- Verduidelijken van de rolverdeling tussen OVAM, provincies en de lokale actoren
- Lobbyen om bepaalde elementen van de regionale strategie te integreren in de wetgeving (bv. selectief inzamelen van verschillende reststromen stimuleren, retributiesysteem voor burgers bij het verkeerdelijk selectief inzamelen)

b. We zorgen voor een goede samenwerking tussen alle lokale spelers in de regio van Imog

- Opzetten van een regionale strategie waar de verschillende spelers zich in kunnen vinden (zowel professionelen, als bedrijven, als onderwijsinstellingen)
- Opmaken van een overzicht van alle initiatieven en best practices in de regio en mogelijke linken leggen tussen initiatieven
- Samenbrengen van de verschillende lokale spelers om over gedeelde circulaire uitdagingen samen na te denken en rond gezamenlijke thematieken kunnen samenwerken
- Opzetten van circulaire pilootprojecten in samenwerking met lokale bedrijven en onderwijsinstellingen
- Opzetten van een lerend netwerk zodat verschillende regionale en gemeentelijke medewerkers elkaar kunnen vinden rond verschillende acties en domeinen. Dit door bv. het faciliteren van het uitwisselen van ervaringen en best practices tussen de verschillende lokale spelers en zorgen dat zij bepaalde zaken van elkaar kunnen kopiëren
- Zorgen voor een goede doorstroom van de beschikbare informatie bij de universiteiten en hogescholen naar de lokale actoren
- Delen van de opgebouwde kennis op maat van de lokale behoeften

c. We zorgen ervoor dat alle lokale bedrijven elkaar versterken rond circulaire economie

- In kaart brengen van de afvalstromen bij bedrijven/ op bedrijventerreinen
- Coördineren van het valoriseren van reststromen op bedrijfsterreinen
- Imog als matchmaker tussen bedrijven op bedrijventerreinen
- In contact brengen van bedrijven met onderwijs en onderzoeksinstellingen

4.3.2.4. Imog als logistieke dienstverlener en grondstoffeninzamelaar

Imog zet zijn kernactiviteiten als logistieke dienstverlener en inzamelaar in om de circulaire transitie te versnellen door meer stromen selectief in te zamelen en de kwaliteit van de selectieve inzameling te verbeteren

a. We zorgen voor een degelijke infrastructuur en oplossingen voor burgers en professionelen om producten terug te nemen/terug te brengen

- Inzetten van Imog als logistieke hub waar materiaalstromen worden gecentraliseerd, bewerkt en verder getransporteerd adhv fijnmazige, duurzame logistiek (urban mining)
- Aanbieden van logistieke oplossingen voor deel- en PAAS-modellen
- Opzetten van samenwerkingen rond (retour)logistiek over sectoren heen
- Inzetten op een vrijwilligersnetwerk om inzameling te doen van de grotere afvalstromen en deze voor de immobiele personen naar het recyclagepark te brengen

b. We zorgen ervoor dat de logistieke activiteiten van Imog duurzaam en innovatief uitgevoerd kunnen worden

- Inzetten op ecologisch verantwoord rijden
- Integreren van nieuwe technologieën (bv. sensoren) voor datacaptatie in logistieke vloot Imog
- Inzetten op het vervoeren van afval via water
- Onderzoeken van het inzetten van drones voor het vervoeren van afval

c. We zorgen dat burgers en bedrijven de juiste infrastructuur ter plaatse hebben om grondstoffen correct in te zamelen

- Ter beschikking stellen van innovatieve inzamelmiddelen (maatwerk afh. inzamellocatie)
- Zorgen dat de burger al zijn reststromen op 1 plek kan inzamelen
- Inzetten op het samen inzamelen van verschillende afvalfracties (cfr. optima-project)
- Inzetten op kleine en mobiele recyclageparken
- Visueel aangeven op inzamelrecipiënten wat erin mag en wat niet
- Zorgen voor een correcte selectieve inzameling van afvalstromen bij bedrijven

4.3.2.5. Ambities en doelstellingen voor voeding in de regio (zowel voor Imog als de gemeentevennoten)

Elke burger en professioneel in de regio is op de hoogte hoe voedselverspilling tegen kan worden gegaan en organische reststromen correct selectief kunnen worden ingezameld. In de regio wordt er samengewerkt om deze stromen dan zo hoogwaardig mogelijk te valoriseren. Daarenboven wordt er in het lokale voedingssysteem zo weinig mogelijk verpakkingen gebruikt.

a. We zijn pionier voor een verpakkingsarme voedingssector ondersteund door een duurzame logistiek

- Imog beheert herbruikbare 'take-away'-verpakkingen in een pool voor de lokale horeca (of doet groepsaankoop/voorziet raamcontract)

b. We zamelen organische reststromen correct in en valoriseren de reststromen zo hoogwaardig mogelijk

- Stimuleren van hoogtechnologisch onderzoek (bv. biotechnologie) om meer alternatieven te creëren voor het hoogwaardig valoriseren van organische stromen
- (Hoogwaardig) valoriseren van organisch afval van professionele actoren en burgers
- Inzamelen van organische reststromen bij zowel grote als kleine spelers (incl. horeca en KMOs)
- Zorgen voor breng hubs van de selectief in te zamelen organische stromen (bv. koffie, sinaasappelschillen...)

c. We gaan voedselverspilling tegen bij de burgers en professionelen en zetten in op sensibilisering

- Sensibiliseren van de burger over zijn eigen kook- en weggooigedrag
- Herverdelen en hergebruiken van voedseloverschotten ingezameld bij zowel burgers als professionelen
- Aanpassen van de werking van de retail door aankopen in vrac terug mogelijk te maken

d. We zetten in op een lokale voedselproductie en korte ketens

- Organiseren van boerenmarkten met lokale producten
- Opzetten van een coöperatieve winkel waar verschillende producenten samen hun korte keten producten aanbieden

4.3.2.6. Ambities en doelstellingen voor textiel in de regio (zowel voor Imog als de gemeentevennoten)

In de regio wordt zo veel mogelijk textiel hergebruikt, onder andere door middel van product dienstsyste men en dit niet anders kan zetten we in op andere circulaire strategieën zoals herstel en refurbishment.

a. We zamelen textiel fijnmazig en selectief in bij alle lokale actoren in de regio om zo veel mogelijk te hergebruiken en indien niet mogelijk de meest hoogwaardige circulaire strategie te gebruiken

- Opzetten van indoor inzamel punten voor hoogwaardig gebruik van textiel (bv. in de bib of gemeentehuis) om vervuiling van de ingezamelde stroom te voorkomen

- Opstellen van een langetermijn beleidsvisie op basis van data-analyses (omtrent de grootte en de samenstelling van de stroom, alsook omtrent het business model & case) hoe de regio wil omgaan met het selectief inzamelen en hergebruiken van textiel (rekening houdend met inzichten over mogelijke lokale verwerkingsmethodes)
- Onderzoeken of Imog een rol kan spelen in het selectief inzamelen van textiel en opzetten van lokale recyclinginfrastructuur
- Maximaliseren hergebruik van textiel in dezelfde of andere toepassingen zo lokaal mogelijk
- Inzetten op hoogwaardige textielrecyclage (eventueel verwerken in isolatiemateriaal) en dit lokaal verankeren
- Ondersteunen van onderzoek naar andere valorisatiemogelijkheden van textiel
- Inzetten op ecodesign van textielproducten (zowel technisch als consumententextiel), onder andere door in te zetten op biobased en recycled content
- Opzetten van een circulaire modelijn met producenten uit de regio
- Samenwerken met textielbedrijven in de regio rond het inzamelen en verwerken van textiel
- Opzetten van kledijbanken gericht op de 4de wereld om textielexport te vermijden

b. We zetten in op product-dienstsysteem rond technisch en consumententextiel

- Bevorderen van PAAS-modellen via circulair aanbesteden
- Aanleveren van kennis en/of standaardbestekken rond circulair aanbesteden van textiel (op maat van de regio)
- Inzetten op beurstapijten als een dienst

4.3.3. Oprichting Circular Collective en lidmaatschap Design Regio Kortrijk

De samenwerking met andere partners, zoals het bedrijfsleven, het middenveld en politieke organisaties ervoor kan zorgen dat het belang van circulaire economie voor de regio en het cruciale belang dat Imog hierin kan spelen, wordt uitgedragen. We kunnen principiële toestemming vragen voor de organisatie van workshops met de verschillende doelgroepen met visietekst wat Imog rond circulaire economie in de regio kan betekenen en waarbij ze initiatief kan nemen. We erkennen het belang en voordelen van schaalgrootte en samenwerking. Hiervoor vroegen we het mandaat voor Imog als kennispartner en initiatie streekoverleg (regiefunctie) en tot overleg met verschillende doelgroepen: bedrijven, middenveld, andere organisaties...

Lidmaatschap Design Regio Kortrijk

We treden toe tot Design Regio Kortrijk voor het bedrag van € 35.000 per jaar. Gedurende de eerste jaren spendeert DRK het lidgeld integraal aan projecten met een directe link naar Imog. Hierin kunnen we de bovenstaande doelstellingen vormgeven

- Duurzaamheid & circulariteit = strategisch thema van DRK
- Expertise IMOG linken met het brede creatieve regionale en internationale netwerk van DRK
- Samen projecten opzetten: experimenten én usual business
- Voeden met inspiratie uit andere domeinen van de quintuple helix

Circulair Collectief

In navolging van de bijeenkomsten met de strategische denktank in het bijzonder de initiatieven rond circulaire economie werden contacten gelegd met de organisaties uit de regio die eveneens projecten opzetten rond Circulaire economie. Zo is het Circulair Collectief ontstaan dat bestaat uit Design Regio Kortrijk, Universiteit Gent, Howest, Leiedal, Imog, Mirom Menen, Foodact, Delta Groep, Circle of Circularity

Een selectie van organisaties en bedrijven uit de regio werden bevraagd naar hun noden en uitdagingen die gepaard gaan met circulaire economie. Er werd al een Wonderfestival georganiseerd en enkele rondetafels gehouden.

4.4 Operationele accenten

Het DNA van Imog komt tot uiting in het klavertje vier: nummer 1 (lokale afvalautoriteit), doen (efficiënt en effectief), innovatief en gezond (financieel en medewerkers).

4.4.1 Imog wil als verlengstuk van de gemeenten-vennoten een totaaloplossing bieden voor hun afval- en materialenbeleid.

Het draagvlak van het Imog-beleid bij de verschillende stakeholders willen we verhogen door betere bewustwording en betrokkenheid. We werken rond het optimaliseren van de selectieve inzameling. De kwaliteit van de secundaire grondstoffen begint in de handen van de burger: het recyclageproces start met de kwaliteit van het aangeboden materiaal.

Voor de optimale benutting van de installaties en diensten die zijn ontwikkeld om tegemoet te komen aan de kernopdracht (de gemeente ontzorgen) streven we dat 90% van de beschikbare capaciteit is benut. Zo willen we de gedane investeringen optimaal benutten als goede huisvader. We willen de lokale afvalautoriteit zijn en 95% dekking van de lokale markt voorzien met huidige capaciteit. Er is een gestructureerd aanwezigheidsbeleid van minstens één contact per kwartaal bij de specifieke doelgroepen.

4.4.2 We borgen dat middelen en doelstellingen/acties efficiënt en effectief op elkaar zijn afgestemd.

Imog werkt het geïntegreerd corporate performance model uit en koppelt de interne doelstellingen en budgetten met het meerjarenplan en de meerjarenbegroting voor de aandeelhouders. Zo krijgen we eenzelfde focus doorheen de organisatie. Het jaaractieplan en de budgetten volgen we periodiek op, zodat we tijdig kunnen bijsturen met als ultieme doel de vooropgestelde acties en budgetten te realiseren en respecteren.

De betrokkenheid van het zorgsysteem verhogen we met engagement en door structuur op te bouwen, emissies op te volgen en talentontwikkeling te optimaliseren.

We streven naar betrouwbare data als innovatief en kwalitatief product en als basis voor het nemen van beslissingen. We werken met gevalideerde data: data moeten betrouwbaar zijn. De data kunnen we als product gebruiken om te benchmarken op het niveau van materiaal, energie, ingezette middelen en

kost/opbrengst. Daarnaast kunnen data ook als advies gebruikt worden voor het beleid en als stuur voor de organisatie. Zo ondersteunen we beslissingen en acties in volle openbaarheid.

Jaarlijks behouden we onze ISO-certificaten. We willen de betrokkenheid van de medewerkers bij het zorgsysteem verhogen. Dit kan door medewerkers meer te betrekken bij het zorgsysteem en dit door tijdens het jaar feedback te geven rond resultaat van de interne en externe audits en de opvolging van de actiepunten hierbij. Door de medewerkers te informeren, willen we het belang van het zorgsysteem aangeven alsook de betrokkenheid verhogen: waarom worden bepaalde zaken anders aangepakt en wat is het belang van mijn handeling binnen het hele proces? We streven naar het implementeren van ISO 45001-norm (arbeidsgerelateerde veiligheid en gezondheid). Naast ISO 9001 (kwaliteitsmanagement) en ISO 14001 (milieumanagement) willen we ook het zorgsysteem implementeren rond preventie (100%). Omdat veiligheid behoort tot de kernwaarden van Imog, vinden wij het belangrijk om naast milieu en kwaliteit hierbij ook een zorgsysteem voor op te zetten.

4.4.3 Imog gaat voor financieel gezond: solvabel, liquide, rendabel

We willen hiermee invulling geven aan de doelstelling van de financiële begeleidingscommissie en geven invulling via financiële ratio's. We rollen het planmatig uitgetekende financieel beleid nauwgezet verder uit en volgen dit op, zodat de toekomst van de organisatie wordt geborgd als een financieel gezond bedrijf en o.a. innovaties kunnen worden doorgevoerd.

We streven naar een efficiënt inkantelingsplan voor investeringen, met haalbaarheidsonderzoek, middelentoets en nacalculatie/evaluatie. De financiële corporate jaardoelstellingen hebben een periodieke nacalculatie en bijsturing (ratio's: liquiditeit, solvabiliteit, rentabiliteit). Met dat financieel dashboard willen we de financiële gezondheid borgen door tijdig bij te sturen. We ontwikkelen methodes voor risico-inventarisatie en -beheersing en de controle op de geselecteerde methodieken. Iedere activiteit streeft naar haar autofinancieringsmarge en wordt per kwartaal afgetoetst. In de conclusies van de experts van de financiële werkgroep blijkt de nood aan een verhouding tussen eigen vermogen en vreemd vermogen van circa 33% (solvabiliteit).

In haar financieel beleid wil Imog transparantie nastreven. Op vandaag stellen we jaarlijks een begroting op gebaseerd op halfjaarlijkse cijfers en te verwachten externe factoren en intern voorziene investeringen.

Na elk kwartaal wordt de begroting nagecalculeerd en worden de financiële resultaten gedeeld in de Raad van Bestuur en Periodiek Overleg Finance.

4.4.4 Imog wil het beste in de medewerker naar boven halen om samen te werken ten dienste van de klant en dit binnen het maatschappelijk gegeven van de 'war for talent'

We werken rond het optimaal inzetten van de medewerkers en willen voldoende ruimte geven door vertrouwen in en de creativiteit van de medewerkers te verhogen.

Binnen het strategisch HR-beleid houden we rekening met de verwachte socio-economische uitdagingen, de vraag naar de juiste competenties van de medewerkers, een strategische personeelsplanning, een gerichte loopbaanplanning en een focus op doelstellingen en bijhorende resultaten. Tegelijkertijd schenken we de nodige aandacht aan het welzijn en de betrokkenheid van de

medewerkers. Al jarenlang investeert Imog in een stimulerend HR-beleid. Binnen de verschillende HR-domeinen is er momenteel een uitgebreid arsenaal aan maatregelen, acties en instrumenten beschikbaar. Het HR-beleidsplan 2019-2025 biedt de mogelijkheid om dit uitgebreid arsenaal op een eenduidige wijze binnen de organisatie te integreren. Imog focust zich de komende legislatuur op een geïntegreerd en duurzaam HR-beleid. Een beleid dat gericht is op de realisatie van haar strategische doelstellingen en waarin het aantrekken, ontwikkelen en behouden van talent centraal staat.

4.4.5 Operationele projecten

Voor een goede investeringsbegroting, planning en nacalculatie is de opmaak van een investeringsplan een belangrijke tool. Hierin streven we naar een optimale planning van de investeringen op basis van de best beschikbare gegevens. Het investeringsplan is voortdurend aanpasbaar op basis van de huidige of toekomstige gewijzigde behoeften.

4.4.5.1 Omgevingsvergunning van onbepaalde duur site Moen

Onze huidige milieuvergunning voor de site Moen loopt tot 2031. Intussen geraakt de deponie steeds meer gevuld en moesten we uitkijken naar nieuwe te ontwikkelen activiteiten eens de stortplaats volledig is gevuld en afgewerkt. Eerder al maakte Imog een beheersplan op om de 30-jarige nazorg vorm te geven. In 2022 werd gestart met de voorbereidingen voor de opmaak van een nieuwe omgevingsvergunningsaanvraag. Die vergunning biedt de nodige zekerheid om de komende 20 jaar de site in Moen verder uit te baten met extra activiteiten.

Imog heeft het vertrouwen gekregen van de burens, het gemeentebestuur Zwevegem en van de advies- en vergunningverlenende overheden om alle activiteiten verder te zetten. Daarnaast heeft Imog dus ook een vergunning voor het aanpassen van de contouren van de stortplaats, de nieuwe buffervijver en de bijkomende laguneringvelden. Het betreft een omgevingsvergunning voor onbepaalde duur voor alle activiteiten. Dit biedt ons op lange termijn extra bedrijfszekerheid. Enkel voor de lagunering is de einddatum van 31 december 2043. Er kan nu verder werk worden gemaakt van de uitrol van deze omgevingsvergunning en het beheersplan voor Moen, waarbij ook het uitstel van afwerking tot na de laguneringactiviteit kan worden aangevraagd.

We maken een bestek op voor de vervanging van wielladers, we updaten de grondplannen en het elektrische dossier.

In de compostering voorzien we een vervanging van de zeefinstallatie en een vervanging van sturingskasten voor de narijping.

Voor de waterzuivering wordt er werk gemaakt voor een vervanging van de opslagtank C-bron. Dit is het product dat we toevoegen om waterzuivering te activeren, we voorzien een update van de visualisatie/ Plc's/ server en vernieuwen de folie van de helofytenvijver.

In de bodem opschoningsinstallatie onderzoeken we de mobiele stofbeheersing. Bij de inrichting van de site, besteden we aandacht aan de afscherming van de glasopslag en de stelcons bij inrichting van de logistieke zone. Tot slot maken we werk van de activatie van de droogcontainers.

Imog beschikte over een vergunning van 14 december 2020 om twee middelgrote windmolen te plaatsen. Het businessplan met de toenmalige stand van zaken bleek echter niet opportuun. Imog onderzoekt de haalbaarheid van het plaatsen en onderhoud van 1 middelgrote windturbine (nieuw of tweedehands, max 300 kW) op stortplaats in Moen zonder de steun van de Vlaams overheid. Afhankelijk van de mogelijke voorstellen om de marktbevraging kan hier verder werk van worden gemaakt.

Het hemelwater dat op de site valt en als percolaat of potentieel verontreinigd hemelwater worden verzameld, moet worden opgepompt en gezuiverd. Een verhoging van het lozingsdebiet tot 450m³/dag was nodig en een nieuw lozingspunt in de Schelde werd aangeduid door de vergunningverlener. Er werd geopteerd voor de aanleg van een lozingsleiding voor het gezuiverd percolaatwater naar de Bodendstedt. Het gaat om een persleiding van 2.700 meter tot aan de Schelde, stroomafwaarts na het kanaal Bossuit-Kortrijk. Er wordt in de omgevingsvergunning gevraagd tot studie en onderzoek voor mogelijke verwijdering PFAS uit afvalwater.

4.4.5.2 GV8 sortering in Harelbeke: nieuw sorteercentrum voor grofvuil en bedrijfsafval i.k.v. Vlarema 8 wetgeving

Klimaat en circulaire economie staan in de titel van het nieuwe materialenbeleid. Om nog verdere stappen te zetten en bijkomend materialenkringlopen te sluiten, stoten we momenteel vaak op technische grenzen. Vaak zijn producten uit de urban mining te groot en te divers van materialen om als grondstoffen te gebruiken. Zo bestaat een zetel vaak uit een mengeling van hout, metalen en textiel.

We moeten echter de kringlopen sluiten en steeds beter gaan recycleren om afval als bron van grondstof en energie in te kunnen zetten. Daarom heeft Imog ervoor gekozen om te investeren in een gloednieuwe bedrijfs- en grofvuil sorteerinstallatie die aansluit op de bestaande verbrandingsinstallatie op de site in Harelbeke. Deze grofvuil- en Vlarema 8 (GV8)-sortering met gekoppelde ‘navelstreng’ naar de verbrandingsinstallatie is een mechanische voorsortering voor meer grondstoffen en minder verbranding.

De installatie wordt gebruikt voor de sortering en ontmanteling van grofvuil in opgezuiverde en homogene materialen. De installatie zal echter ook worden ingezet om het gelijkaardig bedrijfsafval van aanvoer uit de regio aan te pakken. Vanuit de Vlarema 8-wetgeving zijn bedrijven ook meer onderworpen aan strengere sortering.

Om materialen als recyclage te kunnen inzetten, moeten ze voldoende zuiver en homogeen zijn, want elke afvalsoort heeft verschillende verwerkingstoepassingen. Zo hebben bijvoorbeeld LDPE-folies andere smelttemperaturen dan HDPE-plastics. Om gesorteerde materialen in de productielijnen te kunnen inzetten, is een doorgedreven voorsortering nodig om de materialenstromen te homogeniseren en verontreinigingen te elimineren.

De installatie werd eind 2024 opgestart. Tijdens deze warme opstarttesten die enkele maanden in beslag zullen nemen zal de installatie geoptimaliseerd worden, zullen de afvalstromen die aangevoerd worden beter gekend zijn (aard, samenstelling, afmetingen, recyclagegraad, recyclagekwaliteiten, afvoer residu naar verbranding en aandeel dat onder de milieuheffingen valt...). In 2025 wordt de

installatie op kruissnelheid gebracht, met aandacht voor invulling capaciteit, exploitatie en afzetmaterialen. Na een opstartperiode ambiëren we de verwerking van 40.000 à 60.000 ton afval per jaar. Met deze nieuwe installatie zal Imog haar dienstverlening verder waarmaken voor de sortering en recuperatie van grofvuil bij de burgers en invulling van de bedrijven die door de Vlarema 8-wetgeving ook meer afval moeten scheiden. Ook de omkadering na de opstart dient voorbereid te worden: begeleiding medewerkers, voorbereiden accommodatie, afstemmen werking verbrandingsinstallatie...

4.4.5.3 Energiegemeenschappen

Imog produceert op beide sites elektrische energie (verbrandingsinstallatie, stortgasbioWKK, PV-installatie, plannen voor windenergie). Deze energie verkopen we momenteel aan een leverancier. De regelgeving laat toe dat Imog een 'energiegemeenschap' opricht en zo rechtstreeks energie aflevert aan verbruikers. De distributienetbeheerder heeft hiervoor de nodige software ontwikkeld om bij verbruikers met een digitale teller elektriciteit af te nemen van de energieproducent van de energiegemeenschap.

Er werden infosessies georganiseerd om samen met de vennoten een Energiegemeenschap Energy op te starten en hiervoor een beroep te doen op het 'corporate power purchase platform' van AYA om zo snel mogelijk de voordelen die hierin zitten voor de vennoten te kunnen benutten. Heel concreet werd een inventarisatie per gemeente/stad opgemaakt van alle hernieuwbare energie assets en de verbruiken. Samen met studie bureau Stibbe wordt naast deze technische uitdagingen ook de participatiemogelijkheden onderzocht.

4.4.5.4 Logistiek

Naast de uitrol van de nieuwe huis-aan-huis inzamelcontractoren vanaf 2025 (PMD en p&k, restafval) en vanaf 2026 ook GF(t)/keukenafval, maken we verder werk van het optimaliseren van de werking intergemeentelijke recyclageparken, onderzoeken we groepsaankopen). In het IGRP Deerlijk voorzien we een portiershuisje en aanpassing aan de riolering, in Wielsbeke ook een portiershuisje en aanpassingen inzake waterhuishouding en in Spiere-Helkijn enkel een portiershuisje.

We maken verder werk van een optimale planning van de transporten, incl. de nieuwe verplichting inzake digitale vervoersdocumenten. i.k.v. Vlarema 8. Imog heeft dit voorstel uitgewerkt op basis van een openbare aanbesteding waarbij de TAS-TMS-dienstverlening werd weerhouden. Door zich hiervoor te laten ontzorgen door Imog conformeert de gemeente zich daardoor ook automatisch met de bepalingen van de wet op de overheidsopdrachten. We menen dat een gezamenlijk initiatief in die optiek een meerwaarde kan zijn. Digitale dragers zullen een noodzakelijke voorwaarde zijn voor eender welk registratiesysteem waar Imog en de gemeenten voor opteren.

In lijn met onze duurzame doelen en de noodzaak om ons wagenpark te vernieuwen, werden eind 2024 twee containervrachtwagens en één trekker op CNG (Compressed Natural Gas) besteld. Deze investering is nodig om ons wagenpark up-to-date te houden. CNG is een milieuvriendelijk alternatief voor diesel, met minder uitstoot van schadelijke stoffen en een lagere CO₂-uitstoot. De nieuwe voertuigen zullen niet alleen bijdragen aan een schoner milieu, maar ook onze operationele kosten op de lange termijn verlagen. Dit is een belangrijke stap in het behalen van onze milieudoelstellingen. Na levering van de basistoestellen zal Imog samen met de chauffeurs nog de laatste hand leggen aan de configuratie van de nieuwe trucks, zodat deze optimaal aansluiten bij de specifieke behoeften en de operationele eisen van onze organisatie. Daarnaast zal Imog zich ook in de toekomst blijven inzetten

voor de verdere verduurzaming van ons wagenpark. In 2025 zullen we opnieuw investeren in nieuwe trucks, met een levering in 2026.

4.4.5.5 IT en data

De digitalisering van onze organisatie is doorgedrongen tot op alle geledingen. De migratie naar Microsoft Office 365 en het gebruik van Teams zijn ondertussen ingeburgerd. Ook het ERP-pakket AX 2012 wordt momenteel omgezet naar Microsoft Dynamics 365. Deze migratie bestaat uit meerdere fasen met modules voor de aankoop, finance & klachten. Het project wordt uitgevoerd door de firma Delaware, via het raamcontract van de Vlaamse Overheid voor consultants.

De NIS2-richtlijn is de EU-brede wetgeving inzake cyberbeveiliging. Het voorziet in wettelijke maatregelen om het algemene niveau van cyberbeveiliging in de EU te verhogen. Imog wordt aanzien als een organisatie in de essentiële voorzieningen, waardoor heel wat zaken dienen te gebeuren om onze organisatie in overeenstemming met deze wetgeving te brengen. In kader van de nieuwe Network and Information Security directive 2.0 (NIS 2.0) wetgeving werd reeds een analyse fase uitgevoerd. Hier werd op basis van documenten aangeleverd door Centrum voor Cybersecurity België (CCB) een volledige analyse uitgevoerd. Doorheen dit proces werd er een actielijst opgesteld en waar tot op heden 580 acties in staan om te voldoen aan de wetgeving.

De volgende stap in dit proces is de implementatie van de actielijst. Hiervoor werd er al een marktanalyse uitgevoerd bij verschillende partijen om een inschatting te hebben. Gezien er specifieke expertise nodig is, en de eerste deadline april 2026 is (voldoen aan requirements belangrijk), stelt Imog voor een beroep te doen op experts om deze deadline te kunnen behalen. De finale deadline is april 2027 en dan moet Imog voldoen aan de essentiële requirements van de NIS 2.0 wetgeving.

De acties, die blijken uit de analyse fase, werden omgezet naar de onderstaande diensten:

- Managed workspace: Voorzien dat alle laptops/desktops goed geconfigureerd staan en beveiligd zijn volgens de NIS 2.0 wetgeving.
- Back-up as a service: Een verzekering voor wanneer er een cyberincident zich voordoet en alle gegevens en systemen verdwenen zijn.
- Firewall as a service: Een firewall beschermt Imog van het in- en uitgaand netwerkverkeer.
- Managed service: Een dienstverlening die onderhoudt wat er opgezet is.
- Documentatie- en ticketing systeem ingericht volgens de NIS 2.0 wetgeving zodat Imog compliant is.
- Pentesten: Het uitvoeren van securitytesten om na te gaan of Imog voldoet aan de wetgeving.
- Security Operations Center (SOC): Een SOC bewaakt en verbetert de security status van een organisatie en tegelijkertijd met het voorkomen, opsporen, analyseren en reageren op cybersecurity-incidenten.
- Mogelijkheid tot aankopen van de nodige hardware en software licenties.
- Verschillende IT-expertise profielen met ook kennis van operationele netwerken. (OT)
- ...

Gezien de complexiteit, deadlines en duurtijd van implementatie wordt er geopteerd voor een contract van 8 jaar bij één partij. Hiervoor wordt een marktbevraging georganiseerd met bekendmaking op nationaal en Europees niveau.

4.5 Financieel

4.5.1 Uitdagingen komende periode

Complex (intercommunaal) afvalbeheer!

Diverse wetgevingen op verschillend niveau (Europees, federaal, gewestelijk, lokaal) en voor diverse domeinen hebben een impact op de organisatie. Technische evoluties vereisen en continue monitoring, verwerkingsinstallaties worden verondersteld BBT's te zijn. Grondstoffen en energie zijn commodity's en worden verhandeld op een wereldmarkt.

Instabiliteit manifesteert zich in alle domeinen, continuïteit vereist flexibiliteit.

Publieke aandeelhouders wensen daarentegen stabiliteit en bij voorkeur hun financiële bijdrage gereduceerd te zien. Afvalverwerking en –ophaling worden gekenmerkt door concurrentiestrijd: internationale spelers penetreren de Vlaamse markt, nieuwe kleine en lokale nichespelers worden geboren... overcapaciteit drukt de prijzen verder in een neerwaartse spiraal en bedrijven verlaten de markt...

Beslissingen moeten snel genomen worden en de impact ervan dient positief te zijn.

Uitdagingen van morgen:

De financiële gezondheid van de vereniging bewaken en optimaliseren, rekening houdend met ook de specifieke uitdagingen van de volgende beleidsperiode:

- Herziening van samenwerkingsovereenkomsten
- Volatiele energie- en materialenprijzen
- Markteconomische omstandigheden hebben impact op het afvalaanbod
- Wijzigingen wettelijk kader: vennootschapsbelasting, Vlarema, klimaatdoelstellingen
- De druk op de arbeidsmarkt
- De uitdagingen van de digitalisering en cybersecurity
- Noden van de aandeelhouder

Financieel planmatig beleid heeft ertoe bijgedragen dat de financiële gezondheid van de intergemeentelijke vereniging is verbeterd. Meerwaarde kan enkel in een financieel gezonde context duurzaam worden gecreëerd. Een organisatie financieel gezond houden, impliceert waarde creatie of deze nu financieel of eerder abstract van aard is.

Imog en haar afval- en materialenbeleid is een verlengstuk van de gemeentes, die de wettelijke houders zijn van de regie voor huishoudelijk en vergelijkbaar bedrijfsafval.

Imog is vanuit haar bestaansreden dus een 'lokale' marktleider, waarvan een hoge graad van dienstbaarheid wordt verwacht.

Parallel wordt 'operationele excellentie' nagestreefd, om een duurzame meerwaarde te bieden.

Beide strategische oriëntaties zijn een vertaling van de verwachtingen van de aandeelhouder (de gemeentes en steden) en van de primaire klant (de burger) en worden verzoend in de meerjarenprognose 2025-2031:

- ➔ Solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit borgen en dat met respect voor de duurzame strategische scope die dienstbaarheid centraal zet

4.5.2 Uitgangspunten gekwantificeerd

De financiële prognose voor de volgende 6 jaar gaat uit van een continuering van de huidige activiteiten, alsook van een strikte kostenbewaking.

Intercommunales zijn vanaf 2015 vennootschapsbelasting verschuldigd. Het college van de dienst voorafgaandelijke beslissingen in fiscale zaken besliste in haar zitting van 30 augustus 2016 dat Imog vanaf boekjaar 2015 onderworpen kan blijven aan de rechtspersonenbelasting voor een periode van 5 jaar. Ook voor de periode 2020-2024 werd de ruling bekomen.

In deze financiële planning is ervan uitgegaan dat voor de periode vanaf 2025 Imog onderhevig zal zijn aan de rechtspersonenbelasting.

Volgende elementen hebben een financiële impact die is ingeschat ten behoeve van de meerjarenprognose:

- De implementatie van het actieplan ter omzetting van het Lokaal Materialen Plan UHAGBA 2024-2030 houdt vele wijzigingen in:
 - De huis aan huis inzameling van gf(t)keukenafval
 - De inzameling in bakken en/of zakken van restafval
 - Nieuwe retributies
 - Intergemeentelijke inning en bedeling
 - Overslag en verwerking van het ingezamelde afval
 - ...
- Het energiedecreet bepaalt dat groene stroomcertificaten slechts uitgereikt worden voor een periode van 10 jaar. Voor de Imog-verbrandingsinstallatie verliep die periode in november 2014. Het Vlaams Energie Agentschap bevestigde per schrijven van 6 juni 2016 de toekenning van extra groene stroomcertificaten overeenkomstig de aanvraag voor 140.734 MWh. Tegen eind 2026 zouden de vollasturen zijn verbruikt. De financiële impact hiervan op de opbrengsten is ingeschat op - 1.109.638 euro vanaf 2027.

- De activiteit 'Valorzis' (verwerken slib waterzuivering) loopt mogelijk ten einde in januari 2031.
- De oprichting van een energiegemeenschap wordt beoogd, wat financieel is vertaald als een verlaging van de opbrengsten vanaf 2027.
- Het sorteren van papier en karton en kunststoffen is volledig stopgezet in Harelbeke, waar een nieuwe sortering GV8 in opstart is sinds eind 2024. De positieve bijdrage aan de bedrijfsresultaten zijn begroot.
- De samenwerking in het kader van 'Valormet', de activiteit waarbij verbrandingsassen worden opgeschoond, is einde contract in mei 2028. Dat impliceert een reductie van de kosten ten bedrage van 441.702 euro en een terugval van de omzet van 803.451 euro op jaarbasis.
- De stortplaats in Moen is quasi volstort, hetgeen de opbrengsten (aanvoer van bedrijfsmatig afval) terug dringt met 265.000 euro. Een nieuwe samenwerking op dezelfde locatie (uitbreiding masterplan) genereert alternatieve opbrengsten. Bovendien is voorzien dat de kosten voor de afvoer en verwerking van het percolaatwater stelselmatig kunnen teruggedrongen worden vanaf 2026.

Voor de periode 2025-2031 is de investeringsbegroting als volgt voorzien:

INVESTERINGEN	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
BEDRAG	10.186.759	8.967.768	3.724.076	3.178.500	2.330.000	2.792.500	2.310.000
% / nieuw	70%	81%	85%	89%	87%	90%	88%
% / vervanging	30%	19%	15%	11%	13%	10%	12%

Het betreft onder andere investeringen in brandbeveiliging en cybersecurity, batterijcontainers, hard- en software, automatisering, rollend materieel, inzamelrecipiënten, vervangingsinvesteringen Wte-installatie, uitbreiding warmtenet, ...

4.5.3 Jaarrekening

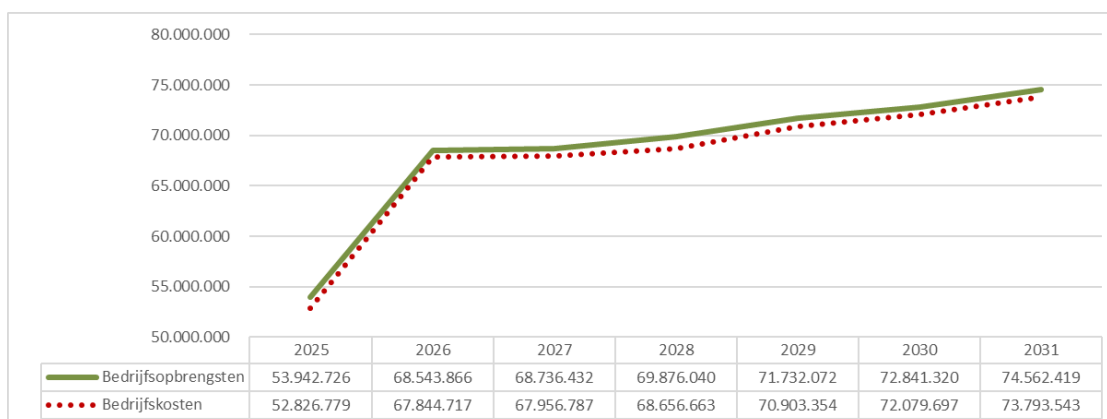
Prognose jaarrekening 2025-2031

Bovenstaande uitgangspunten resulteren als volgt in de resultatenrekening:

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Bedrijfsopbrengsten	53.942.726	68.543.866	68.736.432	69.876.040	71.732.072	72.841.320	74.562.419
Bedrijfskosten	-49.406.310	-62.481.307	-62.740.357	-64.113.474	-66.580.866	-67.881.194	-69.719.001
EBITDA	4.536.416	6.062.559	5.996.075	5.762.566	5.151.206	4.960.126	4.843.418
	8,76%	11,31%	10,81%	10,04%	8,67%	8,06%	7,61%
Afschrijvingen & waardeverminderingen	-3.420.469	-5.363.410	-5.216.430	-4.543.189	-4.322.488	-4.198.503	-4.074.542
Bedrijfswinst/EBIT	1.115.947	699.149	779.645	1.219.377	828.718	761.624	768.876
	2,15%	1,30%	1,41%	2,12%	1,39%	1,24%	1,21%
Financiële Opbrengsten	51.000	51.000	51.000	51.000	51.000	51.000	51.000
Financiële Kosten	-598.804	-502.018	-426.912	-350.076	-296.902	-255.105	-219.909
Winst	568.143	248.131	403.733	920.301	582.816	557.519	599.967
	1,1%	0,4%	0,6%	1,3%	0,8%	0,8%	0,8%

De prognose is gebaseerd op een stabiele omzetgroei van 3,5% per jaar, een relatief stabiele EBITDA-marge van rond de 9%, en een behoud van de nettoresultaatmarge van bijna 1%. Deze aanpak houdt rekening met de historische groeitrends, maar ook met de stijgende kosten (zoals energie) en de in 4.1 beschreven uitgangspunten met impact.

Deze prognose houdt in dat de bedrijfsopbrengsten in de periode 2025-2031 stijgen met 38%, de bedrijfskosten met 40%.

Gevoeligheidsanalyse

Prognoses komen tot stand door het verrekenen van waarden, die elk op zich in een bepaalde mate variabel zijn. Elke variabele heeft een onzekerheidsmarge, hetgeen de betrouwbaarheid van de prognose beïnvloedt. De specifieke parameters die de grootste invloed hebben op de eindwaarde van de prognose worden door gevoeligheidsanalyses gedetecteerd.

De variabelen, waarvan verwacht mag worden dat ze de grootste 'negatieve' impact zullen hebben, zijn:

- Een verandering in de marktomstandigheden kan de omzetgroei aanzienlijk beïnvloeden. Conjunctuurschommelingen (bijvoorbeeld een recessie of economische vertraging) kan de vraag naar afvalverwerking verminderen. De waarde van secundaire grondstoffen is volatiel, met grote impact op de omzet.
- De stijgende kosten van energie vormen een risico, vooral als de prijzen blijven fluctueren of verder stijgen. Aangezien de energieprijzen op de wereldmarkten vaak volatiel zijn, kan een plotselinge stijging het resultaat aantasten.
- Operationele risico's, zoals een tekort aan arbeidskrachten, kunnen de kosten negatief beïnvloeden.
- Wijzigingen in belastingtarieven, milieuwetgeving of andere relevante regelgeving kunnen de kosten verhogen. Een verhoging van belastingen kan het resultaat onder druk zetten. Strengere regelgeving met betrekking tot energieverbruik en milieu-impact kan leiden tot hogere kosten.

Het is dan ook zinvol de impact van een wijziging in kaart te brengen voor de omzet, de energiekosten en de bezoldigingen.

Gevoeligheidsanalyse								
operationele cashflow 2023								
				Basiswaarde:		9.933.709		
Variabele				nieuwe waarden			verandering	
	-2%	Basis	2%	-2%	Basis	2%	-2%	2%
omzet	44.757.102	45.670.512	46.583.923	9.020.299	9.933.709	10.847.119	-9,20%	9,20%
diensten en diverse goederen	28.805.980	29.393.857	29.981.734	10.521.586	9.933.709	9.345.832	5,92%	-5,92%
bezoldigingen	11.719.683	11.958.860	12.198.037	10.172.886	9.933.709	9.694.532	2,41%	-2,41%

De analyse geeft aan dat een daling in de omzet van 2% een impact genereert van 9% op de operationele cashflow. Een stijging van 2% in diverse diensten en goederen, brengt de operatonele cashflow terug met 6%.

Monitoring op deze parameters is dus aangewezen.

4.5.4 Begroting

Middelen zijn schaars, er dient omzichtig mee omgesprongen te worden. Als belangrijke overheidsinvesteerder worden de lokale besturen geconfronteerd met een matige economische groei en met de noodzaak om hun financiën stevig op orde te houden met zicht op lange termijn.

Op vandaag en dat dankzij de uitrol van het Vlaamse afvalbeleid is de hoeveelheid huishoudelijk afval terug gedrongen. Hierdoor hebben installaties mogelijk een restcapaciteit, die door Imog als 'goede huisvader' dient te worden ingevuld. De restcapaciteit niet invullen zou negatieve budgettaire gevolgen hebben voor de lokale besturen (vaste kosten worden over kleinere basis omgeslagen) . De restcapaciteit ter beschikking stellen aan de bedrijven die ook een oplossing zoeken voor hun afval draagt dus bij aan een financieel gezonde uitbating van de installaties en aan een effectieve/efficiënte benutting van overheidsmiddelen.

Hoe beter Imog – als goede huisvader- op deze manier haar financiering rond krijgt, hoe minder via de aandeelhouder dient opgevraagd voor de geleverde prestaties. Hoe meer dergelijke autofinanciering onder druk komt te staan (zoals bijvoorbeeld in het geval van een abrupte daling van de marktwaarde voor secundaire grondstoffen of bij een overaanbod), hoe meer de aandeelhouder tussenkomt. Gezien het eerder risico averse profiel van steden en gemeentes, is een 'ideaal' niveau van zelfredzaamheid inbouwen aan de orde.

→ Betrouwbare begroting voor de aandeelhouder, met inzicht in het worst en best case scenario

Prognose begroting 2025-2031

Voor de opmaak van de meerjarenprognose (en de jaarlijkse begroting) is een allocatiemodel op de resultatenrekening ingebouwd.

De opbrengsten die Imog door prestaties geleverd aan burgers en bedrijven boekt, de waarde van de terugnameplichten, ... worden ingeschat en een 'best' en 'worst case scenario' zijn uitgewerkt.

Ten behoeve van de meerjarenplanning van de gemeentes en steden is het aangewezen betrouwbare informatie te verstrekken omtrent de exploitatiebudgetten die gedurende 6 jaar dienen gereserveerd te worden voor het beheer en de verwerking van het huishoudelijk en vergelijkbaar bedrijfsafval.

Alle gemeentes	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Kosten van algemeen bestuur	1.257.638	1.295.367	1.334.228	1.374.255	1.415.483	1.457.947	1.501.686
Statutaire Werkingskosten	12.497.960	13.627.315	15.126.757	15.528.255	15.941.798	16.367.747	16.806.475
Gewone Werkingskosten	11.106.485	14.428.119	12.907.002	13.191.494	13.390.235	13.618.797	13.860.287
Milieuheffing	620.424	601.587	583.770	566.888	550.864	535.629	521.120
Uitgaven voor een specifieke gemeente	506.374	517.252	528.413	539.865	551.617	563.677	576.053
TOTAAL GEWONE DIENST alle gemeenten	25.988.881	30.469.640	30.480.170	31.200.757	31.849.996	32.543.796	33.265.621
Ontvangsten voor gemeente	7.804.750	15.142.315	14.684.435	14.226.555	13.768.675	13.310.795	12.852.916
NETTO UITGAVEN alle gemeenten	18.184.132	15.327.326	15.795.735	16.974.202	18.081.321	19.233.001	20.412.706

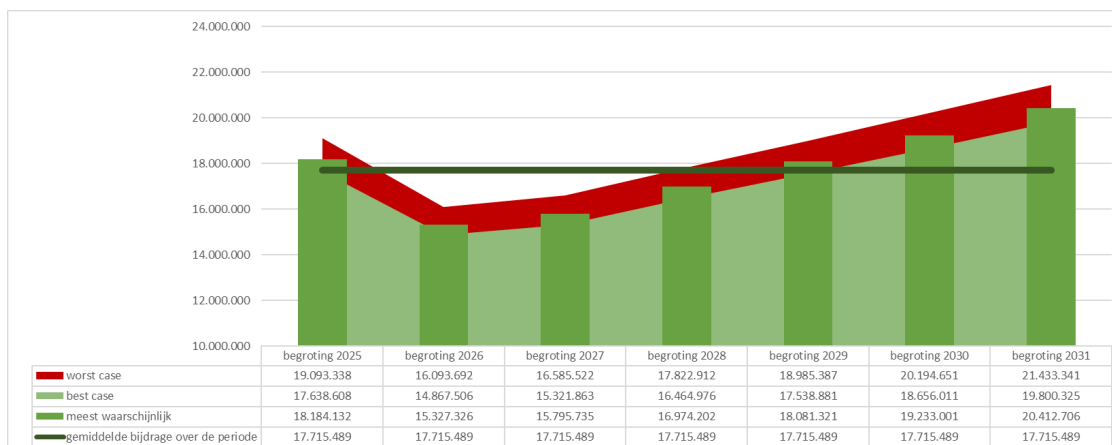
De totale gewone dienst (uitgaves voor de gemeentes) stijgt in de periode 2025-2031 met 28%, de stijging in de ontvangsten wordt geraamd op 65%.

De ontvangsten voor de gemeentes worden vanaf 2026 hoger ingeschat door de invoering van hogere retributies. Deze stijgende opbrengsten dekken kosten die gepaard gaan met de uitrol van het nieuwe afvalbeleid vanaf 2026, die bijkomende dienstverlening omvat: inzameling aan huis van gf(t) keukenafval, de inzameling in bakken en/of zakken, ...

Iedere gemeente of stad voert evenwel een eigen financieel beleid, toegespitst op de specifieke lokale financiële uitdagingen. Door ook de mogelijke afwijkingsmarge in de jaarlijkse financiële tussenkomst te duiden, is de aandeelhouder vollediger geïnformeerd en beter in de mogelijkheid om de eigen financiële planning te verzorgen. Bijkomend voordeel is dat er een groter inzicht wordt gegeven in de mate waarin de operationele, economische, ... onzekerheden de budgetten kunnen beïnvloeden.

De gemiddelde bijdrage over de planperiode 2025-2031 is geraamd op 17.715.489 euro. Per jaar is worst en best case afgezet tegenover de meest waarschijnlijke prognose.

4.5.5 Scenarioplanning

Een scenarioanalyse maakt op een gestructureerde manier voorstellingen van de belangrijkste onzekerheden in de toekomst. Volgende onzekerheid kan op vandaag worden geïdentificeerd:

Noden van de aandeelhouder en de uitdagingen van het materialenbeleid. Omtrent de specifieke aanpak die zal worden weerhouden om de uitdagingen van het afvalbeleid te tackelen zijn

beleidsmakers momenteel in bespreking. De genomen beslissingen zullen vanzelfsprekend ook hun impact hebben op deze financiële prognoses.

Voor de uitrol van het actieplan om Lokaal Materialen Plan UHAGBA 2024-2030 in het werkingsgebied zijn nog definitieve beslissingen te nemen omtrent

- Retributies
- Flankerende maatregelen

Deze meerjarenprognose is opgemaakt met de voorstellen die zijn voorbereid door het huidige bestuur en momenteel ter tafel liggen en met de nieuwe besturen worden besproken.

De impact van wijzigingen daarop dient desgevallend verrekend worden.

4.5.6 Financieel beheer

Na de planning, volgt de beheersing. Periodieke evaluatie van de prestaties initieert het tijdig en gepast optreden. “Meten” leidt dan effectief en efficiënt tot “weten”.

Kritische performantie indicatoren worden binnen corporate performance management gebruikt om te meten of de acties tot de gewenste resultaten leiden en voldoende bijdragen aan de realisatie van de doestellingen.

Bovendien zijn deze KPI's, naast het meetinstrument om de vorderingen in kaart te brengen meteen ook een goede 'driver'. De vooropgestelde targets trekken immers de focus naar zich toe.

Kritische financiële indicatoren

Indien we het concept concretiseren voor wat betreft het financieel beleid, dan kunnen volgende KPI's worden weerhouden:

Voor de rentabiliteit is de 'Return on Invested Capital' de weerhouden indicator. Er wordt gestreefd naar een ROIC van 3%. De corporate winstmarge (en de winstmarge per activiteit) worden periodiek gemeten evenals de capital turnover. Hierbij hoort dan ook de specifieke opvolging van de voorraadtermijn, het klantenkrediet en het leverancierskrediet.

Deze laatste elementen zijn trouwens ook van belang voor de creatie van vrije cashflow (liquiditeit).

Inzake liquiditeit en solvabiliteit zijn er –gezien de geplande en te verwachten financiële resultaten– geen specifiek bijkomende aandachtspunten. Targetwaarden zijn respectievelijk minstens 1 voor de quick ratio en 33% voor de solvabiliteit (eigen vermogen tegenover het balanstotaal).

De ratio's zullen halfjaarlijks afgetoetst worden aan de actuals. Bij zicht op een afwijking kunnen de targets worden gezet.

Opbrengsten en kosten worden per kwartaal afgezet tegenover de verwachtingen, evenals de cashflow.

Nacalculatie begroting

De status van de begroting wordt per kwartaal geëvalueerd en gerapporteerd aan de aandeelhouder, met een gefundeerde verklaring voor de afwijkingen. De rapportage gebeurt in de Raad van Bestuur en aan de financieel directeurs.

Na elk kwartaal kan de begroting worden herzien om nieuwe relevante informatie en werkelijke cijfers van de afgelopen periode in de begroting te verwerken, voor zover de afwijkingen een trend inhouden. Elke nacalculatie kan leiden tot een nieuwe (meerjaren)-begroting.

Transparantie en overleg

Jaarlijks wordt de begroting in overleg met beleidsmakers en financieel directeurs toegelicht.

Een werkgroep met de financieel directeurs van de gemeenten-vennoten wordt na elk kwartaal samengebracht, om te borgen dat financieel beleid van de intergemeentelijke vereniging vlot blijft aansluiten op de gemeentelijke/stedelijke beheers- en beleidscyclus.

In 2025 wordt een nieuwe werkgroep opgericht. Deze werkgroep heeft als primair doel het ontwikkelen van een robuust, transparant en toekomstbestendig financieringsmodel. Gezien de veranderende marktomstandigheden en de vraag naar een gewijzigde solidariteit binnen de organisatie, is het essentieel om de huidige financieringsstructuur, kostenverdeling en solidariteit te evalueren. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan administratieve vereenvoudiging en het optimaliseren van de administratieve lasten voor zowel de organisatie als de aandeelhouders.

Op volgende thema's wordt gewerkt:

- **Analyse van de huidige financiering:** Inzicht krijgen in de bestaande financieringsstructuren en kostenverdeling, met focus op de transparantie van de bronnen en het vereenvoudigen van de administratieve processen.
- **Herziening van solidariteit:** Het onderzoeken van de rol van solidariteit binnen de financiering, en hoe we deze kunnen versterken of herzien, afhankelijk van de wensen van de aandeelhouders en de externe economische situatie.
- **Kostenverdeling:** Het ontwikkelen van een eerlijke, transparante en vereenvoudigde kostenverdeling die voor alle stakeholders begrijpelijk is.
- **Bevordering van transparantie en vereenvoudiging:** Het verbeteren van de communicatie over de financiering en het vereenvoudigen van rapportages, zodat aandeelhouders en andere betrokkenen eenvoudig inzicht krijgen in de financiële situatie van de organisatie.
- **Administratieve vereenvoudiging:** Het herstructureren van administratieve processen, het verminderen van overbodige administratie en facturatie en het optimaliseren van rapportagesystemen.

De werkgroep zal bestaan uit vertegenwoordigers van de aandeelhouders, deskundigen binnen de organisatie en externe (academische) experts die inzicht hebben in zowel de financiële als administratieve optimalisatieprocessen.

Imog vraagt actieve betrokkenheid bij de werkgroep, zowel in termen van het bieden van inzichten als het delen van zorgen en verwachtingen. Deze input is essentieel voor het vormen van een strategie die niet alleen in lijn is met de lange termijnvisie van de organisatie, maar ook rekening houdt met de belangen van alle betrokkenen. Het is van belang dat we gezamenlijk streven naar een financieringsmodel dat efficiënt, transparant en administratief vereenvoudigd is.

T. 056 71 61 17
F. 056 71 09 85
www.imog.be

Imog Harelbeke
Kortrijksesteenweg 264
8530 Harelbeke

Imog Moen
St-Pietersbruglaan 1
8552 Moen